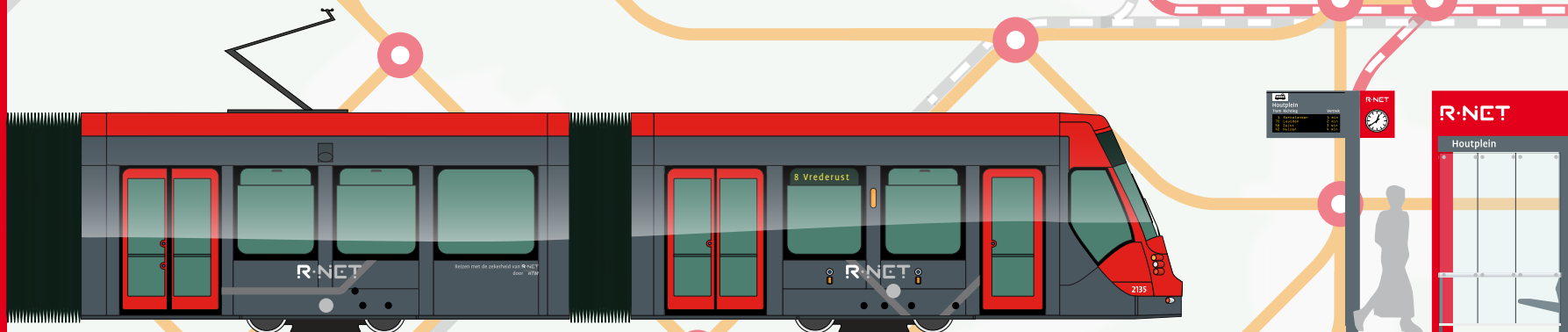

R·NET

Handboek R-net productformule

Versie 2.0 februari 2013

Inhoudsopgave

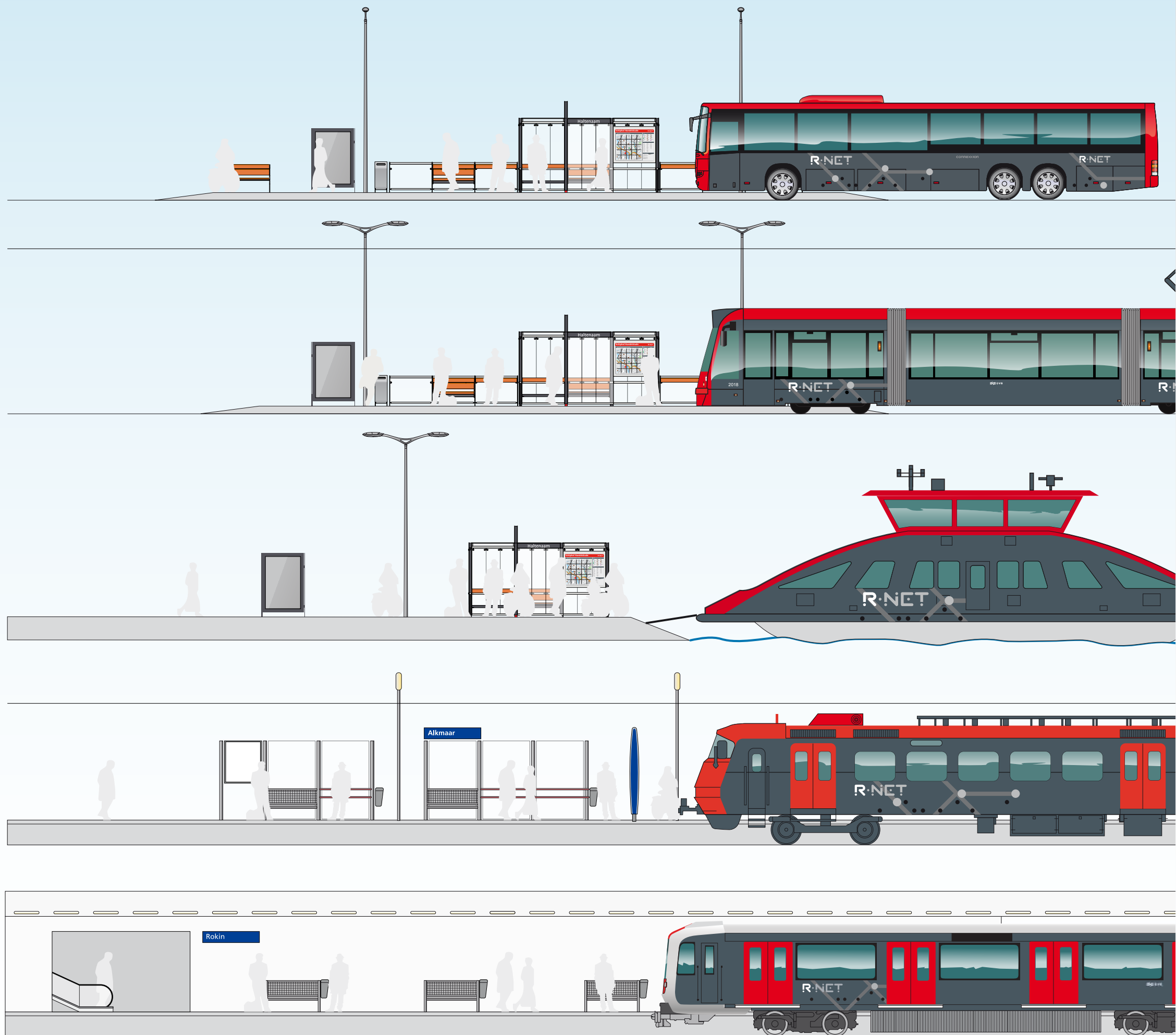
	Bladzijde
Inleiding	0.7
Deel I Introductie	
1 R-net productformule	
1.1 Kernwaarden	1.3
1.2 Productkenmerken	1.3
1.3 Branding productformule	1.9
1.4 Naam, logo en schrijfwijze	1.9
2 Introductie basiskenmerken productformule	
2.1 Logo	2.3
2.2 Toolbox 2D - 3D toepassing	2.7
2.3 R-net kleursysteem	2.11
Deel II 2D implementatie	
3 Introductie 2D uitingen	
3.1 Introductie	3.3
3.2 Toolbox 2D toepassing	3.5
3.3 Communicatie in tekst en beeld	3.7
4 2D R-net basiselementen	
4.1 Papierformaten en stramienen	4.3
4.2 Rode band	4.5
4.3 Logo toepassing	4.9
4.4 Illustratieve elementen	4.11
4.5 Pay-off	4.17
4.6 Typografie	4.19
4.7 Werken met onderleggers	4.23
5 Ontwerpen van drukwerk	
5.1 Werken met sjablonen	5.3
5.2 Poster	5.3
5.3 Brochure	5.5
5.4 Nieuwsbrief	5.7
5.5 Word-sjablonen	5.9
5.6 Werken in series en reeksen	5.11

	Bladzijde
6 Standaard drukwerk	
6.1 Correspondentiereeks	6.3
6.2 OV Chipcard	6.3
7 Digitaal	
7.1 Internet	7.3
7.2 Internet mobiel	7.7
7.3 Digitale nieuwsbrief	7.9
8 Reisinformatie	
8.1 Netwerkk kaart	8.3
8.2 Pictogrammen	8.7
8.3 Dienstregelingen en vertrekstaten	8.7
8.4 Routestrip	8.9
8.5 Omgevingsinformatie	8.9
8.6 Haltenamen	8.11
8.7 Informatiepaneel haltes	8.13
8.8 R-net pagina's in busboekje	8.17
8.9 R-net sticker voor LO3 bord	8.19
8.10 R-net haltebord	8.21
9 2D kleurtabel	9.3

Deel III 3D implementatie

10 Introductie 3D uitingen	
10.1 Introductie	10.3
10.2 Toolbox 3D toepassing	10.3
11 Materieel	
11.1 Introductie exterieur	11.3
11.2 Bestickering exterieur	11.5
11.3 Exterieur bus	11.9
11.4 Exterieur tram	11.23
11.5 Exterieur metro	11.29
11.6 Introductie interieur	11.35
11.7 Materialen interieur	11.35
11.8 Stickerplan interieur	11.37
12 Halte inrichting	
12.1 Introductie R-net halte	12.3

12.2 Perronindeling en toegankelijkheid	12.5
12.3 Wachtruimte	12.7
12.4 Stappenplan	12.19
12.5 Fietsenstalling	12.23
12.6 Overig perronmeubilair	12.25
12.7 Metrostations	12.27
13 Statische- en dynamische reisinformatie	
13.1 Statische informatie: Bewegwijzering	13.3
13.2 Dynamische reisinformatie op knooppunten	13.5
13.3 Dynamische reisinformatie op haltes	13.9
13.4 Dynamische reisinformatie in metrostations	13.11
13.5 Dynamische reisinformatie in voertuigen	13.11
14 3D kleurtabel	14.1
15 Register	15.1
16 Colofon	
16.1 Colofon	16.3
16.2 Copyrights	16.3
16.3 Contactpersonen	16.3

5

R-net is openbaar vervoer met een merkidentiteit. Deze identiteit is zichtbaar in de hele 'reis van de reiziger':
 1 informatie thuis en onderweg
 2 brochures
 3 en 4 statische en dynamische reisinformatie
 5 halte-inrichting en materieel

Inleiding

R-net is een overzichtelijk netwerk dat openbaar vervoerlijnen met elkaar en met ander vervoer (fiets, auto) verbindt door middel van knooppunten. Het netwerk heeft een hoog kwaliteitsniveau, hoger dan het overige stads- en streekvervoer: het is sneller en biedt rechtstreekse verbindingen bij grote vervoerstromen en soepele overstapmogelijkheden bij kleinere vervoerstromen. Het heeft hoge frequenties waardoor de reiziger nooit lang hoeft te wachten. Daarnaast is het beschikbaar van de vroege ochtend tot de late avond. Actuele en eenvoudige reisinformatie maakt het reizen door het netwerk gemakkelijk. Het netwerk is veilig, betrouwbaar en comfortabel. R-net dat bestaat uit trein, metro, (snel-) tram en bus voorziet in verplaatsingen tussen de 2,5 en 35 kilometer.

Voor R-net is een productformule ontwikkeld: een set van eisen waaraan openbaar vervoerlijnen moeten voldoen om tot R-net te behoren. In het programma van eisen voor R-net wordt voorgeschreven hoe vaak R-net moet rijden en op welke tijden, welke snelheid R-net moet hebben en hoe R-net in al zijn verschijningsvormen eruit moet zien. Voor dit laatste is dit Handboek R-net productformule opgesteld. In dit Handboek wordt niet het vervoerkundige programma van eisen beschreven maar de eisen die gesteld worden aan de vormgeving van R-net. Het gaat niet alleen om aspecten als kleur, logo en lettertype maar ook om producten die specifiek voor R-net zijn ontworpen zoals wachruimten, DRIS-panelen en netwerkkaarten. In dit handboek wordt de productformule voor de vormgeving beschreven.

Deze versie 2.0 van het Handboek R-net Productformule van februari 2013 is aangevuld en geactualiseerd. De bladzijdenummering is nu per hoofdstuk doorlopend, zodat voor volgende uitbreidingen alleen de betreffende hoofdstukken hoeven te worden aangepast.

Deel I
Introductie

1

R-net productformule

- 1.1 Kernwaarden
- 1.2 Productkenmerken
- 1.3 Branding productformule
- 1.4 Naam, logo en schrijfwijze

Betrouwbaar
Geloofwaardig, deugdelijk

Samenhang
Integratie, synergie, structuur

Herkenbaar
Onderscheidend, duidelijk

Aantrekkelijk
Vriendelijk, mooi, schoon, pro-actief

Moeiteloos
Flexibel, gemakkelijk, snel

1.1 Kernwaarden

Betrouwbaar

(geloofwaardig, deugdelijk)

Reizigers kunnen rekenen op het R-net. Voertuigen komen op tijd en mochten ze te laat komen dan laten ze dat weten. Het reizen is prettig en veilig. Overal in het systeem wordt gezorgd voor een gevoel van veiligheid. In het voertuig is altijd plaats (misschien geen zitplaats maar ...). Medewerkers zijn betrouwbaar en klantgericht en kunnen op hun beurt rekenen op de continuïteit van het netwerk.

Samenhang

(integratie, synergie, structuur, ordening)

R-net lijnen en vervoerssystemen staan niet op zichzelf, maar ontleen hun kracht juist aan de onderlinge samenhang. Deze samenhang versterkt de waarde van het netwerk en wordt gezien als kritische succesfactor. Samenhang is er in de dienstregelingen maar ook in reizigersinformatie, tarieven en vervoersbewijzen, haltenamen, lijnummers, haltevoorzieningen etc.

Herkenbaar

(onderscheidend, duidelijk)

Binnen de diversiteit van lijnen en vervoerssystemen is het essentieel om alle onderdelen van het netwerk duidelijk herkenbaar te maken. Herkenbaar als bus, tram of metro maar ook als onderdeel van het geheel. Het systeem werkt overal hetzelfde, als je het kent kun je overal terecht. Het netwerk is goed te onderscheiden als Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV).

Aantrekkelijk

(vriendelijk, mooi, schoon, pro-actief)

Om de toegevoegde waarde van het netwerk zichtbaar te maken moet het er visueel aantrekkelijk uitzien. Voertuigen, haltes en reizigersinformatie zijn goed vormgegeven, schoon en goed onderhouden. Daarmee wordt het systeem aantrekkelijk om te gebruiken en een aantrekkelijk alternatief voor de auto.

Moeiteloos

(flexibel, gemakkelijk, snel)

Voor de reizigers is het belangrijk dat gebruik maken van het netwerk makkelijk is, dat het vanzelfsprekend en duidelijk is zodat het voor zoveel mogelijk reizigers een werkelijk bruikbaar alternatief vormt voor andere vormen van vervoer. Makkelijk instappen, een eenvoudig betaalsysteem, comfortabel wachten, eenduidige en actuele reisinformatie zijn allemaal belangrijk. Het netwerk is geschikt voor 'dummies' terwijl het wel heel veel mogelijkheden biedt.

1.2 Productkenmerken

Informatie

Informatie in de hele keten van de reis, in de vorm van reisinformatie, route-informatie, omgevingsinformatie, reizigersinformatie en infotainment, wordt analoog, digitaal en gesproken aan de reizigers aangeboden. Een deel van deze informatie wordt aangeboden op vaste punten, geïntegreerd en consequent in de keten (routing, op halte, in voertuig). Een ander deel kan de reiziger zelf op elk gewenst moment opvragen (internet, mobiel). Ongeacht het medium (analoog, digitaal, print) moet de inhoud en presentatie gelijk zijn.

Reclame

Reclame is op veel plekken binnen de keten mogelijk, zowel R-net reclame als reclame geëxploiteerd door derden. Uitgangspunt hierbij is dat de reclame geen primaire aandacht krijgt en niet kan worden verward met informatie en profilering die nodig zijn om van het R-net gebruik te kunnen maken. Indien reclaimedragers afwisselend informatie en reclame laten zien moet er een duidelijke visuele scheiding worden aangebracht tussen beide onderdelen. Reclamedragers mogen de transparantie en het gevoel van veiligheid (zien en gezien worden) niet belemmeren.

R-net wachtruimte (detail)

Profilering

R-net onderscheidt zich van ander OV door zijn eigen huisstijl op zijn elementen en middelen, zoals voertuigen, wachtruimte, informatiepanelen, internet, ov-chipcard etc. Omdat veel van de R-net elementen en middelen zich bevinden in gebieden waar ook andere OV diensten zich met eigen middelen profileren is het van belang dat de eigen R-net identiteit op een consequente en eenduidige wijze naar de reiziger wordt gecommuniceerd. Profilering ter identificatie en herkenning (gewenste vervoerder) en profilering als baken (wachtruimte in omgeving). Omdat R-net buslijnen rijden over routes waar ook andere lijnen rijden en daar niet bij alle 'gewone' haltes stoppen is het belangrijk de haltes waar R-net wél stopt duidelijk als R-net te profileren. Op knooppunten waar veel meer OV diensten bij elkaar komen vindt de R-net profilering vooral op informatiemiddelen niveau plaats en is het hele knooppunt meer 'neutraal'. Alleen bij 'dedicated' R-net perrons kan een R-net profilering in de vorm van een R-net DRIS en/of wachtruimte worden geplaatst.

Reiniging

Uitgangspunt voor alle objecten is het voorkomen van vervuiling, door het gebruik van ongecompliceerde vormen en vormovergangen, materiaalkeuzes, oppervlaktebehandeling (zoals graffiti bescherming) en het zoveel mogelijk vrijhouden van vloeren. Daarmee zijn de reinigingskosten zoveel mogelijk te beperken zonder dat dit ten koste gaat van de prestatie- en presentatiekwaliteit. Ook reizigers dragen bij aan het schoonhouden van materieel en haltes. Daarom moeten er voldoende afvalbakken op de juiste plekken worden aangebracht.

Design for all

Uitgangspunt is dat de middelen en elementen door een zo groot mogelijke groep gebruikers zelfstandig en onafhankelijk zijn te gebruiken, dus ook door blinden, slechtzienden, slechthorenden, rolstoelgebruikers, reizigers met rollator, kinderwagen, invalidenwagons of bagage. Extra aandacht moet worden besteed aan kleur, layout en opmaak van informatie, aan verlichting, aan geleiding en hulpmiddelen bij het zich verticaal verplaatsen etc.

Verlichting

R-net reizigers moeten zich onder verschillende lichtomstandigheden op hun gemak voelen, in dagen en in nachtsituaties. Kunstlicht bepaalt in grotere mate de beleving en sfeer dan daglicht. Belangrijke verblijfplekken en loopstromen moeten zo worden aangelicht dat harde schaduwen en donkere hoeken worden vermeden. Profileringselementen die van belang zijn voor herkenning op afstand en informatievoorzieningen moeten worden doorgelicht of aangelicht. Verlichting is ook een belangrijk element voor de sociale veiligheid: zien en gezien worden. Verlichting en kleurtemperatuur bepalen de beleving en het gevoel van behaaglijkheid en daarmee ook van veiligheid. Goede verlichting is ook van belang bij camerabewaking.

Beheer en onderhoud

Voor de prestatie- en presentatiekwaliteit van elementen en middelen is goed beheer en onderhoud van cruciaal belang. Het gaat veroudering tegen en zorgt voor het goed blijven functioneren. Ontwerp en uitvoering van producten moet zodanig zijn dat onderhoud en reparatie zonder veel moeite, door zo weinig mogelijk mankracht en met zo weinig mogelijk middelen in een zo kort mogelijke tijd is uit te voeren.

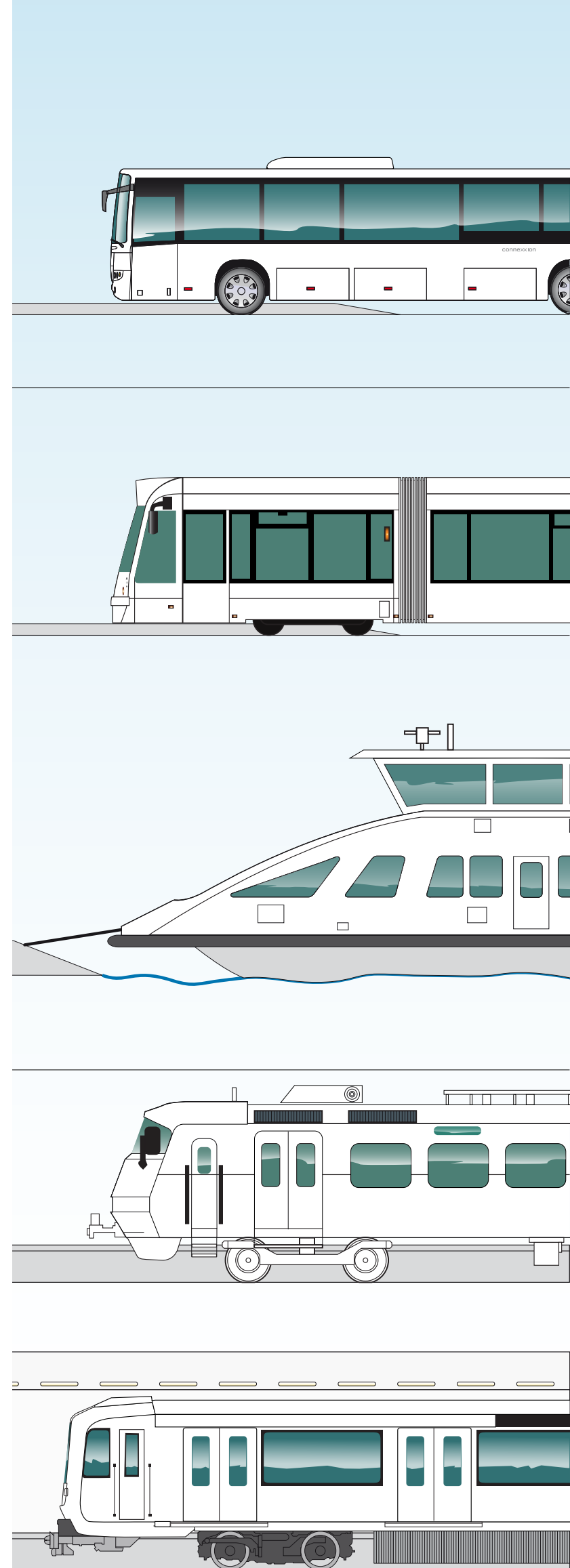
Sociale veiligheid en veiligheid

Sociale veiligheid in openbare ruimtes wordt bevorderd door het kunnen zien van andere mensen en door het zelf gezien kunnen worden. De inrichting van haltes en knooppunten moet daarom overzichtelijk en transparant zijn om te voorkomen dat mensen zich kunnen verschuilen en om te bevorderen dat zichtlijnen behouden blijven. Goede verlichting, zowel door daglicht als door kunstlicht, en zichtbare aandacht voor de inrichting van de ruimte dragen bij aan een positief gevoel over de sociale veiligheid.

Veiligheid heeft betrekking op het welzijn van de reizigers en het personeel van R-net die gebruik maken van de elementen en de middelen. De uitvoering en constructie moet zo zijn dat er geen gevaar ontstaat door het gebruik ervan.

Milieu

Elementen en middelen worden ontworpen en uitgevoerd met zorg voor de milieubelasting en het energieverbruik, zowel bij de productie als tijdens de levensduur. Gebruikte materialen dienen zoveel mogelijk hoogwaardig te kunnen worden hergebruikt. Het toepassen van duurzame materialen en technieken (zonnecellen in daken van wachtruimtes b.v.) hoeft niet per definitie een economisch rendement te hebben maar kan ook een voorbeeldfunctie hebben.

1.3 Branding productformule

R-net kan in de toekomst verschillende modaliteiten omvatten: bus, tram, metro, trein en veer. De hiervoor in aanmerking komende lijnen vormen samen een netwerk met de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht als centra en met vertakkingen in verschillende richtingen. Er is gekozen voor een monolitische branding van R-net, dat wil zeggen dat het hele netwerk met alle modaliteiten dezelfde naam en dezelfde kleurstelling gaat voeren. Dit maakt het netwerk het meest duidelijk tot één geheel. De naam van een vervoerder wordt wel op een voertuig aangebracht, maar is ondergeschikt aan de naam van het netwerk. Hierdoor wordt de continuïteit bij evt. wisselingen van vervoerder bij het vernieuwen van concessies gewaarborgd, en worden de lijnen van verschillende vervoerders binnen het netwerk visueel bij elkaar getrokken.

In de communicatie over R-net wordt de betrouwbaarheid van het netwerk onderstreept door de pay-off 'Reizen met de zekerheid van R-net door [naam vervoerder]'. Deze pay-off wordt ook toegepast op het materieel.

mogelijke modaliteiten R-net

1.4 Naam, logo en schrijfwijze

De naam R-net staat voor 'Randstad - net'. De merknaam wordt alleen in de afgekorte versie gebruikt. Als schrijfwijze in lopende tekst wordt consequent gekozen voor

R-net

en dus niet voor Rnet, R-NET of r-net.

In de communicatie kan wel worden gesproken en geschreven over 'Randstadnet' ter verduidelijking van de naam R-net.

Voor de naam R-net is een logo ontwikkeld. Het logo bestaat uit letters die zijn opgebouwd uit stippen en lijnen. De stippen uit het logo kunnen gezien worden als woon- en werkkernen die door het netwerk, de lijnen, met elkaar worden verbonden.

Van het logo zijn verschillende versies beschikbaar, voor zwart-wit of kleurendruk, voor snijden uit folie of uit staal (met afgeronde hoekjes) en voor toepassing op verschillende kleuren ondergrond. Deze varianten worden in paragraaf 2.2 beschreven.

R-net logo

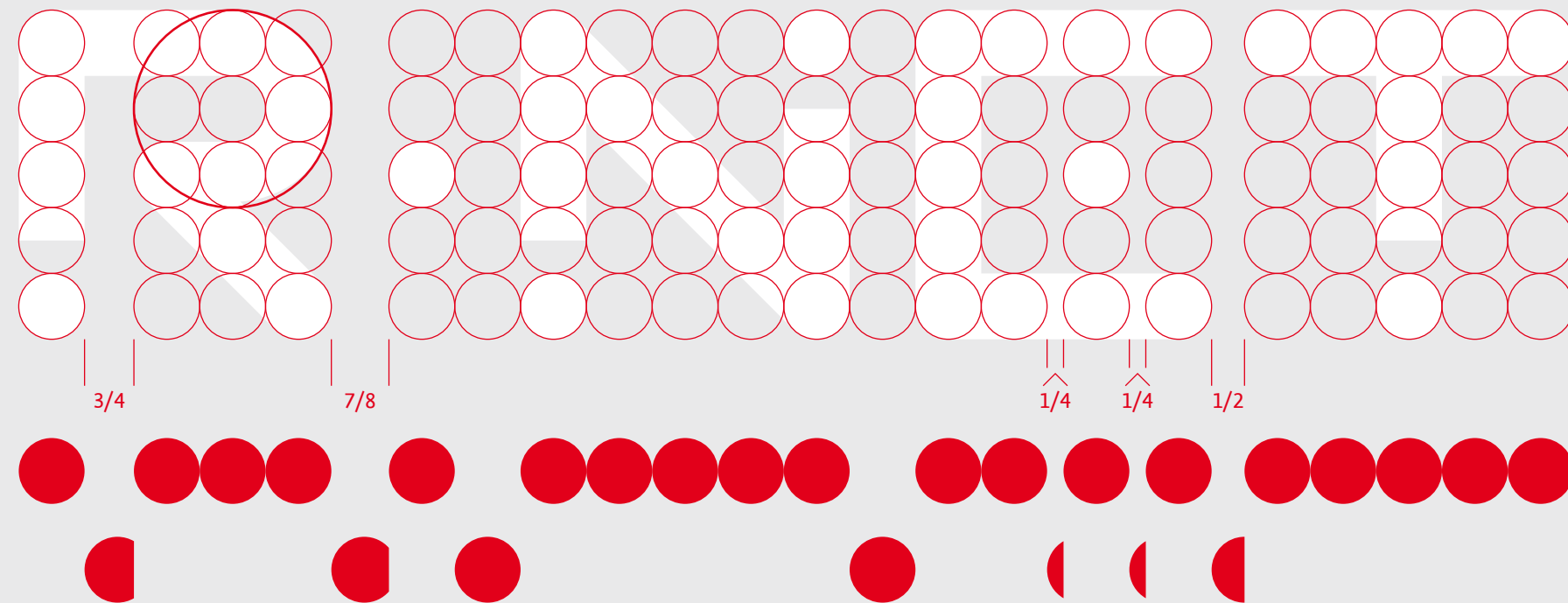
2

Introductie basiskenmerken productformule

- 2.1 Logo
- 2.2 Toolbox 2D-3D toepassingen
- 2.3 R-net kleursysteem

R.NiET

logo zwart

logo opbouw uit stippen met maatvoering

2.1 Logo

Opbouw van het logo

Het R-net logo bestaat uit letters die zijn opgebouwd uit stippen en lijnen. De stippen in het logo kunnen worden gezien als woon- en werkkernen die door het netwerk, de lijnen, met elkaar worden verbonden. De opbouw van iedere letter van het logo en de onderlinge spatiëring is vastgelegd. Van het logo zijn verschillende versies beschikbaar, zie het overzicht op pagina 24. Het logo is in de verschillende uitvoeringen opgenomen in de werkbestanden die beschikbaar zijn op www.ov-bureaurandstad.nl. Alleen deze versies mogen worden toegepast.

Logoweergave

2D (drukwerk)

	Uitvoering	Kleur	PMS	CMYK
	Zwart/wit	Zwart	Black	C 0% M 0% Y 0% K 100%
	Grijstonen	Grijs	-	C 0% M 0% Y 0% K 35%
		R-net Grijs	-	C 20% M 0% Y 0% K 77%
	Kleur en full color	R-net Rood	485C*	C 0% M 100% Y 100% K 0%
		R-net Grijs	432C*	C 20% M 0% Y 0% K 77%
		Grijs	429C*	C 0% M 0% Y 0% K 35%

3D (buitentoepassing)

	Toepassing	Kleur	Objectkleur	Logokleur
			RAL	Scotchcal 3M
	Materieel en objecten	R-net Grijs	7016 Antraciet-grijs	-
		Grijs	-	100-038
		Lichtgrijs	-	100-384
	Materieel en objecten	R-net Rood	Colormap 410E5	-
		Lichtgrijs	-	100-384

2D (beeldscherm)

	Uitvoering	Kleur	RGB
	Aantal pixels 104 x 22	R-net Rood	R 255 G 0 B 0
		R-net Grijs	R 85 G 85 B 90
	Aantal pixels 48 x 48	R-net Rood	R 255 G 0 B 0
	Aantal pixels 57 x 57	R-net Rood	R 255 G 0 B 0

R-net logo uitvoeringen

Uitvoeringen logo

Van het logo zijn verschillende versies beschikbaar, voor zwart-wit of kleurendruk, voor snijden uit folie of metaal (met afgeronde hoekjes) en voor toepassing op verschillend gekleurde ondergronden. Deze mogelijkheden zijn hiernaast afgebeeld.

Drukwerk

Voor drukwerk kan het logo worden toegepast in één kleur, zwart op een witte ondergrond of wit op een rode achtergrond, of in twee kleuren, waarbij de kleuren worden gebruikt om de lettergrepen 'R' en '-net' te onderscheiden.

Beeldscherm

Voor toepassingen met een lage resolutie zoals computerschermen en beeldschermen van mobiele telefoons zijn versies met een beperkt aantal pixels beschikbaar.

Buitentoepassing

Voor toepassingen op 3D objecten zoals materieel en wachtruimtes is een versie voor een donkergrijze of rode ondergrond gedefinieerd. Voor materieel wordt hier gebruik gemaakt van kleurfolie (3M Scotchcal 100 serie). NB: bij deze toepassingen wordt in plaats van de kleur wit (zoals in drukwerk) de kleur lichtgrijs toegepast.

In de wachtruimte kan het logo worden doorgelicht. Het wordt dan uitgesneden uit staalplaat en met een witte kunststofplaat doorgelicht.

snij-logo met afgeronde hoekjes

Voor de snij-toepassingen is een aangepaste versie van het logo beschikbaar, waarin de scherpe hoeken licht zijn afgerond. Voor de logo's kleiner dan de maat M (zie pagina 126) is deze afronding 0,5 mm.; voor logo's maat M en groter is dat 1 mm.

De in het overzicht aangegeven kleuren komen overeen met de kleuren in het R-net kleursysteem op pagina 30.

Illustratieve elementen

In aanvulling op het logo zijn er enkele illustratieve elementen ontworpen die kunnen worden toegepast om vlakken te verlevendigen.

De illustratieve elementen zijn allemaal gebaseerd op twee basispatronen:

- lijnennetpatroon
- stippenpatroon

Lijnennetpatroon

Het lijnennetpatroon is een afgeleide van de R-net netwerkkaart die wordt beschreven in paragraaf 8.1. Het is een in alle richtingen te herhalen patroon van lijnen in horizontale, verticale en diagonale richting, met stippen als knooppunten. Met dit patroon kunnen vlakken worden ingevuld, bijvoorbeeld in 2D toepassingen. Dit wordt beschreven in paragraaf 4.4

lijnnernetpatroon
(in kader: het basispatroon)

Stippenpatroon

Het stippenpatroon is gebaseerd op het R-net logo. Het bestaat uit de stippen die bepalend zijn voor de letters van het logo. Ook dit stippenpatroon wordt in 2D toepassingen gebruikt, zie paragraaf 4.4. Het is bovendien toegepast op de glazen wanden en daken van de wachtruimte, zie paragraaf 12.2.

Op R-net materieel worden de illustratieve elementen in combinatie met het logo toegepast, zie paragraaf 11.2.

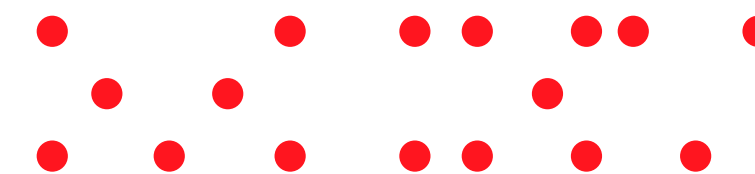
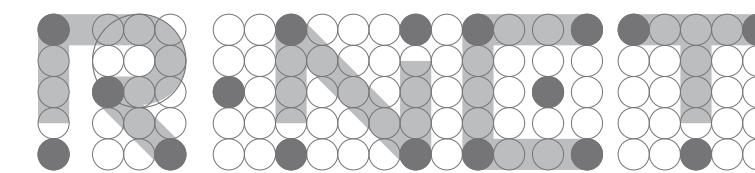
De illustratieve elementen zijn opgenomen in de onderleggers voor 2D documenten en papierformaten en in de bestanden voor de bestickering van materieel op de CD in dit handboek.

2.2 Toolbox 2D – 3D toepassing

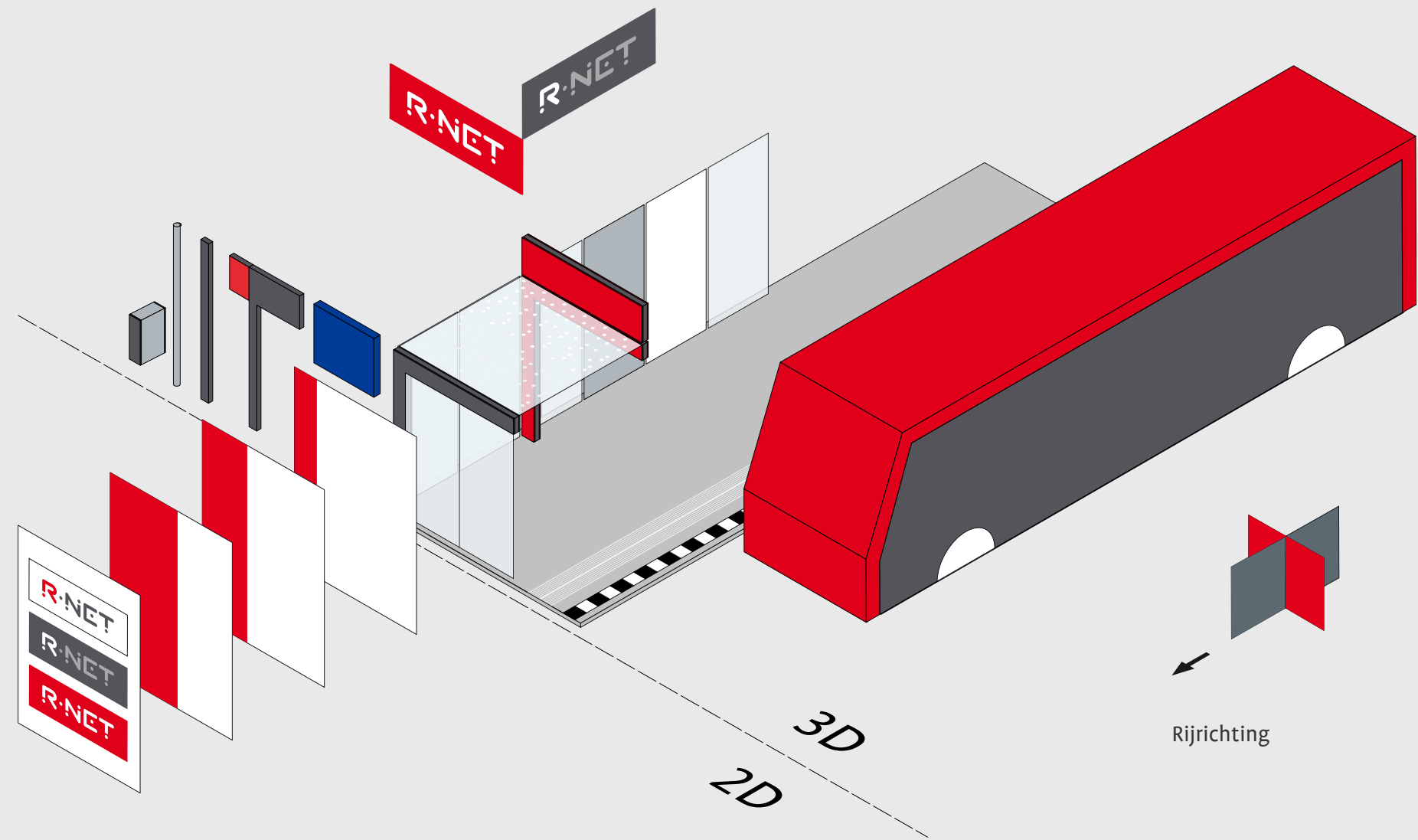
De toepassing van kleuren en materialen in de R-net productformule is schematisch weergegeven in de toolbox. De kleur R-net Rood en het R-net logo zijn exclusief bedoeld voor de branding van R-net; de

grijstinten en metaalkleuren zijn ook geschikt voor “neutrale” toepassingen als neutrale bushaltes, busstations en informatiepanelen. Naast het logo zijn ook enkele illustratieve elementen exclusief bedoeld voor het branden van het R-net. In de illustraties is een R-net en een neutrale versie van de toolbox weergegeven.

De toepassing van kleur en van illustratieve elementen in het platte vlak wordt uitgebreid beschreven in deel II, de 2D implementatie. De toepassing op ruimtelijke objecten wordt in de toolbox al globaal aangegeven. De kleur R-net Rood wordt heel gedoseerd gebruikt, voornamelijk “dwars op de rijrichting”, dus op de voor- en achterzijde van materieel en op vlakken vanabri en DRIS (Dynamisch Reis Informatie Systeem) die dwars op het perron staan. Hierdoor wordt een goede zichtbaarheid en herkenbaarheid in de rijrichting bereikt. De kleurtoepassing van het logo volgt uit de logo-tabel van pagina 26. Een meer gedetailleerde beschrijving van de toepassing op objecten is te vinden in deel III, de 3D implementatie.

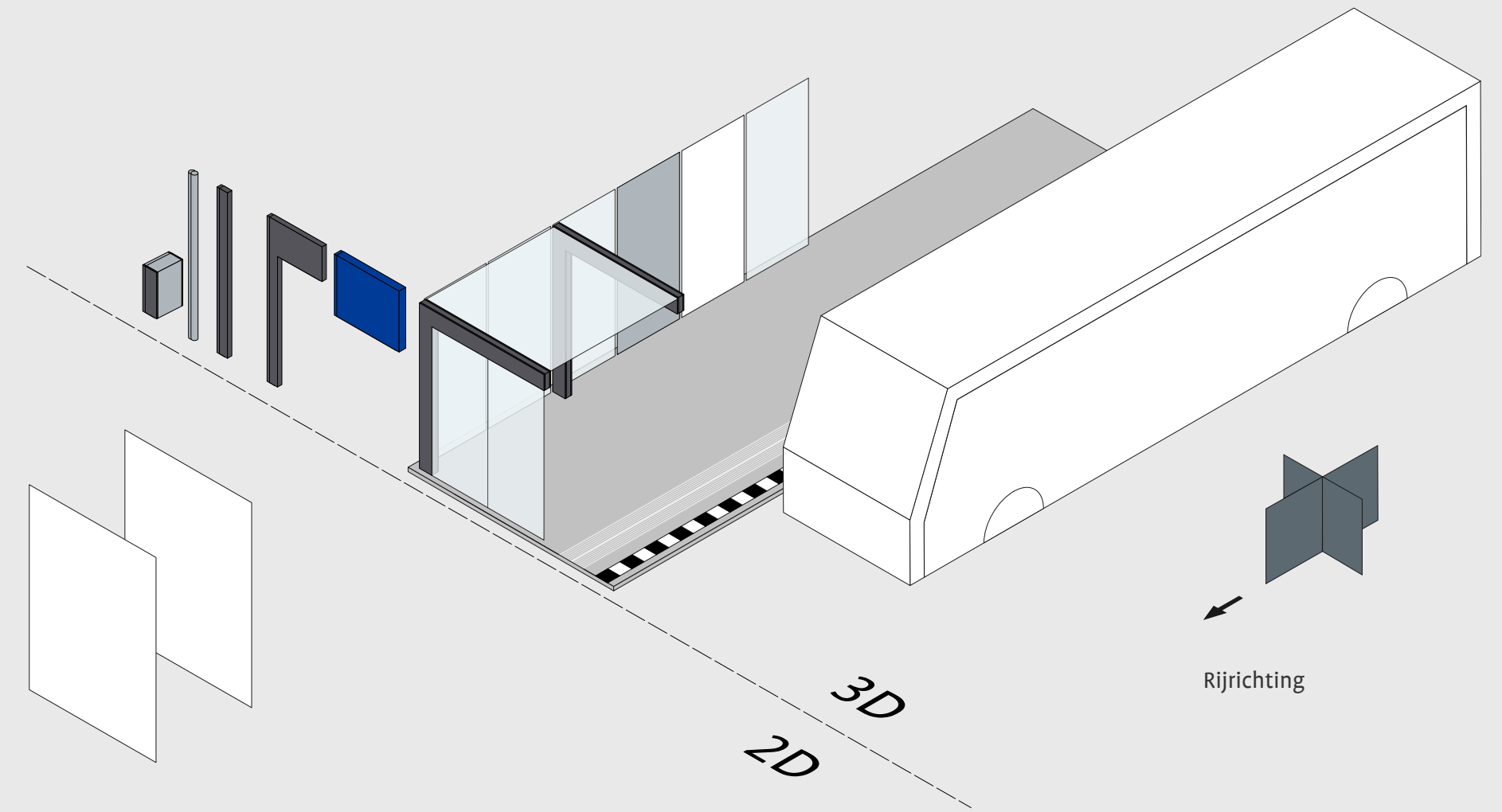

stippenpatroon

■ R-Net Rood
 ■ R-Net Grijs
 ■ Zilver

R-net toolbox
2D-3D toepassing

■ R-Net Grijs
 ■ Zilver

neutrale toolbox
2D-3D toepassing

R-net Kleursysteem

Kleur	Materieel en object (3D)				Drukwerk en print (2D)				2D	3D
	Scotchcal 3M	Poedercoat Akzo Nobel	Natlak Akzo Nobel	RAL	NCS	PMS	RGB	CMYK		
Wit	100-20	-	-	9016 Verkeerswit	S 0500-N	-	R 255 G 255 B 255	C 0% M 0% Y 0% K 0%		
Lichtgrijs	100-384	-	-	-	-	427C	R 230 G 230 B 228	C 0% M 0% Y 0% K 12%		
Grijs	100-038	-	-	7042 Verkeers- grijs A	S 6500-N	429C	R 175 G 180 B 185	C 0% M 0% Y 0% K 35%		
Donkergrijs	100-012	-	-	-	-	Cool Gray 10C	R 118 G 113 B 114	C 0% M 0% Y 0% K 68%		
R-net Grijs	-	Interpon Futura Bleu 2600 Sablé YW361F	-	7016 Antraciet- grijs	S 7000-N	432C	R 85 G 85 B 90	C 20% M 0% Y 0% K 77%		
Zwart	100-12	-	-	-	-	Black	R 0 G 0 B 0	C 0% M 0% Y 0% K 100%		
Zilver	-	Interpon Futura 29770 Chiné YX051F	-	9006 * Blank Aluminium- kleurig	-	-	-	-		
R-net Rood	100-368	Colormap 410E5	Colormap 410E5	3020 ** Verkeersrood	S 0580-Y90R	485C	R 255 G 0 B 0	C 0% M 100% Y 100% K 0%		
Rood	-	-	-	-	-	485C + raster zwart 12%	R 220 G 0 B 0	C 0% M 100% Y 100% K 12%		
Donkerrood	-	-	-	-	-	485C + raster zwart 25%	R 175 G 0 B 0	C 0% M 100% Y 100% K 25%		
Oranje	-	-	-	-	-	151C	R 255 G 126 B 0	C 0% M 45% Y 100% K 0%		
OV Info-blauw	-	-	-	-	S 4550-R80B	288C	R 0 G 65 B 150	C 100% M 60% Y 0% K 30%		

2.3 R-net kleursysteem

De R-net productformule maakt gebruik van een selectie van kleuren en materialen. Deze worden toegepast in alle ontworpen R-net producten, zoals die in dit handboek worden beschreven. Ze kunnen ook worden gebruikt om ontwerpen of projecten die niet alleen voor R-net worden ontwikkeld, zoals busstations, aan te laten sluiten bij het netwerk. De kleuren zijn verzameld in een kleursysteem, dat hiernaast is weergegeven.

Voor R-net toepassingen zijn de kleuren rood en donkergrijs de basis. Dit zijn de kleuren R-net Rood en R-net Grijs. In het kleursysteem is ook een aantal andere tinten opgenomen. De kleur R-net Rood is exclusief bedoeld voor R-net; de grijstinten en metaalkleuren zijn ook geschikt voor "niet-R-net" toepassingen als neutrale bushaltes, busstations en informatiepanelen.

In de tabel is het complete kleursysteem opgenomen, voor 2D en 3D toepassingen. Aparte 2D en 3D tabellen zijn te vinden in hoofdstuk 9 en 14. Voor verschillende toepassingen zijn specificaties in diverse gangbare kleursystemen opgenomen; voor een juiste toepassing in drukwerk of op materieel en objecten is het van belang de toelichting in hoofdstuk 9 en 14 te lezen.

R-net kleursysteem

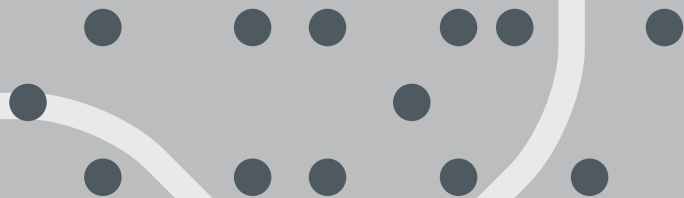
- per kleur is een definitie in gangbare kleursystemen gegeven
- de kolommen rechts geven aan of een kleur alleen in 2D of 3D toepassingen voorkomt, of in beiden
- de kleur R-net rood is exclusief bedoeld voor R-net toepassingen

* alleen als het niet Interpon kan zijn

** alleen als het niet Colormap kan zijn

Deel II
2D implementatie

3

Introductie 2D uitingen

- 3.1 Introductie
- 3.2 Toolbox 2D toepassing
- 3.3 Communicatie in tekst en beeld

R·NET

Nachtlijn

Vanaf 1 oktober 2014

Het is ons een groot genoegen u te mogen mededelen dat er op het traject Hilversum - Almere vanaf 1 oktober 2014 een nachtlijn aan ons netwerk zal worden toegevoegd.

De nachtlijn zal rijden onder de naam 'Nachtbus 600'. Voor meer informatie kijkt u op: www.R-net.nl

Nieuwsbrief
November 2014, Uitgave nr. 11

R·NET

Vooruitblik op hoogwaardig vervoer

door Lorem Ipsum

>Lorem ipsum eget iomodus parde.

pharetra. Pellentesque euismod ante at velit congue mattis. Nam gravida augue feugiat augue pretium eleifend. Aliquam ultrices eleifend metus, et luctus lorem tincidunt eget. Nulla mauris arcu, fringilla in adipiscing sed, molestie cursus nunc. Maecenas dul. Elementum vitae eleifend nibh pharetra.

Nunc viverra sollicitudin metus, quis lobortis nisi ullamcorper eu. Aliquam tellus tellus, mattis in sodales vitae, luctus eu justo. Ut vel metus eget nunc congue placerat a nec eros. Nulla eros enim, placerat nec aliquet faucibus, venenatis sed augue. Aliquam venenatis dul vitae nulla fringilla lacinia. Duis risus quam, mattis accumsan fermentum nec, sollicitudin nec felis. Curabitur auctor, nulla et venenatis consectetur, lacus diam malesuada diam, et vestibulum quam ligula tempus metus. Vivamus eget nibh lectus, sed porta lectus. Curabitur fermentum ornare

Reizen met de zekerheid van R·NET

Metamorfose

R·NET

Bushaltes van MRANet ondergaan Metamorfose.

Platte tekst voor Lorem ipsum met vliegpraktische informatie. De tekst wordt hier gebruikt om de lay-out te testen. De tekst wordt hier gebruikt om de lay-out te testen. De tekst wordt hier gebruikt om de lay-out te testen.

Reizen met de zekerheid van R·NET door Connexxion

compleent
en e-mail naar
info@r-net.nl

indrikkade 937
Amsterdam
12345

ductie
Amsterdam

ie
van trgen bodem

Vormgeving en Opmaak
FromAard en Mijksenaar

R·NET

voorbeelden van R-net publicaties
A3 poster, nieuwsbrief en folder
(op schaal)

Heeft u vragen over uw ov-chipkaart, kijk dan op www.R-net.nl

R·NET

dhr. J. Boskoop
12-08-1958

kaart nr. 01 234 5678
Geldig tot 01-02-2014

R·NET

R·NET

Provincie Noord-Holland

Jonathan Boskoop
Beleidsmedewerker

Hoofdstraat 12
1234 AB Castricum
T: 023 123 45 67
M: 06 12 345 678
E: j.boskoop@R-net.nl

R·NET www.R-net.nl

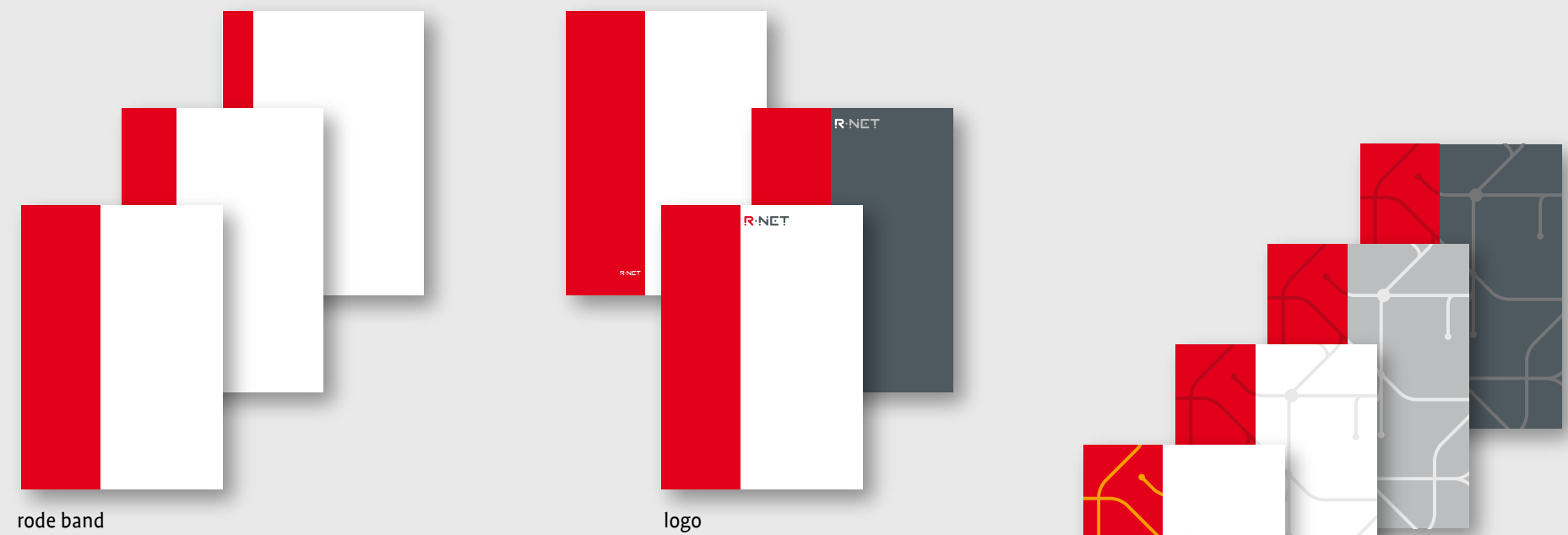
voorbeelden van R-net publicaties
OV chipkaart en visitekaartje
(schaal 1:1)

3.1 Introductie

R-net publicaties en uitingen zijn herkenbaar uitgevoerd in de R-net huisstijl. Binnen de huisstijl zijn enkele bepalende elementen voorgeschreven:

- logo
- kleur
- vlakverdeling
- fonts

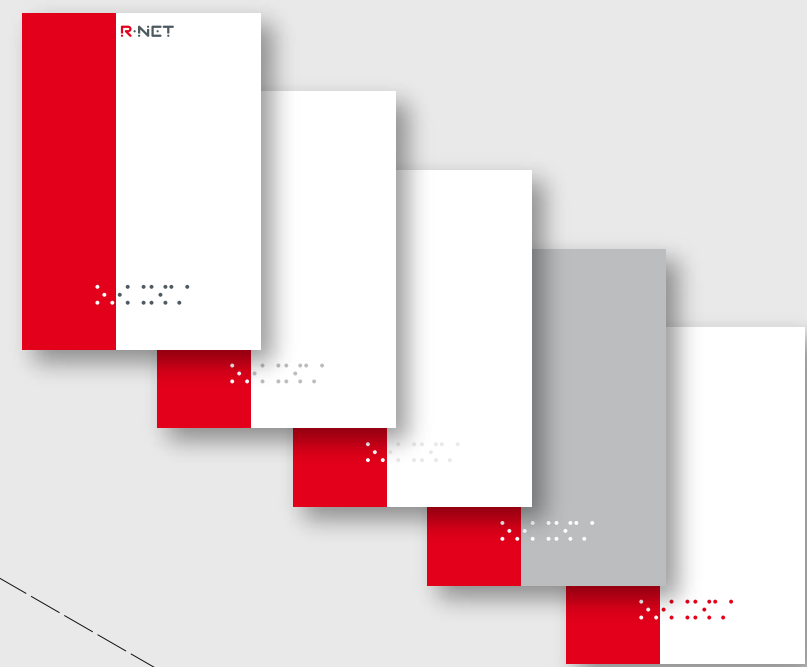
Deze grafische elementen worden in hoofdstuk 4 beschreven. Met deze elementen is op veel manieren te variëren, waarbij toch een visuele eenheid blijft bestaan. In een paar voorbeelden worden hiernaast de mogelijkheden geïllustreerd. In hoofdstuk 5 worden enkele direct toe te passen werkbestanden, zogenaamde sjablonen beschreven, die kunnen dienen als uitgangspunt bij het ontwerpen van R-net materiaal. In deze sjablonen zijn de elementen al op de juiste wijze toegepast. De te gebruiken kleuren zijn vastgelegd in de 2D kleurtabel in hoofdstuk 9.

rode band

logo

stippenpatroon

lijnnennetpatroon

tekst

Aabcdefghijklmnopqrstuvwxy Profile Bold

Aabcdefghijklmnopqrstuvwxy Profile Regular

0123456789 Profile NO Bold

0123456789 Profile NO Regular

3.2 Toolbox 2D toepassing

Een illustratie van bepalende onderdelen voor een 2D ontwerp is hiernaast weergegeven. Op basis van een stramien wordt gekozen voor een rode band van een bepaalde breedte. Het R-net logo kan op verschillende manieren worden toegepast, net als de illustratieve elementen lijnnennetpatroon en stippenpatroon. Voor R-net publicaties wordt het font Profile gebruik. Al deze elementen worden in hoofdstuk 4 gedetailleerd beschreven.

1
2
3
4

3.3 Communicatie in tekst en beeld

Niet alleen de vormgeving, ook de inhoud van R-net documenten in de vorm van tekst en beeld, geeft de kwaliteit van het netwerk weer.

Tekst instructie

Teksten voor R-net promotie dienen aan te sluiten bij de Kernwaarden; de doelgroep (in het algemeen: potentiële reizigers) serieus te nemen en op een heldere en duidelijke manier informatie te verschaffen. Gebruik van vakjargon, zoals het woord “abri” voor wachtruimte, dient te worden vermeden. Uitleg over het R-net als HOV (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) heeft het impliciete risico dat het overige openbaar vervoer als “laagwaardig” zou worden bestempeld. Dit moet dus ook zoveel mogelijk worden vermeden. Teksten zullen in het algemeen in het Nederlands worden gesteld maar kunnen voor specifieke doelgroepen, zoals internationale reizigers rond Schiphol of Amsterdam, ook in andere talen of zelfs meertalig worden uitgebracht.

De communicatiestrategie voor R-net richt zich op het verleiden van keuzereizigers. Daartoe worden de betrouwbaarheid van R-net en de samenwerking tussen vervoerders uitgedragen met de pay-off ‘Reizen met de zekerheid van R-net door [naam vervoerder]’. Deze pay-off wordt gebruikt wanneer één vervoerder de afzender is van de boodschap. Wanneer over R-net in het algemeen, dus niet vervoerder-specifiek, wordt beschreven wordt de pay-off ‘Reizen met de zekerheid van R-net’ gehanteerd.

Beeld instructie

Ook het beeldmateriaal in R-net publicaties dient aan te sluiten bij de Kernwaarden en Productkenmerken, zie hoofdstuk 1. Daarbij kunnen de volgende richtlijnen worden gehanteerd:

Introductie van het R-net

Voor illustraties bij de introductie van het R-net bij voorkeur gebruik maken van beelden vanuit de Kernwaarden (Betrouwbaar, Samenhang, Herkenbaar, Aantrekkelijk, Moeiteloos) vertaald in metaforen, sfeerbeelden en beleving.

Uitleg over het R-net service- en kwaliteitsniveau

Voor illustraties bij uitleg over het R-net service- en kwaliteitsniveau bij voorkeur gebruik maken van beelden vanuit de Productkenmerken (Informatie, Reclame, Profilering, Reiniging, Design for all, Verlichting, Beheer en onderhoud, Sociale veiligheid, Milieu). Hierbij kunnen voorbeelden gebruikt worden die de sfeer van producten van R-net weergeven.

Uitleg over de R-net producten

Voor illustraties bij uitleg over de R-net producten bij voorkeur gebruik maken van beelden vanuit de Designspecificaties zoals opgenomen in dit handboek, zoals herkenbare details van een wachtruimte, reisinformatie op een halte, DRIS-panels etc. Voor fotografie wordt gekozen voor kwalitatief hoogwaardig uitgevoerde objecten en omgevingen, met duidelijk zichtbare goed uitziende mensen die een interactie uitvoeren, geen zichtbare vervuiling of beschadigingen, geen afval in beeld, geen storende of afleidende objecten op de achtergrond.

Algemene richtlijnen voor fotografie

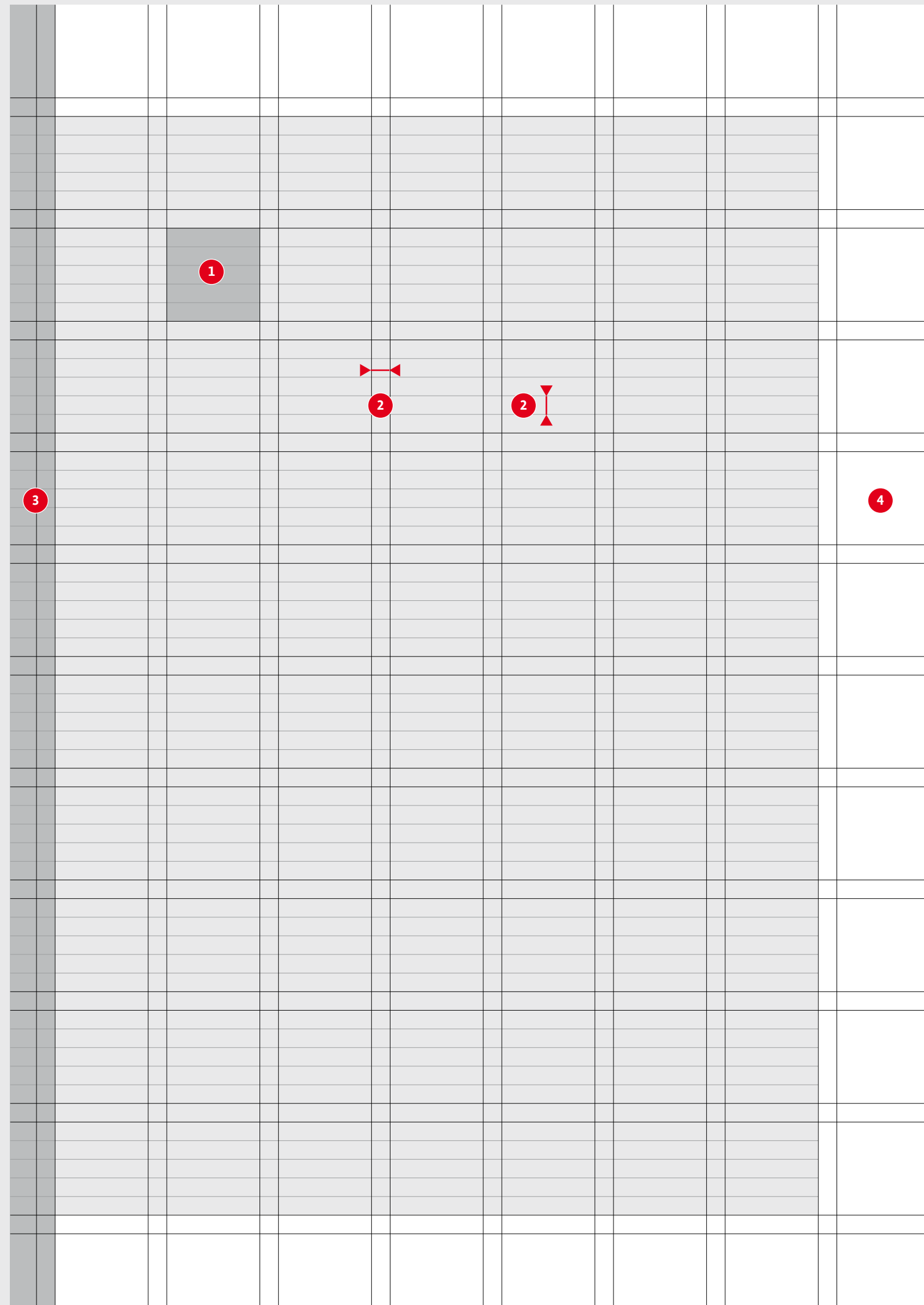
Bij fotografie over het R-net is het belangrijk om in beeld de kwaliteit van het netwerk weer te geven. Dat betekent bijvoorbeeld: geen zichtbaar vuil, mensen in beeld goed gekleed en goed verzorgd, schone voertuigen. Opnamen kunnen bij voorkeur vroeg of laat op de dag worden gemaakt, met helder licht, langere schaduwen, achtergronden die aansluiten bij de designkwaliteit en stijl van de R-net producten.

- 1 illustratie bij de introductie van R-net: object in beweging
- 2 en 3 illustraties bij uitleg over het R-net service- en kwaliteitsniveau: sfeer en uitstraling van R-net producten
- 4 illustratie bij uitleg over de R-net producten: comfortabele bank op de halte, afgeronde vormen

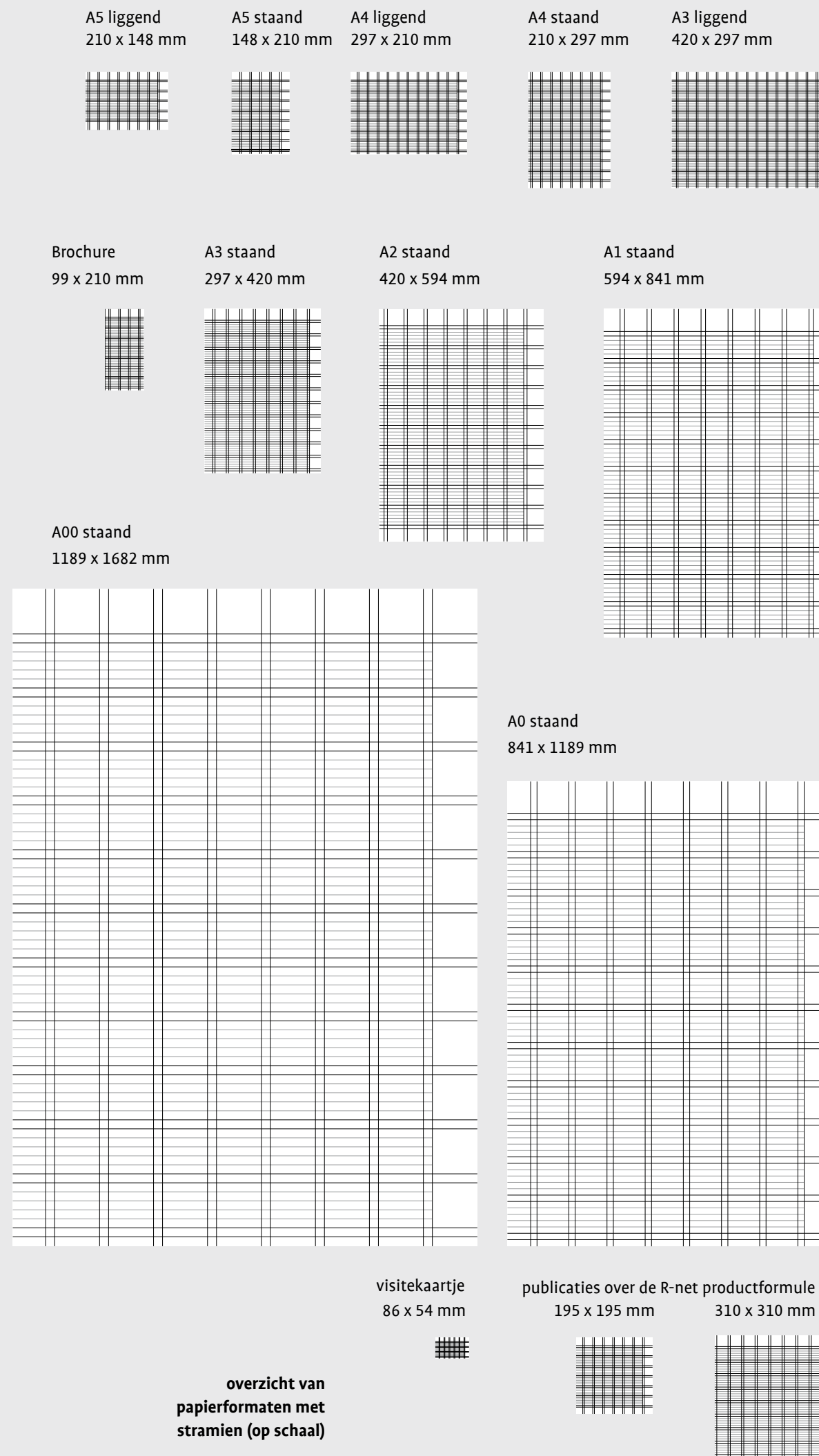
4

2 D R-net basiselementen

- 4.1 Papierformaten en stramienen
- 4.2 Rode band
- 4.3 Logo toepassing
- 4.4 Illustratieve elementen
- 4.5 Pay-off
- 4.6 Typografie
- 4.7 Werken met onderleggers

A4 stramien (schaal 1:1)
 1 stramienvlak
 2 marge en regeltransportmaat (4,25mm)
 3 inbindmarge
 4 vrijgehouden marge rondom bladzijde

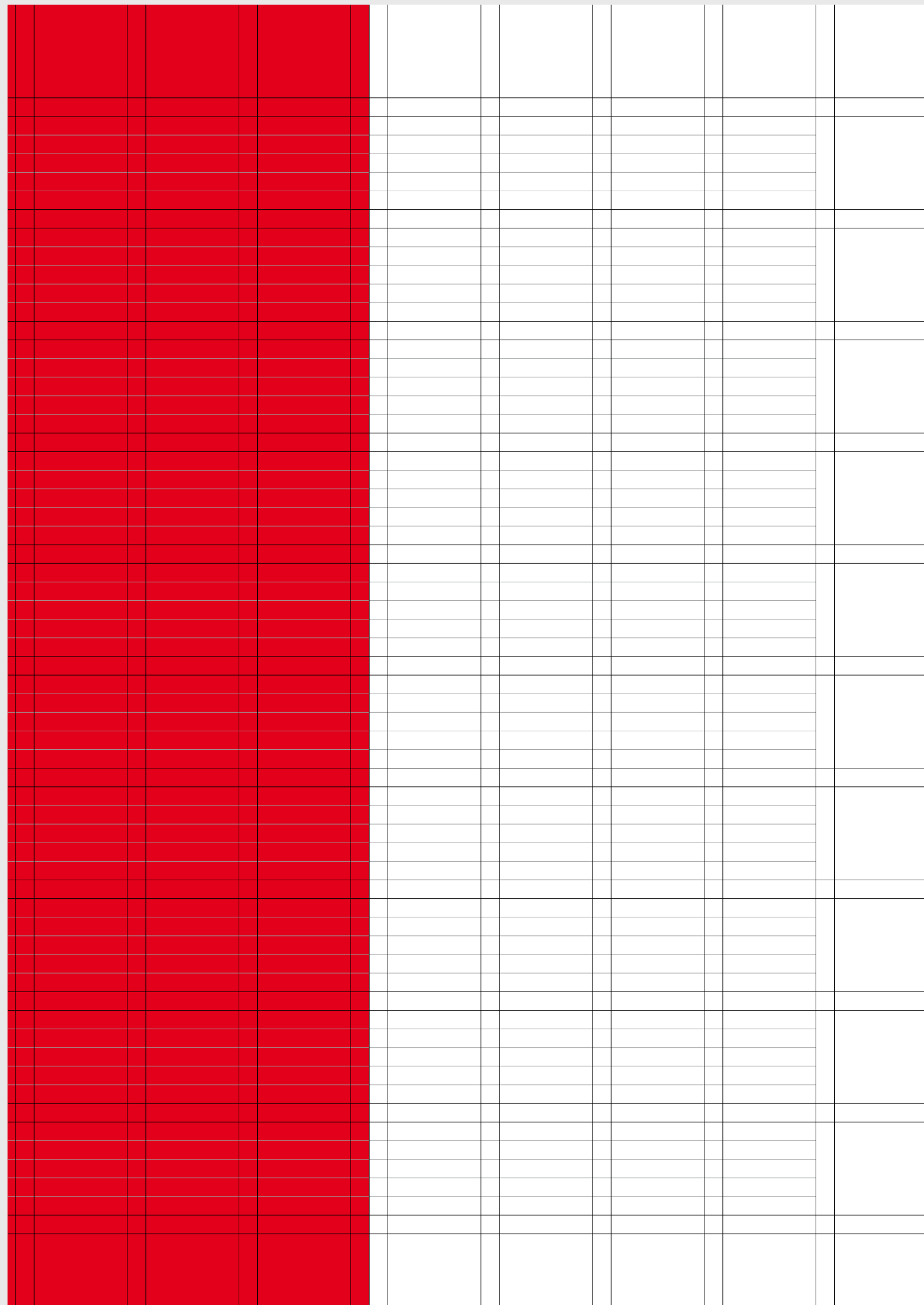
overzicht van papierformaten met stramien (op schaal)

4.1 Papierformaten en stramienen

De basis voor de huisstijl is een stramien waarin alle elementen kunnen worden geplaatst. Dit stramien is ontwikkeld voor alle gangbare papiermaten (A5 t/m A00), voor visitekaartjes en pasjes en voor vierkant gesneden rapporten. Er is ook een speciaal stramien om uit een liggend A4 een staande brochure te vouwen. Voor de papiermaten A5 staand en liggend, A4 staand en liggend en A3 liggend is de maat van de stramienvlakken gelijk. De te gebruiken fonts zijn immers voor al deze formaten, die van gelijke afstand leesbaar moeten zijn, ook gelijk. Voor de grotere maten, van A3 staand tot en met A00 worden de stramienvlakken steeds groter in verband met de steeds groter wordende leesafstand.

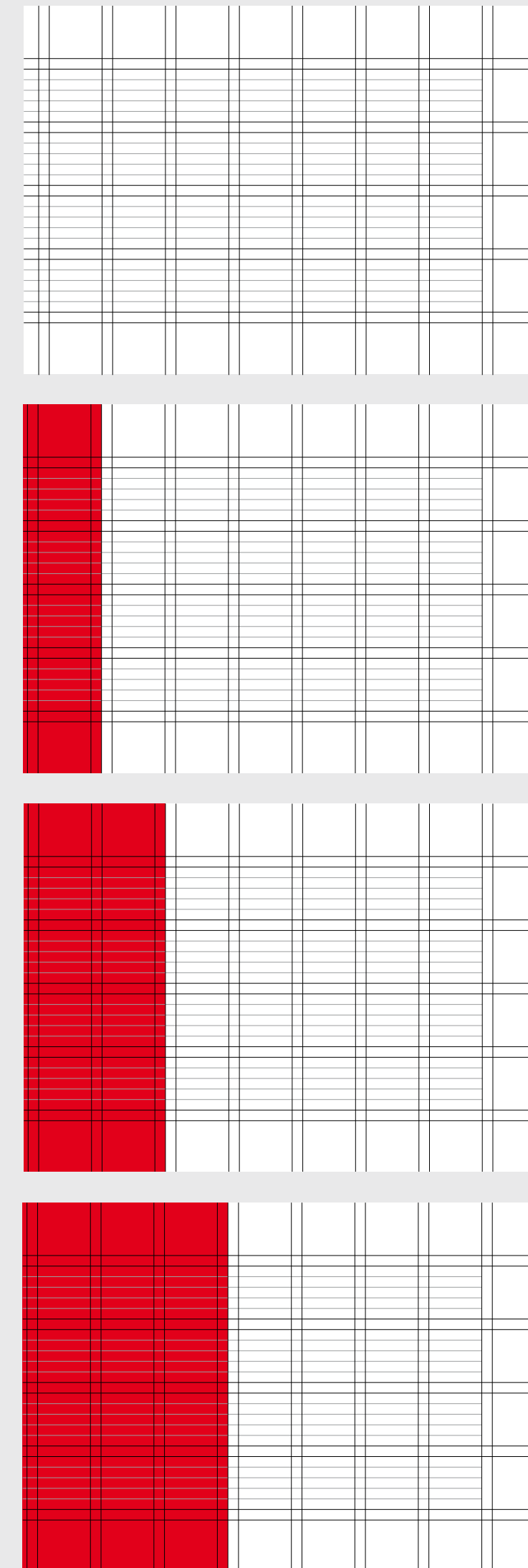
Tussen de stramienvlakken is een marge aangehouden, dit is de marge tussen twee kolommen tekst of tussen een afbeelding en tekst. In het grote vlak waar tekst wordt geplaatst zijn de horizontale lijnen op de regeltransportmaat gezet die hoort bij de fontgrootte van lopende tekst. De stramienen geven ruimte voor inbinden en marges rondom. In principe wordt rondom de pagina een baan van stramienvlakken of restvlakken vrijgehouden. Alleen aflopende afbeeldingen, het logo en b.v. paginanummers komen in deze baan. In veel toepassingen wordt een kenmerkende rode band gebruikt. De breedte van deze band kan bestaan uit één of een aantal stramienvlakken. Rond de scheiding tussen rood en wit komt aan weerszijden de kleine margemaat terug, zie paragraaf 4.2.

De hier weergegeven stramienen zijn bedoeld voor rechterpagina's; voor linkerpagina's wordt het stramien gespiegeld.

staand A4 (schaal 1:1) met 3-koloms rode band

overzicht van liggend A5 met 0, 1, 2 en 3 kolommen rode band (op schaal)

4.2 Rode band

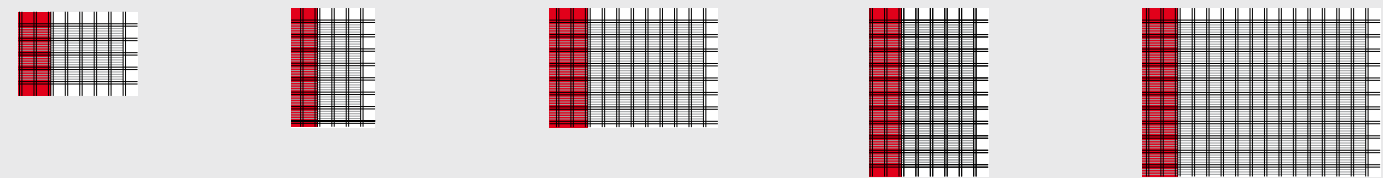
In aansluiting op het kenmerkende kleurenschema van de voertuigen en de haltes wordt ook in de 2D R-net huisstijl gebruik gemaakt van de kleur rood als accent. De kleur rood wordt als een band aan de inbindzijde van een blad gebruikt, in één van de breedtes die per papiermaat zijn aangegeven. Voor boeken en rapporten wordt de rode band alleen gebruikt voor het omslag en voor b.v. de titelpagina's van hoofdstukken. De rode band is aan drie zijden aflopend.

In de rode band wordt nooit lopende tekst geplaatst. Alleen hoofdstuknummers, bijschriften, titels (Nieuwsbrief) of, op achterpagina's, het R-net logo kunnen in de band worden geplaatst.

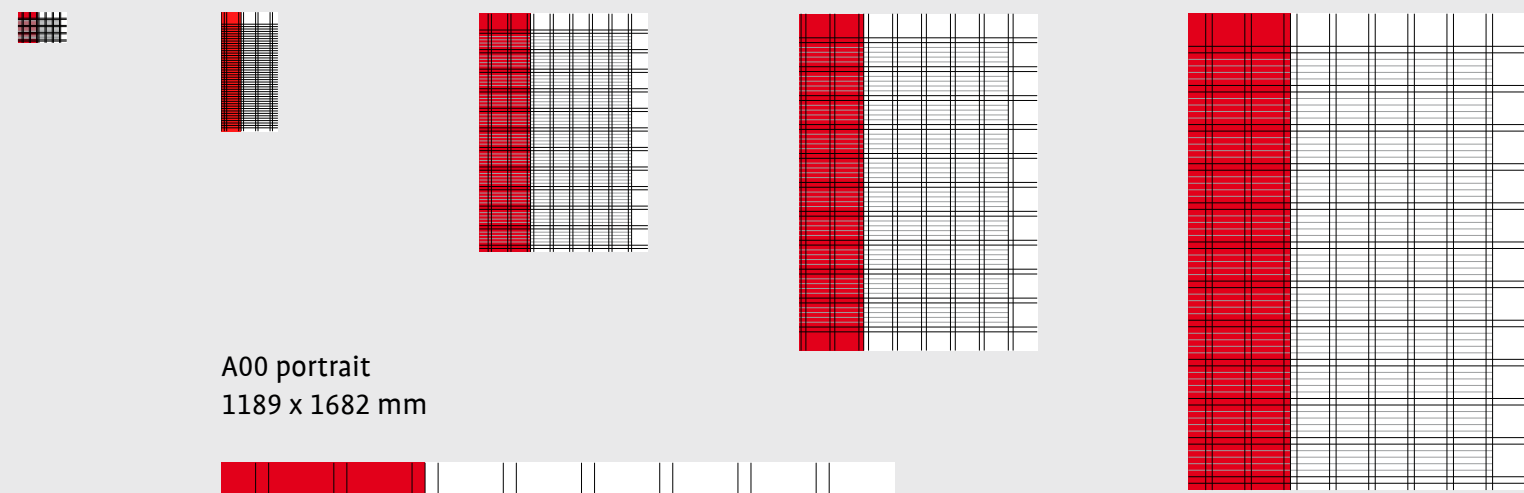
Voor de juiste plaatsing van deze elementen wordt in de rode band het stramien zoals dat in het witte vlak staat gespiegeld. Zo ontstaat er vanuit de scheiding van rood en wit (of grijs) een stramien met een tussenmarge naar rechts (in het wit) en een tussenmarge naar links (in het rood).

Het is een optie de band te voorzien van een lijnennetpatroon, zie paragraaf 4.4.

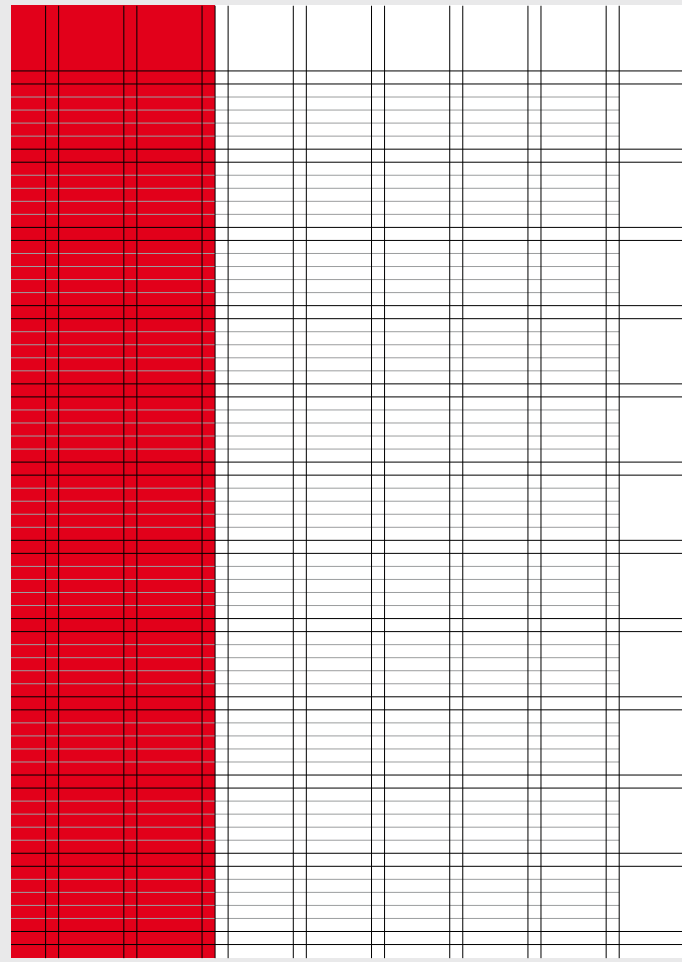
A5 landscape 210 x 148 mm
 A5 portrait 148 x 210 mm
 A4 landscape 297x 210 mm
 A4 portrait 210 x 297 mm
 A3 landscape 420 x 297 mm

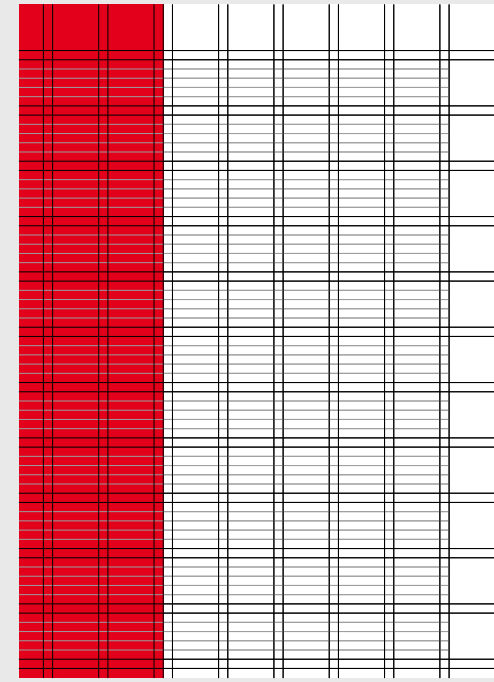
Visitekaartje 86 x 54 mm
 Brochure 99 x 210 mm
 A3 portrait 297 x 420 mm
 A2 portrait 420 x 594 mm
 A1 portrait 594 x 841 mm

A00 portrait 1189 x 1682 mm

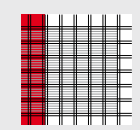

A0 portrait 841 x 1189 mm

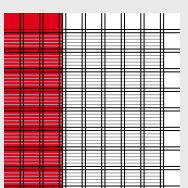

publicaties over de R-net productformule

195 x 195 mm

310 x 310 mm

overzicht van papierformaten met een rode band (op schaal)

Afbeeldingen en rode band

Afbeeldingen kunnen stoppen naast de scheiding tussen rode band en wit vlak, met de stramienmargemaat als tussenruimte, of doorlopen door de band heen. Daarbij moet dan de kleur of transparantie van de afbeelding worden aangepast om de rode band als kleurvlak zichtbaar te houden.

1

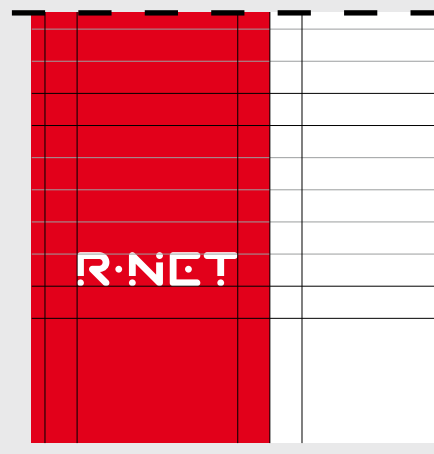
2

3

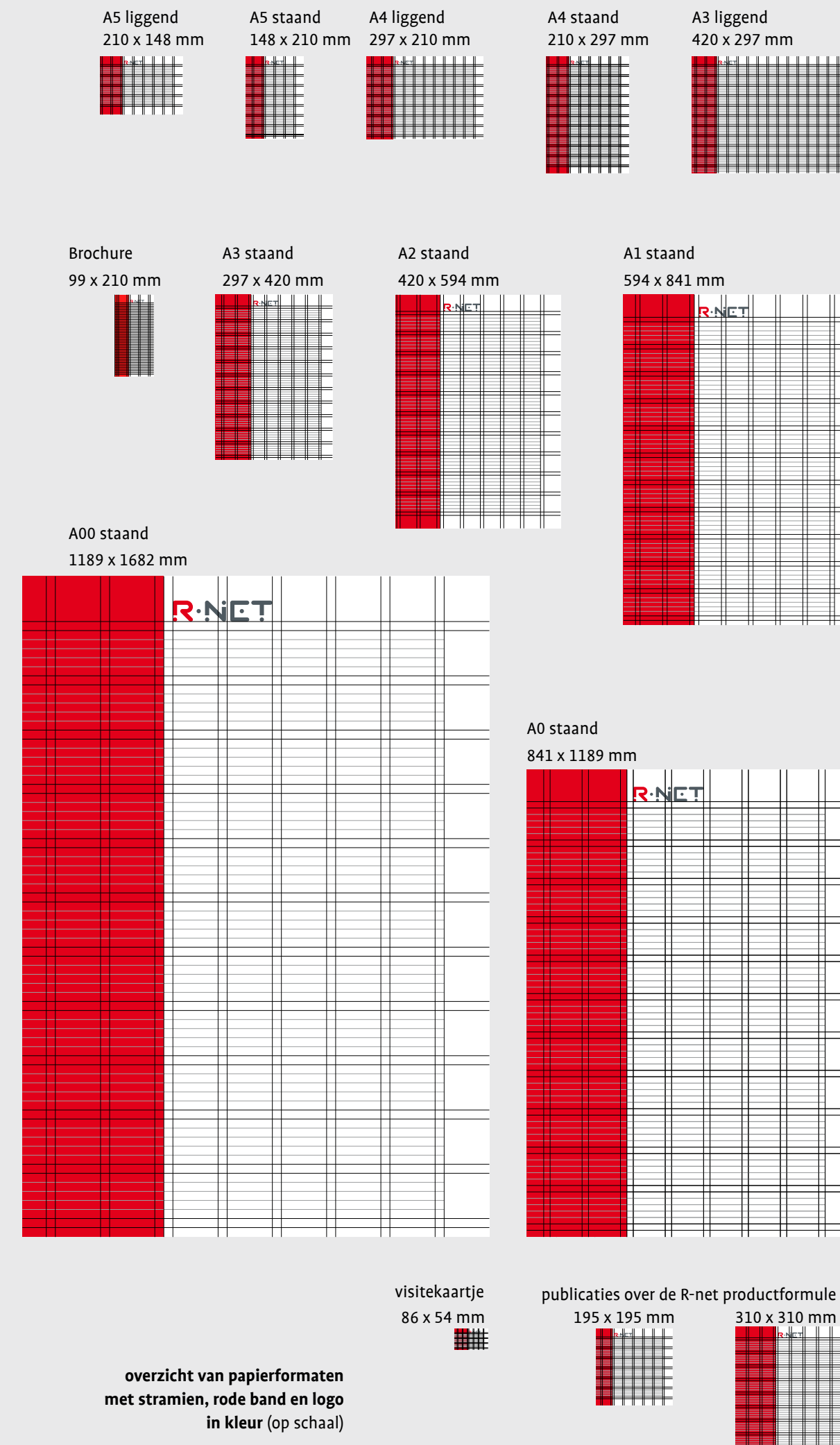
plaatsing foto bij rode band (A5 op schaal)

- 1 foto over rode band: fout
- 2 foto duotoon in rode band: goed
- 3 foto naast rode band: goed

R-net logo in wit op rode band
(detail schaal 1:1)

staand A4 (schaal 1:1) met 1-kolom
rode band en logo in kleur

4.3 Logo toepassing

Het R-net logo wordt gebruikt op alle voorpagina's en schutbladen, brochures en posters. Het wordt dan geplaatst in de bovenste baan van stramienvlakken, zoals aangegeven, op een positie net naast de scheiding tussen rode band en wit vlak. De maat van het logo is uitgedrukt in een breedte in stramienvlakken. Het logo is in kleurendruk grijs en rood (op wit) of wit en grijs (op R-net grijs).

Op achterpagina's kan het logo als "afzender" in wit onderaan in de rode band worden geplaatst, in een breedte van 1 stramienvlak, ook net naast de scheiding van rode band en wit vlak.

Op een pagina mag altijd maar één van de twee logo-posities worden gebruikt, dus of boven in kleur of onder in wit op rood.

Op binnenpagina's wordt het logo niet toegepast.

4.4 Illustratieve elementen

Lijnennetpatroon

De in paragraaf 2.2 beschreven illustratieve elementen kunnen in de 2D toepassingen gecombineerd worden met de rode band en/of het logo. Het lijnennetpatroon kan worden gebruikt om de rode band in te vullen, het vlak naast de rode band, of allebei. Het lijnennetpatroon wordt op een vaste maat per papierformaat toegepast, zie de onderleggers voor papierformaten (paragraaf 4.6), in een beperkt aantal kleuren: rood, donkerrood of oranje voor de toepassing in de rode band, en lichtgrijs of grijs op wit, resp. grijs op R-net grijs in het vlak naast de rode band. Het lijnennetpatroon wordt in de rode band nooit in combinatie met een afbeelding of tekst toegepast. In het vlak naast de rode band kan dit wel als tekst of afbeelding dit toelaten, dus b.v. een korte tekst in een groot corps, of een foto die duidelijk losstaat van het patroon.

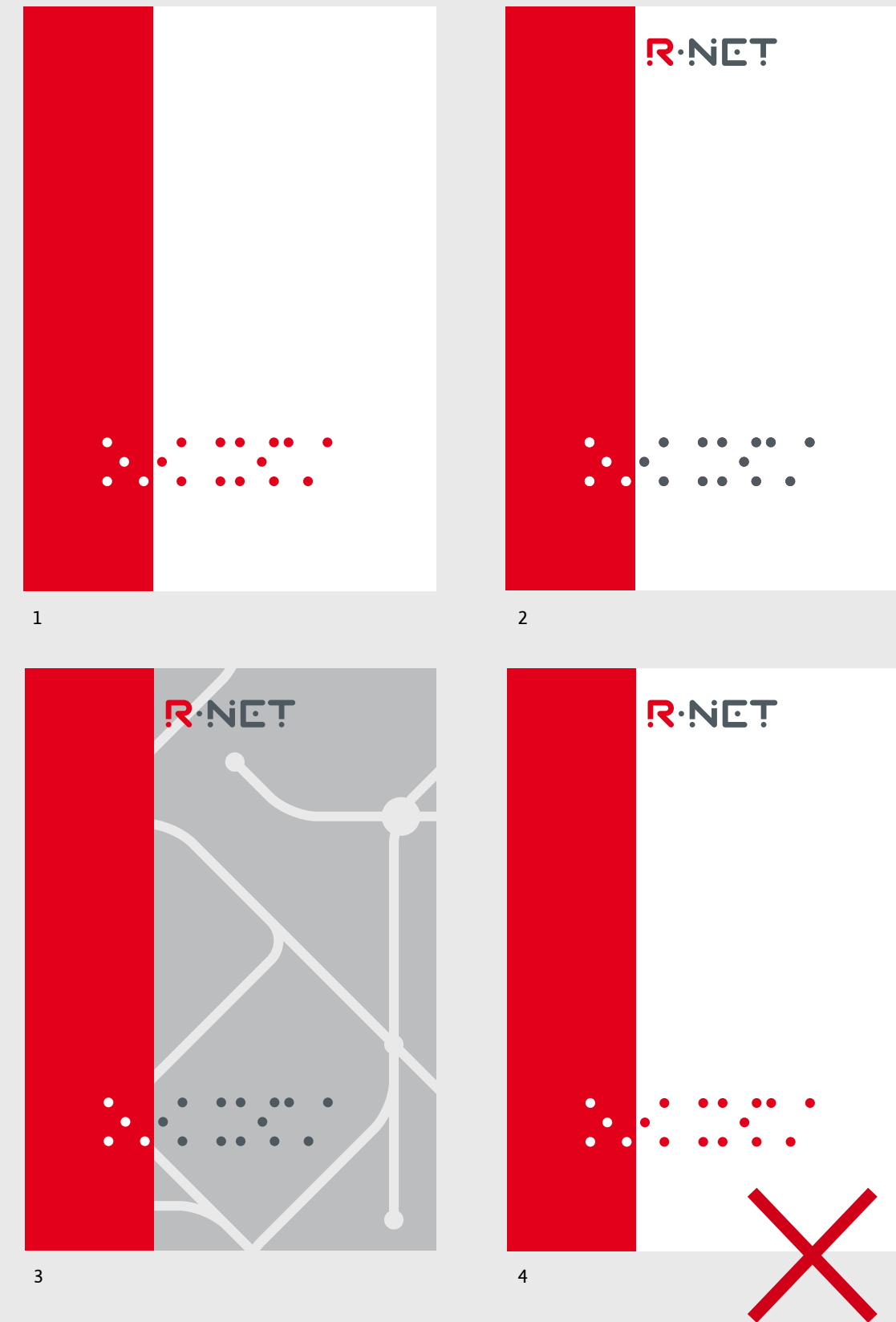

voorbeelden toepassingen
illustratieve elementen op A4
lijnennetpatroon in rode band of
in het vlak, of beide, verschillende
kleurencombinaties uit het R-net
kleursysteem
(op schaal)

R·NET

toepassing stippenpatroon en logo op A4
(schaal 1:1)

toepassing stippenpatroon op A5 (op schaal)

- 1 stippenpatroon rood: goed
- 2 logo en stippenpatroon grijs: goed logo
- 3 lijnennetpatroon grijs en stippenpatroon R-net Grijs: goed
- 4 logo en stippenpatroon rood: fout

Stippenpatroon

Het stippenpatroon wordt in 2D toepassingen op een vaste positie en schaal per papierformaat gebruikt, in lichtgrijs, R-net Grijs of R-net Rood. Het patroon mag alleen in R-net Rood worden gebruikt als er geen rood in het R-net logo op dezelfde pagina voorkomt. Het stippenpatroon wordt wit waar het in de rode band doorloopt. Het stippenpatroon mag door tekst of illustraties lopen, mits het niet stoort.

Het stippenpatroon en het lijnennetpatroon kunnen naar keuze ieder apart of gecombineerd worden toegepast. Bij combinaties moet er wel voldoende contrast tussen de twee patronen zijn.

combinatie lijnennetpatroon en fotografie met voldoende contrast op A4 (schaal 1:1)

1

2

3

4

combinatie stippenpatroon en fotografie op A5 (op schaal)

- 1 voldoende contrast, geen verstoring van het beeld: goed
- 2 voldoende contrast, geen verstoring van het beeld: goed
- 3 onvoldoende contrast: fout
- 4 voldoende contrast, verstoring van het beeld: fout

Illustratieve elementen en fotografie

Het lijnennet- en stippenpatroon in de rode band en op het witte vlak kunnen gecombineerd worden met beeld of fotografie. Daarbij is het wel noodzakelijk dat de illustratieve elementen het beeld niet verstoren. Bij gebruik van het lijnennetpatroon betekent dit b.v. dat het patroon duidelijk 'los' van de fotografie moet blijven. Dit kan bereikt worden door te zorgen voor voldoende contrast tussen lijnennetpatroon en foto, zie het voorbeeld hiernaast. Het stippenpatroon, op zijn vaste positie op de bladspiegel, kan doorlopen over een foto heen. Daarbij is het van belang dat er voldoende contrast is tussen het stippenpatroon en de foto. Bovendien mag het stippenpatroon het beeld niet overheersen of vervormen. Hiernaast zijn voorbeelden geplaatst van goede en foute combinaties.

Van geval tot geval zal bekeken moeten worden of het mogelijk is de illustratieve elementen met beeld te combineren, afhankelijk van de fotografie, de uitsnede en de kleur van lijnennet- of stippenpatroon.

Reizen met de zekerheid van R·NET

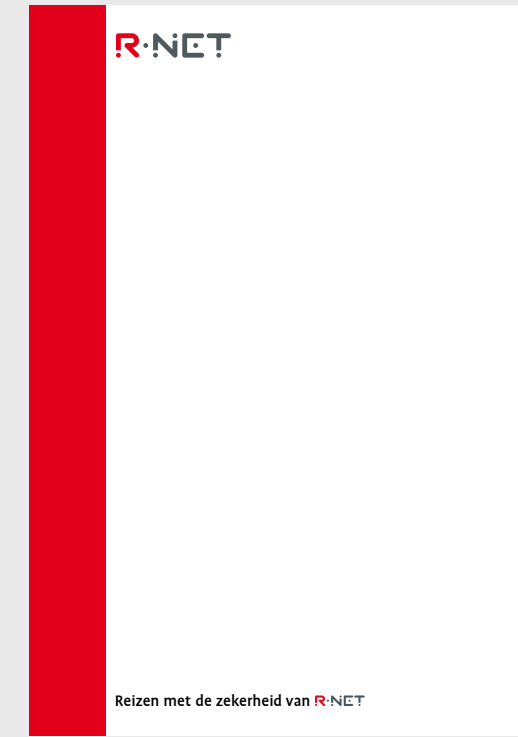
Reizen met de zekerheid van R·NET door connexxion

Reizen met de zekerheid van R·NET door EBS

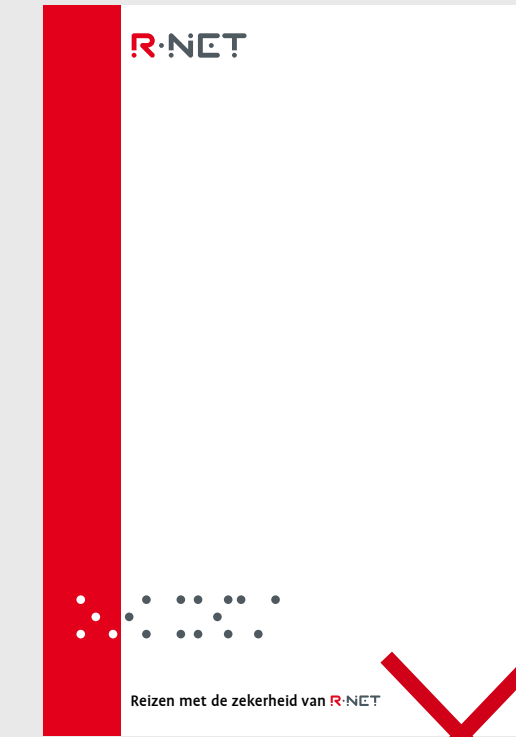
Reizen met de zekerheid van R·NET door GVB

Reizen met de zekerheid van R·NET door ARRIVA

Reizen met de zekerheid van R·NET door HTM

1

2

3

4

4.5 Pay-off

In lijn met de gekozen communicatiestrategie wordt als pay-off de tekst 'Reizen met de zekerheid van R-net door [naam vervoerder]' toegepast. In deze tekst wordt de vervoerder weergegeven met zijn logo, in de neutrale kleur van de hele pay-off. Voor R-net wordt het logo gebruikt met de voor de kleur van de ondergrond geschikte kleuren, dus b.v. op een witte ondergrond R-net Rood met R-net Grijs, zie afbeelding.

Bij grafische toepassingen wordt de pay-off als één regel tekst onderaan de pagina geplaatst. Daarbij wordt dan geen stippenpatroon meer gebruikt. De Pay-off staat rechts van de rode band. De tekst begint op één margemaat van de rode band, in lijn met afbeeldingen of tekst daarboven. De pay-off wordt niet onderbroken door de evt. kolombreedte van tekst, maar loopt door in één regel.

toepassing pay-off op A4 (op schaal)

- 1 pay-off onderaan pagina: goed
- 2 stippenpatroon en pay-off: fout
- 3 twee kolommen tekst en pay-off in één regel: goed
- 4 pay-off breekt af op kolombreedte tekst: fout

Overzicht Pay-off verschillende vervoerders

[3b]

Titel klein verticaal

Titelblad [1a]

Titel groot [2]

Titel klein [3a]

platte tekst: odiatie voloreet, [7]
 estrud dolore molortio con venim quis er illa
 faccum zzrit lor ipsum nos eugait praeseect et.

Bijchrift in
 rood: Orem
 ad molor iure
 consequat, sis
 nostrud tat.

[10]

Paragraaf [4]

platte tekst: odiatie voloreet,
 estrud dolore molortio con venim quis er illa
 faccum zzrit lor ipsum nos eugait praeseect et.

[1b]

Subtitel / Inleiding [5]

platte tekst: odiatie voloreet nonsectet, con
 estrud dolore molortio con venim quis er illa.

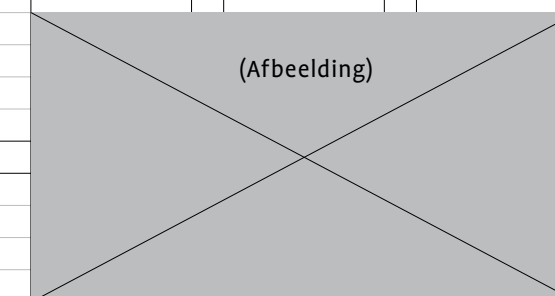
Ondertitel [6]

platte tekst: odiatie voloreet nonsectet, con
 estrud dolore molortio con venim quis er illa.

platte tekst: odiatie voloreet nonsectet:

- Sanspring Iliquatet elis doloborper inim elis doloborper inim;
- Fortie do dolor ad eugiatem;
- Inspring Iliquatet elis doloborper inim iliqui ea facinci bla core ver summodi onsectem dipiscidunt venim.

[8]

Bijchrift in wit:
 Orem ad molor
 iure consequat,
 sis consequat
 nostrud tat.

[11]

Onderschrift: Inismodi onumbortie ver.

[9]

overzicht fontstyles voor A4
 (schaal 1:1)

4.6 Typografie

De R-net huisstijl-letter is de Profile. De stramienen voor de verschillende papierformaten zijn opgemaakt met horizontale lijnen die zijn afgestemd op de fontgrootte en het regeltransport voor platte tekst. Alle fontstijlen voor een A4 formaat zijn in het overzicht hieronder opgenomen. Vanwege de overeenkomende stramienmaat zijn deze instellingen ook toe te passen voor de papierformaten A5 staand en liggend, A4 liggend en A3 liggend. Voor de A3 staand is een afwijkende instructie, met iets grotere fonts voorzien. Vanuit de twee fontstyles voor staand A4 en staand A3 zijn die voor de grotere papierformaten af te leiden: een 200% vergroting van A4 levert A2 op, nogmaals 200% vergroting wordt A0. Vanuit het A3 formaat levert een 200% vergroting A1 op, en

nog eens 200% vergroting wordt A00. Zo wordt de lettergrootte voor platte tekst op A4 staand 10 punts, voor A2 20 punts en voor A0 40 punts.

In de onderleggers voor de papierformaten zijn al deze instellingen als 'paragraph style' ingebouwd. Kiezen voor de juiste paragraph style zorgt ervoor dat het document goed wordt opgemaakt.

Voor website, mail en voor normale correspondentie wordt gebruik gemaakt van een op bijna alle computersystemen beschikbaar standaard lettertype, de Lucida Sans. Hiervoor gelden dezelfde opmaakinstructies als voor de Profile.

Opmaakspecificaties (A5 staand & liggend, A4 staand & liggend, A3 liggend)

Paragraph style	Lettertype Profile	Corps (pt)	Spatiëring		Regel-afstand	Kleur (tekst)	Woord-afbreking	Houden bij volgende regels	Begin alinea	Uitlijning op raster	Afstand (mm)		Inspring (mm)	
			Reeks	Soort							voor	na	links	re regel
Titelblad [1a]	Bold	80	25	Optisch	27	Zwart	Uit	4	Volgende pagina	1e regel	-	17	-	-
Titelblad verticaal [1b]	Bold	80	50	Optisch	27	Wit	Uit	4	-	-	-	17	-	-
Titel groot [2]	Bold	40	25	Optisch	17	Zwart	Uit	4	Volgende pagina	1e regel	-	17	-	-
Titel klein [3a]	Bold	20	25	Optisch	8,5	Zwart	Uit	4	Volgende pagina	1e regel	-	17	-	-
Titel klein verticaal [3b]	Bold	20	25	Optisch	8,5	Wit	Uit	4	-	-	-	17	-	-
Paragraaf [4]	Bold	12	25	Optisch	5,1	Zwart	Uit	4	Overal	1e regel	8,5	4,25	-	-
Subtitel / Inleiding [5]	Bold	10	25	Optisch	4,25	Zwart	Uit	3	Overal	Alle regels	4,25	-	-	-
Ondertitel [6]	Italic	10	25	Optisch	4,25	Zwart	Uit	3	Overal	Alle regels	4,25	-	-	-
Platte tekst [7]	Regular	10	25	Optisch	4,25	Zwart	Uit	-	Overal	Alle regels	-	-	-	-
Inspring [8]	Regular	10	25	Optisch	4,25	Zwart	Uit	-	Overal	Alle regels	-	-	4,25	-4,25
Onderschrift [9]	Regular	8	25	Optisch	3,4	Zwart	Uit	-	Overal	1e regel	-	4,25	-	-
Bijchrift in rood [10]	Bold	8	25	Optisch	3,4	Wit	Uit	-	Overal	1e regel	-	4,25	-	-
Bijchrift in wit [11]	Regular	8	25	Optisch	3,4	Zwart	Uit	-	Overal	1e regel	-	4,25	-	-

Titelblad [1a]

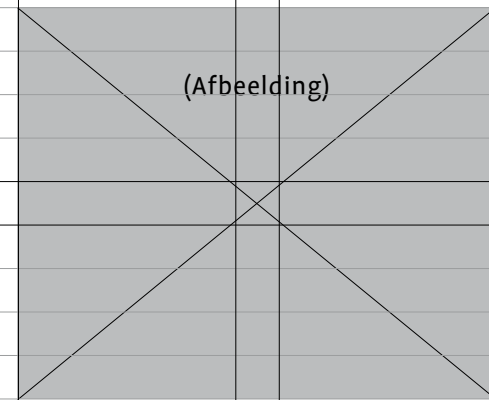
Titel groot [2]

Titel klein [3a]

Paragraaf [4]

Subtitel / Inleiding [5]

platte tekst: odiatie voloreet nonsectet, con estrud dolore molortio con venim quis er illa faccum zzarit lor ipsum nos eugait praesecte et.

Bijschrift in wit:
Orem ad molor iure consequat, sis consequat nostrud tat.

Ondertitel [6]

platte tekst: odiatie voloreet nonsectet, con estrud dolore molortio con venim quis er illa faccum zzarit lor ipsum nos eugait praesecte et.

Platte tekst odiatie voloreet nonsectet, con estrud:

- Inspring: Iliquatet elis doloborper inim iliqui blaortie do dolor ad eugiaenim. [8]

- Inspring: Iliquatet elis doloborper inim iliqui blaortie do dolor ad eugiaenim.

platte tekst: odiatie voloreet nonsectet, con estrud

Aab 1234567890

Aab 1234567890

Mediaeval (boven) en tabelcijfers (onder)

Cijfers

De cijfers in het R-net lettertype Profile zijn standaard zogenaamde mediaeval-cijfers. Deze 'uithangende' cijfers lopen qua vorm en positie mooi mee met de letters in een tekst. Ze vragen niet meer aandacht in de tekst dan de letters. In lopende tekst hebben mediaeval-cijfers dan ook de voorkeur.

In enkele gevallen dienen tabelcijfers, in het Profile NO lettertype te worden toegepast. Tabelcijfers zijn op de basislijn staande cijfers waarbij elk cijfer een gelijke hoogte heeft. Ook in de breedte neemt elk cijfer een gelijke ruimte in, onafhankelijk van de breedte van het cijfer zelf; een 1 neemt bijvoorbeeld evenveel ruimte in beslag als een 8. In getalreeksen en opsommingen (b.v. in tabellen) hebben tabelcijfers de voorkeur omdat de cijfers

netjes recht onder elkaar komen te staan. In bewegwijzering hebben tabelcijfers de voorkeur omdat alle cijfers een gelijke leesafstand hebben die bovendien groter is dan in de mediaeval-variant.

Tabelcijfers zorgen hierdoor in specifieke situaties voor een betere leesbaarheid en begrijpelijkheid van de informatie. Dit gaat om situaties waarin nummers niet zozeer in relatie met tekst, maar meer op zichzelf worden toegepast.

Voorbeelden waarin tabelcijfers dienen te worden toegepast zijn:

- tabellen
- bewegwijzering
- nummerreeksen

Opmaakspecificaties (A3 staand)

Paragraph style	Lettertype Profile	Corps (pt)	Spatiëring		Regel-afstand	Kleur (tekst)	Woord-afbreking	Houden bij volgende regels	Begin alinea	Uitlijning op raster	Afstand (mm)		Inspring (mm)	
			Reeks	Soort							voor	na	links	re regel
Titelblad [1a]	Bold	107	25	Optisch	36,5	Zwart	Uit	4	Volgende pagina	1e regel	-	23	-	-
Titelblad verticaal [1b]	Bold	107	50	Optisch	36,5	Wit	Uit	4	-	-	-	23	-	-
Titel groot [2]	Bold	53	25	Optisch	23	Zwart	Uit	4	Volgende pagina	1e regel	-	23	-	-
Titel klein [3a]	Bold	27	25	Optisch	11,5	Zwart	Uit	4	Volgende pagina	1e regel	-	23	-	-
Titel klein verticaal [3b]	Bold	27	25	Optisch	11,5	Wit	Uit	4	-	-	-	23	-	-
Paragraaf [4]	Bold	16	25	Optisch	6,9	Zwart	Uit	4	Overal	1e regel	11,5	5,75	-	-
Subtitel / Inleiding [5]	Bold	13	25	Optisch	5,75	Zwart	Uit	3	Overal	Alle regels	5,75	-	-	-
Ondertitel [6]	Italic	13	25	Optisch	5,75	Zwart	Uit	3	Overal	Alle regels	5,75	-	-	-
Platte tekst [7]	Regular	13	25	Optisch	5,75	Zwart	Uit	-	Overal	Alle regels	-	-	-	-
Inspring [8]	Regular	13	25	Optisch	5,75	Zwart	Uit	-	Overal	Alle regels	-	-	5,75	-5,75
Onderschrift [9]	Regular	11	25	Optisch	4,5	Zwart	Uit	-	Overal	1e regel	-	5,75	-	-
Bijschrift in rood [10]	Bold	11	25	Optisch	4,5	Wit	Uit	-	Overal	1e regel	-	5,75	-	-
Bijschrift in wit [11]	Regular	11	25	Optisch	4,5	Zwart	Uit	-	Overal	1e regel	-	5,75	-	-

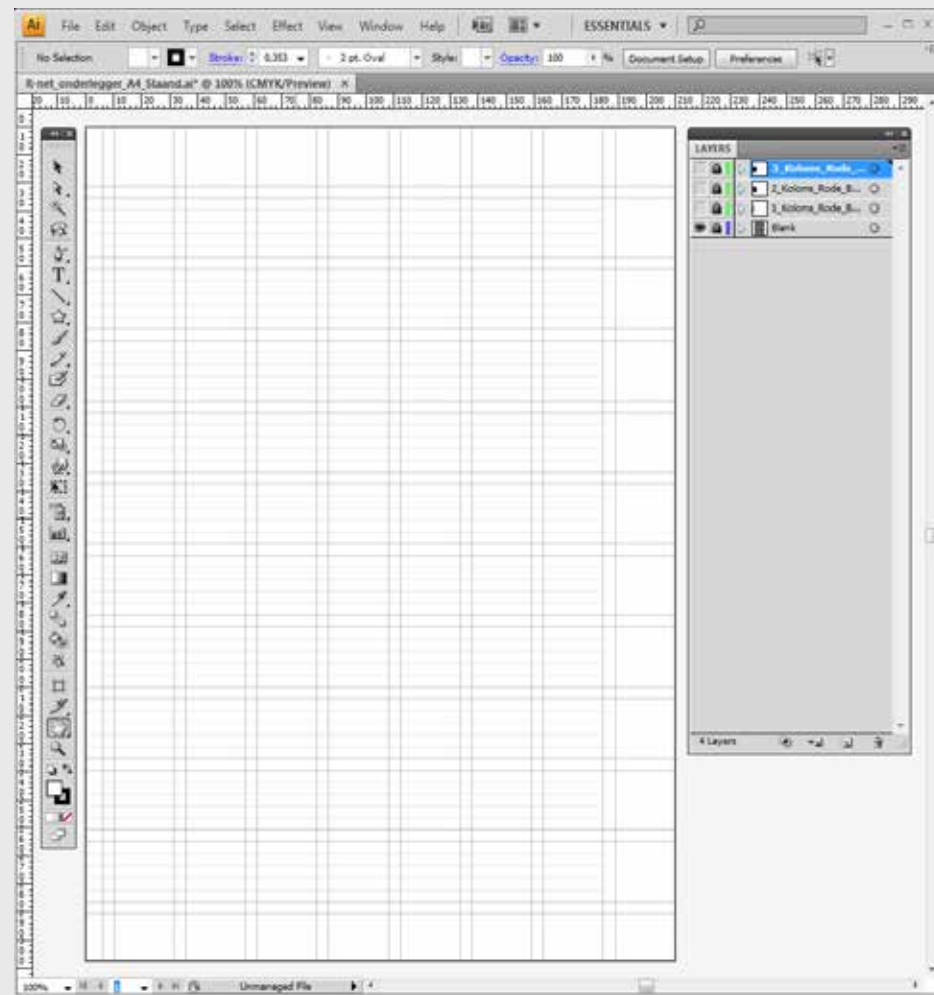
overzicht fontstyles voor A3 (schaal 1:1, aflopend)

Bijschrift in rood:
Orem ad molor iure consequat.

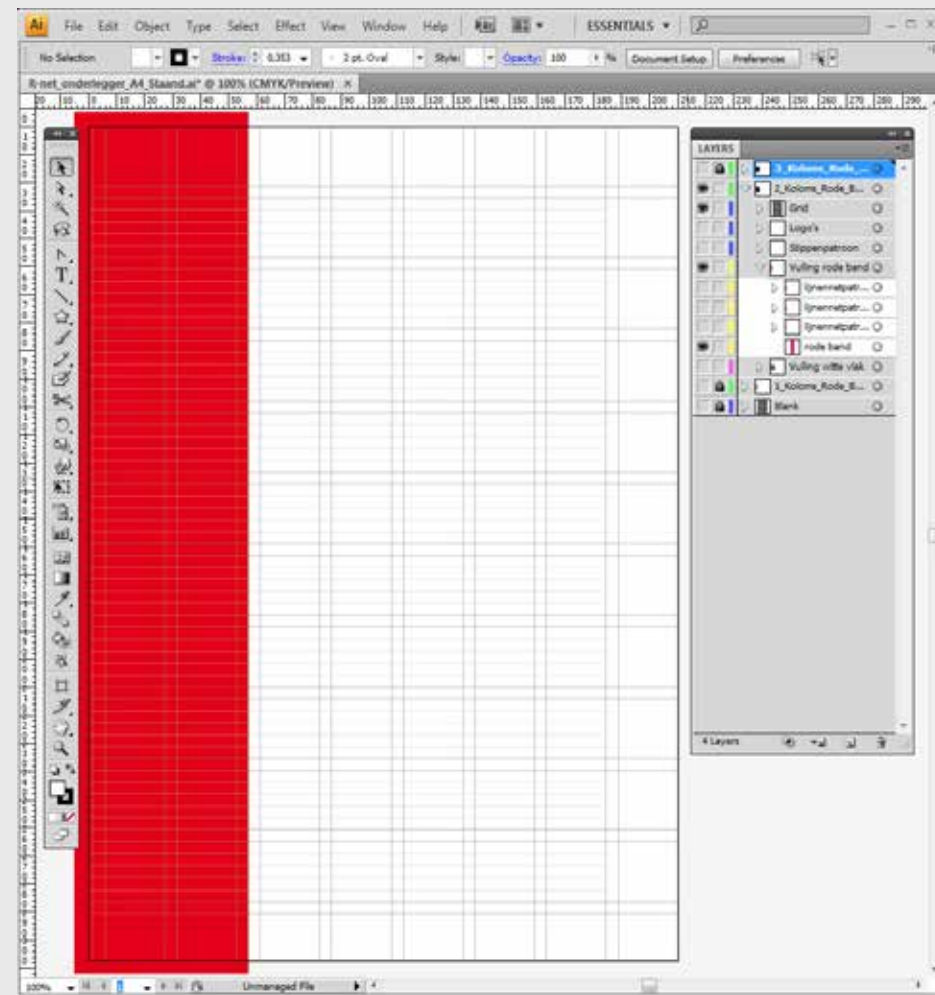
[10]

[1b]

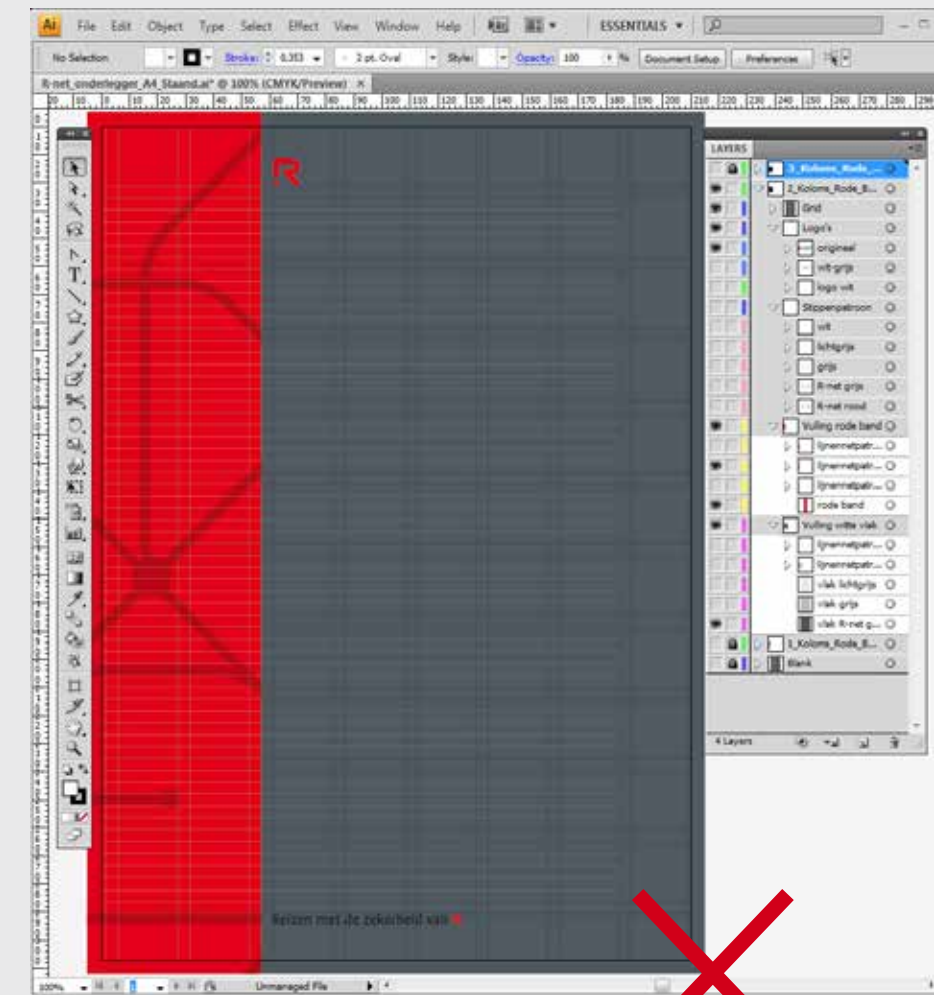
ad

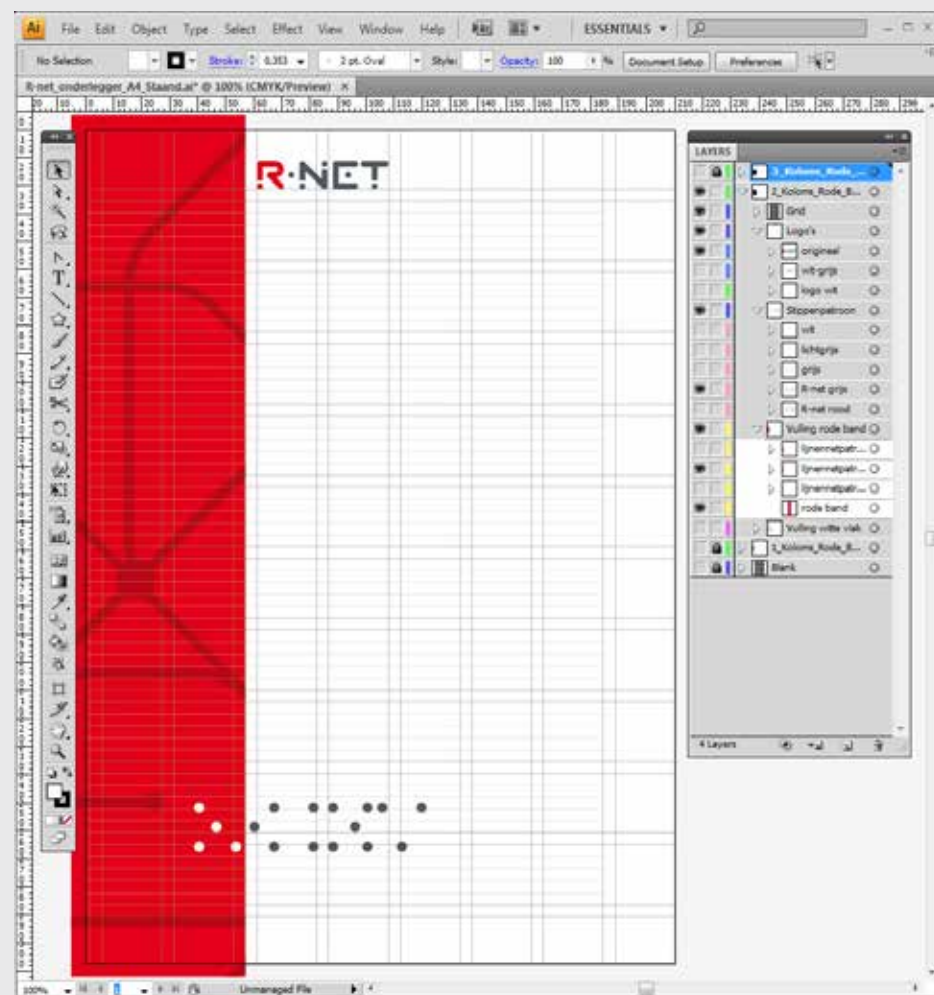
1

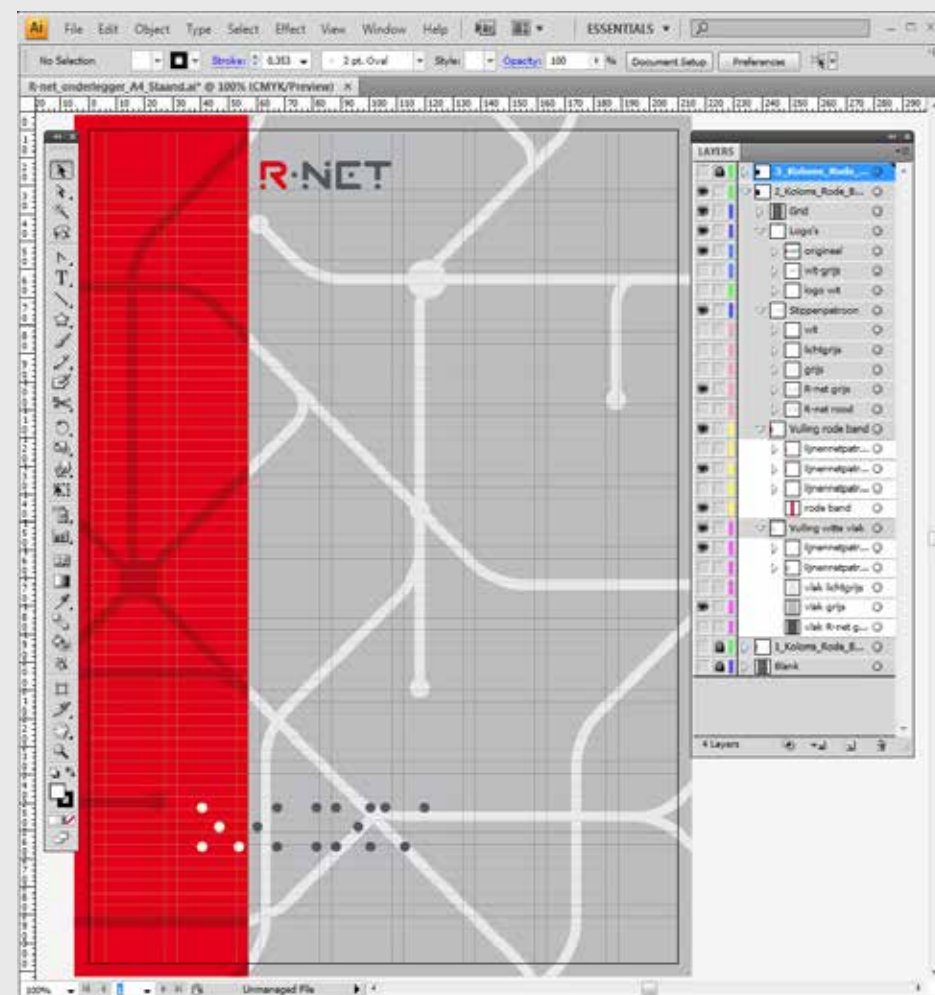
2

5

3

4

4.7 Werken met onderleggers

De in de voorgaande paragrafen beschreven stramien en invullingen met rode band, logo en illustratieve patronen zijn voor alle papierformaten opgenomen in Adobe Illustrator bestanden die als onderlegger kunnen worden gebruikt. Alle te gebruiken elementen en kleuren zijn hierin in lagen geplaatst. Door het zichtbaar maken van de juiste lagen kan b.v. worden gekozen voor een blad met een rode band van een bepaalde breedte, een logo, en een invulling met lijnnet- en stippenpatroon in een bepaalde kleur. Op deze manier wordt met de Illustrator basisonderlegger een specifieke pdf onderlegger gemaakt, die kan worden gebruikt bij het opmaken van een document in InDesign, zie ook hoofdstuk 5.

De breedte van de rode band is uitgedrukt in het aantal kolommen van het stramien; wanneer voor een bepaalde breedte is gekozen kunnen de hierbij horende opties voor invulling en logo worden geselecteerd.

De onderleggers zijn standaard opgemaakt in CMYK. Wanneer met PMS kleuren gedrukt gaat worden kunnen de kleuren worden omgezet naar PMS; in de 'swatches' zijn naast de CMYK waarden ook de PMS coated en uncoated kleurnummers opgenomen.

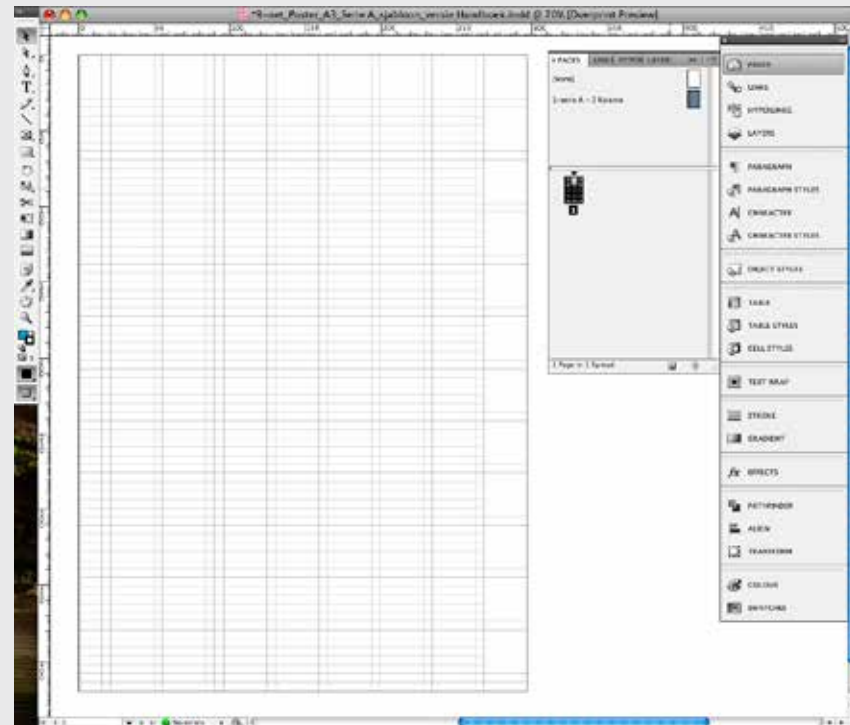
Onderlegger pagina's in Illustrator:

- 1 alleen grid
- 2 selectie van grid en breedte rode band
- 3 selectie van logo origineel, vulling rode band met lijnnetpatroon en stippenpatroon
- 4 selectie van logo origineel, vulling rode band met lijnnetpatroon en vulling witte vlak met lijnnetpatroon en vlak grijs
- 5 FOUT: selectie van grid, logo origineel, pay-off, vulling rode band met lijnnetpatroon, stippenpatroon en vulling witte vlak met R-net Grijs (bij deze combinatie van originele logo en vulling witte vlak met R-net Grijs valt een deel van het logo weg)

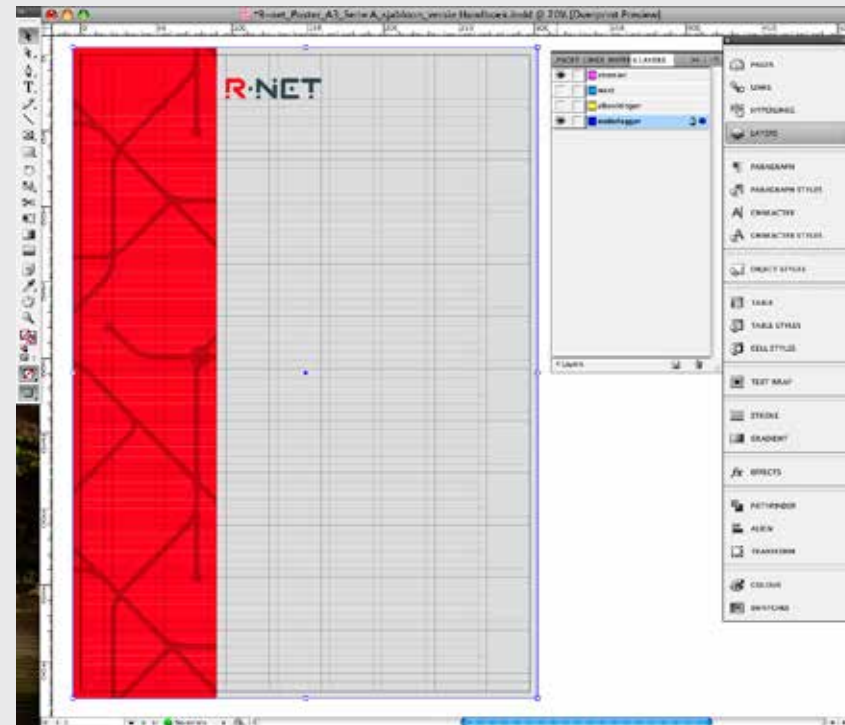
5

Ontwerpen van drukwerk

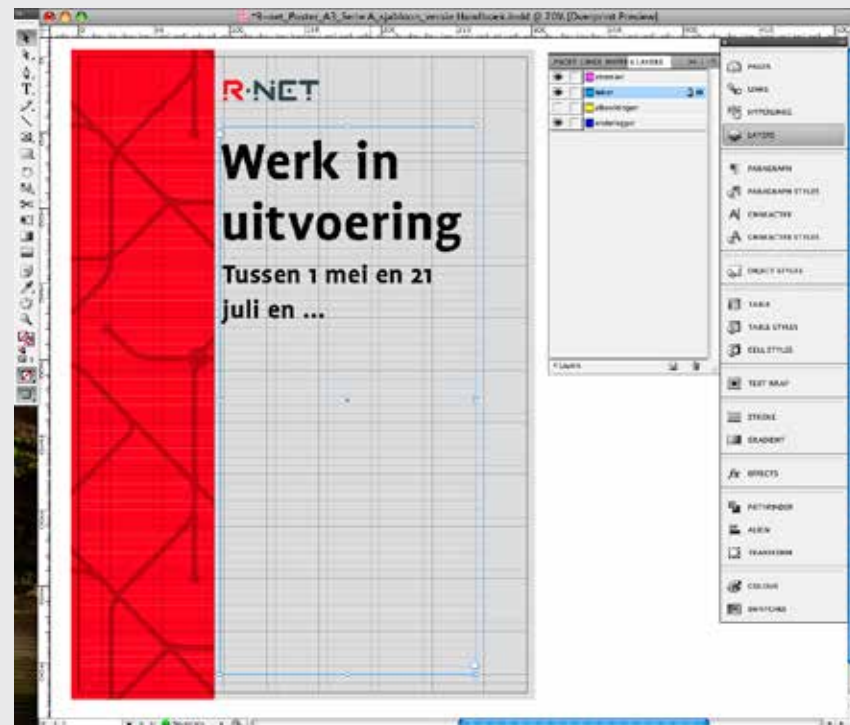
- 5.1 Werken met sjablonen
- 5.2 Poster
- 5.3 Brochure
- 5.4 Nieuwsbrief
- 5.5 Word-sjablonen
- 5.6 Werken in series en reeksen

stap 1
Open in InDesign het sjabloon 'Poster';
het stramen is zichtbaar.

stap 2
Importeer de Illustrator onderlegger in de layer 'onderlegger.'

stap 3
Voeg tekst toe in de layer 'tekst' met de paragraph styles
voor titel, subtitel of platte tekst.

stap 4
Voeg beeld toe in de layer 'afbeeldingen'.
met behulp van het stramen kunnen afbeeldingen goed
worden geplaatst: in de breedte lijnend met verticale
stramienlijnen; de hoogte is vrij.

stap 5
Het complete document kan nu worden opgeslagen of geëxporteerd;
eindresultaat: poster, serie C (A3 op schaal).

5.1 Werken met sjablonen

Van een aantal naar verwachting veel te gebruiken R-net documenten is een sjabloon gemaakt, in InDesign of in Microsoft Word. In deze sjablonen zijn alle ontwerpinstellingen, die nodig zijn voor de R-net huisstijl, aangebracht; door het invoegen van tekst en beeld kan een nieuw R-net document gemaakt worden. De serie sjablonen kan naar behoefte worden uitgebreid; de nu beschikbare sjablonen worden in de volgende paragrafen toegelicht. Voor de sjablonen in Indesign moet een pdf van de juiste onderlegger (zie paragraaf 4.6) worden geïmporteerd. Deze pdf moet gemaakt worden met de juiste instellingen, afhankelijk van de drukwerk-specificaties.

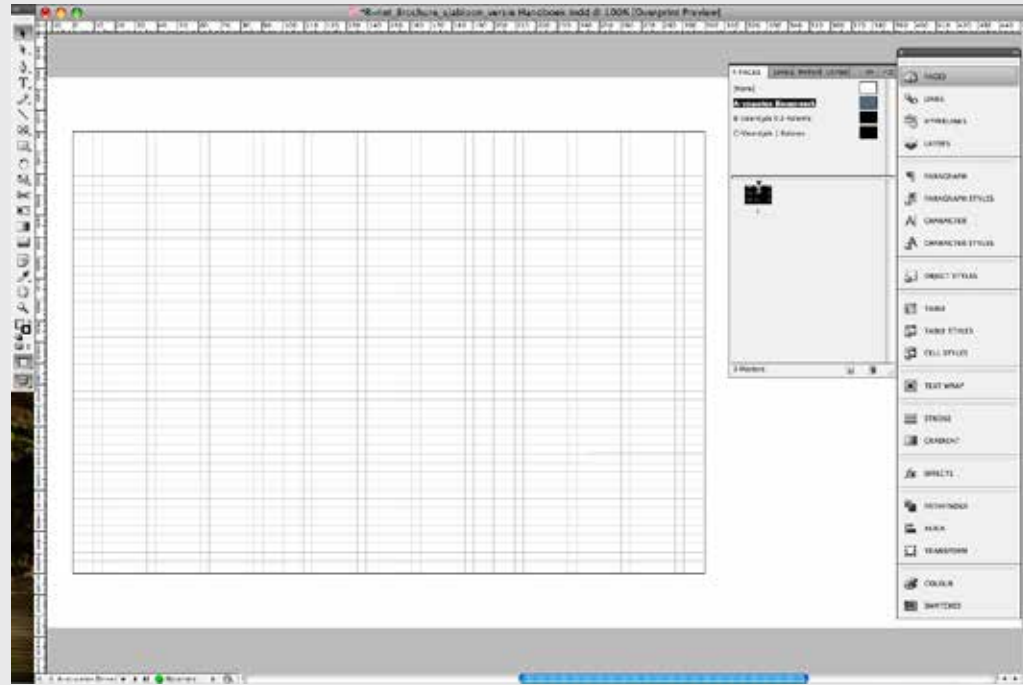
5.2 Poster

Met het postersjabloon kunnen eenvoudig posters met een rode band links en een tekst en illustraties rechts worden gemaakt.

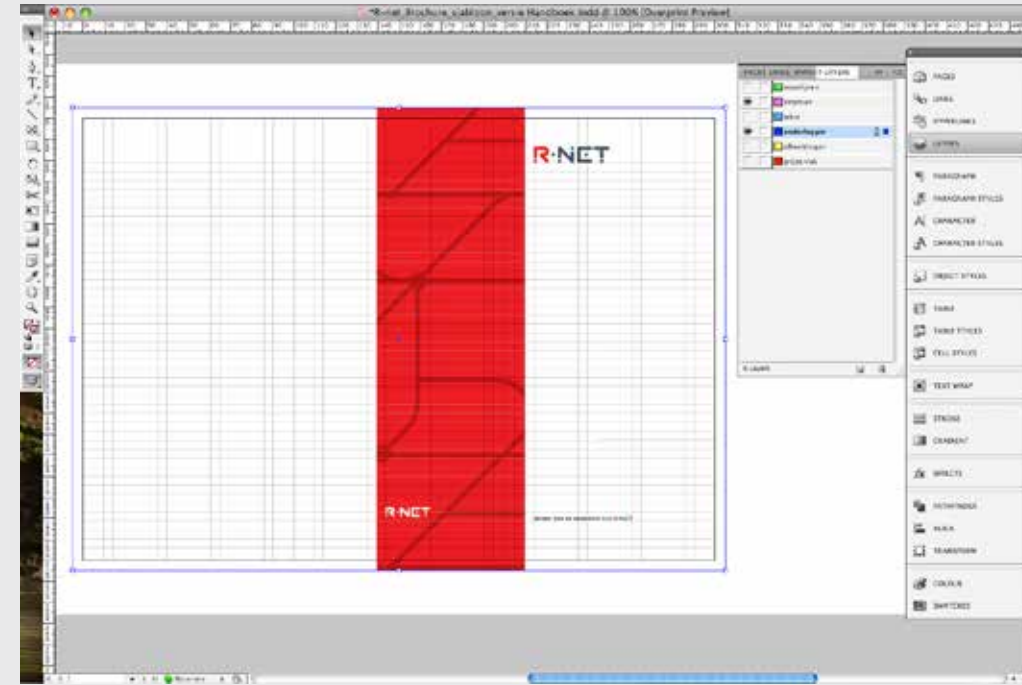
Er zijn drie verschillende opties voor posters:

- Sjabloon A: posters met alleen tekst
- Sjabloon B: posters met groot (aflopend) beeld en tekst
- Sjabloon C: posters met klein beeld en tekst

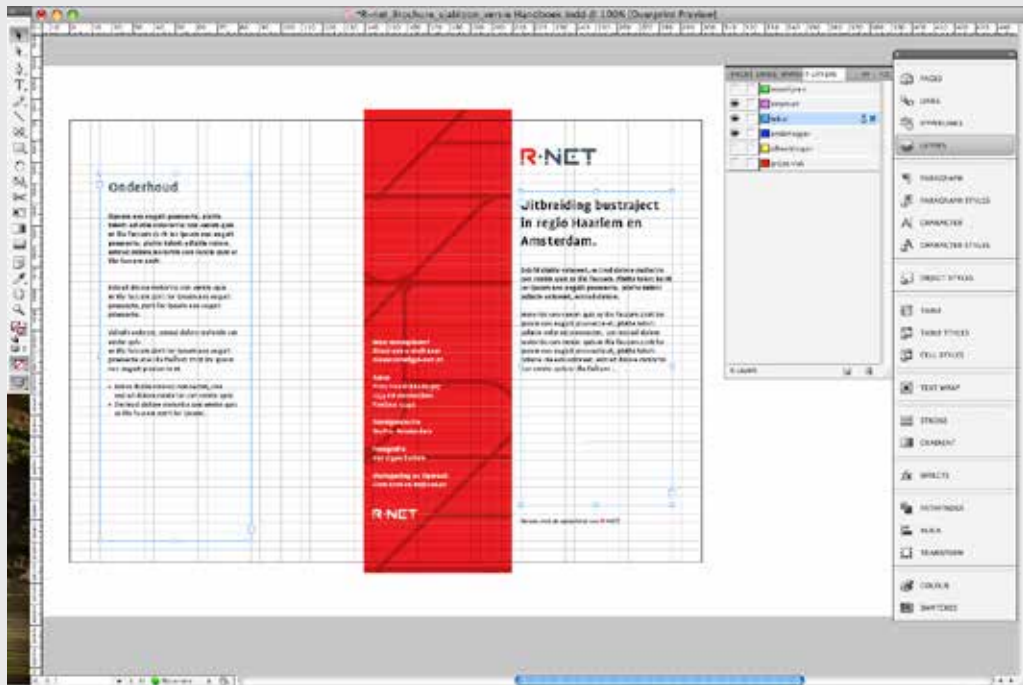
Het is goed mogelijk om series posters te maken die zichtbaar bij elkaar horen, zie paragraaf 5.6. Voor het werken met het InDesign sjabloon moet eerst een onderlegger in Illustrator worden gemaakt, zie paragraaf 4.6. Hierin wordt de breedte van de rode band, de invulling met illustratieve elementen (lijnnetten- en stippenpatroon) en het R-net logo bepaald. De Illustrator onderlegger wordt in InDesign in de layer 'onderlegger' geïmporteerd. Op deze ondergrond worden tekst en beeld geplaatst in de layers 'tekst' en 'afbeeldingen', zie de stappen hiernaast.

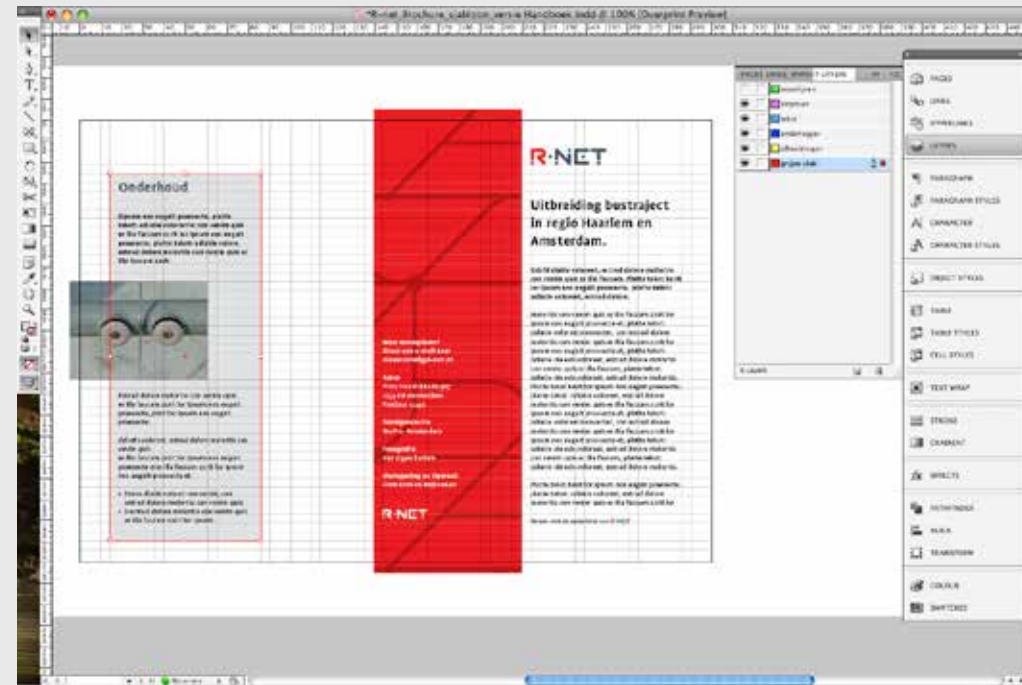
stap 1
Open in InDesign het sjabloon 'Brochure' en kies de gewenste masterpagina; het stramen is zichtbaar

stap 2
Importeer de Illustrator onderlegger in de layer 'onderlegger'

stap 3
Voeg tekst toe in de layer 'tekst' met de paragraph styles voor titel, subtitel of platte tekst

stap 4
Voeg beeld toe in de layer 'afbeeldingen'. Met behulp van het stramen kunnen afbeeldingen goed worden geplaatst: in de breedte lijnend met verticale stramienlijnen; de hoogte is vrij. Om een deel van de tekst te accentueren kan er een lichtgrijs vlak achter worden geplaatst, hiervoor is een aparte layer aangemaakt

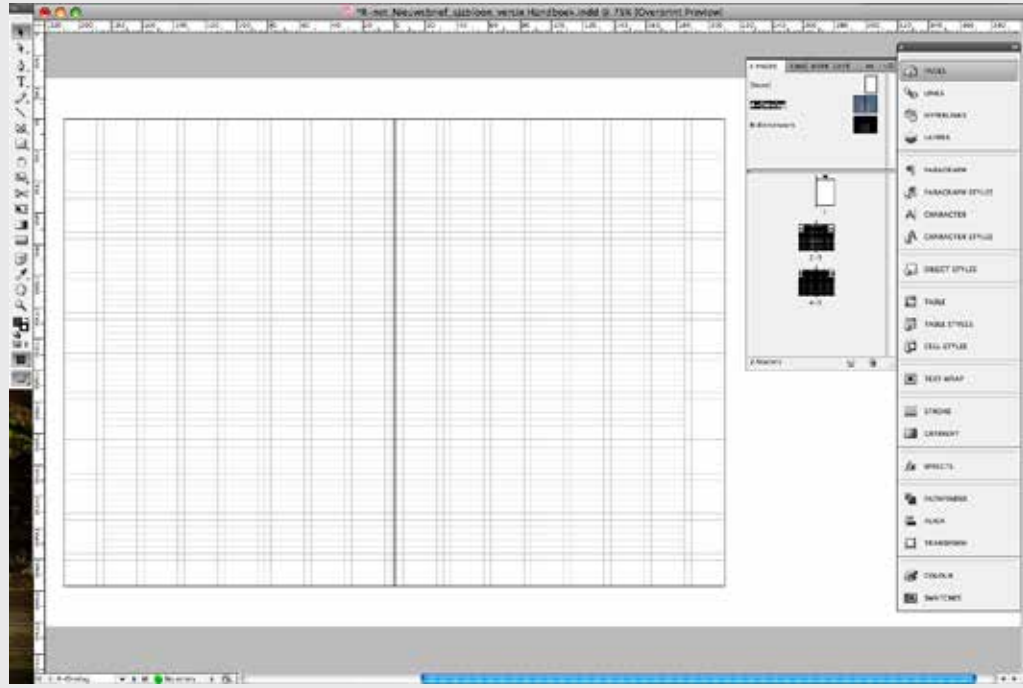

5.3 Brochure

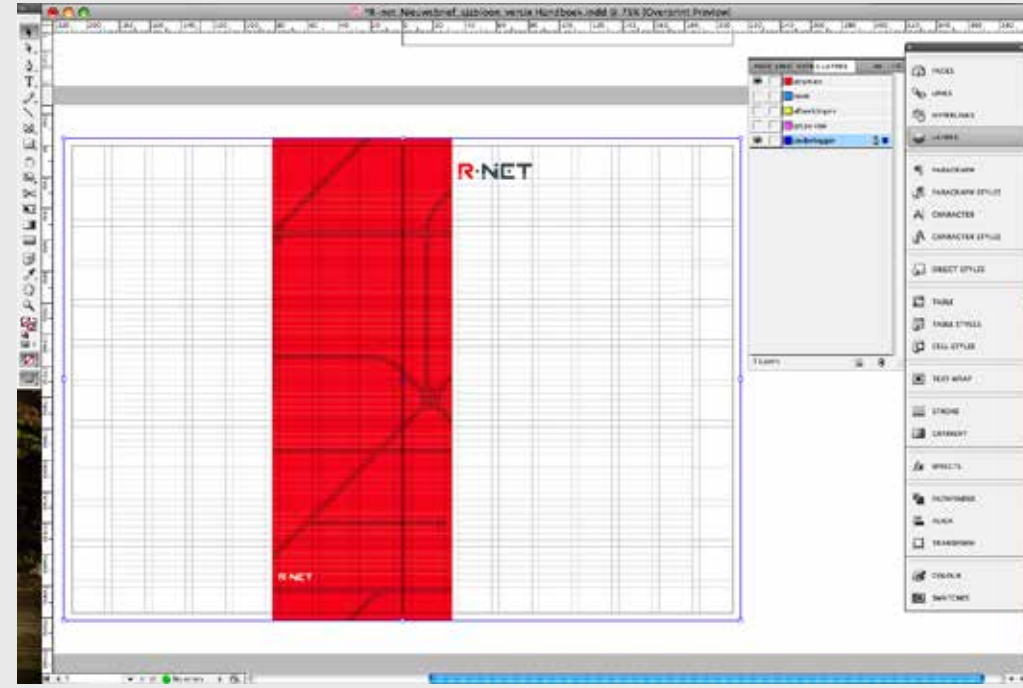
Een staande brochure van 99 x 210 mm. kan worden gevouwen uit een dubbelzijdig bedrukt A4. In het sjabloon hiervoor zijn de vouwlijnen aangegeven. De rode band komt, zoals hiernaast aangegeven, op het voor- en achterblad. De band kan smal of breed zijn; alleen bij een smalle rode band kan het R-net logo groot worden toegepast. Teksten en illustraties worden opgemaakt in kolommen; één tekstkolom per pagina in de brochure. Net als bij het werken met het InDesign poster sjabloon moet eerst een onderlegger in Illustrator worden gemaakt, zie paragraaf 4.6. In het sjabloon Brochure zijn drie basispagina's opgezet als masterpagina:

- omslag met 0,5 koloms rode band
- omslag met 1 koloms rode band
- binnenwerk

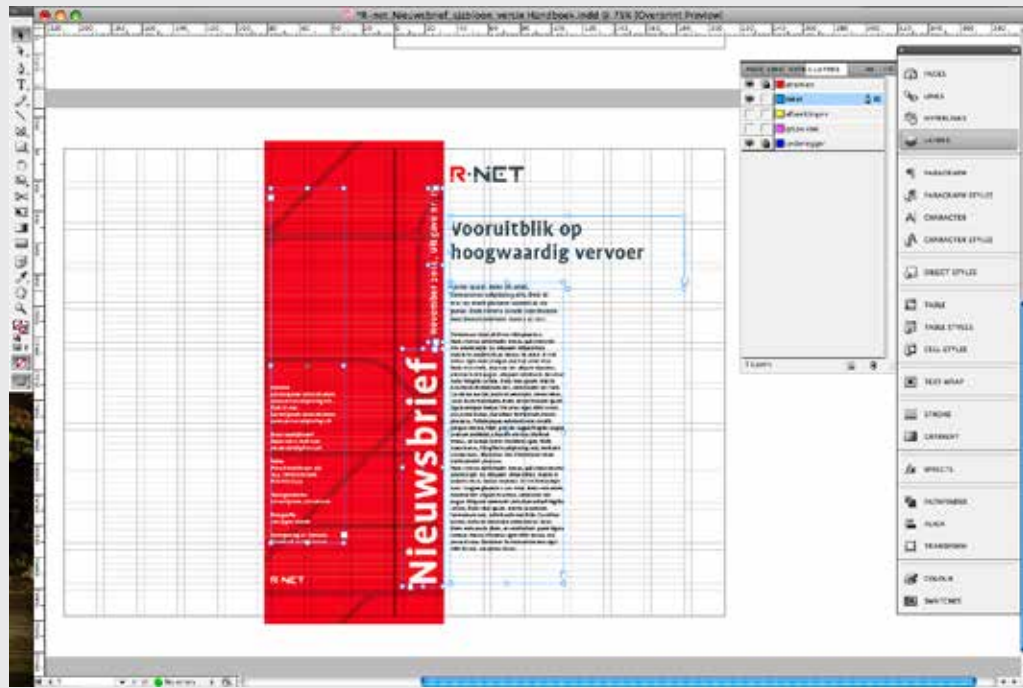
Door te kiezen voor de juiste basispagina kan de binnen- of buitenzijde van de brochure worden opgemaakt, zie de stappen hiernaast.

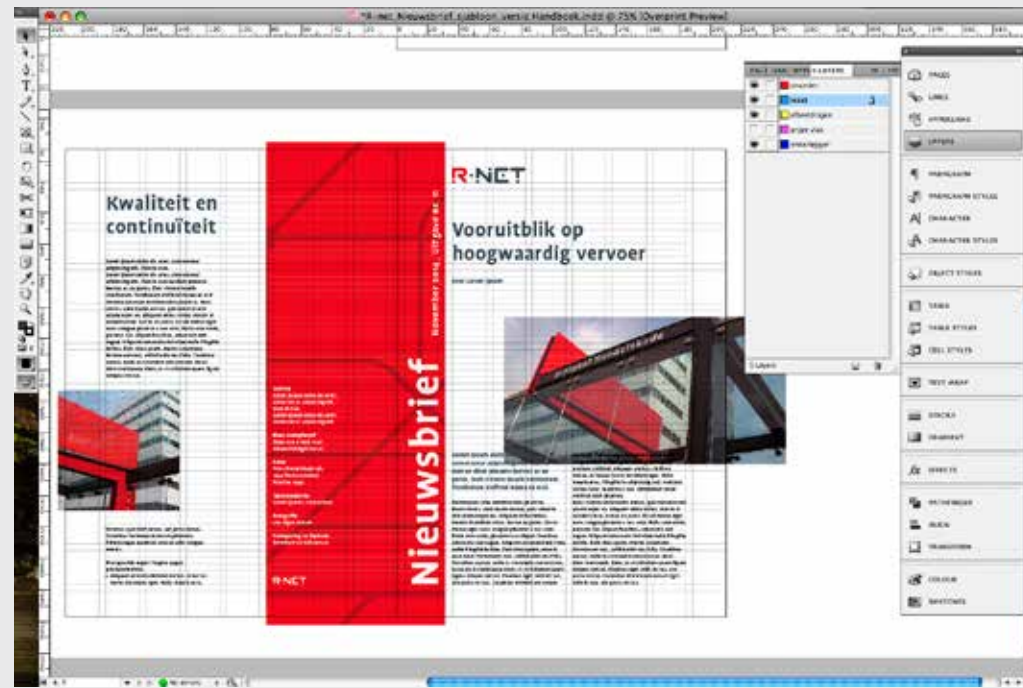
stap 1
Open in InDesign het sjabloon 'Nieuwsbrief' en kies de gewenste masterpagina; het stramien is zichtbaar

stap 2
De Illustrator onderlegger is al zichtbaar in de layer 'onderlegger'

stap 3
Vervang de dummy-tekst in de layer 'tekst' door de gewenste inhoud; kies de juiste paragraph styles voor titel, subtitel of platte tekst

stap 4
Voeg beeld toe in de layer 'afbeeldingen'. Met behulp van het stramien kunnen afbeeldingen goed worden geplaatst: in de breedte lijnend met verticale stramienlijnen; de hoogte is vrij. Om een deel van de tekst te accentueren kan er een lichtgrijs vlak achter worden geplaatst, hiervoor is een aparte layer aangemaakt.

stap 5
het complete document kan nu worden opgeslagen of geëxporteerd; eindresultaat: omslag Nieuwsbrief als spread (boven) eindresultaat: binnenwerk Nieuwsbrief als spread (onder)

5.4 Nieuwsbrief

Een speciale, gedrukte R-net Nieuwsbrief is afgeleid van de opmaak voor A4 staand. Deze nieuwsbrief is bedoeld voor drukwerk of digitaal drukwerk in oplage; het ontwerp met de aflopende rode band maakt schoonsnijden na het drukken op een grotere papiermaat noodzakelijk. Een eenvoudiger nieuwsbrief die laagdrempelig opgemaakt kan worden in Word en geprint kan worden op een eenvoudige kleurenprinter is ook als sjabloon gemaakt en wordt beschreven in paragraaf 5.5. De gedrukte Nieuwsbrief heeft vier pagina's en wordt dubbelzijdig gedrukt op A3 papier. Het sjabloon voor de R-net Nieuwsbrief heeft vaste posities voor de rode band, de datum en het nummer. Teksten en illustraties worden in de witte ruimte naast de rode band geplaatst.

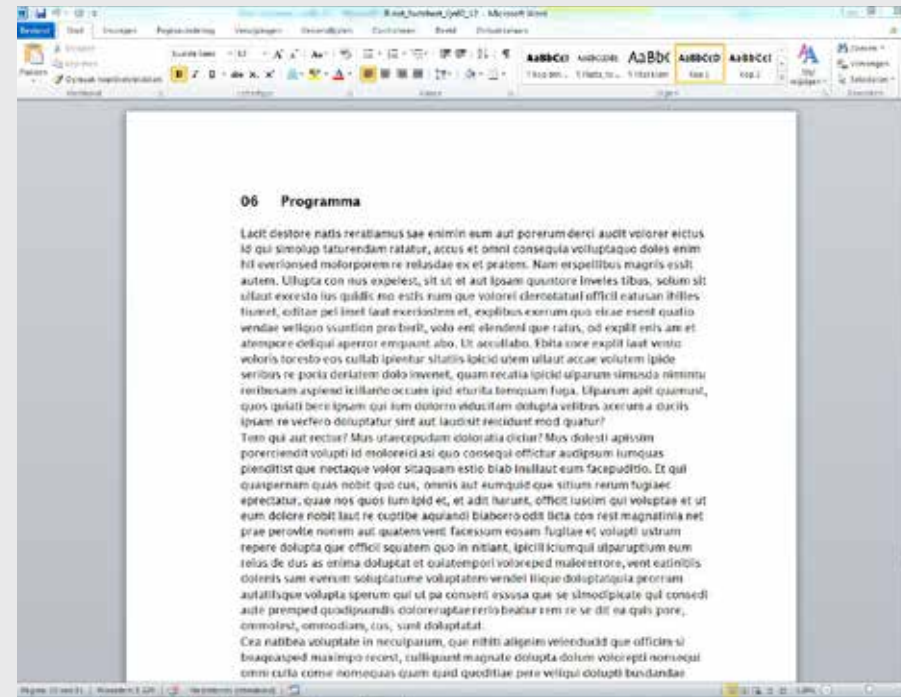
In het InDesign sjabloon Nieuwsbrief is de juiste Illustrator onderlegger al ingebouwd, en is ook al een tekstvlak ingevuld. Het vervangen van deze dummy-teksten door de juiste inhoud en het plaatsen van de gewenste afbeeldingen is het enige wat nog moet worden gedaan. Het sjabloon Nieuwsbrief heeft twee basispagina's als masterpagina:

- omslag (spread)
- binnenwerk (spread)

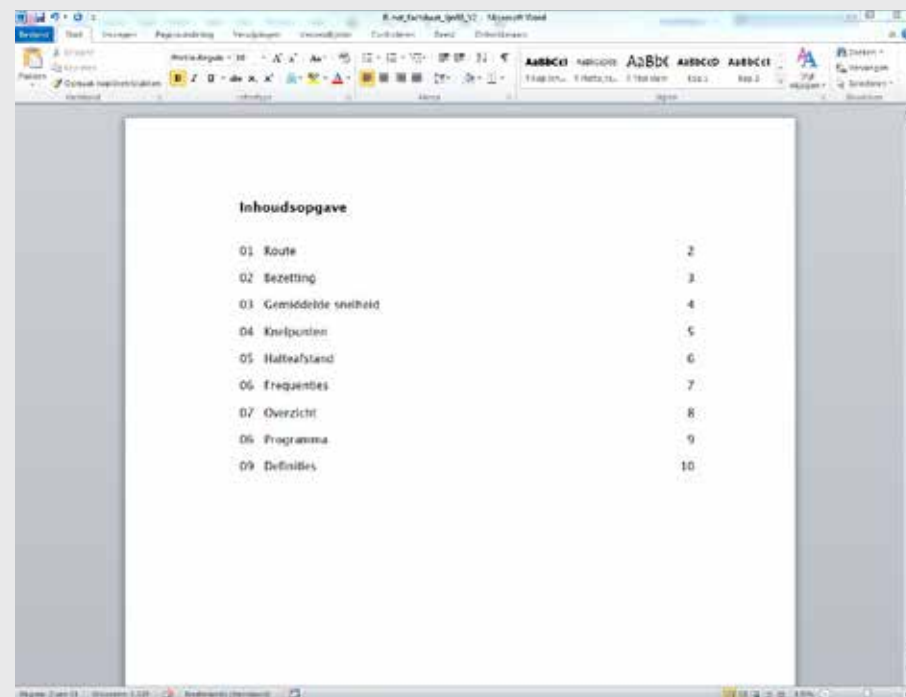
Door te kiezen voor de juiste basispagina kan de binnen- of buitenzijde van de nieuwsbrief worden opgemaakt, zie de stappen hiernaast.

stap 1
Voor de voorpagina worden alleen titel, subtitel en overige tekst opgemaakt, met de juiste opmaak-stijl.

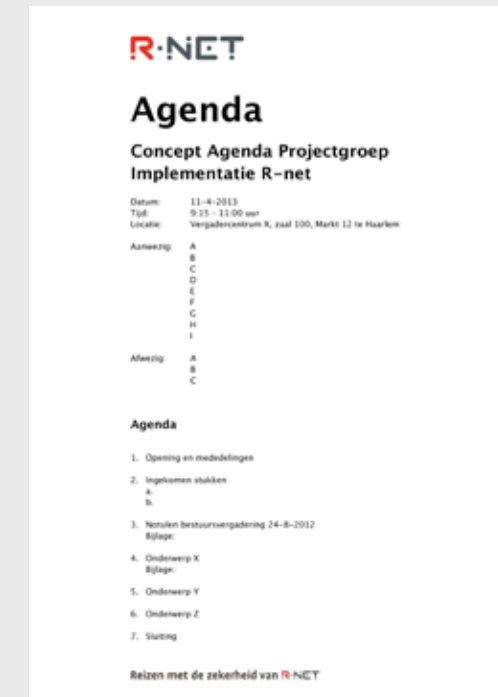
stap 2
Voorbeeld van een tekstpagina.

stap 3
De inhoudsopgave vult zichzelf met de structuur van het document.

stap 4
Eindresultaat: door het printen van de voorpagina op R-net briefpapier staan rode band en logo in kleur op het A4 rapport.

sjabloon voor agenda (A4 op schaal)

sjabloon voor verslag (A4 op schaal)

sjabloon voor nieuwsbrief (A4 op schaal)

sjabloon voor nieuwsbrief gevuld (A4 op schaal)

5.5 Word-sjablonen

Een aantal eenvoudige documenten kan in R-net opmaak worden gemaakt in Microsoft Word. Het gaat om de volgende documenten:

- agenda
- verslag
- nieuwsbrief
- rapport

De agenda en het verslag zijn documenten op A4 formaat waar alleen tekst ingevoegd hoeft te worden. Ze zijn hiernaast afgebeeld. Om ze zonder problemen te kunnen printen hebben ze geen rode band.

Een eenvoudige nieuwsbrief kan ook in Word worden opgemaakt. Hierbij kunnen tekst en afbeeldingen worden ingevoegd. De nieuwsbrief kan worden geprint op wit A4 papier of worden opgeslagen als pdf en worden gemaild.

Een rapport in R-net opmaak kan worden geproduceerd met het Word sjabloon voor rapporten. Om op het titelblad wel een aflopende rode band te kunnen plaatsen kan hiervoor gebruik gemaakt worden van een voorgedrukt R-net briefpapiervel (zie ook hoofdstuk 6: Correspondentiereeks). Een eerste oplage van dit vel is beschikbaar bij OV-bureau Randstad.

serie A (A3 op schaal)

serie B (A3 op schaal)

5.6 Werken in series en reeksen

Voor communicatie en promotie kunnen series posters of brochures worden gemaakt. Het is voor het maken van een serie belangrijk om te zorgen voor een visuele samenhang. Dat kan door te kiezen voor dezelfde basisopmaak, of juist door te variëren hierin. In de voorbeelden zijn drie A3 posterseries weergegeven.

Serie A:

Posters met alleen tekst. Hier wordt gevarieerd met de breedte van de rode band, afhankelijk van de hoeveelheid tekst.

Serie B:

Posters met aflopend beeld en tekst. Hier wordt gevarieerd met de breedte van de rode band, passend bij het formaat van de foto.

Serie C:

Posters met klein beeld en tekst. In dit voorbeeld heeft de rode band een vaste breedte; de positie van het beeld varieert.

serie C (A3 op schaal)

6

Standaard drukwerk

6.1 Correspondentiereeks

6.2 OV Chipcard

Bedrijfsnaam
t.a.v. contactpersoon
Adres 123
1234 AB PLAATSNAAM
Postbus 12345

Uw kenmerk A-123-B
Ons kenmerk R-net 123ab
Projectnummer 1234_abc

Datum 14-06-2012

Betreft huisstijl ontwerp, briefpapier

Geachte heer/mevrouw,

Raestio commodiatue moluptate min vullaor si tisiscidui blaorem in enim vent wiscilla at. Na facidunt ad molor ip exerp consed del iusci tat alit, quamet erat ip eugue min heniati, sissequisisi bla atie dolortis dolortie dolent esse magna at iliquat uerat. Ignim zzriureet at, si tatum vendigna facidunt la consecte feum exerit aut vel exeriliquat. Landrem velent dolorerit aute modo corem ipis nim iuscidunt wisis dio dolore dolore tismolore diam, cortion ullumsan henim zzriliqui tie feum zzriureet lor am volum doluptat.

Is essisis do digna augueros autpatue tisl ut diat vel in ut ut doloreetum quis nostrud enim quam, sequi tem vullamc onsequisl eugait la feugue do odoloratio odo eriusto dolor ip exer acincinim il estio odolore dolenibh et praesto od tat, velis dit iuscilit praesequat, core con vullan ut eum duismod doluptat at adignit la feugait incilla feu facipsummodo ex eu faciliq uiscillan ut lore delissectet, qui bla facil iure feu faci bla facilis adionulla feugait laoreet aliquamet in henibh exercil iquamcor sum velit vullamet vercin etuer.

Is essisis do digna augueros autpatue tisl ut diat vel in ut ut doloreetum quis nostrud enim quam, sequi tem vullamc onsequisl eugait la feugue do odoloratio odo eriusto dolor ip exer acincinim il estio odolore dolenibh et praesto od tat, velis dit iuscilit praesequat, core con vullan ut eum duismod doluptat at adignit la feugait incilla feu facipsummodo ex eu faciliq uiscillan ut lore delissectet, qui bla facil iure feu faci bla facilis adionulla feugait laoreet aliquamet in henibh exercil iquamcor sum velit vullamet vercin etuer.

Met vriendelijke groet,

Naam contactpersoon

briefpapier met tekst en stramienlijnen erin (schaal 1:1)

blanco briefpapier en blanco vervolgveld (op schaal)

Uw kenmerk
Ons kenmerk
Projectnummer

Datum
Betreft

6.1 Correspondentiereeks

De R-net correspondentiereeks bestaat uit briefpapier, vervolgveld, envelop en visitekaartje. Voorlopig is het R-net briefpapier een voorbedrukt vel met alleen rode band en logo. De adresgegevens van de afzender worden, door de afzender zelf, hierop geprint. Hierdoor is het mogelijk R-net correspondentie te voeren van verschillende adressen zonder steeds verschillend briefpapier te hoeven drukken. Ook het afzenderadres op de envelop kan worden geprint. Het vervolgveld heeft een klein wit R-net logo onderin de rode band.

Voor de afzenderadressen wordt het lettertype Profile gebruikt; voor de eigenlijke geprinte tekst van een brief wordt de Lucida Sans gebruikt. De opmaak van de brief is hiernaast weergegeven.

Het visitekaartje wordt tweezijdig bedrukt, zie volgende pagina.

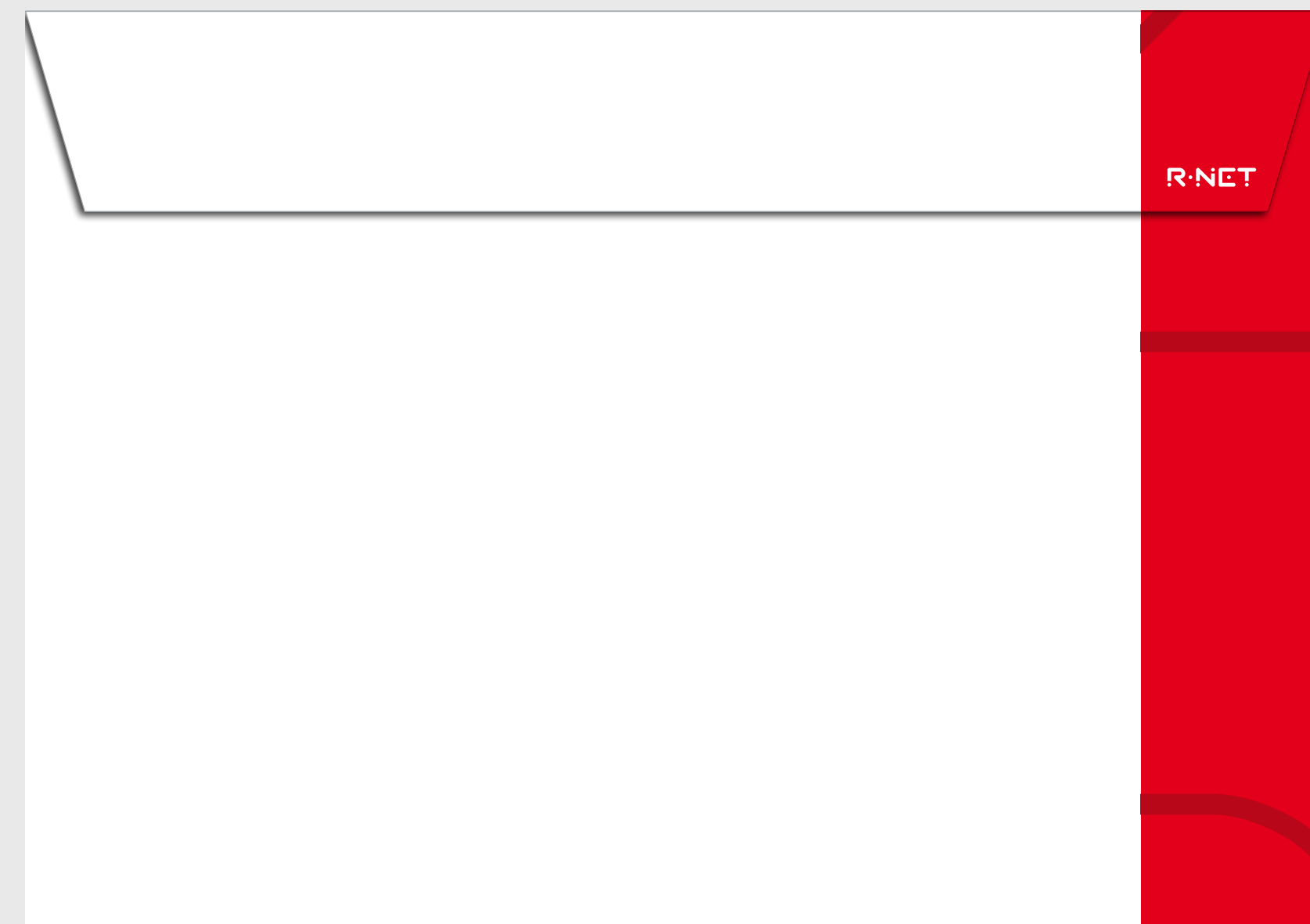
De correspondentiereeks is in de werkbestanden die beschikbaar zijn op www.ov-bureaurandstad.nl opgenomen; briefpapier, visitekaartje en envelop als een Indesign sjabloon. Voor de inhoud van de brief inclusief afzenderadres is er een sjabloon in Word.

6.2 OV Chipcard

De OV Chipcard is een aantrekkelijk item voor de promotie van R-net. Een voorbeeld van de R-net versie van de Chipcard is op de volgende pagina afgebeeld.

envelop voorkant en achterkant
 (schaal 1:1)

visitekaartje voorkant en achterkant
 (schaal 1:1)

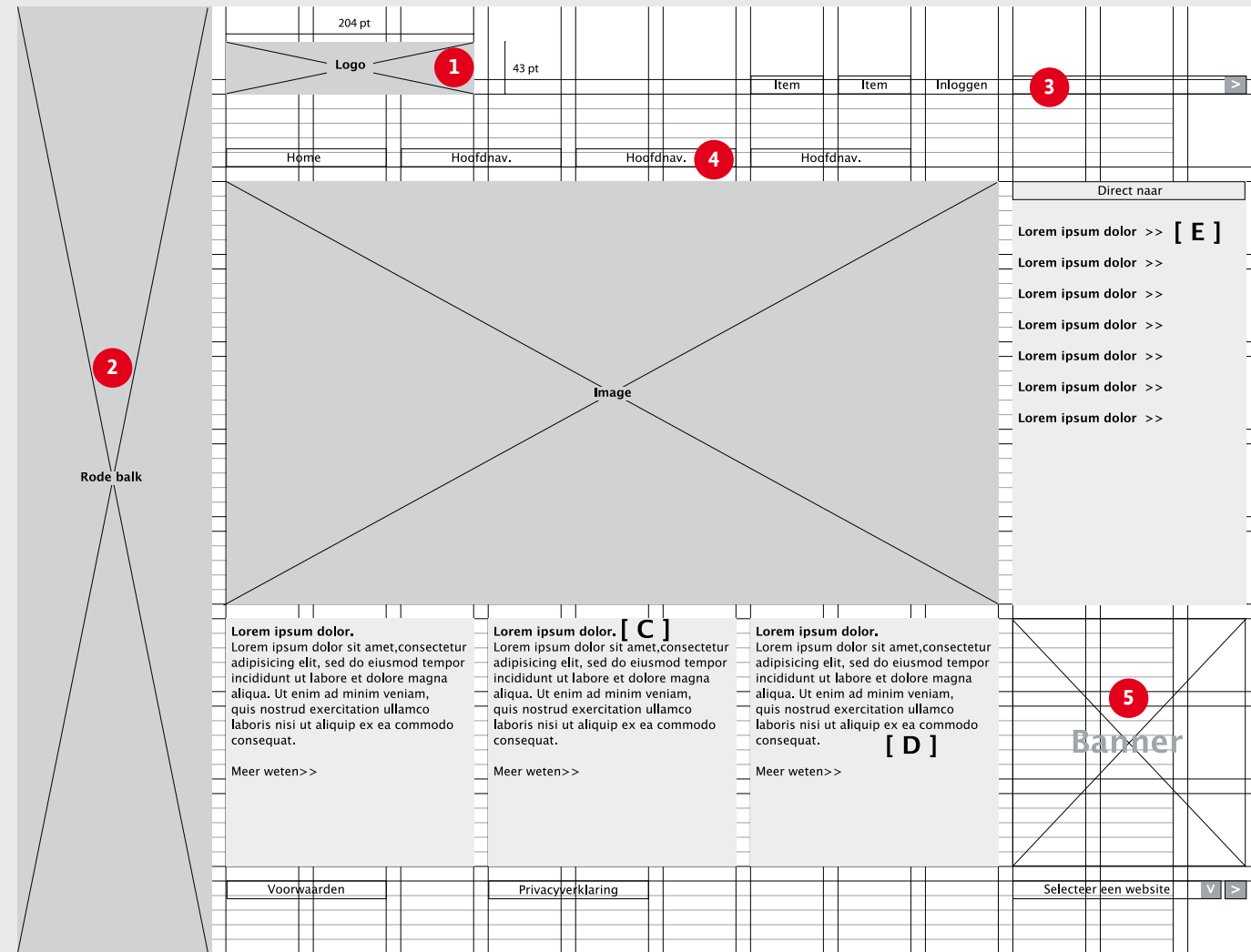

OV-chipkaart voorkant en achterkant
 (schaal 1:1)

7

Digitaal

- 7.1 Internet
- 7.2 Internet mobiel
- 7.3 Digitale nieuwsbrief

stramien homepage

- 1 beeldmerk/logo (breedte 279pt)
- 2 rode balk
- 3 zoekfunctie
- 4 navigatie
- 5 banner

[C] subtitel

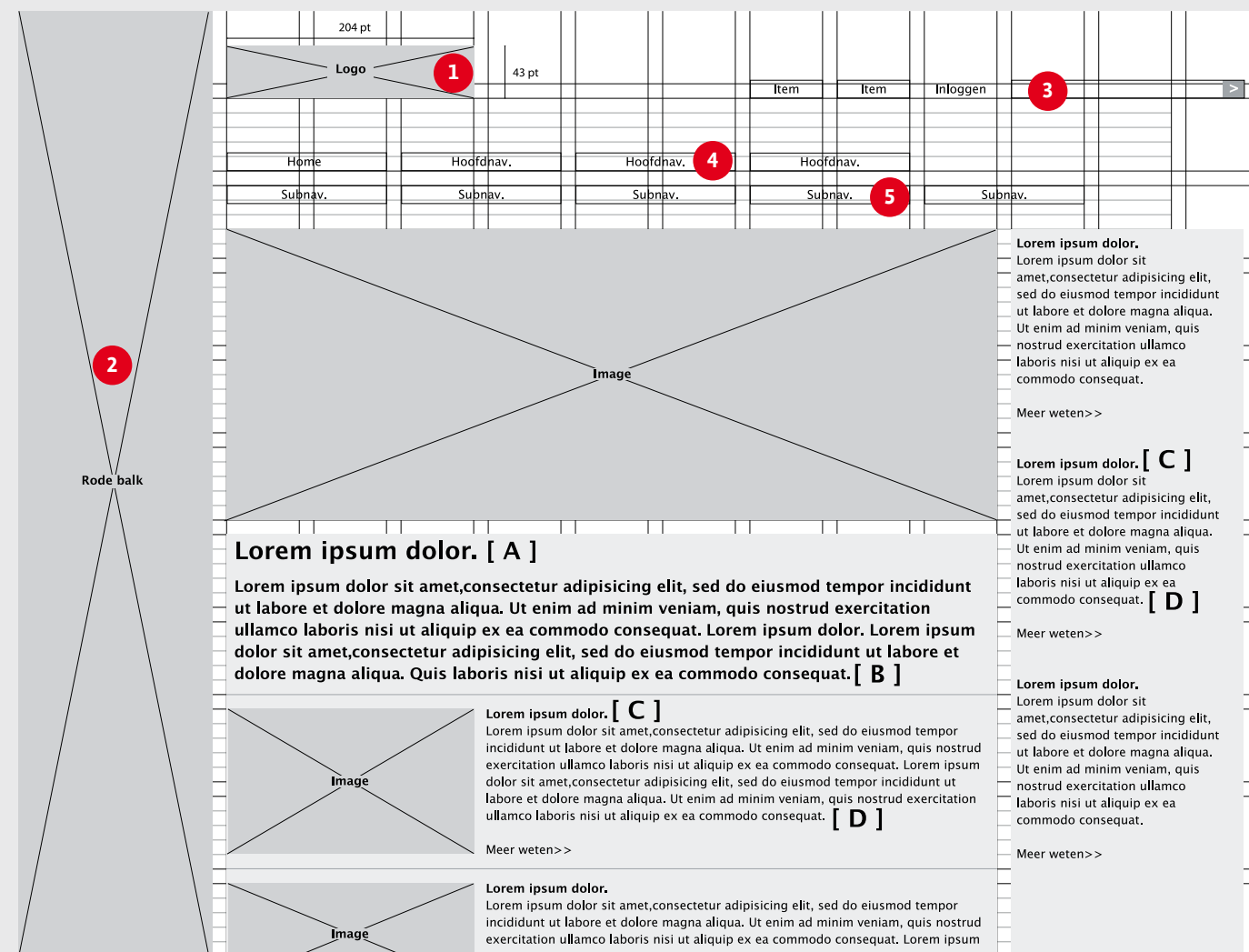
LucidaSans Demibold Roman 10 pt

[D] plattetekst

LucidaSans Regular 10 pt

[E] links

LucidaSans Demibold Roman 10 pt

stramien contentpage

- 1 beeldmerk/logo (breedte 279pt)
- 2 rode balk
- 3 zoekfunctie
- 4 navigatie
- 5 subnavigatie

[A] titel klein

LucidaSans Demibold Roman 20 pt

[B] introtekst

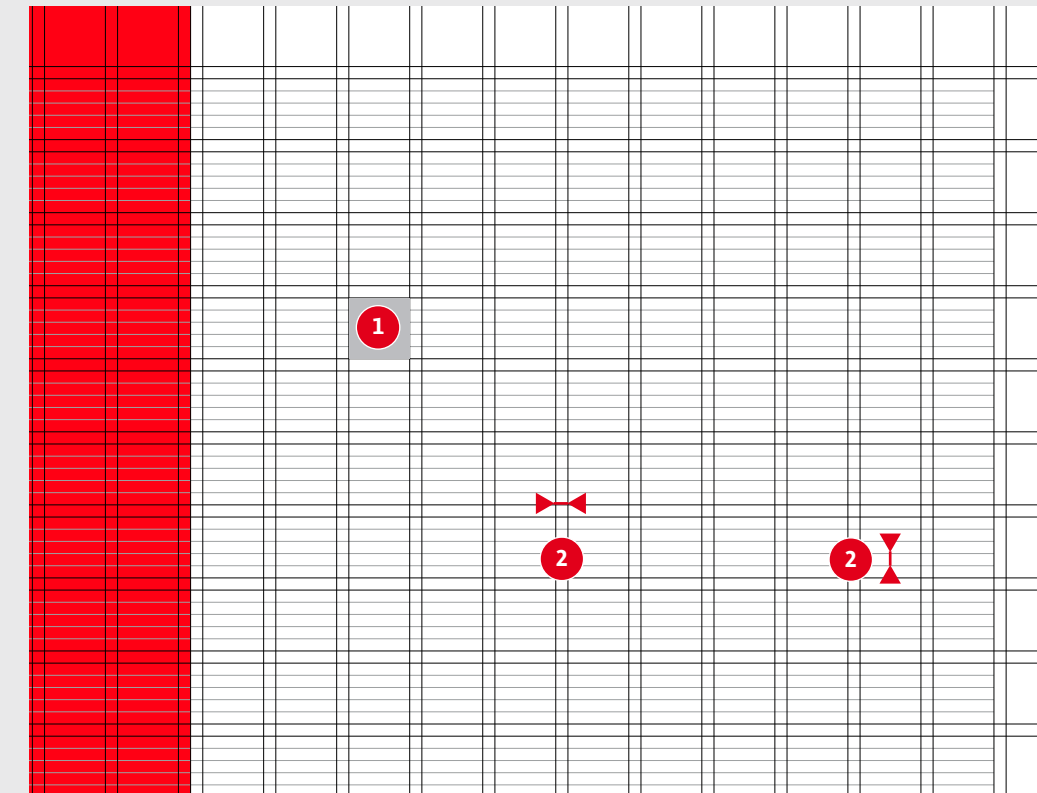
LucidaSans Demibold Roman 13 pt

[C] subtitel

LucidaSans Demibold Roman 10 pt

[D] plattetekst

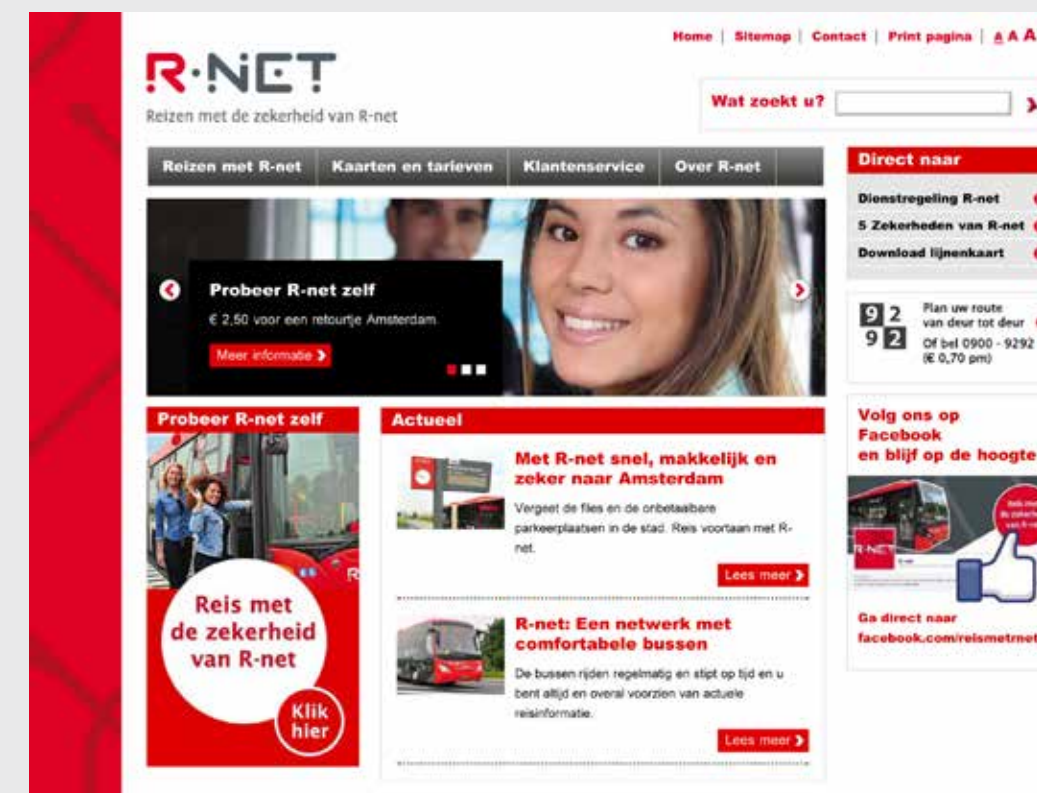
LucidaSans Regular 10 pt

stramien webpagina (1024 x 780 pixels)

1 stramienvlak 60 x 60 pixels

2 tussenmarge 13 pixels

voorbeeld van een speciale actie-website voor R-net: www.reismetr-net.nl

7.1 Internet

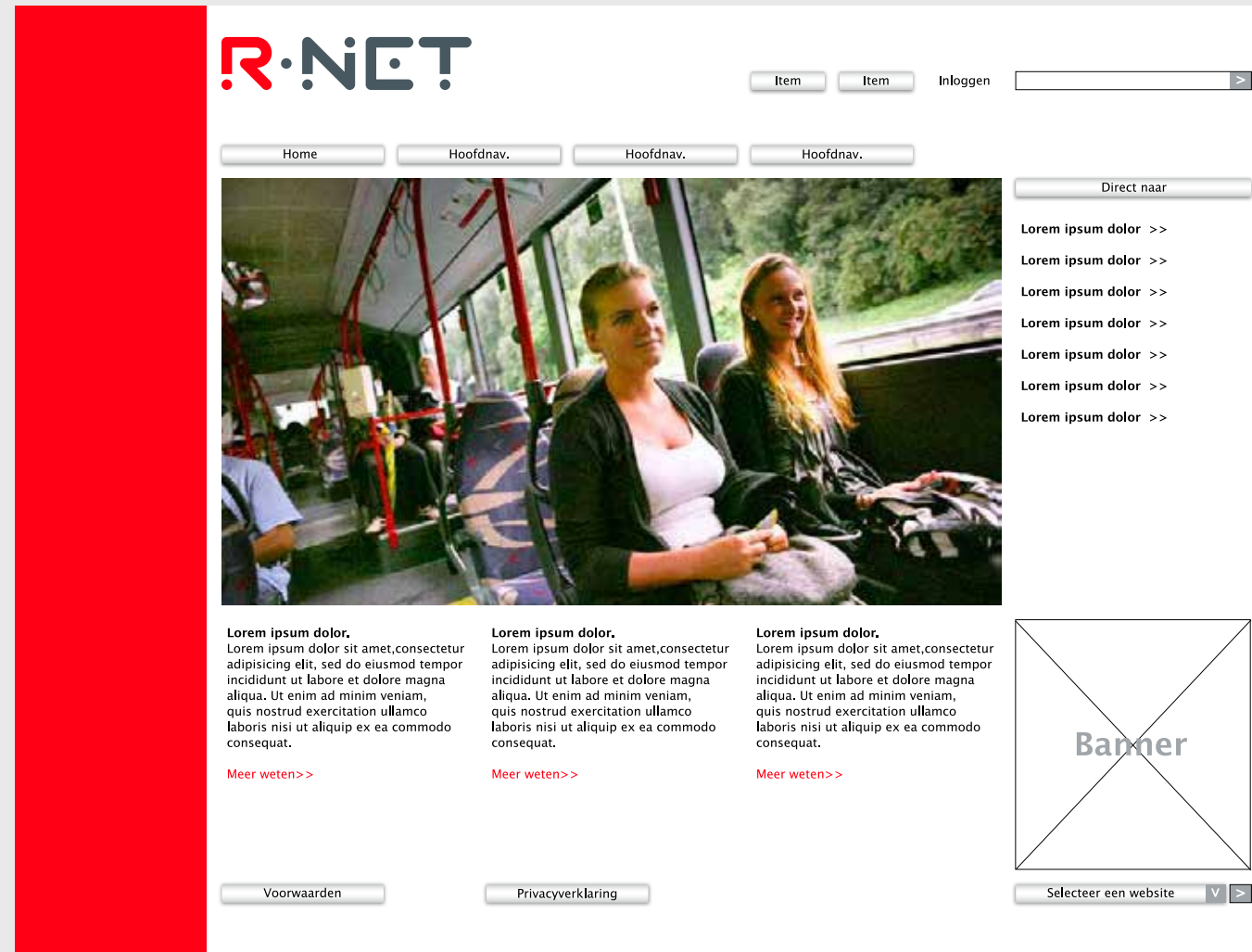
Binnen de huisstijl van R-net zijn specifieke layout en navigatieprincipes geformuleerd. Deze principes vormen de leidraad voor het uiterlijk van de internet- of intranetsite. De volgende vier basiselementen worden ook hier consequent toegepast:

- logo
- kleur
- vlakverdeling
- fonts

Dit maakt ook de R-net websites herkenbaar als R-net uiting. Voor de website is een stramien ontworpen met een vlakverdeling vergelijkbaar met die voor R-net drukwerk. In dit stramien is een rode band opgenomen met een vaste breedte van 2 kolommen. Deze band wordt op alle internetpagina's toegepast. Met een beeldschermmaat van 1024 x 780 pixels is het stramienvlak 60 x 60 pixels en de tussenmarge 13 pixels breed.

Op basis van het stramien zijn onderleggers voor de homepage en voor content-pagina's ontworpen. Hierin is de positie van de rode band, het R-net logo en de ruimte voor navigatieknoppen, tekst en afbeeldingen weergegeven. Er is ruimte voor 3 navigatieniveaus (navigatie, subnavigatie en subsubnavigatie). De navigatievlakken worden uitgevoerd als knoppen, die bij activeren van lichtgrijs in rood veranderen. Uiteraard zal bij het bouwen van een echte website meer gedetailleerd moeten worden bepaald hoe onderdelen eruit zien en hoe de navigatie verloopt. In de afbeeldingen worden de stramiene en vervolgens voorbeeldpagina's weergegeven.

Als voorbeeld uit de praktijk is een afbeelding van de speciale actie-website voor R-net, www.reismetr-net.nl opgenomen.

voorbeeld homepage

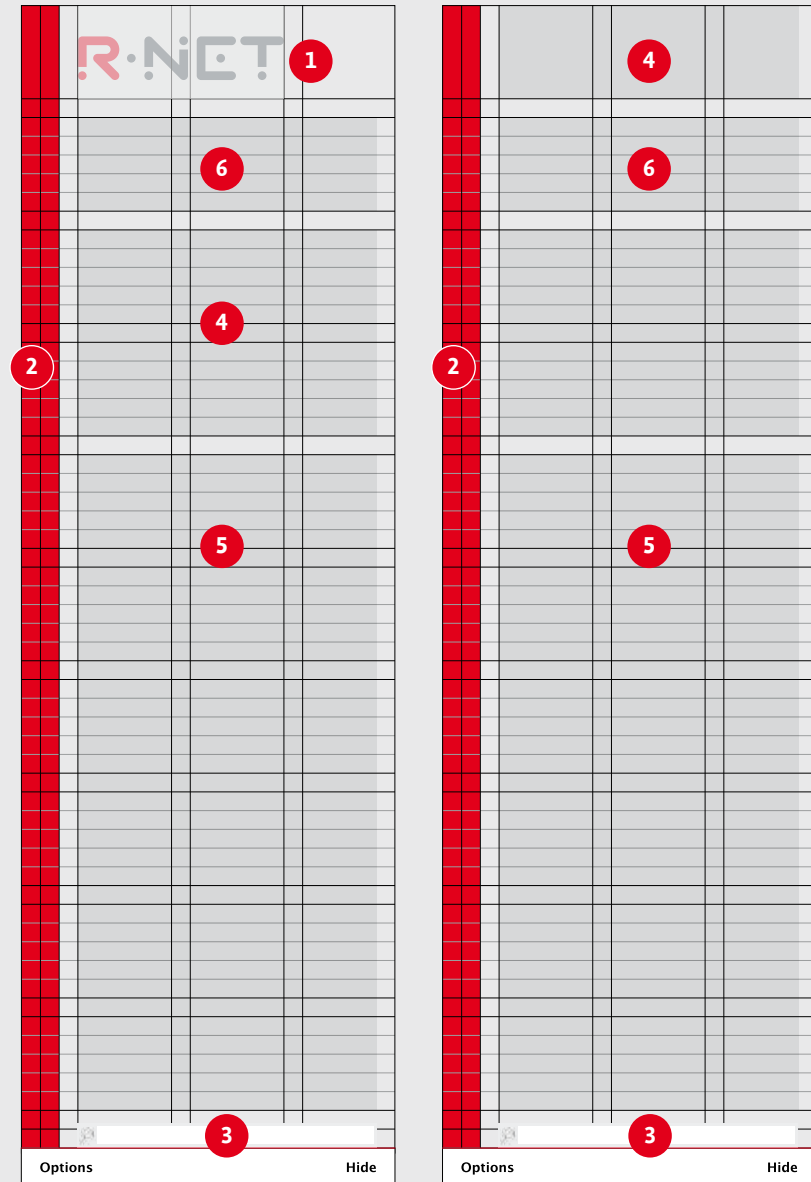
voorbeeld contentpage

voorbeeld homepage op stramien

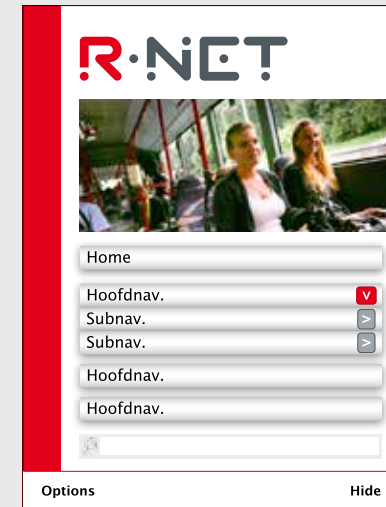

voorbeeld contentpage op stramien

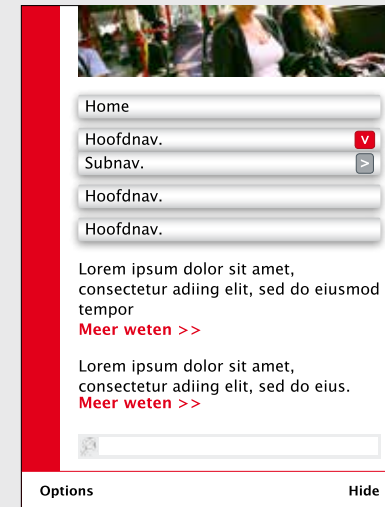

stramien internet mobiel

- 1 beeldmerk/logo
- 2 rode balk
- 3 zoekfunctie
- 4 navigatie ruimte
- 5 content ruimte
- 6 image ruimte

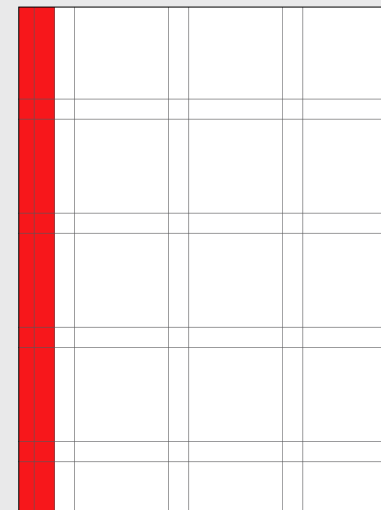
homepage internet mobiel ,
activeren hoofdnavigatie

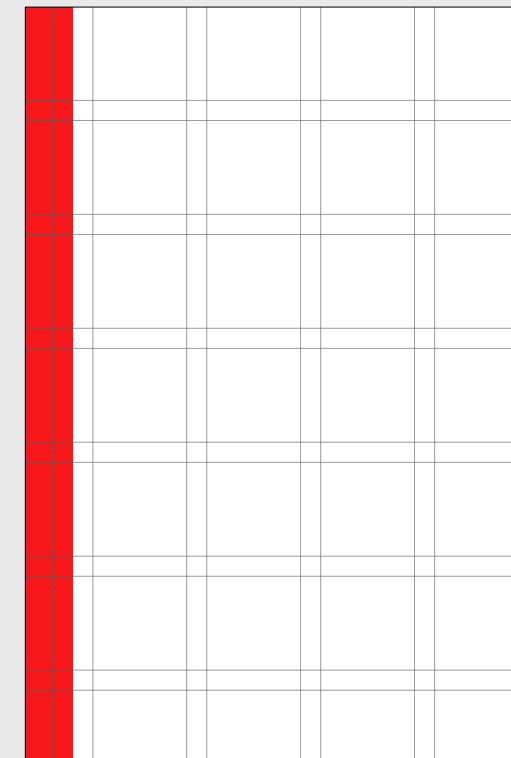
activeren subnavigatie

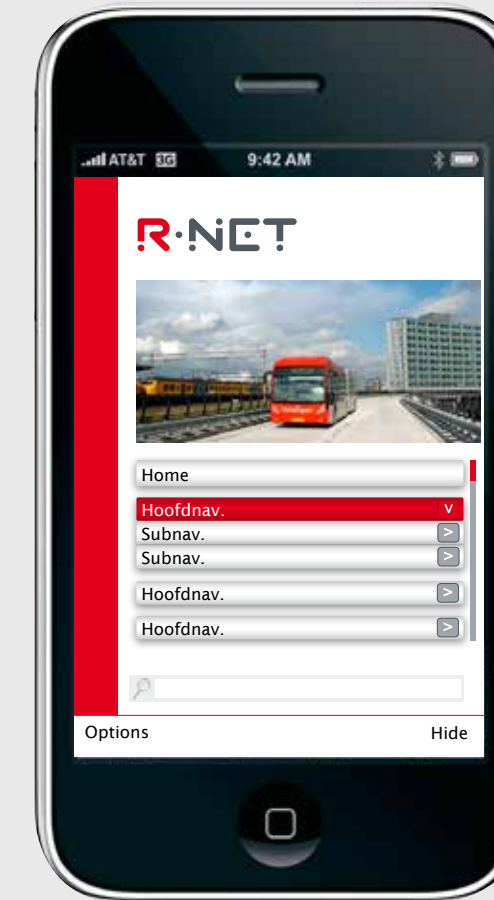
contentpagina

stramien internet mobiel
240 x 320 pixels

stramien internet mobiel
320 x 480 pixels (iPhone)

homepage internet iPhone
voorbeeld

homepage internet iPhone
voorbeeld met Pay-off

7.2 Internet mobiel

Voor internettoepassingen op mobiele telefoons (smartphones) is ook een opzet gemaakt. Hiervoor is een stramien van 240 x 320 pixels getekend, met een smalle rode band. Voor de iPhone kan een stramien van 320 x 480 pixels worden toegepast. In de toepassing kan een pagina uiteraard naar beneden doorlopen. De navigatie verloopt op een vergelijkbare manier als bij de internet-pagina's, met als knoppen uitgevoerde navigatievlakken. Ook hier veranderen ze van lichtgrijs naar rood bij activeren. Gezien de beperkte beeldschermmaat zal voor mobiel internet de opbouw en navigatie met extra zorg ontworpen moeten worden.

Nieuwsbrief 3

**Panelen zijn nog maar het begin
Kwaliteit en Continuïteit
R-net doet ook Almere aan
Ambitieuze plannen R-net**

Panelen zijn nog maar het begin 5

6 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duis id erat eu diam posuere laoreet ac eu purus. Duis viverra iaculis vestibulum. Vestibulum eleifend massa at orci.

7

fotografie: van eigen bodem

8 Elementum vitae eleifend nibh pharetra. Nunc viverra sollicitudin metus, quis lobortis nisi ullamcorper eu. Aliquam tellus tellus, mattis in sodales vitae, luctus eu justo. Ut vel metus eget nunc congue placerat a nec eros. Nulla eros enim, placerat nec aliquet faucibus, venenatis sed augue. Aliquam venenatis dui vitae nulla fringilla lacinia. Duis risus quam, mattis accumsan fermentum nec, sollicitudin nec felis. Curabitur auctor, nulla et venenatis consectetur, lacus diam malesuada diam, et vestibulum quam ligula tempus metus. Vivamus eget nibh lectus, sed porta lectus. Curabitur fermentum ornare pharetra. Pellentesque euismod ante at velit congue mattis. Nam gravida augue feugiat augue pretium eleifend. Aliquam ultrices eleifend metus, et luctus lorem tincidunt eget. Nulla mauris arcu, fringilla in adipiscing sed, molestie cursus nunc. Maecenas dui. Elementum vitae eleifend nibh pharetra.

DRIS panelen

metus, quis lobortis nisi ullamcorper eu. Aliquam tellus tellus, mattis in sodales vitae, luctus eu justo. Ut vel metus eget nunc congue placerat a nec eros. Nulla eros enim, placerat nec aliquet faucibus, venenatis sed augue. Aliquam venenatis dui vitae nulla fringilla lacinia. Duis risus quam, mattis accumsan fermentum nec, sollicitudin nec felis. Curabitur auctor, nulla et venenatis consectetur, lacus diam malesuada diam, et vestibulum quam ligula tempus metus. Vivamus eget nibh lectus, sed porta lectus. Curabitur fermentum ornare eget nibh lectus, sed porta lectus.

meer weten>>> 9

Kwaliteit en Continuïteit

10 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duis id erat eu diam posuere laoreet ac eu purus. Duis viverra iaculis vestibulum. Vestibulum eleifend massa at orci, dui viverra iaculis vestibulum. Vestibulum eleifend massa.

fotografie: van eigen bodem

11 Elementum vitae eleifend nibh pharetra. Nunc viverra sollicitudin metus, quis lobortis nisi ullamcorper eu. Aliquam tellus tellus, mattis in sodales vitae.

luctus eu justo. Ut vel metus eget nunc congue placerat a nec eros. Nulla eros enim, placerat nec aliquet faucibus, venenatis sed augue. Aliquam venenatis dui vitae nulla fringilla lacinia. Duis risus quam, mattis accumsan fermentum nec, sollicitudin nec felis. Curabitur auctor, nulla et venenatis consectetur, lacus diam malesuada diam, et vestibulum quam ligula tempus metus. Vivamus eget nibh lectus, sed porta lectus. Curabitur fermentum ornare pharetra. Pellentesque euismod ante at velit congue mattis. Nam gravida augue feugiat augue pretium eleifend. Aliquam ultrices eleifend metus, et luctus lorem tincidunt eget. Nulla mauris arcu, fringilla in adipiscing sed, molestie cursus nunc. Maecenas dui. Elementum vitae eleifend nibh pharetra.

metus, quis lobortis nisi ullamcorper eu. Aliquam tellus tellus, mattis in sodales vitae, luctus eu justo. Ut vel metus eget nunc congue placerat a nec eros. Nulla eros enim, placerat nec aliquet faucibus, venenatis sed augue. Aliquam venenatis dui vitae nulla fringilla lacinia. Duis risus quam, mattis accumsan fermentum nec, sollicitudin nec felis. Curabitur auctor, nulla et venenatis consectetur, lacus diam malesuada diam, et vestibulum quam ligula tempus metus. Vivamus

Curabitur

meer weten>>>

10

Colofon
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duis id erat. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit

Meer exemplaren?

Stuur een e-mail naar nieuwsbrief@R-net.nl

Adres

Prins Hendrikkade 987
1234 TM Amsterdam
Postbus 12345

Tekstproductie

Lorem Ipsum, Amsterdam

Fotografie

van eigen bodem

Vormgeving en Opmaak

FromAtoB en Mijsksenaar

de standaard opmaak van de digitale nieuwsbrief is als volgt:

1 rode band (1 koloms)

2 R-net logo (kleur)

3 titel: Nieuwsbrief

4 inhoudsopgave met 'ankers' naar het betreffende

artikel in R-net Rood

5 titel van het artikel in R-net Grijs

6 inleidende tekst, naast of onder de eerste afbeelding

7 afbeelding met evt. een hyperlink

8 passieve nieuwsbrieftekst

9 een afsluitende tekst 'meer weten>>' met hyperlink

10 colofon

11 R-net logo (wit in rode band) ter afsluiting

nieuwsbrief: weergave op beeldscherm

12 achtergrond (grijs) waar de nieuwsbrief 'op' ligt

7.3 Digitale nieuwsbrief

Naast een papieren R-net Nieuwsbrief bestaat de mogelijkheid een digitale nieuwsbrief op te zetten die via e-mail kan worden verspreid. De vormgeving hiervan is gebaseerd op de opmaak van een staand A4 document, zoals beschreven in hoofdstuk 4. De digitale nieuwsbrief heeft daarbij enkele speciale actieve elementen. De inhoudsopgave, bovenin de nieuwsbrief, bevat 'ankers' die direct doorlinken naar het bijbehorende artikel. Ook kunnen in de nieuwsbrief hyperlinks worden opgenomen die linken naar een webpagina, b.v. een specifieke webpagina op de R-net website. Zo kan door op het betreffende tekst- of beeldelement te klikken aanvullende informatie worden gegeven ('meer weten>>') of een afbeelding vergroot worden weergegeven. Alle actieve tekst-elementen zijn in R-net Rood uitgevoerd.

De standaard opmaak van de digitale nieuwsbrief wordt toegelicht bij de afbeelding hiernaast.

De nieuwsbrief dient in HTML te worden opgemaakt in een daarvoor geschikt programma. Om te zorgen dat de nieuwsbrief direct zichtbaar is dient het bestand als 'Inline HTML' te worden opgezet. Het verzenden dient te worden verzorgd door een Online Hosting Module.

Naast de hier beschreven uitgebreide digitale nieuwsbrief is het ook mogelijk om een veel eenvoudiger versie van een nieuwsbrief te maken, in de opmaak zoals beschreven in paragraaf 5.5 Word-sjablonen.

8

Reisinformatie

- 8.1 Netwerkaart
- 8.2 Pictogrammen
- 8.3 Dienstregelingen en vertrekstaten
- 8.4 Routestrip
- 8.5 Omgevingsinformatie
- 8.6 Haltenamen
- 8.7 Informatiepaneel haltes
- 8.8 R-net pagina's in busboekje
- 8.9 R-net sticker voor Lo3 bord
- 8.10 R-net haltebord

8.1 Netwerkkkaart

De R-net netwerkkkaart is een belangrijk communicatiemiddel: intern voor communicatie naar stakeholders en betrokkenen en extern voor communicatie naar reizigers. Op dit moment is alleen nog voor het noordelijke deel van de Randstad, het Metropoolregio Amsterdam gebied, een netwerkkkaart in R-net stijl ontwikkeld. Deze kaart is gemaakt om voor al deze doelgroepen en door het groeien en verdichten van het netwerk heen een herkenbaar en toegankelijk beeld van het R-net te laten zien. Daarbij is de functie van de kaart niet het weergeven van de geografisch correcte werkelijkheid, maar het geven van een globaal overzicht van de dekking en de mogelijkheden van het netwerk. In aanvulling op de R-net lijnen (bus, tram en metro) toont de kaart ook de aansluiting van het R-net op het treinennetwerk.

Een netwerkkkaart voor de hele Randstad, voor het complete R-net, zal bij voorkeur bestaan uit een overzichtskaart met weinig detail en deelkaart op grotere schaal met meer detail voor het betreffende deel van de Randstad, b.v. “Noord”, “Zuid” en “Midden” (rondom Amsterdam, Den Haag/ Rotterdam resp. Utrecht).

Om de kaart inzichtelijk te maken zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

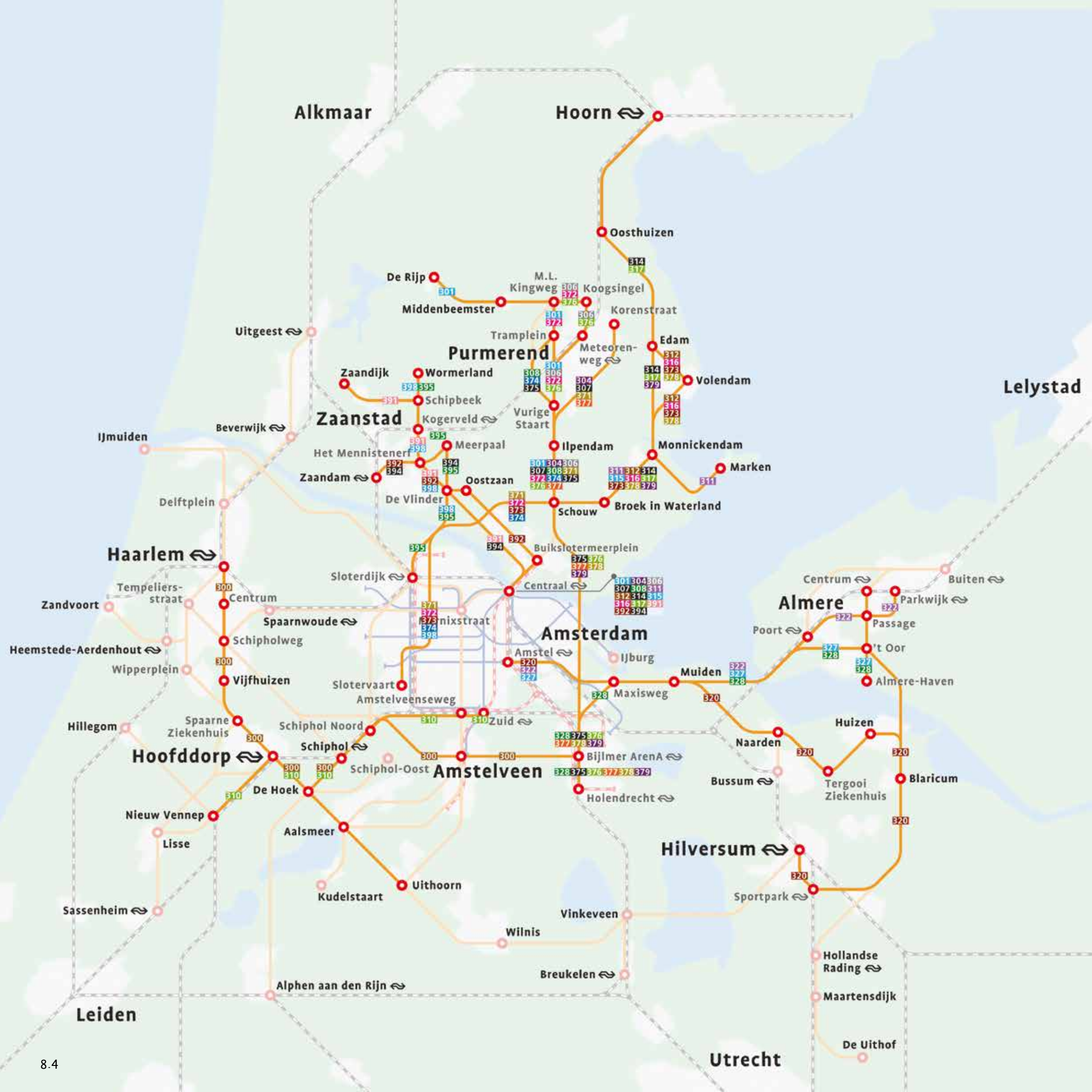
- de kaart is een abstracte weergave van de werkelijkheid met de kleuren lichtgroen voor land en lichtblauw voor water, en cremewit voor bebouwde omgeving
- enkele afwijkingen van de werkelijkheid zijn bewust gekozen: de stad Amsterdam is vergroot om het grote aantal knooppunten en aansluitingen te kunnen weergeven
- lijnen lopen alleen onder 0, 45 of 90 graden
- buslijnen zijn oranje, tramlijnen blauw, metrolijnen rood-wit en treinlijnen grijs-wit
- alleen eindpunten, beginpunten en overstapstations worden aangegeven
- de naam van een overstapstation met de trein is altijd gelijk aan die van het treinstation

netwerkkkaart R-net in de Metropoolregio Amsterdam netwerk 2013

- de naam van haltes in grote steden is gelijk aan die van de halte zelf (b.v. Marnixstraat); de naam van de stad wordt apart weergegeven op de kaart
- bij kleinere plaatsen wordt alleen de plaatsnaam weergegeven, met uitzondering van enkele belangrijke bestemmingen (b.v. Tergooi Ziekenhuis)

Van de kaart voor R-net in de Metropoolregio Amsterdam zijn versies gemaakt tot en met de verwachte invulling van het netwerk in 2020. Voor gebruik door reizigers zullen de R-net lijnen moeten worden voorzien van hun definitieve lijnnummer. Van de R-net netwerkkkaart mogen alleen geautoriseerde, door projectgroep R-net goedgekeurde versies in omloop worden gebracht.

De R-net netwerkkkaart is géén vervanging voor de lijnennetkaart waarop alle (bus-)lijnen worden weergegeven; deze kaarten zullen dus naast elkaar worden toegepast. De R-net netwerkkkaart beslaat een groter gebied; de algemene lijnennetkaart zal van een kleiner gebied een geografisch correcte weergave tonen.

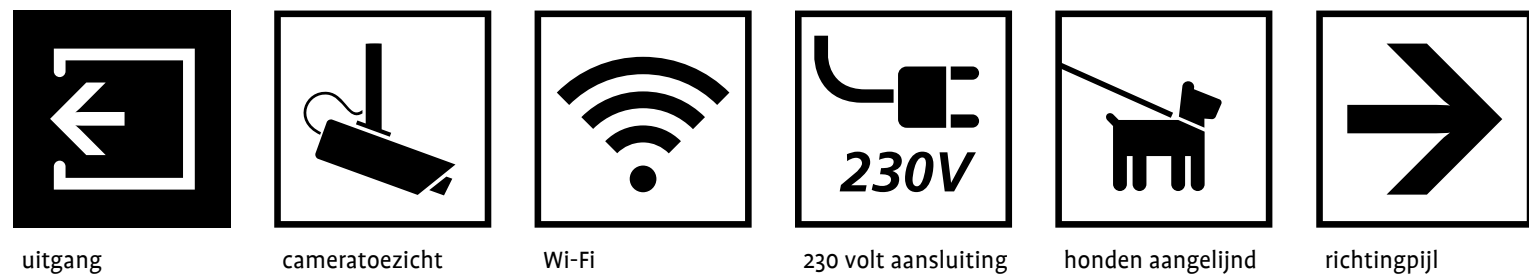
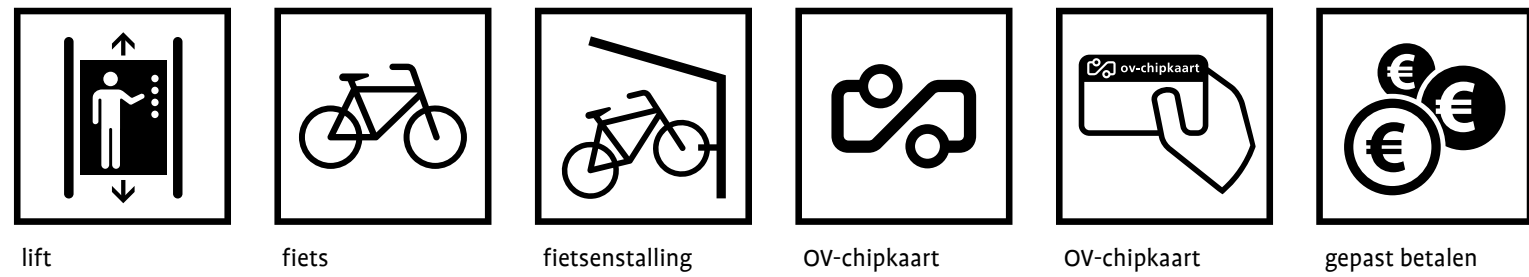
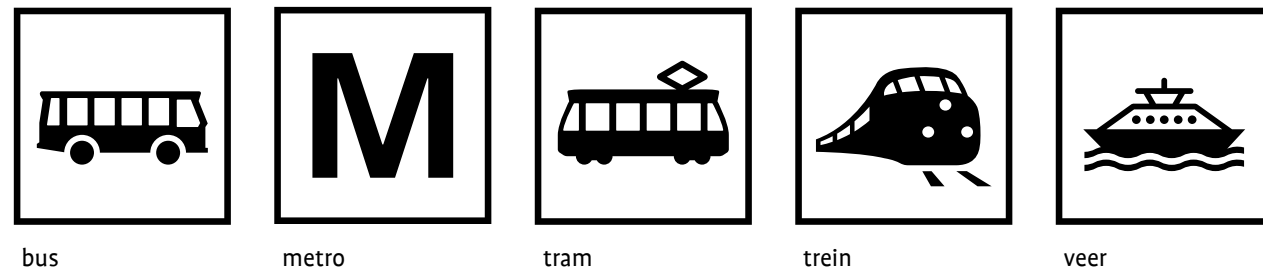
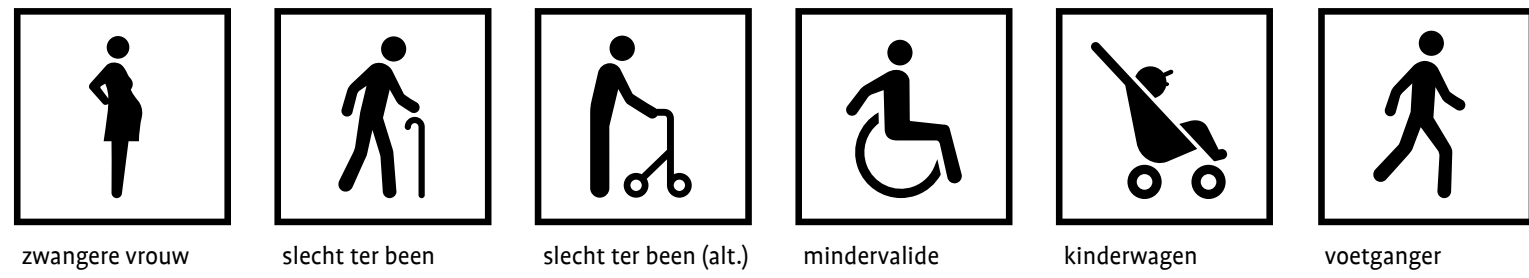
Legenda

- Land
- Water
- Stedelijk gebied
- 101 Lijnnummers bus
- M50 Lijnnummers metro
- 5 Lijnnummers tram
- Trein
- Buslijn R-net
- Metrolijn R-net
- Tramlijn R-net
- Beginpunt / eindpunt / overstaphalte bus *
- Xyz Plaatsnaam
- Xyz Haltenaam
- Overstapstation R-net / trein

netwerkkarta R-net in de
Metropoolregio Amsterdam
netwerk 2013 met lijnnummers

Kleurtablel netwerkkarta

Kleur	Drukwerk en print (2D)	
	PMS	CMYK
Lichtgroen (land)	566 C	C 14% M 0% Y 10% K 0%
Lichtblauw (water)	656 C	C 14% M 3% Y 0% K 0%
Cremewit (bebouwing)	Warm grey 1C	C 0% M 2% Y 3% K 6%
Oranje (buslijn)	151 C	C 0% M 45% Y 100% K 0%
R-net Rood (metrolijn, knooppunt, halte)	485 C	C 0% M 100% Y 100% K 0%
Blauw (tramlijn)	7462 C	C 100% M 65% Y 0% K 10%
Grijs (spoorlijn)	Cool grey 10C	C 0% M 0% Y 0% K 68%
Zwart	Black	C 0% M 0% Y 0% K 100%

R-net pictogrammen

197 naar Amsterdam-ZO Bijlmer Arena

Alle bussen op deze lijn zijn toegankelijk voor reiziger met rolstoel, rollator of kinderwagen

Actuele vertrektijd weten? SMS: Halte[spatie]57330720 naar 3669 (€ 0,25 p.a.k.) Geldig t/m: 11-07-2018 AM, 06-10

haltes van deze lijn
 Schiphol Noord
 Amstelveen, Busstation
 Amstelveen, Oranjevlaan
 Ouderkerk a/d Amstel
 Amsterdam-ZO, Holtbergweg
 Amsterdam-ZO, Bijlmer Arena

zaterdag	zon- en feestdagen
5 36 46 56	5 33 48
6 06 16 26 36 46 56	6 03 18 33 48
7 06 16 26 36 46 56	7 03 18 33 48
8 06 15 25 35 45 52	8 03 18 33 48
9 00 07 15 22 30 37 45 52	9 00 10 20 30 40 50
10 00 07 15 22 30 37 45 52	10 00 10 20 30 40 50
11 00 07 15 22 30 37 45 52	11 00 10 20 30 40 50
12 00 07 15 22 30 37 45 52	12 00 10 20 30 40 50
13 00 07 15 22 30 37 45 52	13 00 10 20 30 40 50
14 00 07 15 22 30 37 45 52	14 00 10 20 30 40 50
15 00 07 15 22 30 37 45 52	15 00 10 20 30 40 50
16 00 07 15 22 30 37 45 52	16 00 10 20 30 40 50
17 00 07 15 22 30 37 45 52	17 00 10 20 30 40 50
18 00 07 15 22 30 37 45 52	18 00 10 20 30 40 50
19 00 07 15 22 29 39 49 59	19 00 10 20 30 40 49 59
20 09 19 29 39 49 59	20 09 19 29 39 49 59
21 09 19 29 39 49 59	21 09 19 29 39 49 59
22 09 19 29 39 49 59	22 09 19 29 39 49 59
23 09 19 29 39 49 59	23 09 19 29 39 49 59
0 09 19 29 39 49 59	0 09 19 29 39 49 59
1 09	1 09

conne>> ion

300 naar Amsterdam Station Zuid

Alle bussen op deze lijn zijn toegankelijk voor reiziger met rolstoel of kinderwagen

Actuele vertrektijd weten? SMS: Halte[spatie]57330720 naar 3669 (€ 0,25 p.a.k.) Geldig t/m: 11-07-2018 AM, 06-10

haltes van deze lijn
 Schiphol Noord
 Amsterdam, Stat. Amstelveenseweg
 Amsterdam, VU Medisch Centrum
 Amsterdam, Die Boshoven/VU
 Amsterdam, Station Zuid

maandag t/m vrijdag	zaterdag	zon- en feestdagen
5 30	5 32	rijdt niet op zon- en feestdagen
6 00 30 54	6 03 33	
7 05 20 35 51	7 03 33	
8 05 19 35 50	8 03 33	
9 05 20 35 50	9 03 33	
10 05 20 35 50	10 03 33	
11 05 20 35 50	11 03 33	
12 05 20 35 50	12 03 33	
13 05 20 35 50	13 03 33	
14 05 20 35 50	14 03 33	
15 05 20 35 50	15 03 33	
16 05 20 35 50	16 03 33	
17 05 20 35 50	17 03 33	
18 05 20 35 50	18 03 33	
19 11 38	19 03 33	

conne>> ion

N30 naar Amsterdam-ZO Bijlmer Arena

Alle bussen op deze lijn zijn toegankelijk voor reiziger met rolstoel, rollator of kinderwagen

Actuele vertrektijd weten? SMS: Halte[spatie]57330720 naar 3669 (€ 0,25 p.a.k.) Geldig t/m: 11-07-2018 AM, 06-10

haltes van deze lijn
 Schiphol Noord
 Amstelveen, Busstation
 Amstelveen, Oranjevlaan
 Ouderkerk a/d Amstel
 Amsterdam-ZO, Holtbergweg
 Amsterdam-ZO, Bijlmer Arena

maandag- t/m donderdagnacht	vrijdagnacht	zaterdagnacht	zon- en feestdagnacht
2 11 ^a	2 11	2 11	2 11
3 11 ^a	3 11	3 11	3 11
4 11 ^a	4 11	4 11	4 11
5 11 ^a	5 11	5 11	5 11

^a: Rijdt op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag

conne>> ion

opmaak vertrekstaten
 1 gewone' buslijn
 2 R-net lijn
 3 R-net nachtdienst

8.2 Pictogrammen

Op statische en dynamische reisinformatie en op materieel worden pictogrammen toegepast. Voor R-net is een serie pictogrammen geselecteerd en ontworpen die consequent wordt toegepast. De serie omvat o.a. pictogrammen voor bus, tram, metro, trein en veer, voor in- en uitgang, lift, richtingpijlen en speciale reizigersgroepen als mindervaliden en reizigers met een kinderwagen en pictogrammen bij huisregels. De reeks kan naar behoefte worden uitgebreid.

8.3 Dienstregelingen en vertrekstaten

De vertrekstaten van het R-net zijn (momenteel) gebaseerd op de vertrekstaten van Connexxion; een vertrekstaat met een vaste 'tegel'-maat van 266 x 176mm en standaard opmaak.

Branding en kleurgebruik

Voor de normale (dag-)diensten van het R-net is in de rechter bovenhoek van de Connexxion-tegel het R-net logo (wit) toegevoegd. Daarnaast zijn de Connexxion huisstijlkleuren vervangen door R-net Rood.

Voor de nachtdienst wordt het R-net Rood vervangen door R-net Grijs met logo in Wit en Grijs.

8.4 Routestrip

In het voertuig of op de halte wordt informatie over alle haltes van een lijn, incl. de mogelijke aansluitingen op overstappunten, weergegeven op een routestrip of routevork. De routestrip geeft informatie op een overzichtelijke manier weer en is niet specifiek taalgebonden.

8.5 Omgevingsinformatie

Naast reisgerelateerde informatie bestaat de mogelijkheid op de halte een omgevingsplattegrond te plaatsen. Met behulp van een omgevingsplattegrond krijgt de bezoeker snel een overzicht van het gebied en de beschikbare voorzieningen en bestemmingen van dat gebied. Het bevordert de mogelijkheid van de reiziger zich te oriënteren en vormt een nuttige aanvulling op eventueel aanwezige (stads)bewegwijzering.

Oriëntatie

De plattegronden dienen zo te worden getoond dat de oriëntatie van de plattegrond overeenkomt met de kijkrichting van de gebruiker. Ook dient de huidige positie van de reiziger op de plattegrond te worden aangegeven ('U bent hier').

Plaatsing

Met name bij haltes in het centrum van een stad kan een omgevingsplattegrond een nuttige toevoeging vormen. De plattegrond kan worden opgenomen in het informatiepaneel die in deabri hangt, of net buiten deabri worden geplaatst.

Voor het centrum van Alkmaar is een concept omgevingsplattegrond ontworpen die als uitgangspunt kan dienen voor het ontwerpen van plattegronden voor alle stadscentra die onderdeel zijn van het R-net.

De volgende zaken zouden op de plattegrond kunnen worden opgenomen

- Culturele hoogtepunten (musea, theaters, monumenten, etc.)
- Belangrijke recreatieve voorzieningen (parken, zwembaden, etc.)
- OV-knooppunten (treinstations, busstations)
- Overige bestemmingen van belang (politiebureau, ziekenhuis, etc.)
- Straatnamen met bijbehorende index
- Legenda met daarin de gebruikte pictogrammen en overige (kleur-)coderingen.

Het is een optie om op de omgevingsplattegrond ook alle (bus)lijnen te laten zien die in het betreffende gebied rijden.

twee mogelijke uitvoeringen van de routestrip: verschillende niet met elkaar verbonden lijnen (boven) en met elkaar verknoopte lijnen (onder)

voorbeeld omgevingsplattegrond met index

8.6 Haltenamen

Haltenamen worden in het R-net lettertype Profile weergegeven.

Haltenamen komen voor op drukwerk, zoals het informatiepaneel in de wachruimte en op de wachruimte zelf. De opmaak is voor alle toepassingen vergelijkbaar, met alleen verschillen in grootte.

Haltenamen kunnen rechts- of linkslijnend of gecentreerd geplaatst worden: de naam op de voor- en achterkant van de wachruimte is gecentreerd. Op de zijkant van de wachruimte staat de naam zover mogelijk naar de voorzijde van de staander, dus rechts- of linkslijnend.

Op het informatiepaneel staat de haltenaam linkslijnend.

Opmaakspecificaties (Haltenamen)

Positie op wachruimte	Lettertype Profile	Corps (pt)	Kerning	Tracking
Info poster	Bold	240	Auto	50
Wachruimte voor- & achter	Bold	283	Auto	50
Wachruimte zijkant	Bold	240	Auto	50

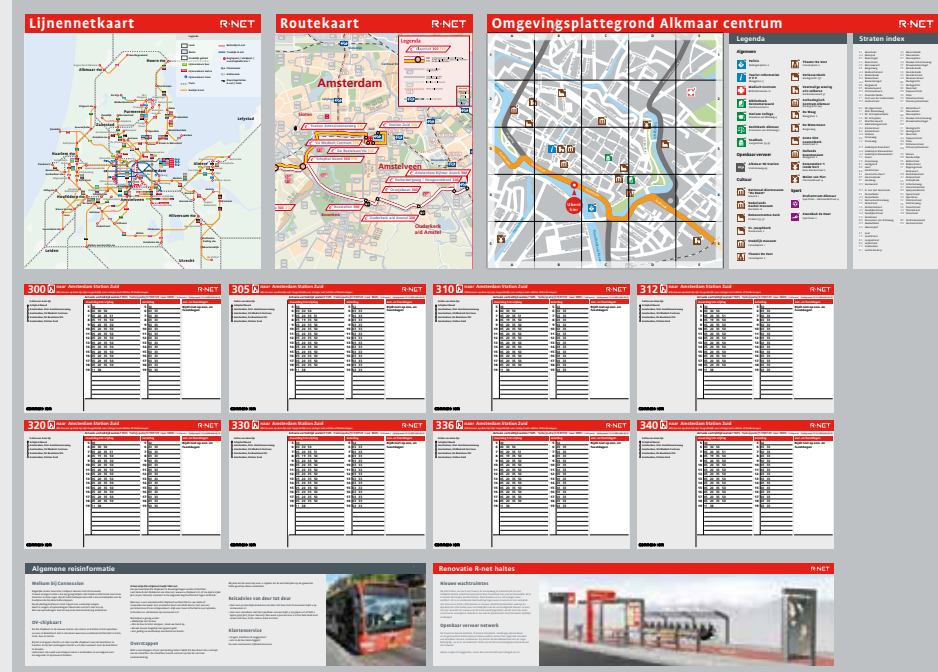
haltenaam op informatiepaneel (linkslijnend)

Schipholweg

haltenaam op wachruimte achterzijde en rechterzijkant, gecentreerd resp. rechtslijnend

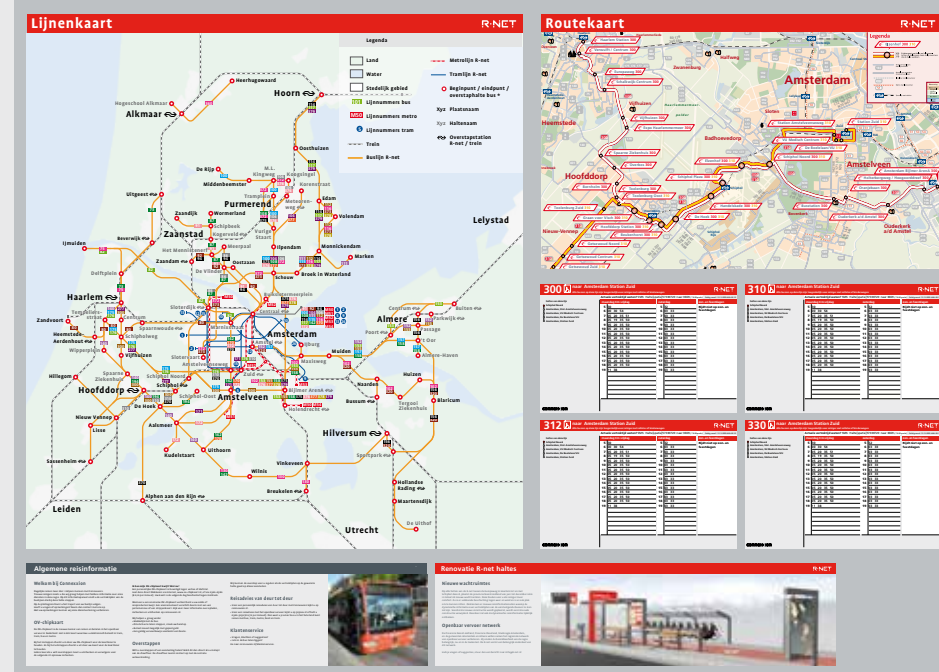
Grote markt

R·NET

Schipholweg

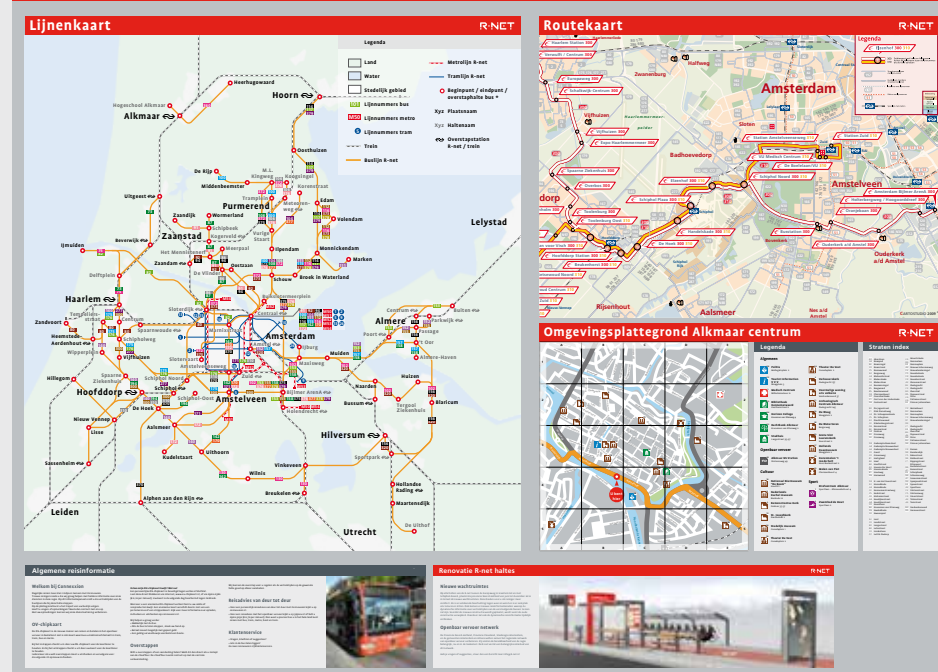
R·NET

infocast voor stadse omgeving met omgevingsplattegrond (links)
infocast voor landelijke omgeving (rechts)

Grote markt

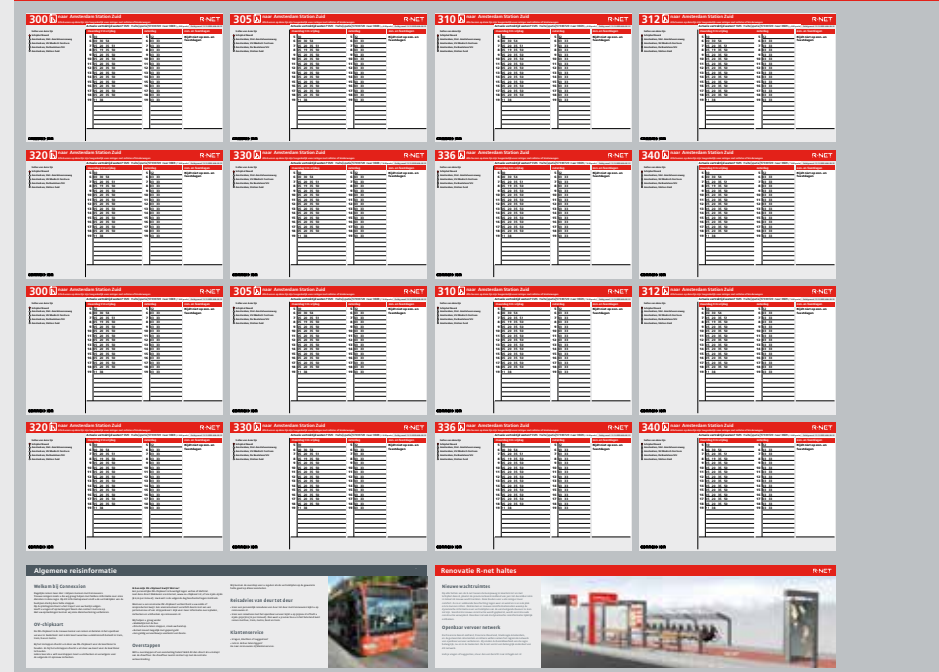
R·NET

+

Grote markt

R·NET

infocast indeling bij twee panelen
de plattegronden en algemene info (links)
vertrekstaten en algemene info (rechts)

8.7 Informatiepaneel haltes

In de infokast van de R-netabri wordt een informatiepaneel geplaatst met daarop de in de voorgaande paragrafen beschreven statische reisinformatie zoals die in de voorgaande paragrafen is beschreven: vertrekstaten, routevorken, routekaart, algemene reisinformatie, uitingen van de vervoerder, omgevingsplattegrond, etc.

Productie en vervanging

Bij voorkeur wordt alle informatie tegelijk op één paneel geprint. Hierdoor wordt een hoogwaardige uitstraling gegarandeerd, zonder scheefhangende of omkruisende losse printjes. Bij wijzigingen wordt het complete paneel vervangen. Beschadigingen of verkleuring blijven zo nooit lang zichtbaar.

Indeling informatiepaneel

Op het paneel worden de vertrekstaten altijd als één cluster geplaatst met, van boven naar onder en/of van links naar rechts, een oplopende lijnnummering. Uitzondering zijn de nachtlijnen. Deze worden, ondanks de vaak lage nummering van deze lijnen, als laatste geplaatst achter de 'gewone' lijnen.

Meerdere panelen

Als niet alle reisinformatie op één paneel past wordt een tweede paneel geplaatst. De vertrekstaten worden zoveel mogelijk (maximaal 16) op één paneel geplaatst. Als er meer dan 16 vertrekstaten getoond moeten worden dienen twee informatiepanelen naast elkaar te worden gebruikt. De overige informatie (routevork, algemene informatie, etc.) wordt op beide panelen herhaald, zoveel mogelijk op dezelfde positie.

Informatie R-net

Boven de reisinformatie bevindt zich een horizontale rode band (R-net Rood) met daarin de haltenaam en het R-net logo. Ook de R-net

gerelateerde reisinformatie wordt voorzien van de rode band en het R-net logo. Overige informatie wordt voorzien van een horizontale grijze band (R-net Grijs).

Uitvoering: materiaal en kleur

Voor de definitieve uitvoering van de infoposter zijn materiaaltype en -dikte mede bepalend, omdat de posters in de R-net wachtruimte worden doorgelicht. De eerste oplage van de posters voor de haltes op het kerntraject van de Zuidtangent zijn geprint op 0,2 mm. dik wit PVC. De hierbij gebruikte kleuren zijn:

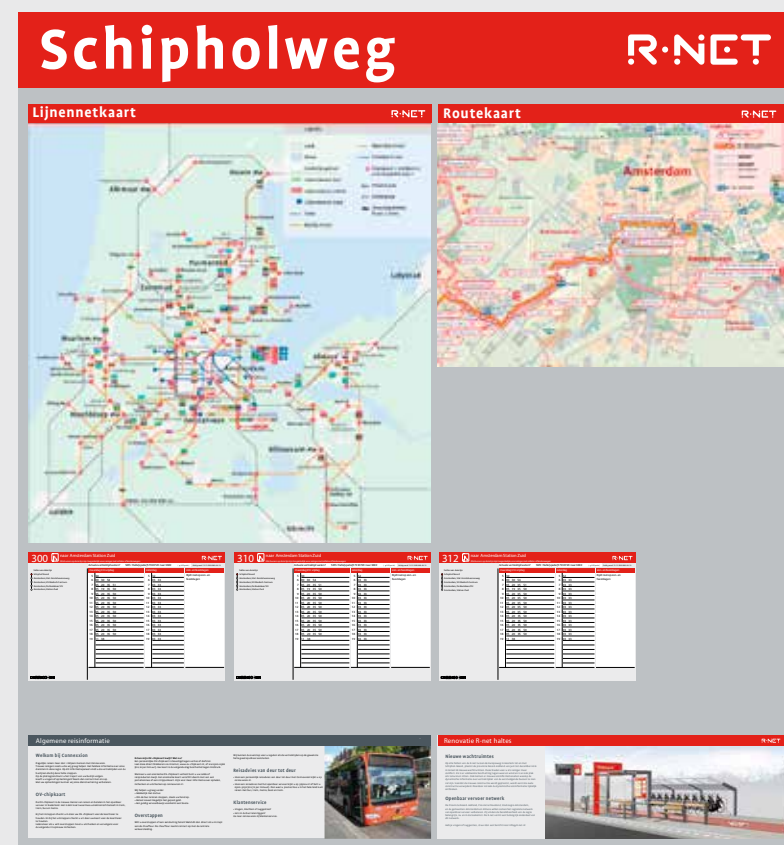
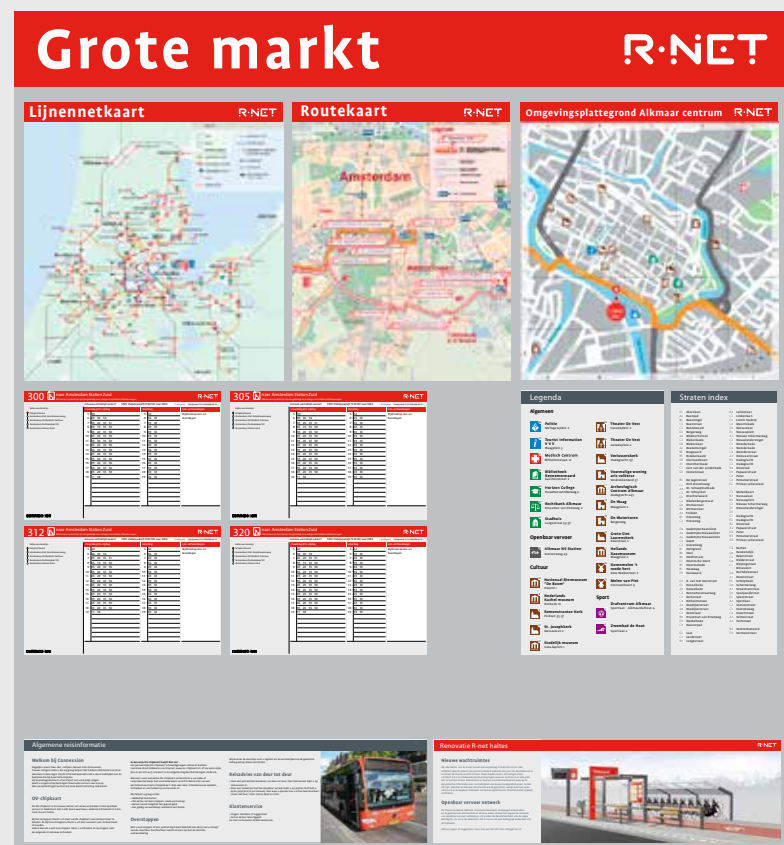
- R-net Rood: PMS 485 C
- R-net Grijs: PMS 432 C
- Grijs (achtergrond poster): PMS 430 C
- Lichtgrijs (achtergrond haltevertrekstaat): 428 C

De laatste twee kleuren wijken af van de kleuren in de 2D kleurtabel; er is hier gekozen voor iets donkerder kleuren om zowel overdag (met daglicht) als 's avonds (doorgelicht) een goede leesbaarheid te bereiken. Deze eerste posters zijn geprint door Bergslot, met de leverancierspecifieke printinstelling '45'.

NB: in Almere worden de posters niet doorgelicht; hier wordt gebruik gemaakt van op ferromateriaal geprinte delen die op een staalplaat worden 'geplakt'.

Afmeting paneel

De afmeting van de vitrinekast in de R-netabri (zie hoofdstuk 12) is 1250 x 1000 mm. (zichtmaat, breedte x hoogte). De panelen hiernaast zijn voor deze maat opgemaakt.

infokast voor stadse omgeving met omgevingsplattegrond (links)
infokast voor landelijke omgeving (rechts)

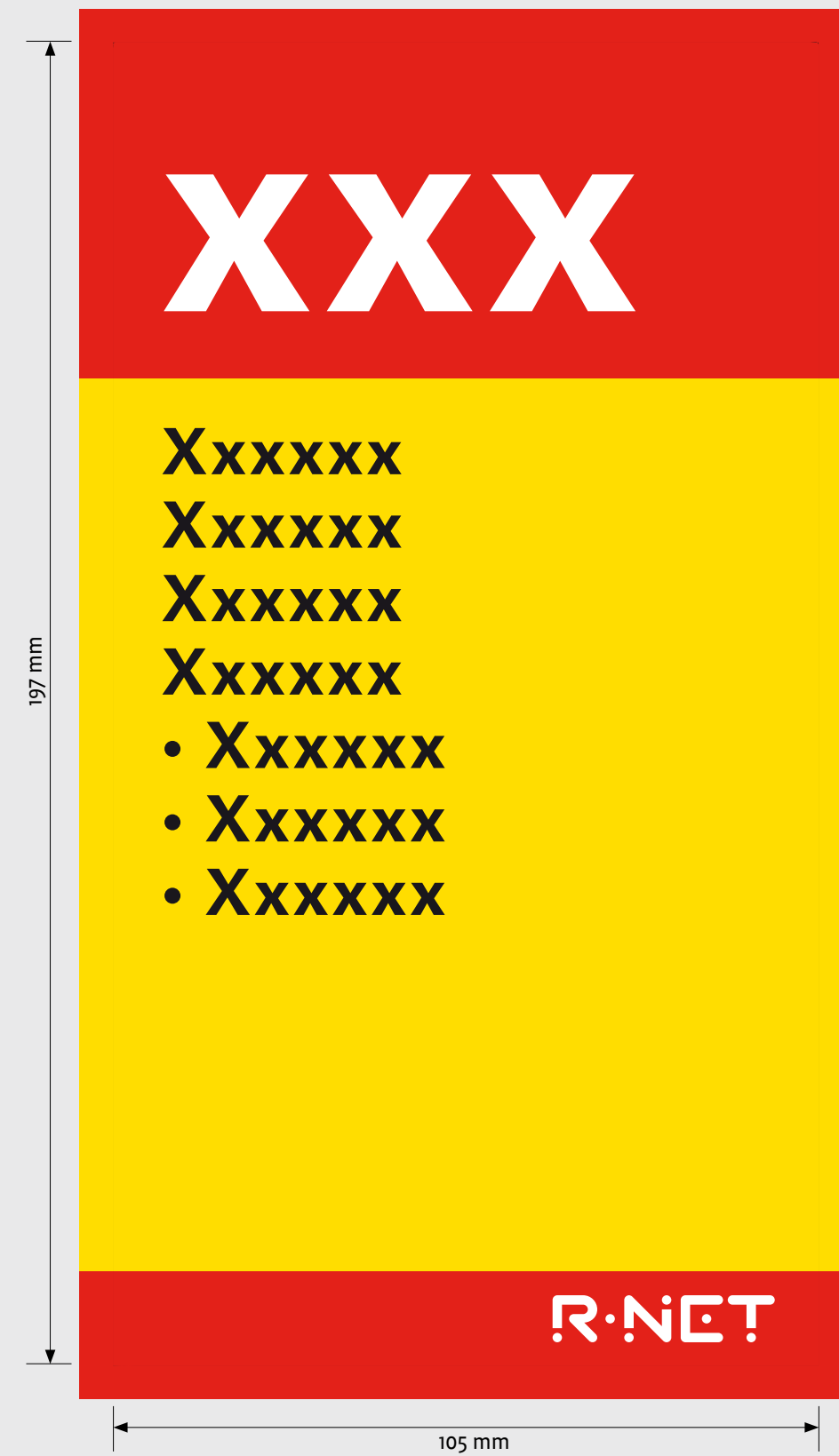
+

infokast indeling bij twee panelen de plattegronden en algemene info (links) vertrekstaten en algemene info (rechts)

Standaard informatiepaneel

Ook voor een veel voorkomende afwijkende afmeting informatiepaneel in een 'gewone'abri van 1025 x 1110 mm. (zichtmaat, breedte x hoogte) is een R-net lay-out gemaakt. Hierbij wordt de indeling van het R-net informatiepaneel zoveel mogelijk gevolgd, zie de voorbeelden hiernaast. NB: de afmeting van de vertrekstaten is hierbij dezelfde als bij de R-net abri informatiepanelen, gebaseerd op de nu o.a. door Connexxion gebruikte "tegels".

Buslijnnummer
 lettertype: Univers Bold
 corpgrootte: 115
 spatiëring: 25

Plaatsnamen
 lettertype: Univers Bold
 corpgrootte: 27
 spatiëring: 25
 interlinie: 31

Plaatsnamen van bovenaf opzetten

Overloop 5 mm

Rood: PMS485 C
 Geel: PMS109 C

Lo3 bord
 Segment sticker: sjabloon (schaal 1:1)

8.9 R-net sticker voor Lo3 bord

De oude wettelijke aanduiding voor bus- en tramhaltes, ook wel bekend als het Lo3 bord, wordt nog op veel plaatsen toegepast. Om de lijnummers van R-net lijnen te laten opvallen is een speciale R-net sticker ontworpen die op het bord kan worden aangebracht. Door de rode band aan de boven- en onderzijde wordt een verband gelegd met het R-net. Zoals is aangegeven in paragraaf 12.4 is deze sticker alleen niet voldoende om een halte herkenbaar te maken als R-net halte.

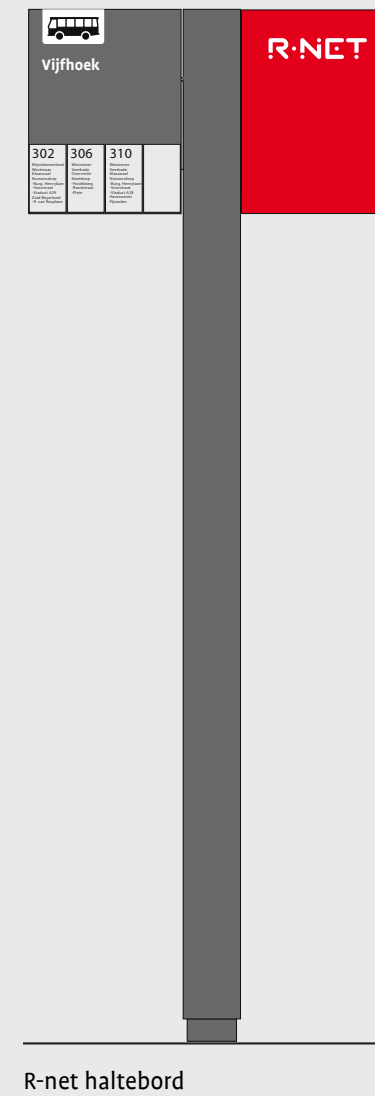
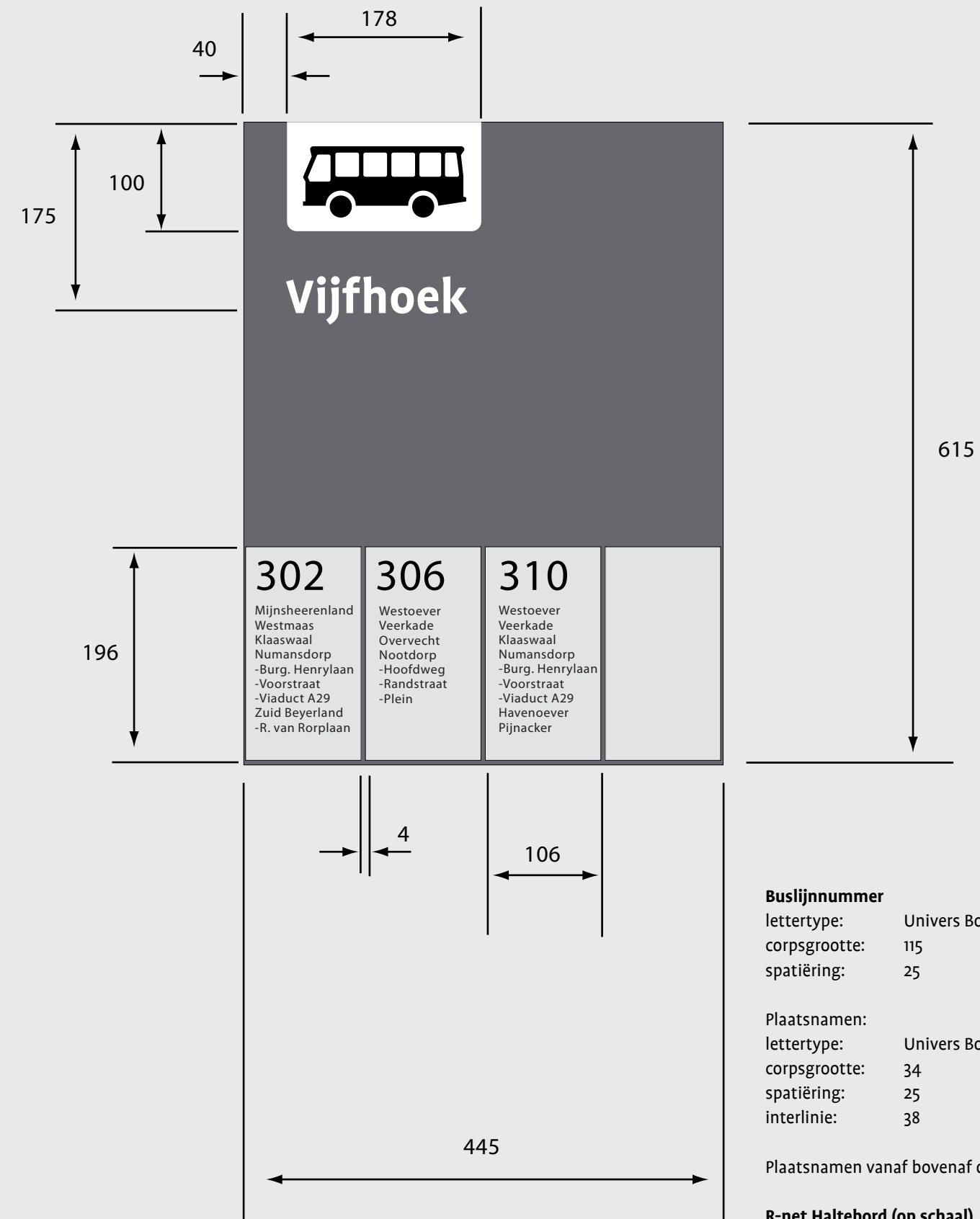
In de afbeeldingen hiernaast is de afmeting van de sticker en de opmaak van de opschriften weergegeven. Een Illustrator bestand is bij de werkbestanden opgenomen.

Lo3 bord (op schaal)

Lo3 bord met alleen R-net buslijnen (op schaal)

8.10 R-net haltebord

In paragraaf 12.4 wordt een stappenplan beschreven voor de ontwikkeling van gewone halte tot R-net halte. Hierin wordt een R-net haltebord als alternatief voor het L03 bord gebruikt. Dit nieuwe haltebord kan worden opgehangen aan een DRIS-staander, nog voordat de DRIS display en klok worden aangeschaft. Dezelfde staander kan dan blijven staan wanneer in een later stadium de DRIS en klok wel worden geplaatst. Het haltebord wordt hiernaast afgebeeld. Het bord zelf is R-net Grijs, de opschriften en pictogrammen kunnen als sticker worden opgeplakt. Vanwege de grotere hoogte van de DRIS staander is het lettertype van het lijnummer en de bestemming in vergelijking met het L03 bord vergroot. Een illustrator bestand is bij de werkbestanden opgenomen.

9

2D kleurtabel

2D Kleurtabel

Kleur	Drukwerk en print (2D)		
	PMS	RGB	CMYK
Wit	-	R 255 G 255 B 255	C 0% M 0% Y 0% K 0%
Lichtgrijs	427C / 7541U	R 230 G 230 B 228	C 0% M 0% Y 0% K 12%
Grijs	429C / 7544U	R 175 G 180 B 185	C 0% M 0% Y 0% K 35%
Donkergrijs	Cool Gray 10C Cool Gray 10U	R 118 G 113 B 114	C 0% M 0% Y 0% K 68%
R-net Grijs	432C / 7547U	R 85 G 85 B 90	C 20% M 0% Y 0% K 77%
Zwart	Black	R 0 G 0 B 0	C 0% M 0% Y 0% K 100%
R-net Rood	485C / 485U	R 255 G 0 B 0	C 0% M 100% Y 100% K 0%
Rood	485C / 485U + raster zwart 12%	R 220 G 0 B 0	C 0% M 100% Y 100% K 12%
Donkerrood	485C / 485U + raster zwart 25%	R 175 G 0 B 0	C 0% M 100% Y 100% K 25%
Oranje	151C / 1375U	R 255 G 126 B 0	C 0% M 45% Y 100% K 0%
OV Info-blauw	288C / 287U	R 0 G 65 B 150	C 100% M 60% Y 0% K 30%

9 2D Kleurtabel

Alle kleuren uit het R-net kleursysteem zijn in de 2D tabel opgenomen. Daarbij zijn de kleuren gespecificeerd in kleuren voor drukwerk (PMS Coated en Uncoated), beeldschermen (RGB) en 4-kleurendrukwerk (CMYK). Zoals in de tabel is te zien zijn de kleuren Rood en Donkerrood afgeleid van R-net Rood, met 12 resp. 25% zwarraster. In het 2D – 3D kleursysteem in paragraaf 2.3 is aangegeven hoe de 2D kleuren corresponderen met de kleurcoatings en kleurfolies voor 3D toepassingen.

Deel III

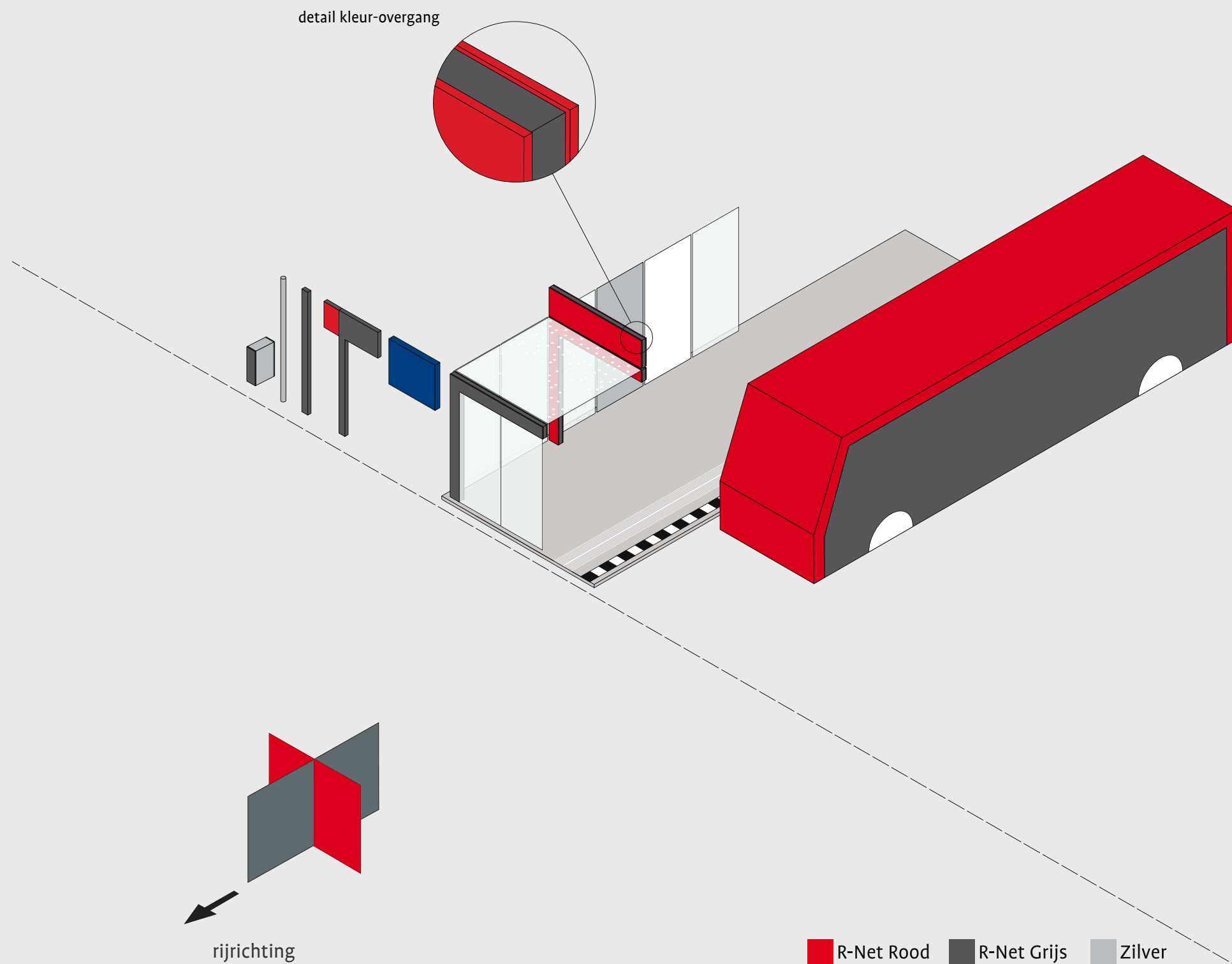
3D implementatie

10

Introductie 3 D uitingen

10.1 Introductie

10.2 Toolbox 3 D toepassing

10.1 Introductie

Alle objecten die horen bij R-net zijn herkenbaar uitgevoerd volgens de R-net productformule. De kleur R-net Rood en het logo zijn exclusief bedoeld voor de branding van R-net. In aanvulling daarop worden grijs tinten, zilver en blauw gebruikt. Deze kleuren kunnen ook gebruikt worden voor 'neutrale' dus niet specifiek voor R-net bedoelde objecten. In dit deel worden in- en exterieur van R-net materieel, haltevoorzieningen en statische en dynamische informatie beschreven. Veel producten zijn specifiek voor R-net ontwikkeld; naar behoefte kan het aantal R-net objecten verder worden uitgebreid.

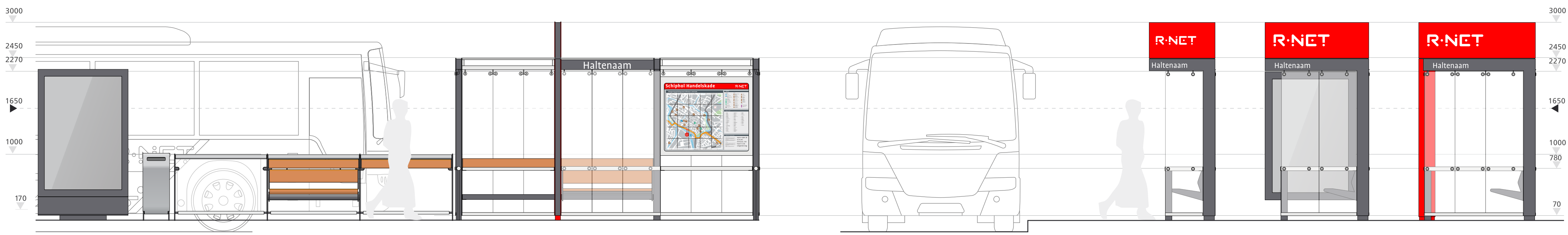
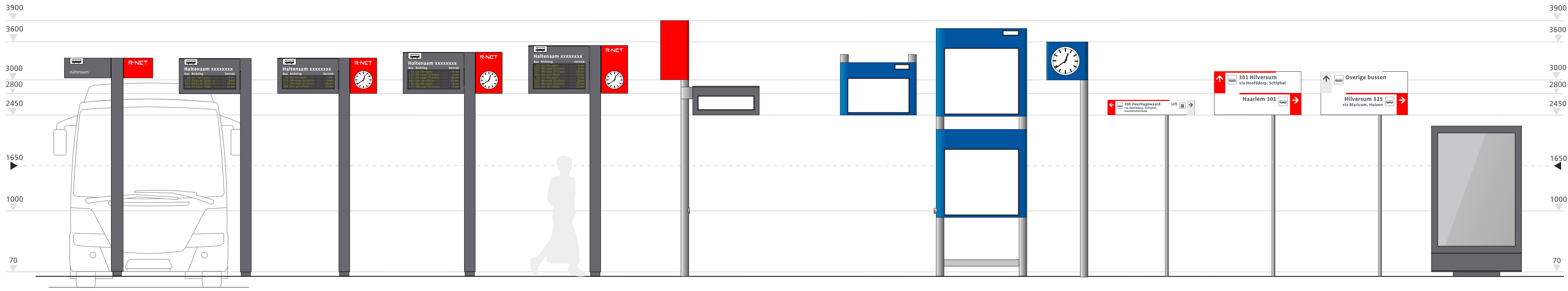
10.2 Toolbox 3D toepassing

De toepassing van kleur en logo op ruimtelijke objecten wordt in de toolbox globaal aangegeven. De kleur R-net Rood wordt heel gedoseerd gebruikt, voornamelijk "dwars op de rijrichting", dus op de voor- en achterzijde van materieel en op vlakken vanabri en DRIS (Dynamisch Reis Informatie Systeem) die dwars op het perron staan. Hierdoor wordt een goede zichtbaarheid en herkenbaarheid in de rijrichting bereikt. Beeldbepalend voor het gebruik van de kleuren R-net Rood en R-net Grijs op objecten is het detail zoals dat hiernaast in de

3D toolbox is aangegeven. Hierin is te zien hoe de overgang van rood naar grijs in een object wordt uitgevoerd: niet met een 'scherpe' kleurscheiding op een hoek, maar met een kleine 'omgezette rand' van rood. Bij de hanenkam van de wachtruimte vertaalt zich dat in twee dikke zijwangen die helemaal in rood zijn uitgevoerd, met daartussen een terugliggend grijs vlak. Bij b.v. busmaterieel loopt de kleur rood vanuit het voor- en achtervlak en het dak door op het zijvlak. Daarbij worden als begrenzing van het rode vlak zoveel mogelijk 'natuurlijke' lijnen zoals deellijnen in de carrosserie gebruikt.

Op een vergelijkbare manier worden de kleuren R-net Grijs en zilver gebruikt in b.v. de afvalbak. Het R-net logo wordt in de objecten toegepast volgens het schema op pagina 24. De illustratieve elementen lijnennetpatroon en stippenpatroon worden ook op objecten toegepast, b.v. op het exterieur van voertuigen, de bekledingsstof van stoelen en op glazen wanden en daken van wachtruimtes. Deze elementen worden in de volgende hoofdstukken beschreven.

De samenhang tussen objecten op haltes en knooppunten is zichtbaar in de relatie tussen de afmetingen van de objecten. Het maatsysteem is aangegeven in de tekeningen op de volgende pagina's.

R-net maatsysteem:
 objecten op de haltes zijn in maat met
 elkaar gerelateerd; voor de hoogtematen
 wordt gekozen uit een beperkt aantal
 waarden

11

Materieel

- 11.1 Introductie exterieur
- 11.2 Bestickering exterieur
- 11.3 Exterieur bus
- 11.4 Exterieur tram
- 11.5 Exterieur metro
- 11.6 Introductie interieur
- 11.7 Materialen interieur
- 11.8 Stickerplan interieur

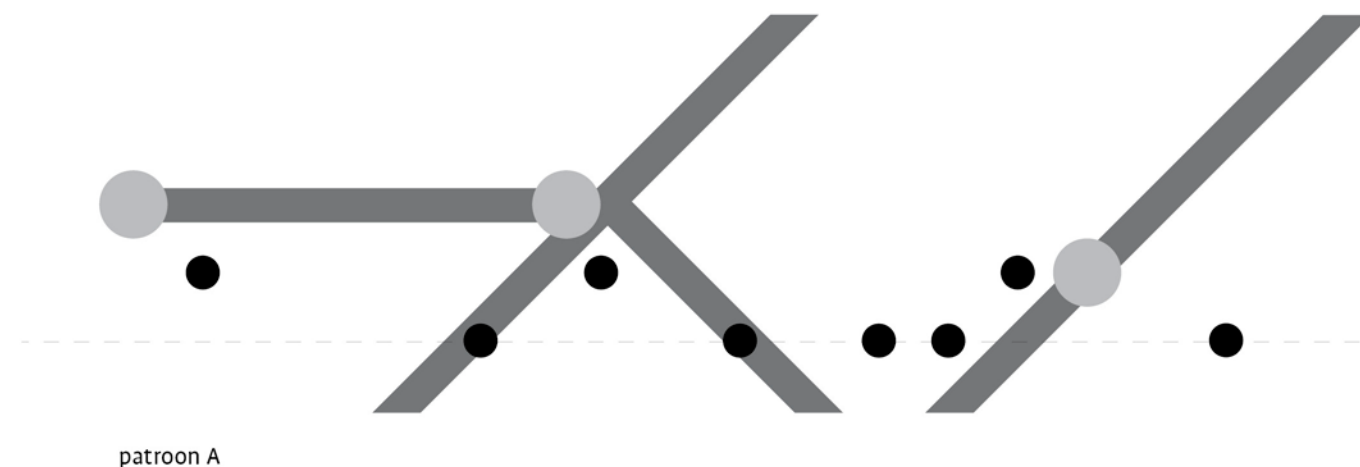

11.1 Introductie exterieur

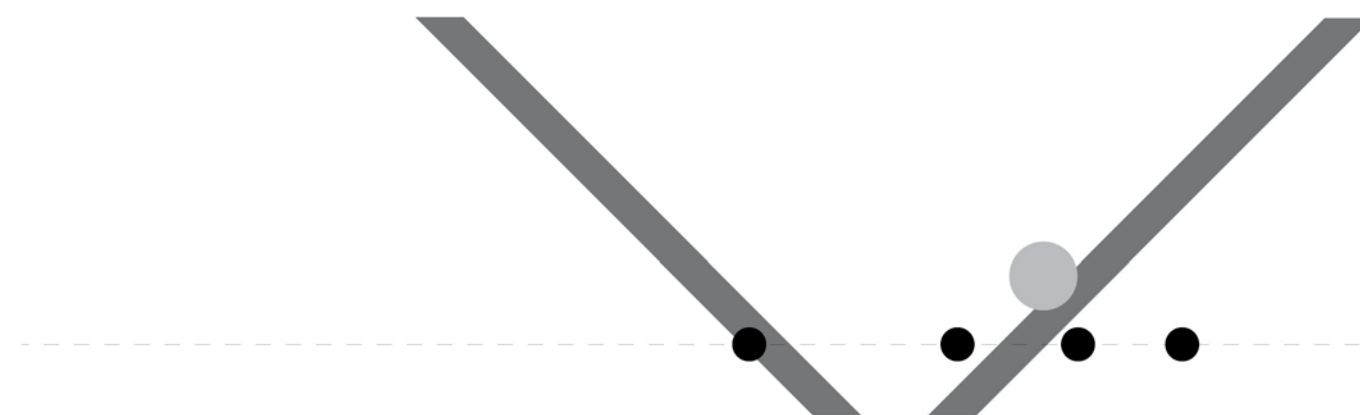
Het rijdende en rollende materieel is het meest zichtbare deel van het R-net. Al het R-net materieel wordt uitgevoerd met dezelfde kleuren, met rood op de voor-, achter- en bovenzijde en donkergrijs op de zijkanten. Alleen wanneer bij bepaald materieel deze R-net kleurstelling niet toepasbaar is, zoals bij het front van een metrostel waar de kleur rood niet mag worden toegepast, kan hiervan in overleg worden afgeweken, nadat hierover de R-net overheden zijn geconsulteerd. De kleurenschema's zijn voor diverse voertuigen uitgewerkt; voor nieuwe typen zal een nieuw schema moeten worden vastgesteld.

Op de kleurvlakken wordt een bestickering aangebracht die het R-net logo, een lijnenpatroon met stippen, de naam of het logo van de vervoerder en een evt. voertuignummer omvat. Op de achterzijde van een bus kan een informatieve tekst worden geplaatst. Op de voertuigen van R-net wordt in principe geen reclame toegepast; reclame op een R-net voertuig zal altijd ondergeschikt moeten zijn aan de R-net branding en mag dus het R-net logo en lijnennetpatroon niet afdekken.

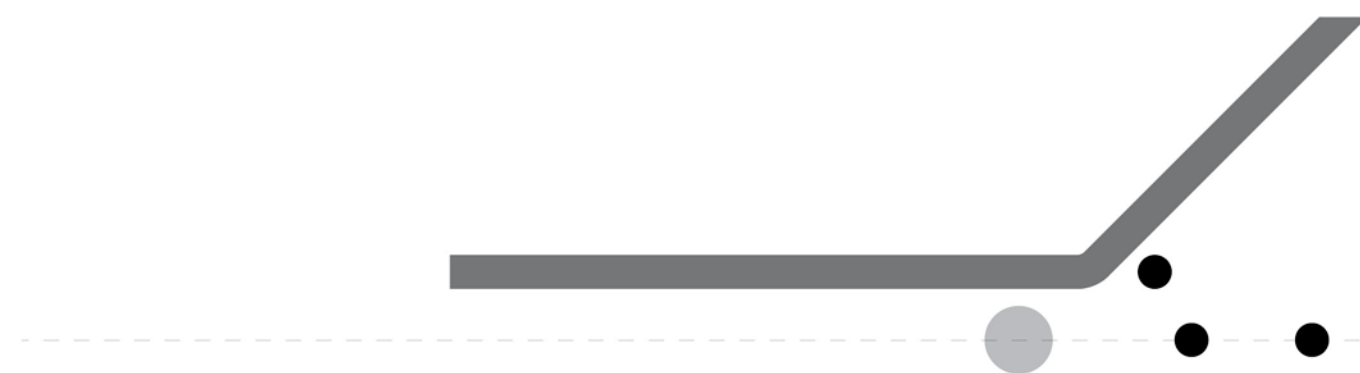
Op de deuren van voertuigen worden speciale stickers geplakt waarop m.b.v. pictogrammen wordt aangegeven hoe het instapregime van het voertuig is en waarmee de toegang beter zichtbaar wordt gemaakt.

patroon A

patroon B

patroon C

Reizen met de zekerheid van R·NET door connexxion

Reizen met de zekerheid van R·NET door connexxion

Reizen met de zekerheid van R·NET door connexxion

Reizen met de zekerheid van R·NET door connexxion

Reizen met de zekerheid van R·NET door EBS

Reizen met de zekerheid van R·NET door EBS

Reizen met de zekerheid van R·NET door GVB

Reizen met de zekerheid van R·NET door GVB

Reizen met de zekerheid van R·NET door ARRIVA

Reizen met de zekerheid van R·NET door ARRIVA

Reizen met de zekerheid van R·NET door HTM

Reizen met de zekerheid van R·NET door HTM

pay-off met vervoerder

R·NET logo XXS

R·NET logo XS

R·NET logo S

R·NET logo M

R·NET logo L

R·NET logo XL

11.2 Bestickering exterieur

Bestickering

De bestickering op de kleurvlakken wordt aangebracht met standaard 3M Scotchcal Opaque 100 kleuren, te weten:

- lichtgrijs: 3M Scotchcal 100-384
- grijs: 3M Scotchcal 100-038
- donkergrijs: 3M Scotchcal 100-012
- zwart: 3M Scotchcal 100-12

De bestickering bestaat uit de volgende onderdelen:

R-net logo

- op R-net Rood: alleen lichtgrijs
- op R-net Grijs: lichtgrijs en grijs

R-net lijnen en stippen

- op R-net Grijs: grijs (grote stippen), donkergrijs (lijnen) en zwart (kleine stippen)

R-net Pay-off

- Op R-net Grijs: lichtgrijs (alleen de R van het R-net logo) en grijs (alle overige tekst inclusief het vervoerderslogo)

Het R-net logo wordt gebruikt in vier maten voor de zijvlakken, nl. XL (120%), L (100%), M (75%) en S (50%), en in drie maten voor de voor- en achterzijde, nl. S (50%), XS (37,5%) en XXS (25%). De breedte van het R-net logo L (100%) is 1382 mm.

onderdelen bestickering bus (schaal 1:25)

links: patroon A, B en C.

rechtsboven: pay-off met vervoerdersnaam, links- en rechtslijnend.

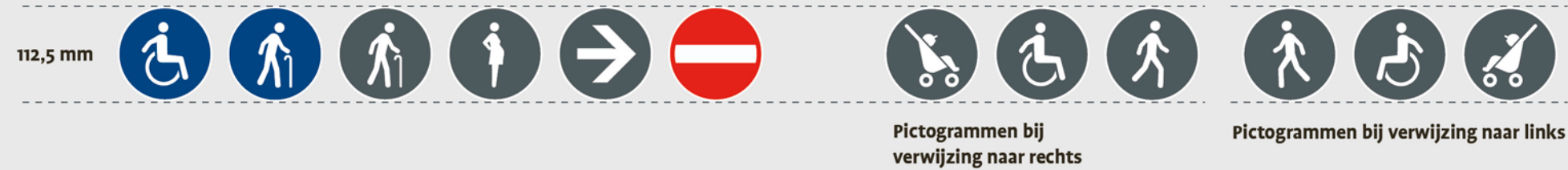
NB: het nieuwe connexxion logo (2012) wordt in deze pay-off niet toegepast, de naam connexxion wordt vanaf 2012 in het font Profile in de pay-off geschreven. Op b.v. de instapdeur wordt wel het nieuwe logo toegepast. Op R-net bussen van 2011 blijft het oude connexxion logo staan.

rechtsonder: R-net logo, diverse afmetingen.

Het R-net logo op de zijkant van de bus wordt gedeeltelijk over het lijnen en stippen patroon heen geplakt.

De Pay-off word in een rechter- of linkerversie toegepast, waarbij de twee regels tekst rechts- resp. links zijn uitgelijnd.

Alle overige 'witte' bestickering, zoals de naam of het logo van de vervoerder op de instapdeur en voertuignummers worden uitgevoerd in lichtgrijs 3M Scotchcal 100-384.

1. Achterste deur (enkel)

Geen toegang.

2. Middendeur (dubbel)

Geen toegang.
Maak gebruik van deur rechts.

3. Middendeur (dubbel)

Toegang.
Mede toegankelijk voor mindervaliden en kinderwagens.

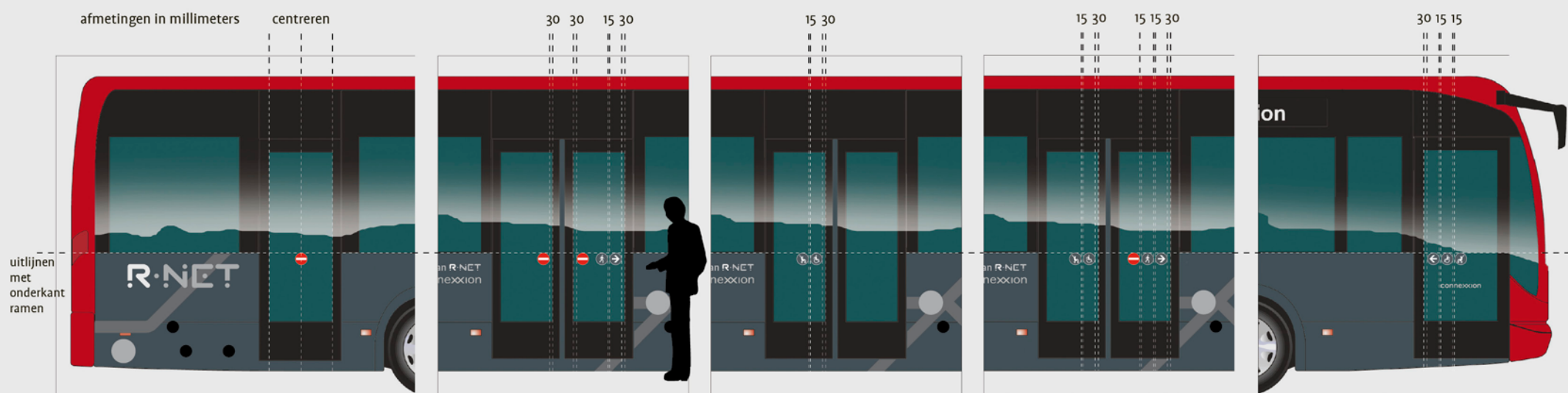
4. Middendeur (dubbel)

Alléén toegankelijk voor mindervaliden en kinderwagens.
Overige passagiers maak gebruik van deur rechts.

5. Voorste deur (enkel)

Toegang.
Mindervaliden en kinderwagens maak gebruik van deur links.

Pictogrammen op deuren

Op de deuren van bussen en trams worden stickers aangebracht die met behulp van pictogrammen het instapregime aangeven. Hiermee kan worden aangegeven welke deuren als ingang worden gebruikt, welke alleen als uitgang, waar zich de ingang voor rolstoelers en kinderwagens bevindt. De pictogrammen op deze stickers maken deel uit van de reeks R-net pictogrammen, zie paragraaf 8.2. Een speciale versie van het rolstoelpictogram in blauw wordt toegepast op de voorzijde van bussen die rolstoeltoegankelijk zijn.

Met de serie pictogramstickers die hiernaast is afgebeeld kan, naar behoefte, voor iedere deur en situatie de gewenste combinatie worden gemaakt. Het is overigens de verwachting dat de pictogrammen 'zwangere vrouw' en 'man met wandelstok' weinig gebruikt zullen worden omdat het aantal stickers op één deur beperkt is en de pictogrammen "rolstoel" en 'kinderwagen' meer onderscheidend zijn.

De pictogrammen in combinatie met een pijl geven een doorverwijzing naar een andere deur, waar de bedoelde ingang te vinden is. De loop- of rolrichting van het pictogram is daarbij gelijk aan de richting van de pijl, daarom zijn er van enkele pictogrammen twee versies.

De pictogramstickers kunnen worden gezeefdrukt op folie, b.v. 3M Scotchcal 3650 en worden afgewerkt met een vernislaag, zoals ook bij de huidige pictogramstickers gebruikelijk is. De afmeting van de ronde stickers is 112,5 mm. Voor het aanbrengen is het handig om de ronde stickers aan te leveren op een vierkante drager, zodat de juiste positionering en horizontale uitlijning eenvoudig is.

pictogrammen voor toepassing op het exterieur

Door combinaties van symbolen met een pijl kan een boodschap worden samengesteld. De blauwe pictogrammen met rolstoel en man met stok zijn uitsluitend bedoeld voor toepassing op de voor- of achterzijde van het voertuig.

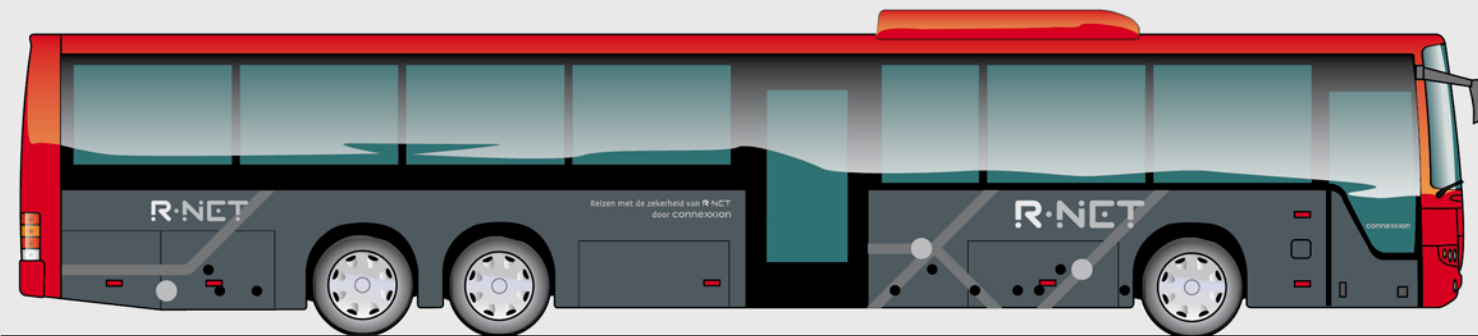
- 1 geen toegang
- 2 geen toegang; neem deur rechts
- 3 toegankelijk voor minder validen en kinderwagens
- 4 alleen toegang voor mindervaliden en kinderwagens; neem deur rechts
- 5 toegang voor mindervaliden en kinderwagens neem deur links

12,7 meter Scania CK UB

13,7 meter VDL Citea XLE

15 meter Volvo 8700

18 meter geledede Citaro Evobus

11.3 Exterieur bus

Kleurstelling

R-net bussen worden uitgevoerd in rood en grijs, volgens de hier weergegeven schema's. Voor de scheiding tussen beide kleuren wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van in de carrosserie bestaande deellijnen of scheidingen. Voor bussen waarvan in dit handboek nog geen afbeelding is opgenomen zal een nieuw kleurschema moeten worden gemaakt.

De beide kleuren zijn 'solid' kleuren, geen metallic, waardoor schadeherstel goed mogelijk is. De kleurdefinitie voor spuitwerk is:

- R-net Rood: Akzo Nobel Solid 410 E5
- R-net Grijs: Akzo Nobel RAL 7016

Akzo Nobel Car refinishes b.v. geeft het technisch advies om de laklaag in kleur af te werken met een transparante toplaag, LV 850 Clear. Hierdoor wordt een betere kleurechtheid van de laklaag bereikt, die vooral voor de kleur rood belangrijk is.

Op de pagina hiernaast is de kleurstelling weergegeven voor:

- 12,7 meter Scania CK UB lage vloerbus
- 13,7 meter VDL Citea
- 15 meter Volvo 8700 low entry bogie
- 18 meter geledede Citaro Evobus

Positionering bestickering

Op de volgende pagina's wordt de positionering van de bestickering op verschillende bustypen weergegeven. Dit zijn:

- 12 meter Ambassador 200 (Connexxion)
- 12,7 meter Scania CK UB (EBS)
- 13 meter Scania Higer A30 (EBS)
- 13 meter Volvo 8707 (Connexxion)
- 13,7 meter VDL Citea CLE (Connexxion)
- 13,7 meter VDL Citea XLE (Connexxion)
- 18 meter geledede Citaro Evobus (Connexxion)
- 18 meter geledede Scania CK UA(EBS)
- 13,7 meter VDL Citea XLE (Pouw)

● ● ●
pictogrammen instapregime

CONNEXION
Connexion logo 50 mm hoog

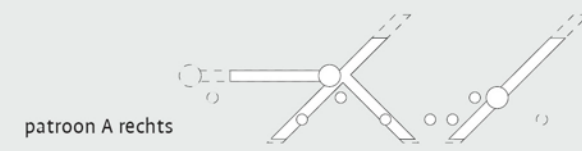
VOERTUIG
Voertuig nummer

R-NET
R-net logo XS

● ● ●
pictograms indicating regime for boarding

EBS
logo EBS, height typeface 89 mm

VOERTUIG
bus number

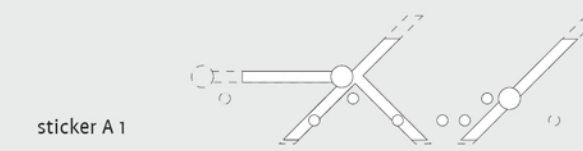
patroon A rechts

patroon A links

R-NET
R-net logo S

R-NET
R-net logo M

sticker A 1

sticker A 2

R-NET
logo R-net XS

R-NET
logo R-net M

patroon C rechts

patroon C links

R-NET
R-net logo L

sticker C 1

sticker C 2

R-NET
logo R-net L

Pay-Off 83% xxs rechts

Indien met de zekerheid van R-NET
door BBSG

Pay-Off 83% xxs links

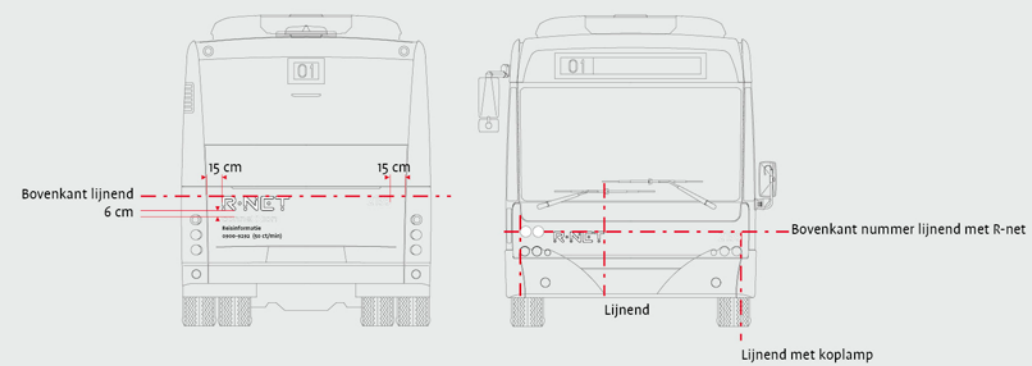
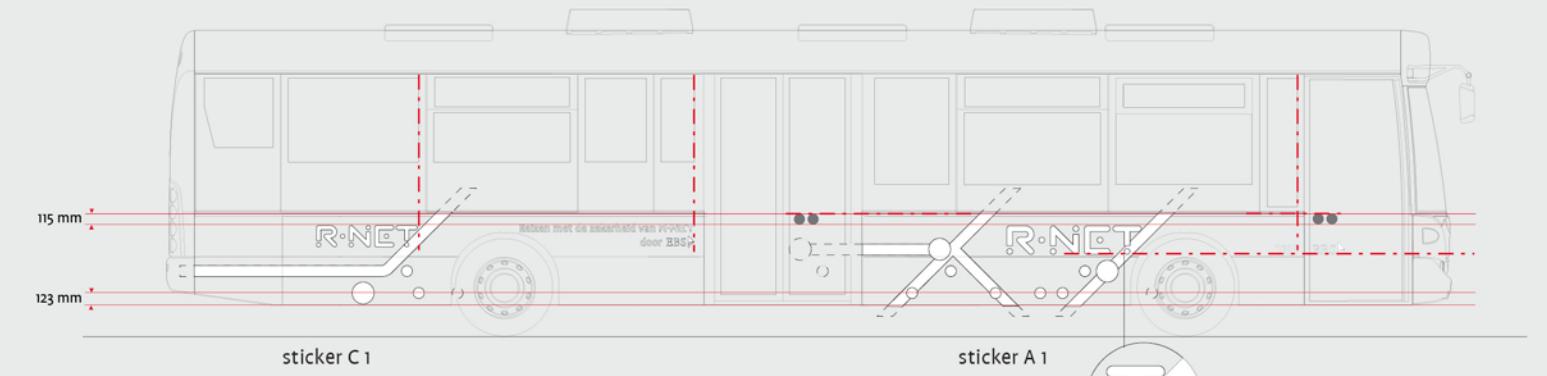
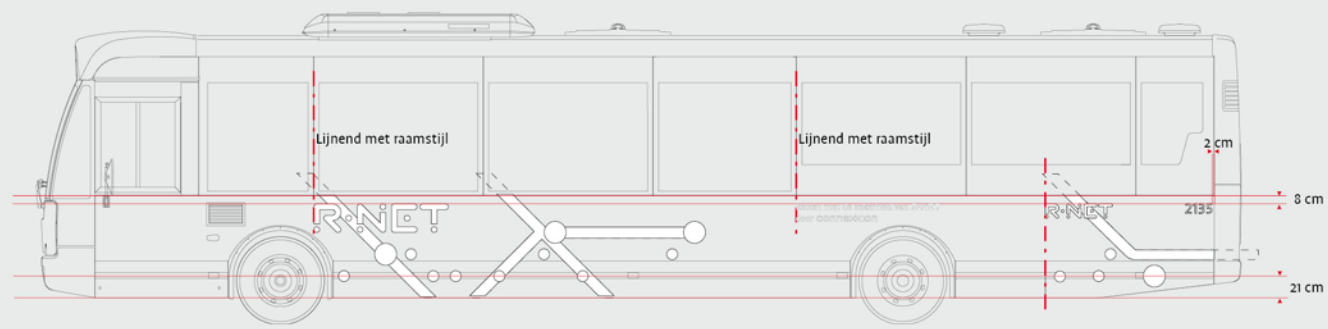
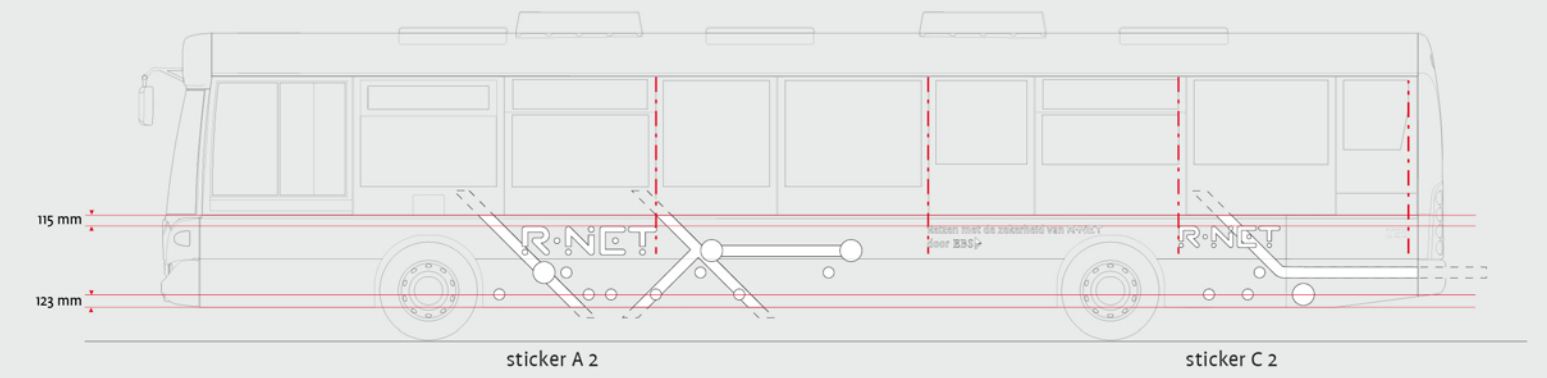
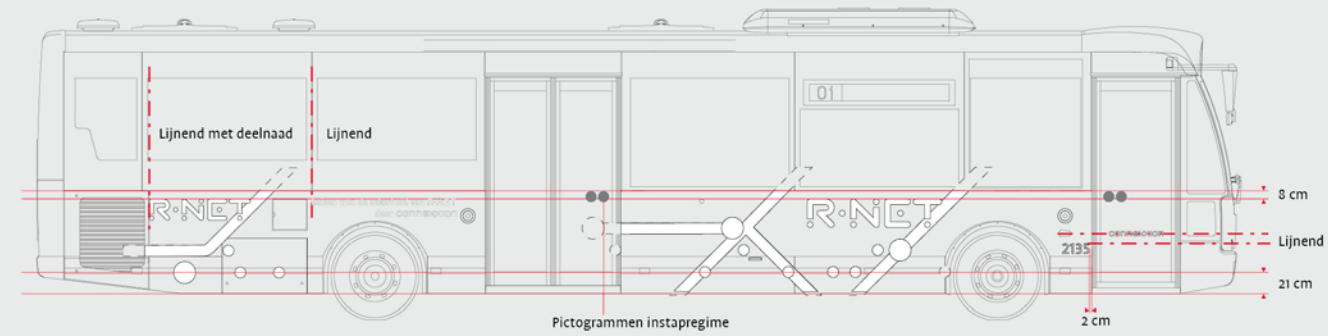
Indien met de zekerheid van R-NET
door BBSG

Pay-Off xxs rechts

Indien met de zekerheid van R-NET
door BBSG

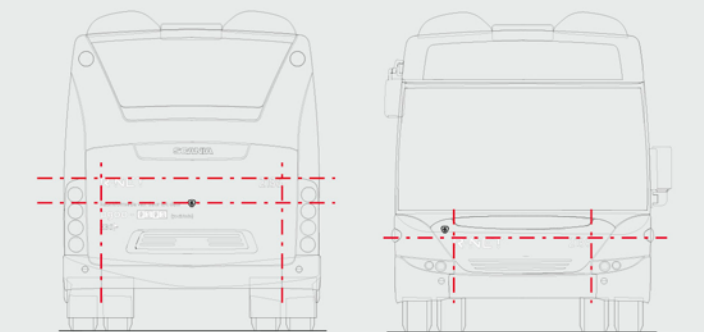
Pay-Off xxs links

Indien met de zekerheid van R-NET
door BBSG

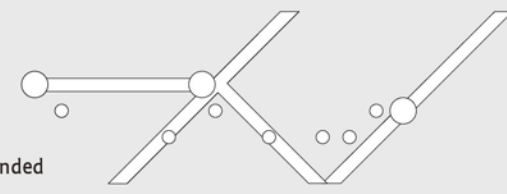

**12 meter Ambassador
200 (Connexion)**
gebruikte sticker
elementen en
positionering stickers op
bus (schaal 1:75)

**12,7 meter Scania CK UB
(EBS)**
gebruikte sticker
elementen en
positionering stickers op
bus (schaal 1:75)

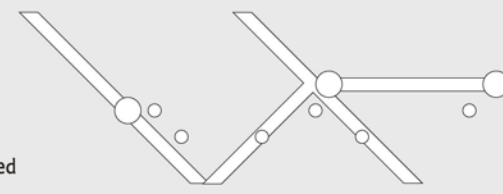

●● pictograms indicating regime for boarding

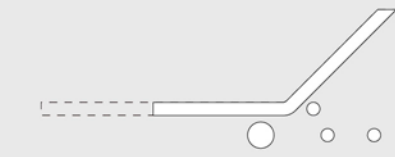

sticker A 1 extended 120%

EBS logo EBS, height typeface 89 mm

sticker A 2 extended 120%

sticker C 1 120%

sticker C 1 120%

2135 bus number, height typeface 100 mm

R-NET logo R-net S

R-NET logo R-net L

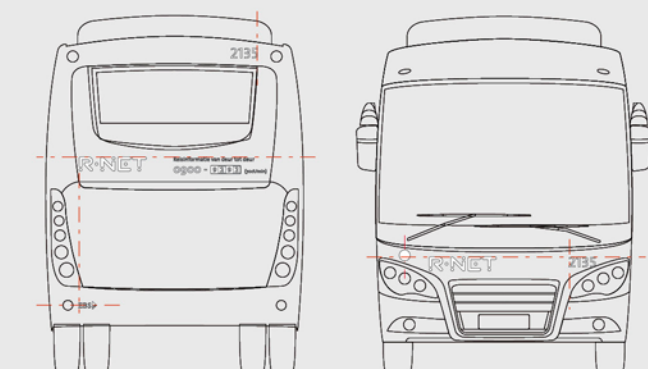
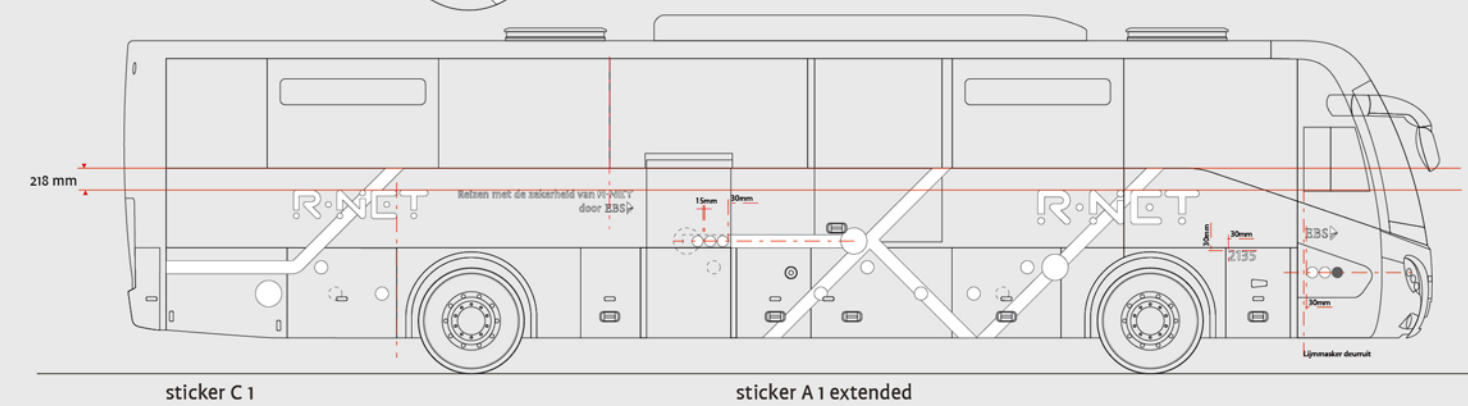
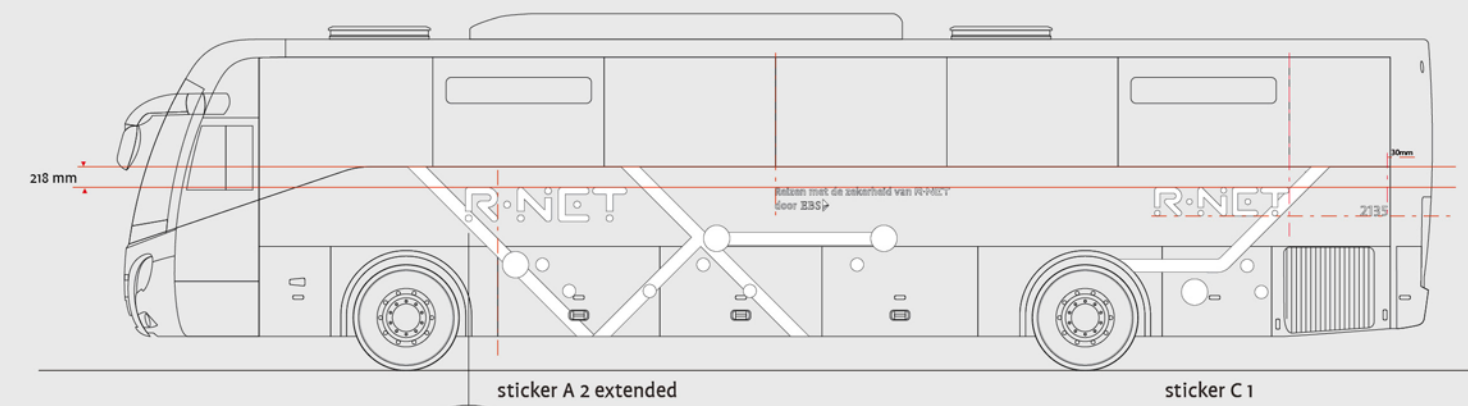
R-NET logo R-net XL

Pay-Off xxs rechts

zetten met de zekerheid van R-NET door EBS

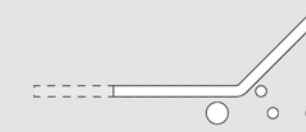
Pay-Off xxs links

zetten met de zekerheid van R-NET door EBS

13 meter Scania higher A30 (EBS)
gebruikte sticker elementen en positionering stickers op bus (schaal 1:75)

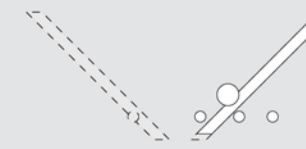
patroon A rechts

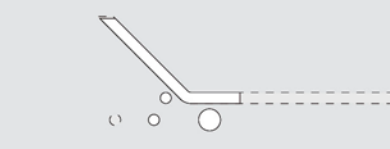
Connexion Connexion logo 50 mm hoog

R-NET R-net logo XS

patroon B rechts

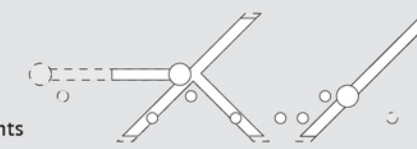

patroon B links

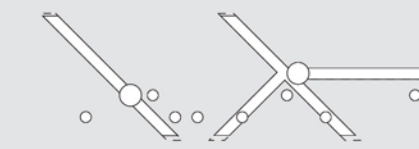

R-NET R-net logo S

patroon C rechts

patroon C links

R-NET R-net logo M

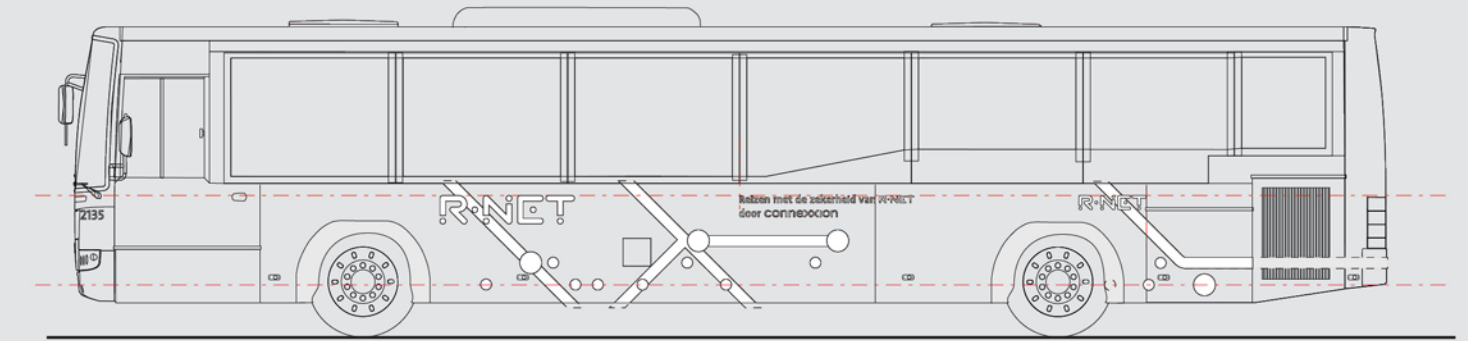
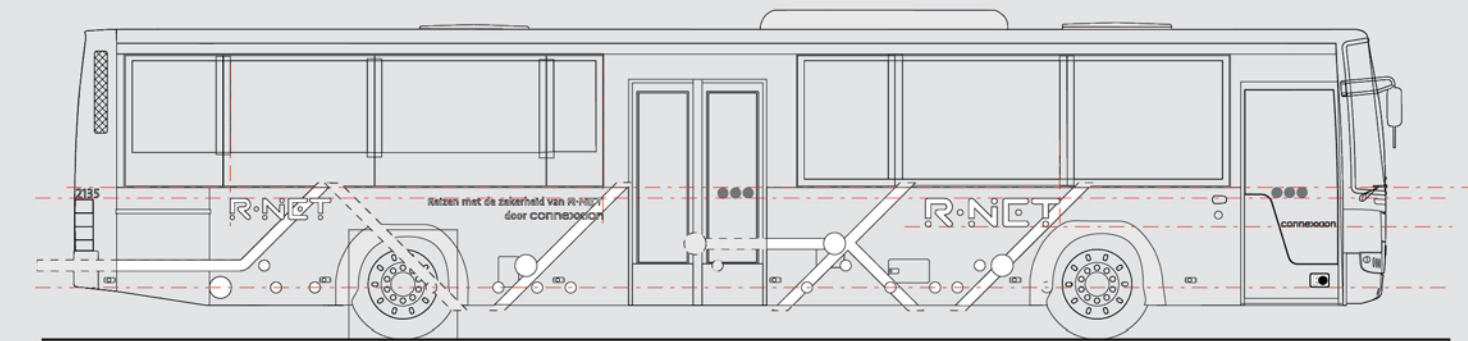
R-NET R-net logo L

Pay-Off xxs rechts

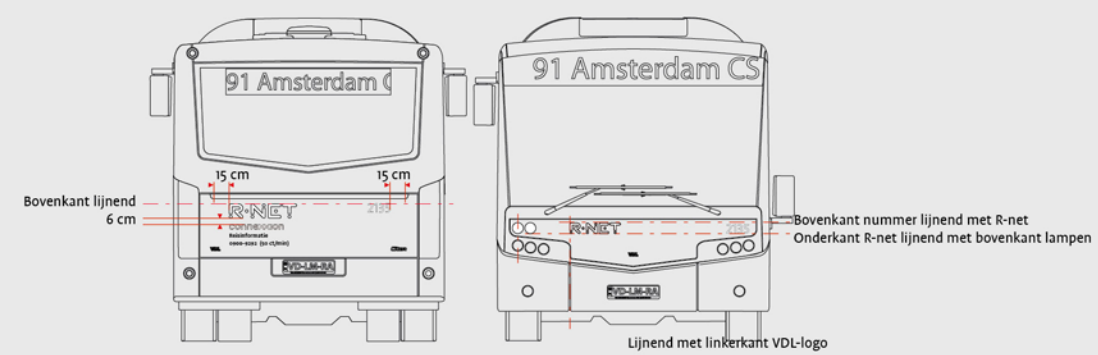
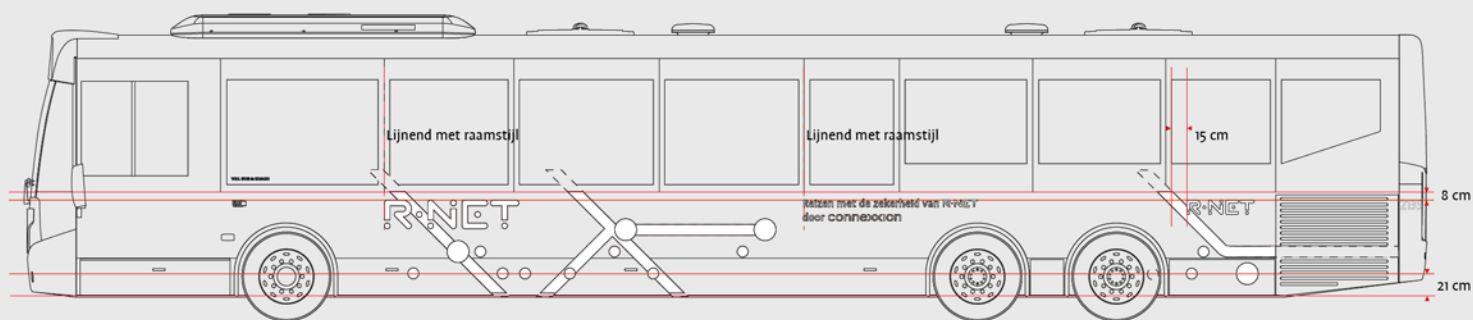
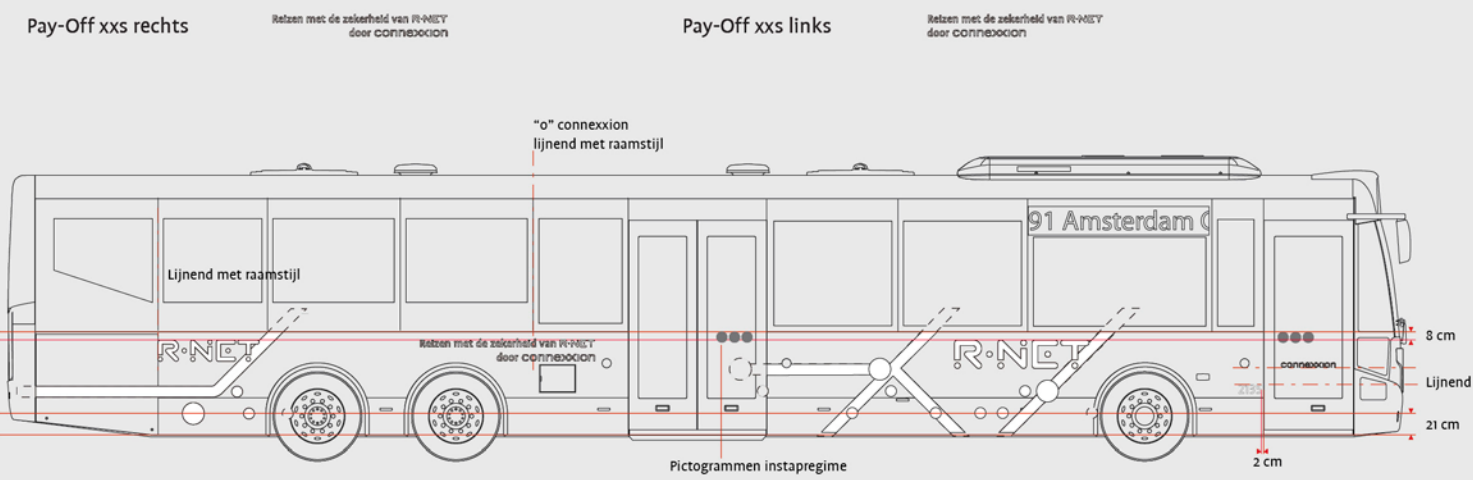
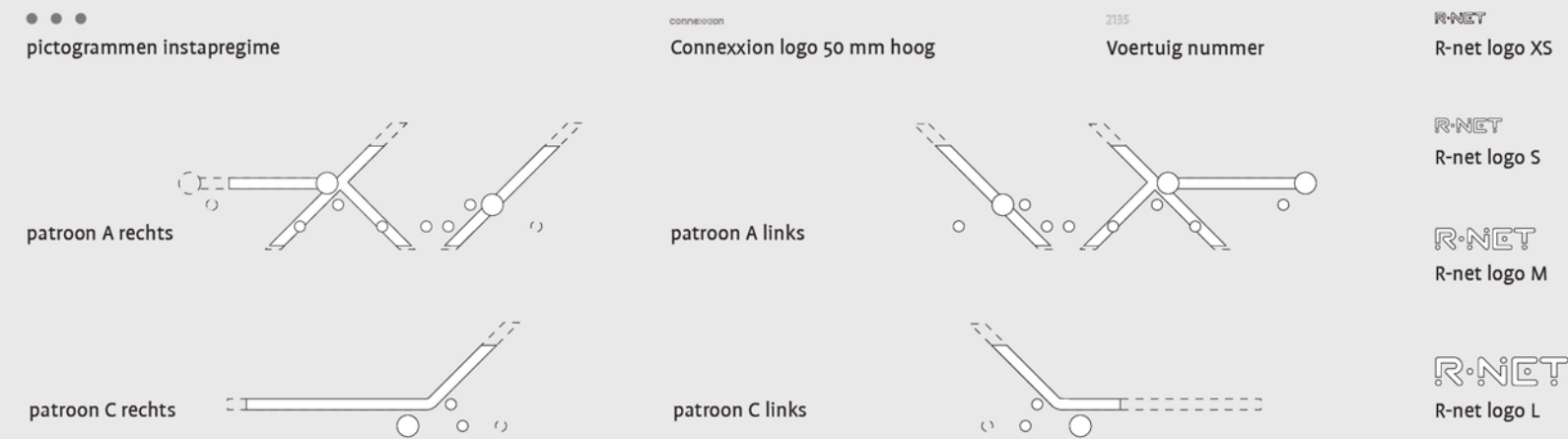
zetten met de zekerheid van R-NET door connexion

Pay-Off xxs links

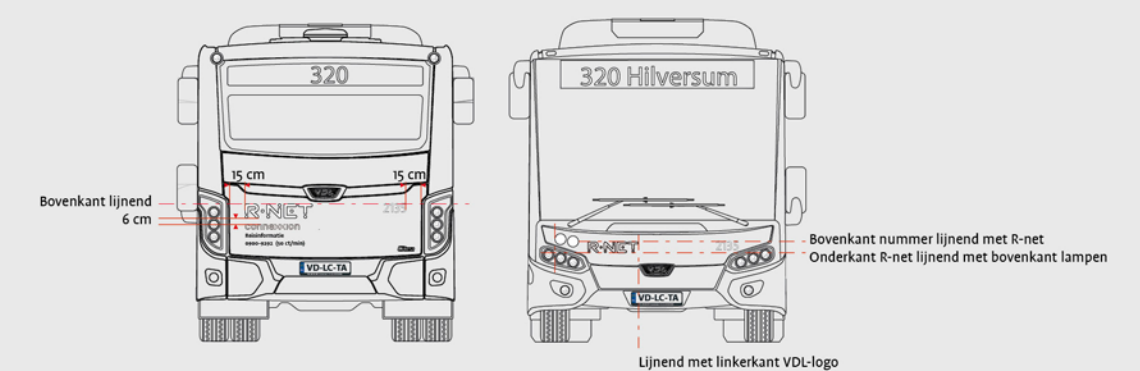
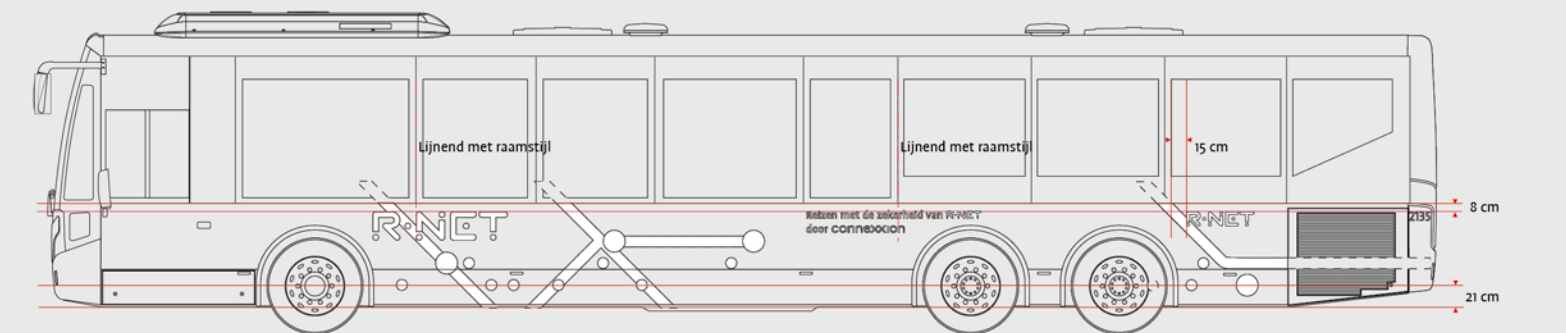
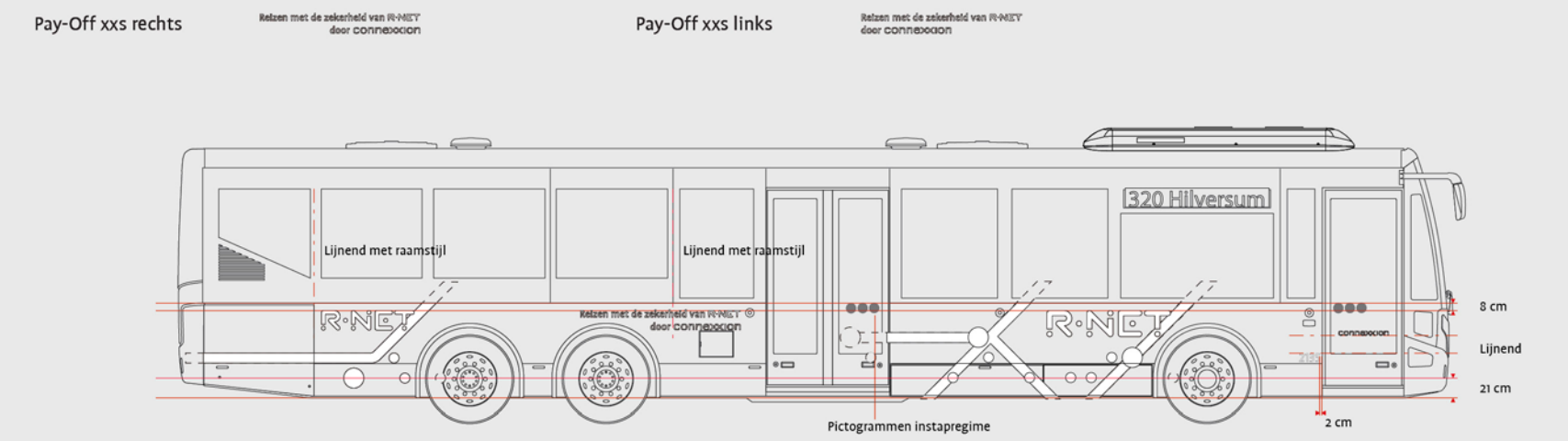
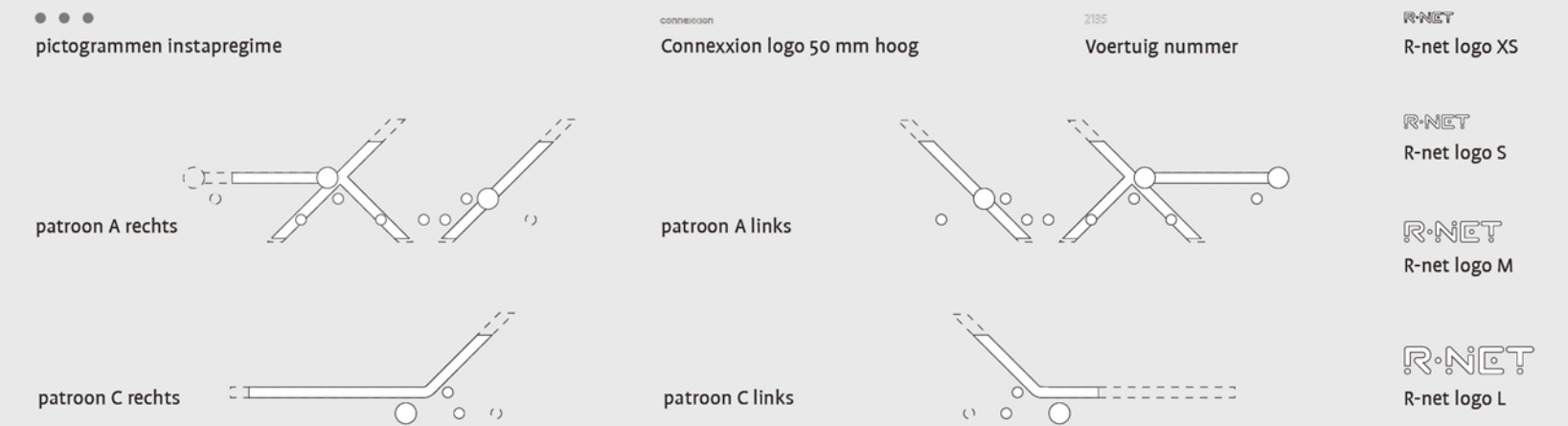
zetten met de zekerheid van R-NET door connexion

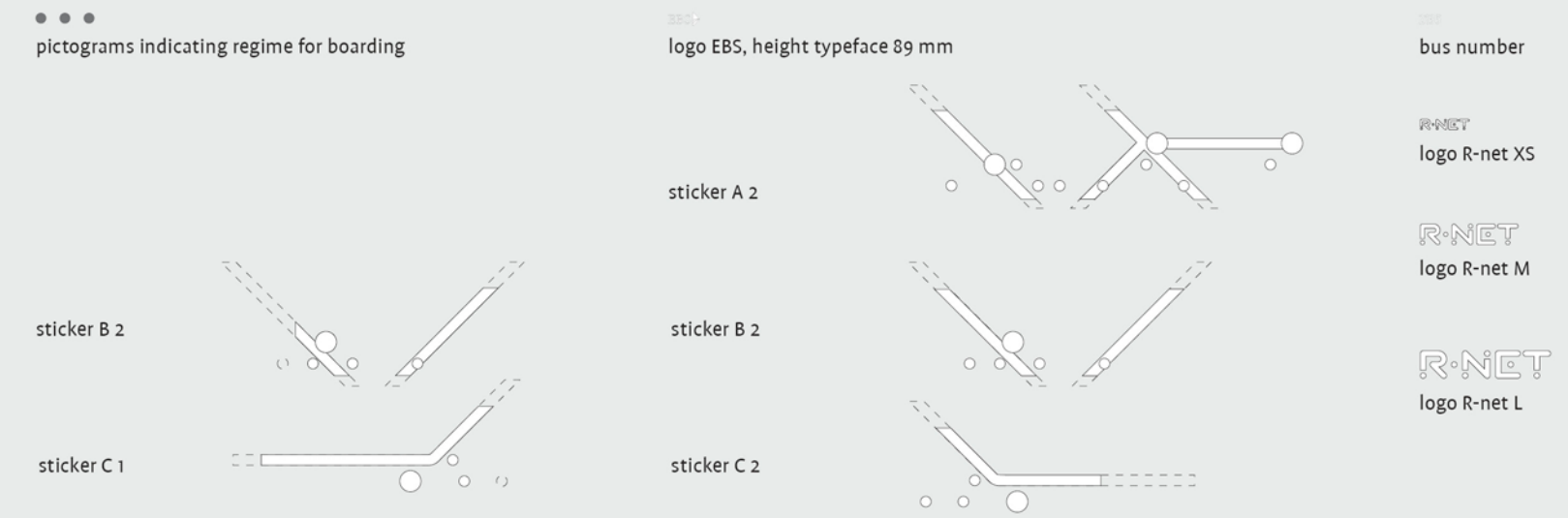
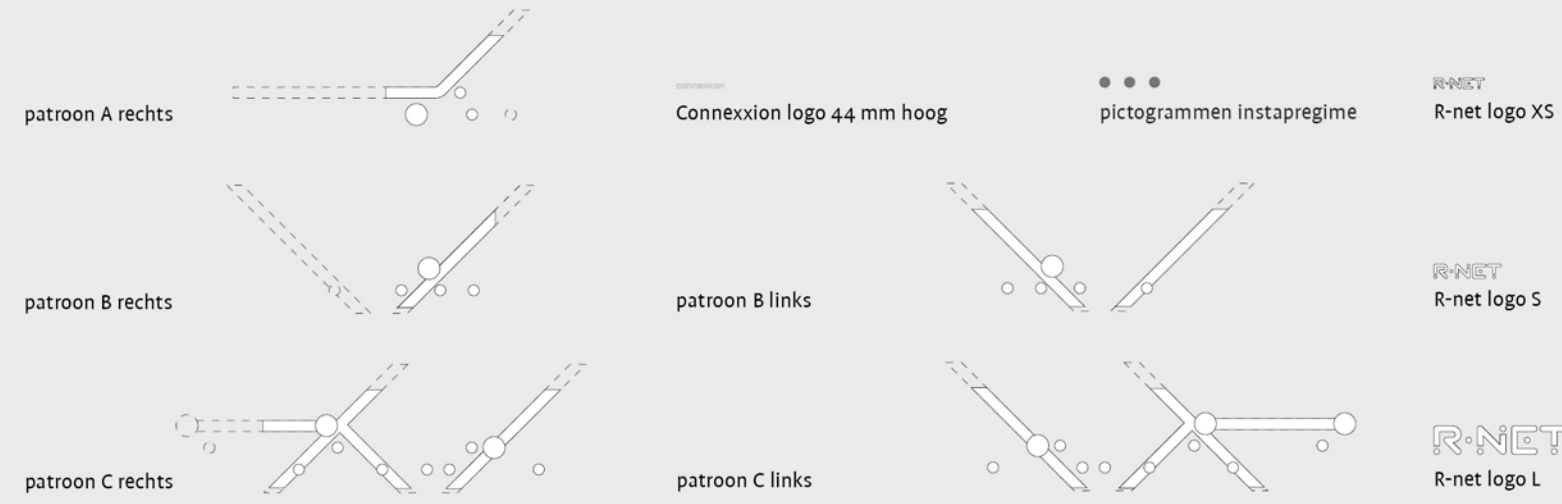
13 meter Volvo 8707 (Connexion)
gebruikte sticker elementen en positionering stickers op bus (schaal 1:75)

13,7 meter VDL Citea CLE (Connexion)
gebruikte sticker elementen en positionering stickers op bus (schaal 1:75)

13,7 meter VDL Citea XLE (Connexion)
gebruikte sticker elementen en positionering stickers op bus (schaal 1:75)

Pay-Off (9/20 xxs) rechts

Pay-Off xxs links

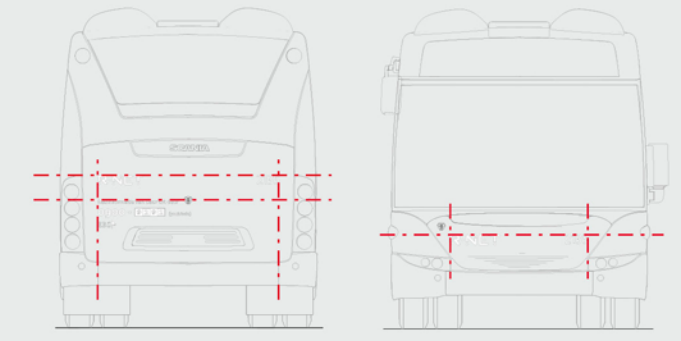
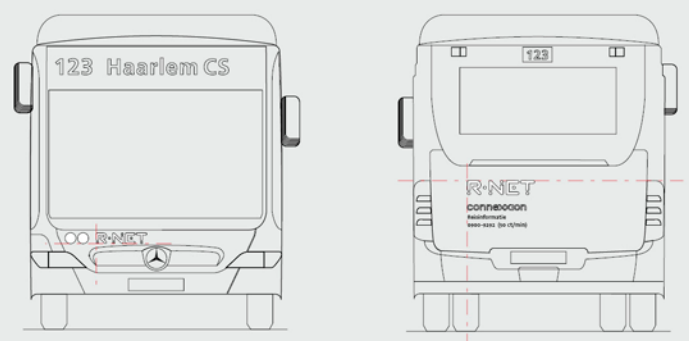
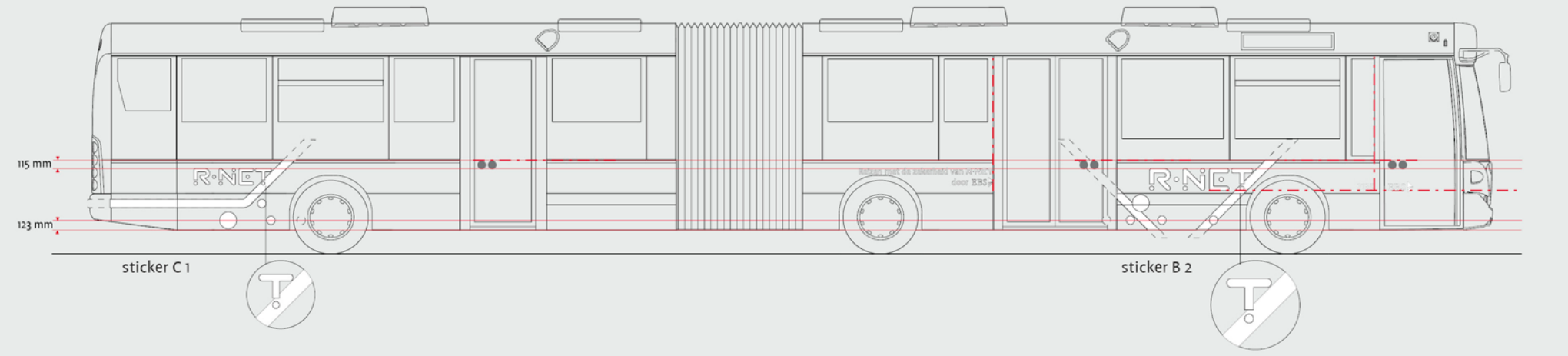
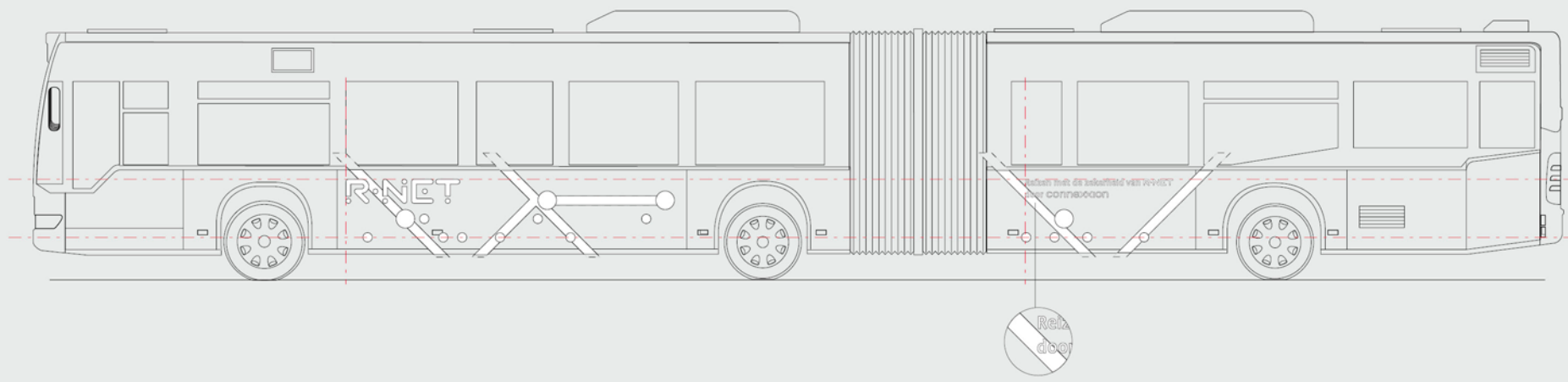
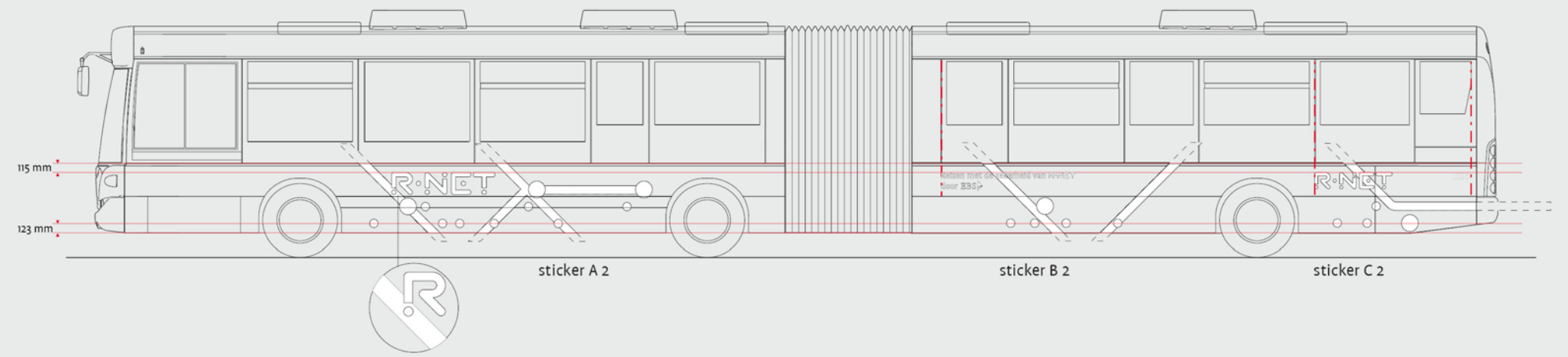
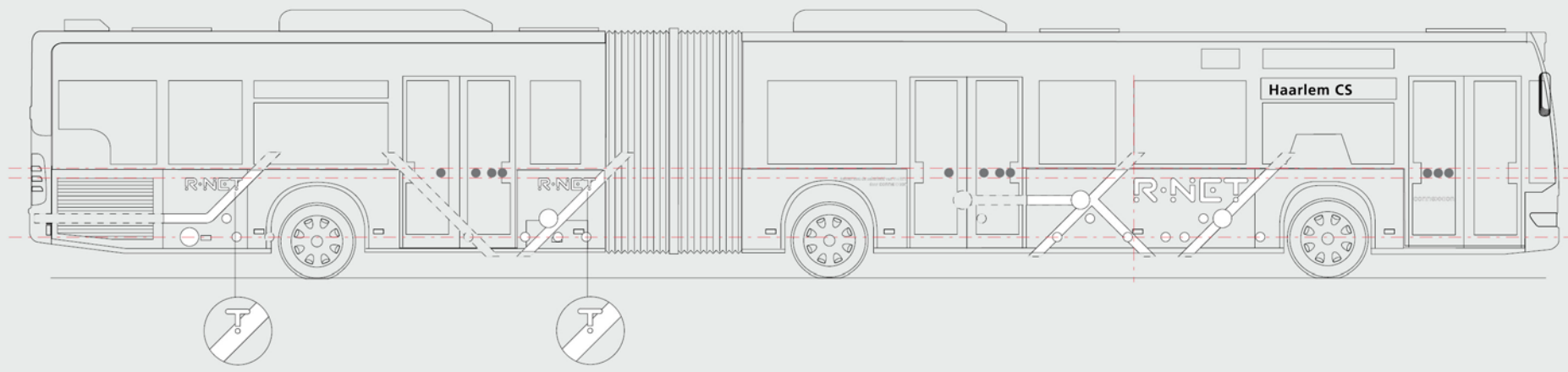
Letten met de afmeting van R-NET door Connexion

Pay-Off xxs rechts

Letten met de afmeting van R-NET door EBS

Pay-Off xxs links

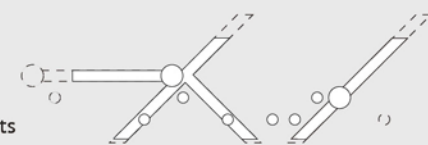
Letten met de afmeting van R-NET door EBS

18 meter gelede Citro Evobus (Connexion) gebruikte sticker elementen en positionering stickers op bus (schaal 1:75)

18 meter gelede Scania CK UA (EBS) gebruikte sticker elementen en positionering stickers op bus (schaal 1:75)

● ● ●
pictogrammen instapregime

patroon A rechts

Connexion
Connexion logo 50 mm hoog

patroon A links

2135
Voertuig nummer

patroon C links

R-NET
R-net logo XS

R-NET
R-net logo S

R-NET
R-net logo M

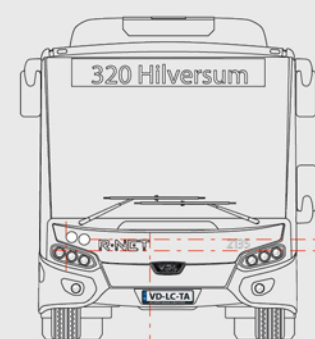
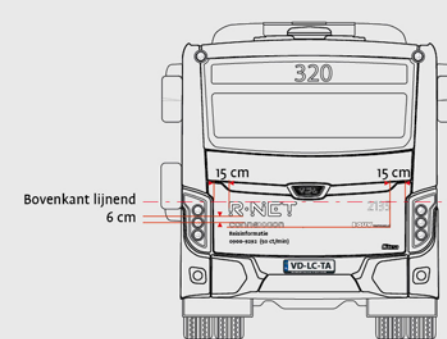
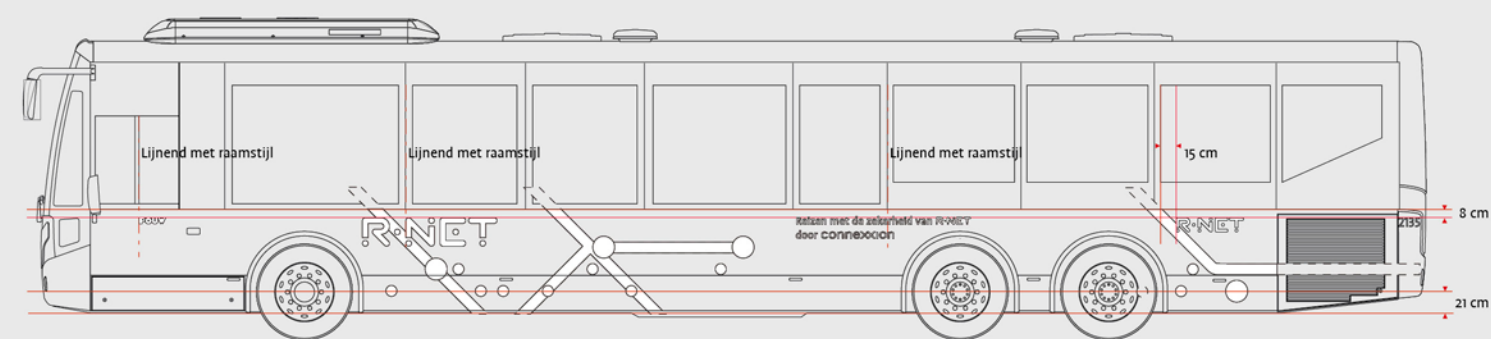
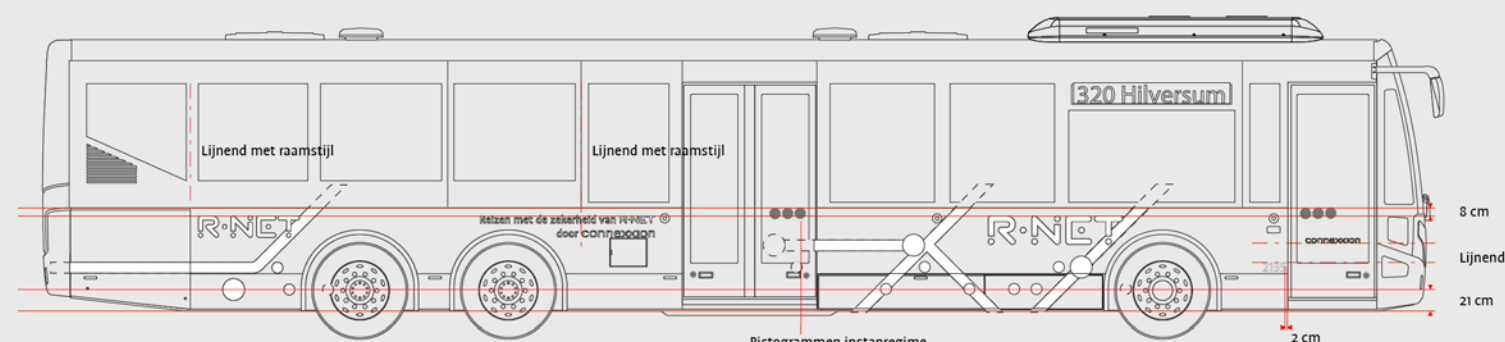
R-NET
R-net logo L

Pay-Off xxs rechts

Letten met de achterkant van R-NET door Connexion

Pay-Off xxs links

Letten met de achterkant van R-NET door Connexion

Bovenkant nummer lijnend met R-net
Onderkant R-net lijnend met bovenkant lampen

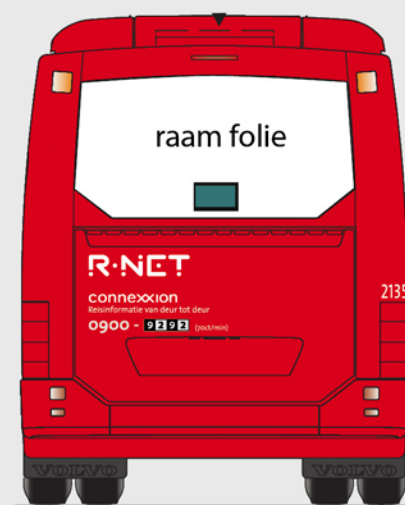
13,7 meter VDL Citea XLE (Pouw) gebruikte sticker elementen en positionering stickers op bus (schaal 1:75)

Vervoer door onderaannemers

Wanneer een vervoerder een onderaannemer inschakelt die ook op het voertuig vermeld moet worden, b.v. omdat de onderaannemer eigenaar is ervan, dan is deze vermelding ondergeschikt aan die van R-net en die van de vervoerder. De R-net branding blijft de belangrijkste, die van de vervoerder komt op de tweede plaats en die van de onderaannemer op de derde plaats.

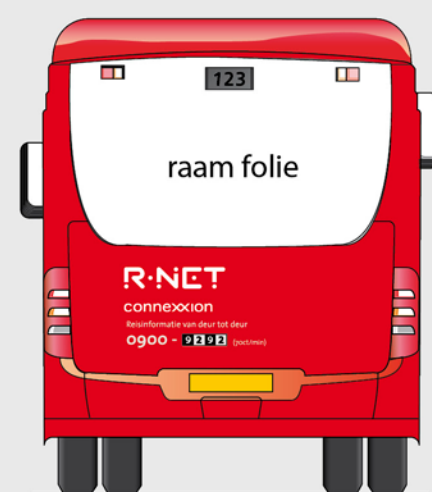
Een dergelijke vermelding is al uitgevoerd voor Connexion en Pouw; enkele R-net bussen van Connexion worden gereden door Pouw vervoer. Hiervoor is het Pouw logo in een enkelkleurige variant op de linkerzijkant van de bus, onder het zijruitje van de chauffeur, en op de achterzijde van de bus geplaatst. Het logo op de R-net Grijs zijkant is grijs 3M Scotchcal 100-038; het logo achterop met de vermelding Pouw vervoer.nl, op R-net Rood, is lichtgrijs 3M Scotchcal 100-384.

Volvo 8707 13,5 m

VDL Citea

Mercedes Citaro

mogelijke reclamevlakken op
achterraut, diverse bustypen

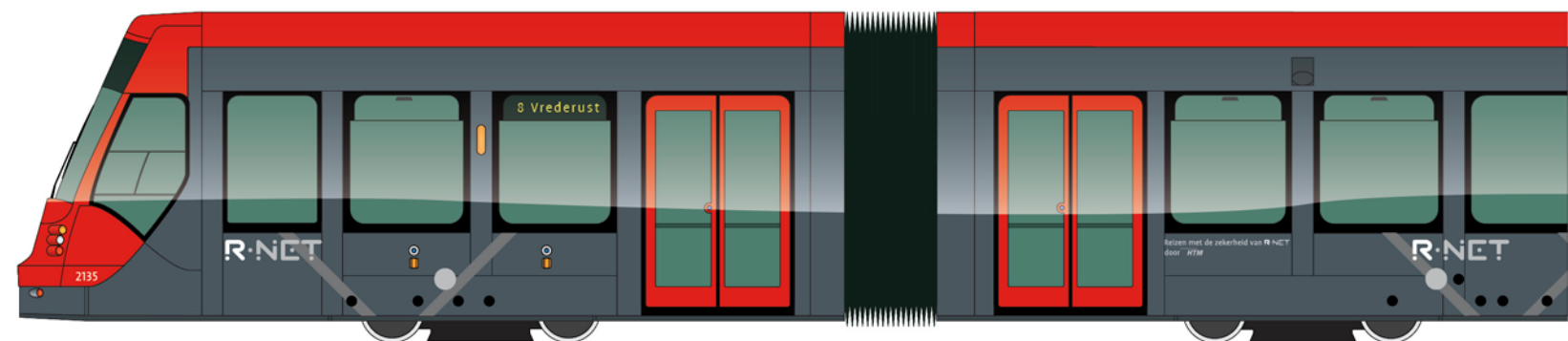
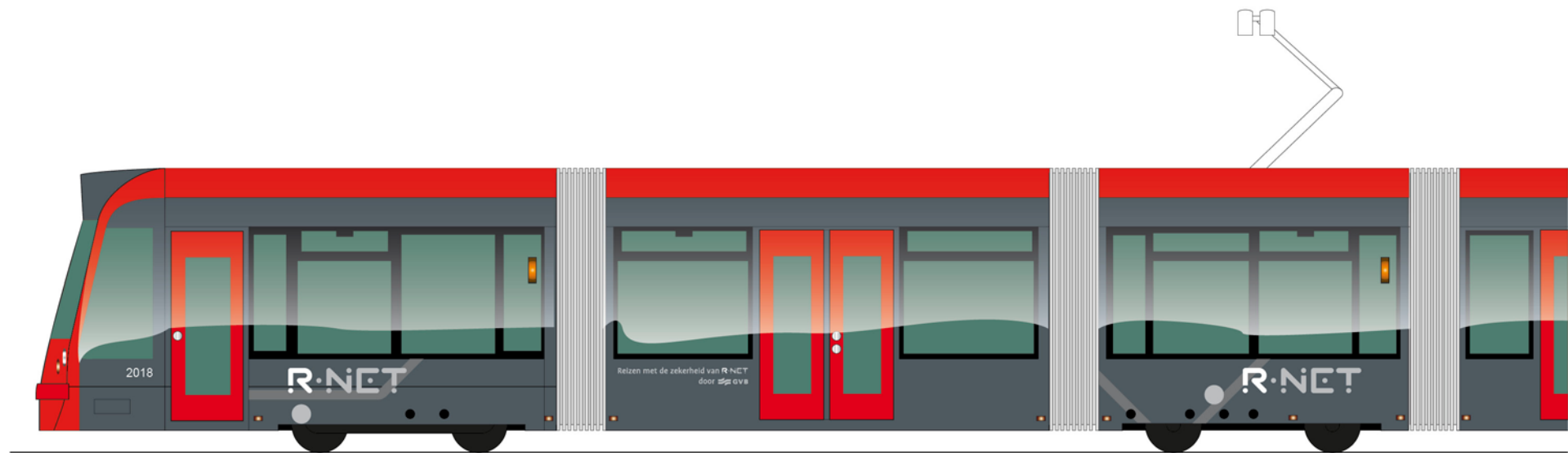
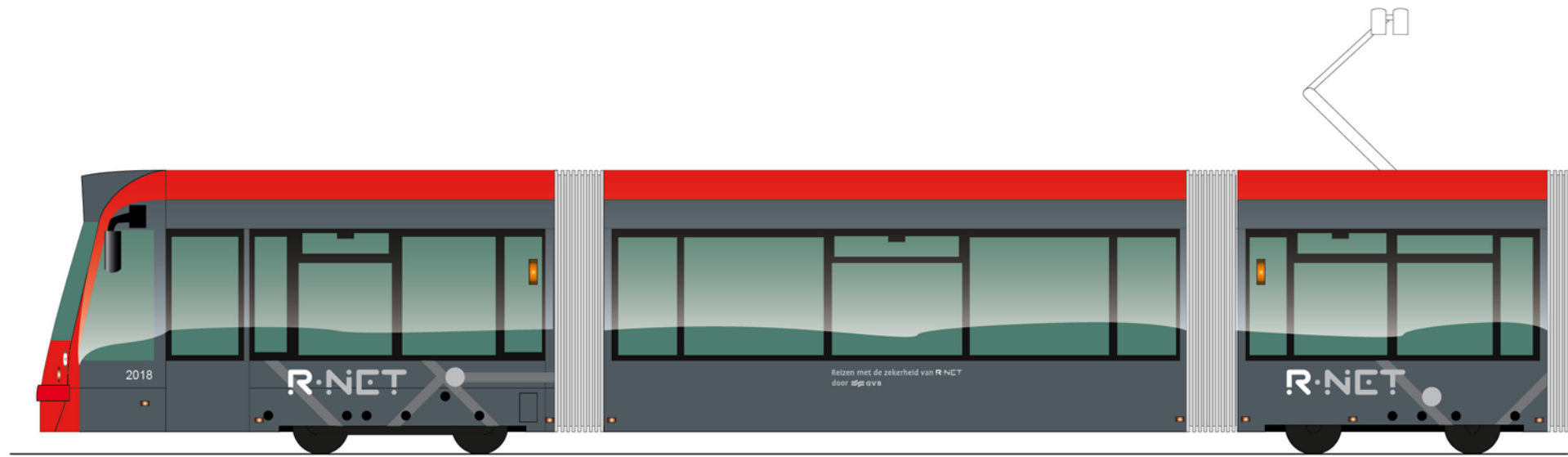
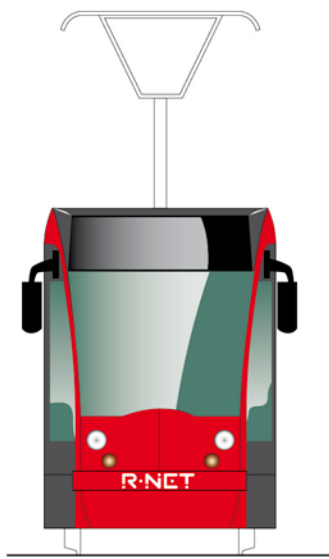
EBS posterframe (mag niet meer worden toegepast bij nieuwe concessies)

Reclame op bussen

Op R-net voertuigen wordt in het algemeen zo min mogelijk reclame gemaakt, om de uitstraling van hoogwaardig openbaar vervoer geen geweld aan te doen. Reclameuitingen zijn altijd ondergeschikt aan de R-net branding; ze mogen dus niet de R-net bestickering afdekken of overstemmen.

Als er al sprake is van reclame dan beperkt die zich bij voorkeur tot een transparante bestickering op de achterraut. Door te kiezen voor deze vorm blijft in ieder geval de complete R-net branding en belettering op de achterzijde intact, en is er geen sprake van opvallend grote lege vlakken in die situaties waar geen reclameruimte verkocht is. Er zijn dus ook geen 'stoppers' nodig.

Het door EBS bij de invoering van R-net in 2011 gebruikte losse posterframe op de achterzijde van de bus is een ongewenste vorm van reclame: het posterframe steekt uit en past niet bij het beeld van R-net als hoogwaardig. Het wordt gedoogd voor de duur van de concessie omdat EBS dit al had voorzien in de specificatie van de bussen.

11.4 Exterieur tram

R-net trams worden net als de bussen in R-net Rood en R-net Grijs uitgevoerd, zoals in de afbeelding is weergegeven. Per tramtype zal een aangepast kleurschema gemaakt moeten worden, waarbij de scheiding tussen beide kleuren zoveel mogelijk op 'natuurlijke' lijnen in de carrosserie wordt gelegd. Deuren kunnen, als ze niet helemaal uit glas bestaan, in R-net Rood worden uitgevoerd om over de lengte van het voertuig iets meer rood toe te passen en om ze beter op te laten vallen.

De kleurreferentie voor spuitwerk is:

- R-net Rood: Akzo Nobel Solid 410 E5
- R-net Grijs: Akzo Nobel RAL 7016

Akzo Nobel Car refinishes b.v. geeft het advies om de laklaag in kleur af te werken met een transparante toplaag, LV 850 Clear. Hierdoor wordt een betere kleurechtheid van de laklaag bereikt, die vooral voor de kleur rood belangrijk is.

De bestickering op de kleurvlakken wordt aangebracht met standaard 3M Scotchcal Opaque 100 kleuren, te weten:

- lichtgrijs: 3M Scotchcal 100-384
- grijs: 3M Scotchcal 100-038
- donkergrijs: 3M Scotchcal 100-012
- zwart: 3M Scotchcal 100-12

De bestickering bestaat uit de volgende onderdelen:

R-net logo

Op rood: alleen lichtgrijs

Op donkergrijs: lichtgrijs en grijs

R-net lijnen en stippen

Op donkergrijs: grijs (grote stippen), donkergrijs (lijnen) en zwart (kleine stippen).

Pay-off

- Op R-net Grijs: lichtgrijs (alleen de R van het R-net logo) en grijs (alle overige tekst inclusief het vervoerslogo)

Het R-net logo wordt gebruikt in de maat L (100%) voor de zijvlakken en in de maat S (50%) voor de voor- en achterzijde.

Van het lijnen- en stippenpatroon zijn drie varianten beschikbaar; de lijndikte en stipgrootte is afgeleid van het 100% grote R-net logo. De drie varianten A, B en C worden ieder ruim gedefinieerd; voor een bepaald tramtype worden ze begrensd door deellijnen in de carrosserie.

De patronen worden op de zijkanten van de tram in verschillende richting toegepast, op de rechterzijde (met deuren) het patroon 'rechts' en op de linkerzijde 'links'.

Het R-net logo op de zijkant van de tram wordt gedeeltelijk over het lijnen- en stippenpatroon heen geplakt. De Pay-off wordt in een rechter- of linkerversie toegepast, waarbij de twee regels tekst rechts- resp. links zijn uitgelijnd.

Alle overige 'witte' bestickering, zoals de naam of het logo van de vervoerder op de instapdeur en voertuignummers worden uitgevoerd in lichtgrijs 100-384.

Op de deuren van de tram worden stickers aangebracht waarop met behulp van pictogrammen het instapregime wordt aangegeven, zie de toelichting op pagina 11.7.

Op de pagina hiernaast wordt de kleurstelling weergegeven voor

- Siemens Combino (GVB Amsterdam)
- Siemens Avenio (Haaglanden)

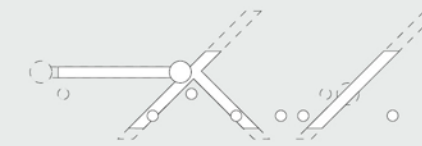
Op de volgende pagina's wordt de positionering van de bestickering voor deze trams weergegeven.

kleurstelling R-net trams
Siemens Combino, twee zijden (boven)
Siemens Avenio (onder)

patroon A 2

patroon A 1

patroon B 2

patroon B 1

patroon C 1

patroon C 1

R-NET
R-net logo S

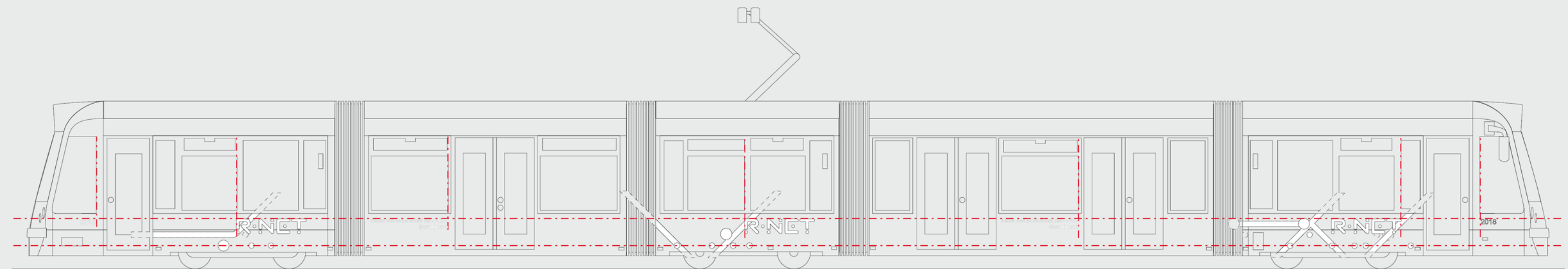
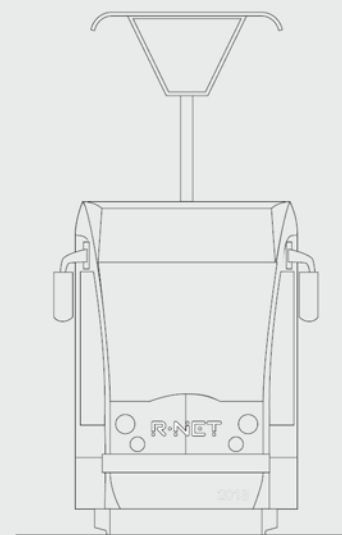
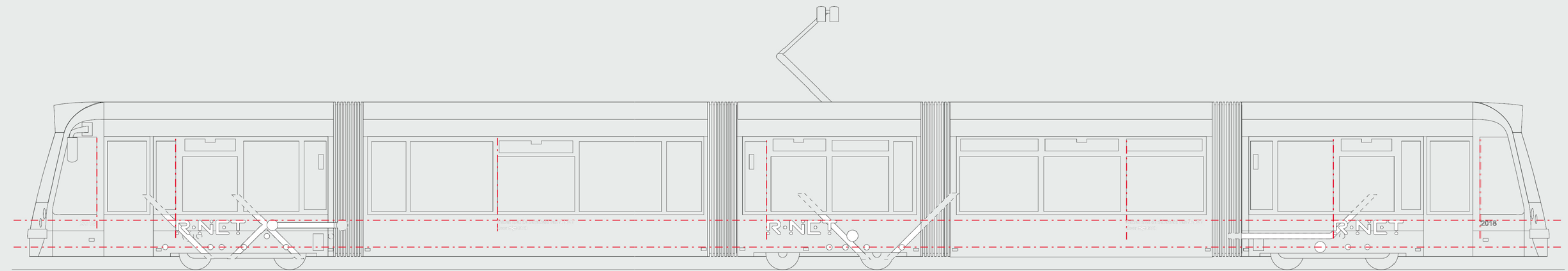
Pay-Off xxs rechts 75%

R-NET
R-net logo L

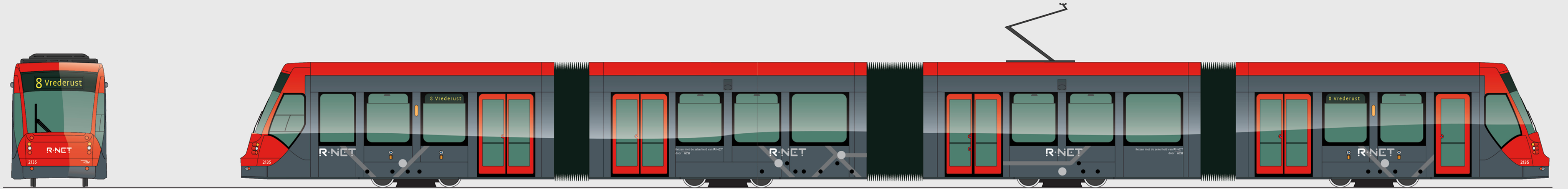
Pay-Off xxs links 75%

Voertuig nummer

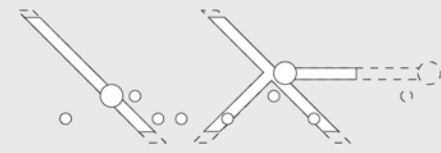
GVB logo 50 mm hoog

Siemens Combino
Gebruikte sticker elementen en
positionering stickers op tram
(schaal 1:75)

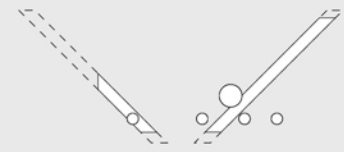
patroon A 2

R-NET
R-net logo S

Reizen met de zekerheid van R-NET
door 750V
Pay-Off xxs rechts 75%

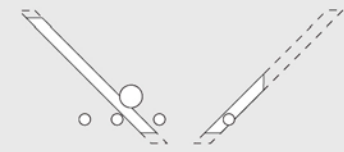
patroon B 1

R-NET
R-net logo M

Reizen met de zekerheid van R-NET
door 750V
Pay-Off xxs links 75%

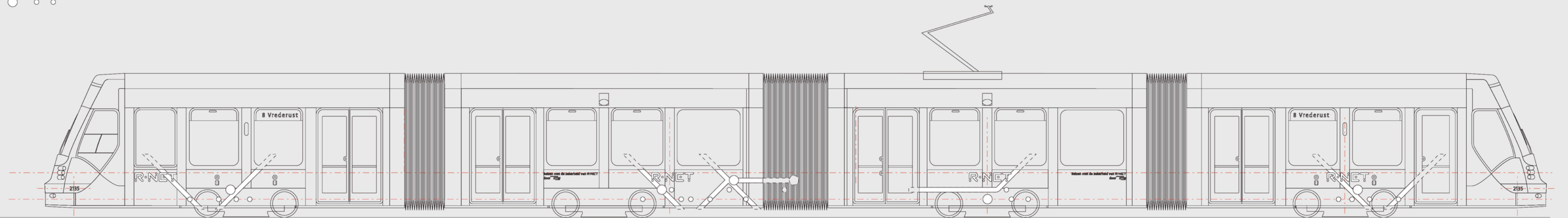
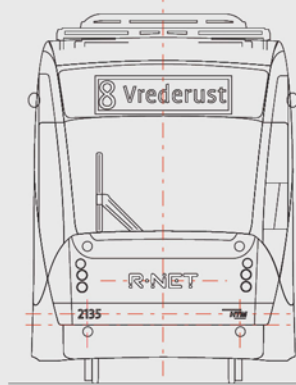
patroon B 2

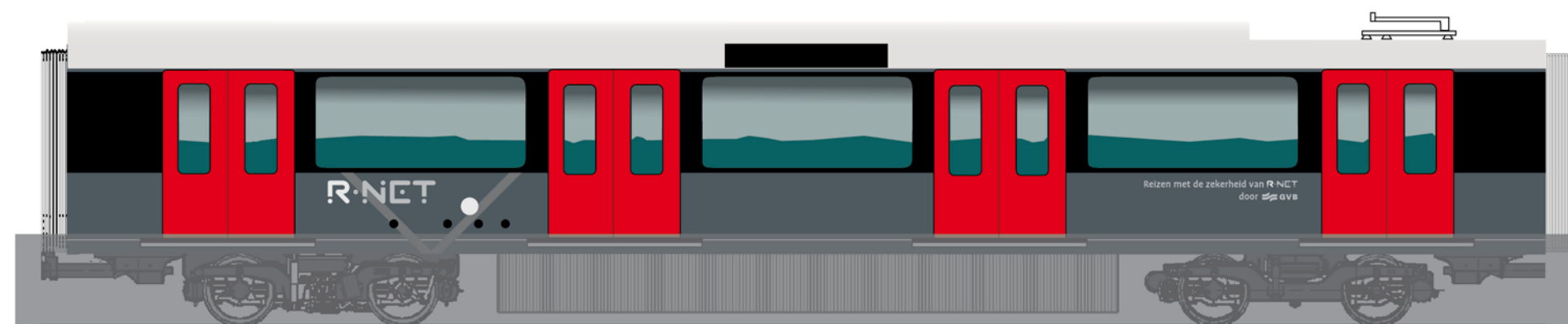
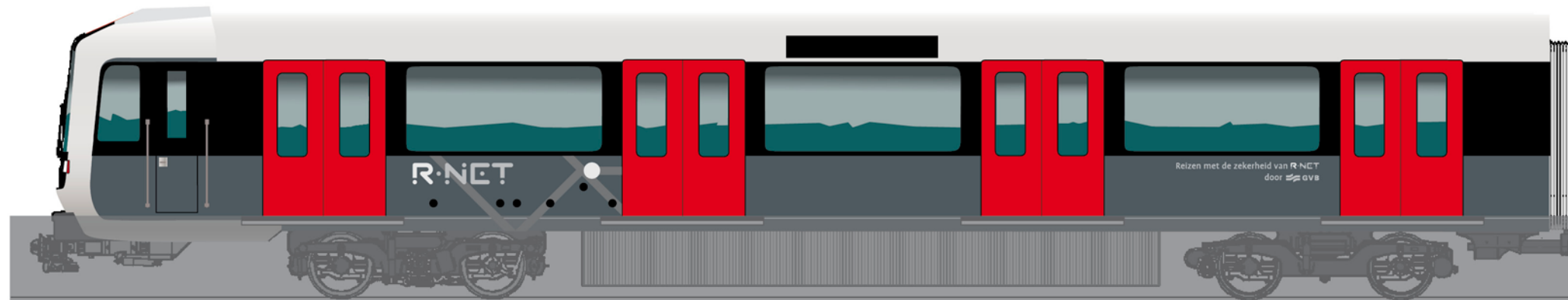
2135
Voertuignummer

HTM logo

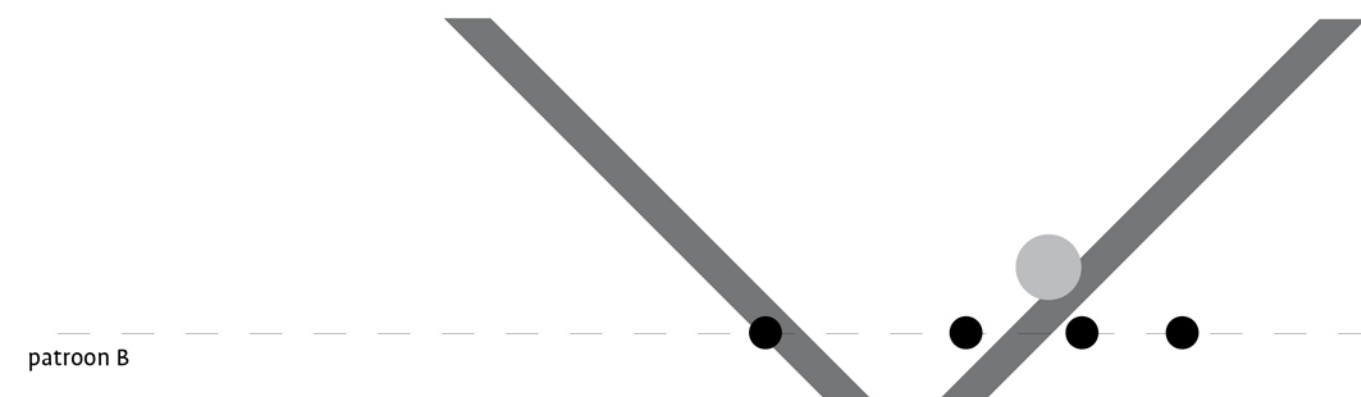
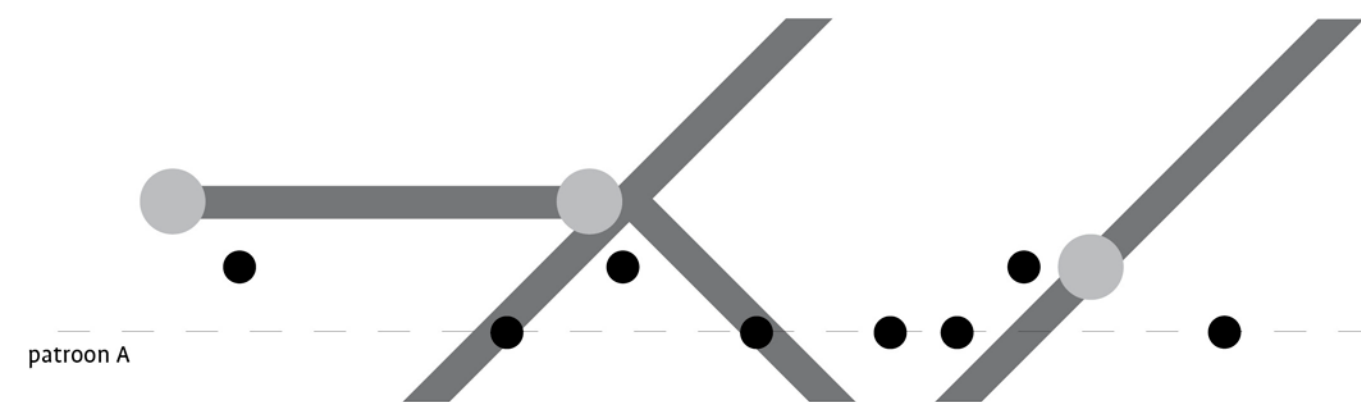
patroon C 1

Siemens Avenio
gebruikte sticker elementen en
positionering stickers op tram
(schaal 1:75)

kleurstelling R-net metro met R-net Rood en R-net Grijs (Alstom M5)

onderdelen bestickering metro (schaal 1:25)

11.5 Exterieur metro

R-net metro's worden net als de bussen en trams in R-net Rood en R-net Grijs uitgevoerd. Daarbij is als lichtere kleur zilver toegevoegd om het lange metrostel minder zwaar te maken. De kleur rood komt over de hele lengte terug als accentkleur voor de deuren.

De deellijnen tussen de kleuren worden zoveel mogelijk op 'natuurlijke' lijnen in de carrosserie gelegd.

De kleurreferentie voor spuitwerk is:

- R-net Rood: Akzo Nobel Solid 410 E5
- R-net Grijs: Akzo Nobel RAL 7016

Akzo Nobel Car refinishes b.v. geeft het advies om de laklaag in kleur af te werken met een transparante toplaag, LV 850 Clear. Hierdoor wordt een betere kleurechtheid van de laklaag bereikt, die vooral voor de kleur rood belangrijk is.

De bestickering op de kleurvlakken wordt aangebracht met standaard 3M Scotchcal Opaque 100 kleuren, te weten:

- lichtgrijs: 3M Scotchcal 100-384
- grijs: 3M Scotchcal 100-038
- donkergrijs: 3M Scotchcal 100-012
- zwart: 3M Scotchcal 100-12

De bestickering bestaat uit de volgende onderdelen:

R-net logo

Op rood: alleen lichtgrijs
Op donkergrijs: lichtgrijs en grijs

R-net lijnen en stippen

Op donkergrijs: grijs (grote stippen), donkergrijs (lijnen) en zwart (kleine stippen).

Het R-net logo wordt gebruikt in de maat L (100%) voor de zijvlakken en in de maat XXS (25%) voor de voor- en achterzijde.

Pay-off

Op R-net Grijs: lichtgrijs (alleen de R van het R-net logo) en grijs (alle overige tekst inclusief het vervoerslogo).

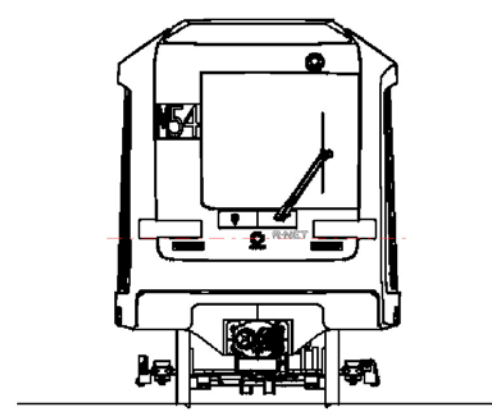
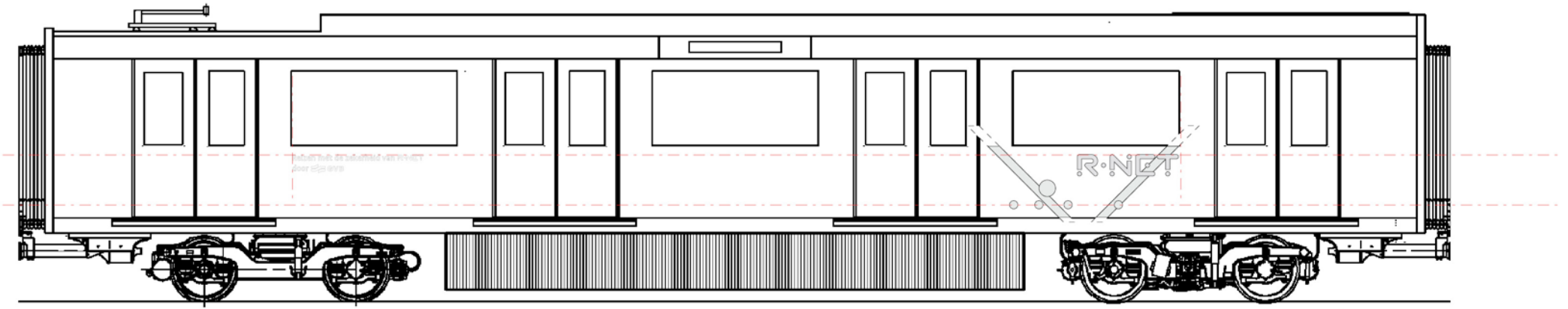
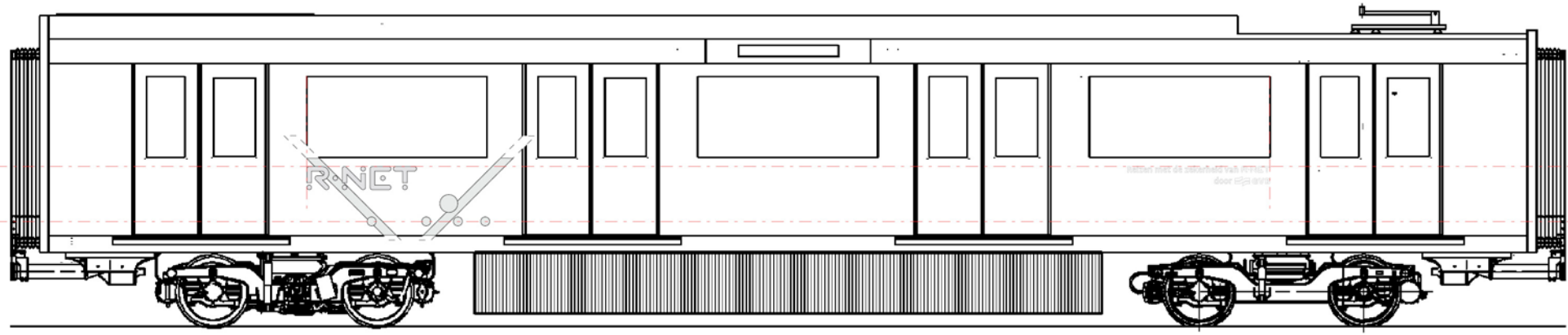
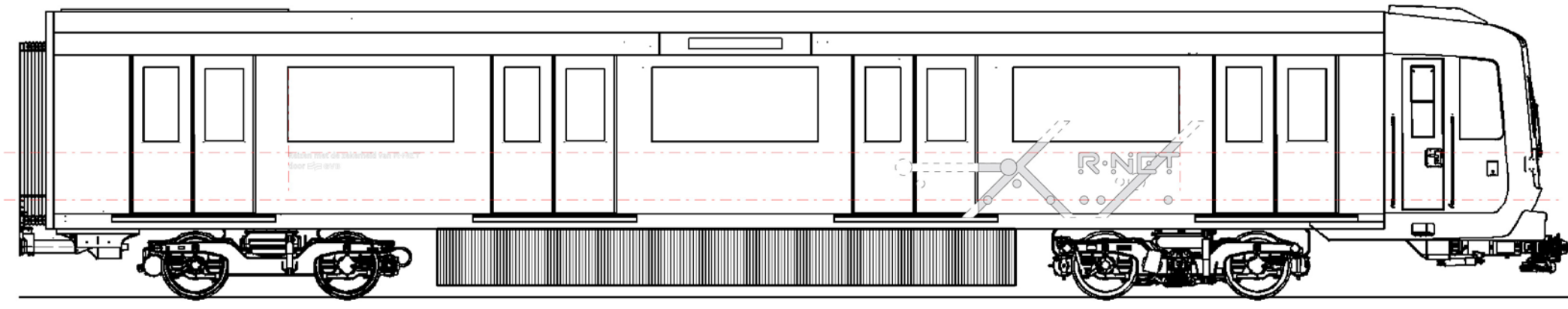
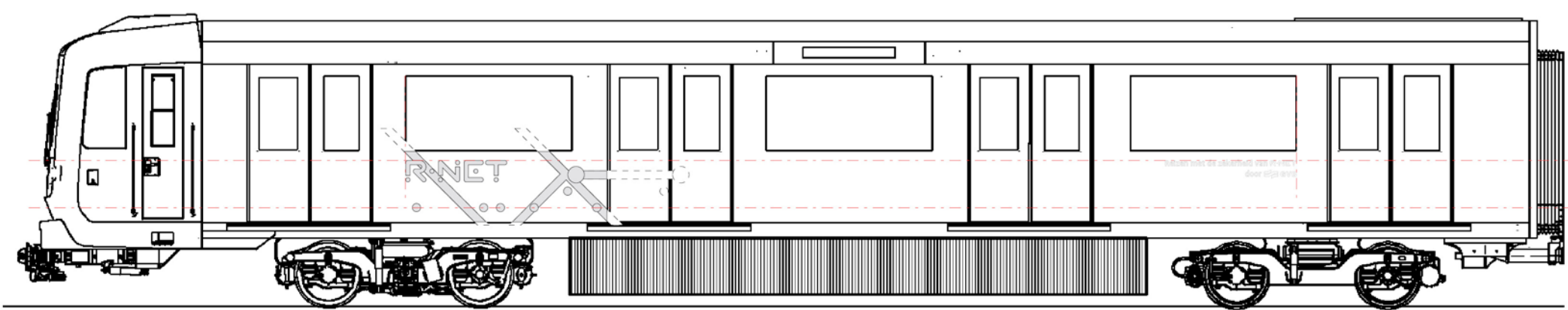
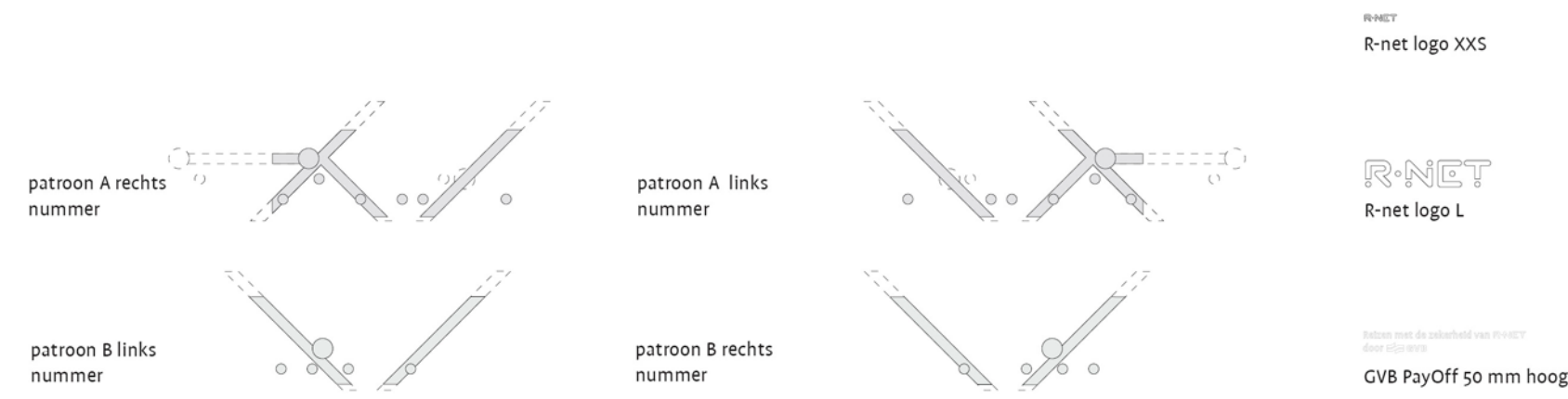
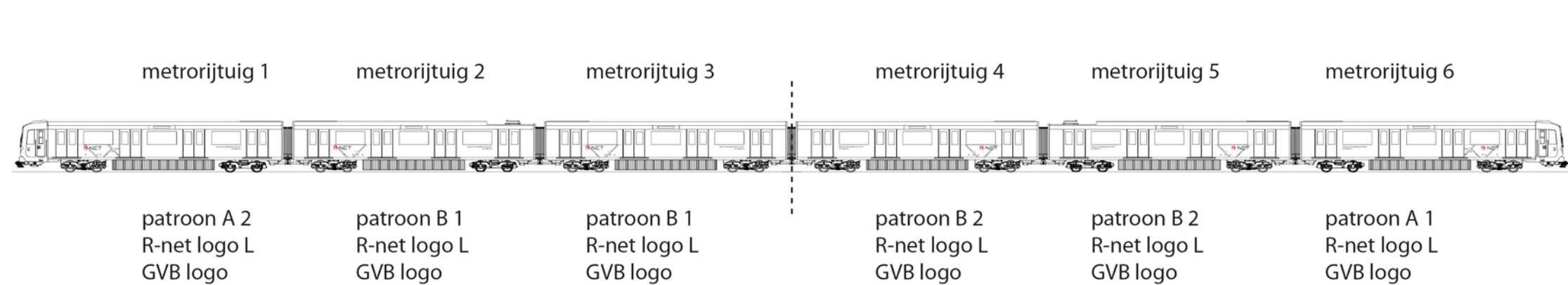
Van het lijnen- en stippenpatroon zijn drie varianten beschikbaar; de lijndikte en stipgrootte is afgeleid van het 100% grote R-net logo. De drie varianten A, B en C worden ieder ruim gedefinieerd; voor een bepaald metrotype worden ze begrensd door deellijnen in de carrosserie.

Op de zijkant van de hier afgebeelde Alstom metro worden alleen patroon A en B toegepast; in verband met de dubbele rijrichting worden de patronen op een stel van zes bakken op de eerste drie bakken naar voren en op de achterste drie bakken naar achteren gericht toegepast, zie de tekeningen op de volgende pagina's.

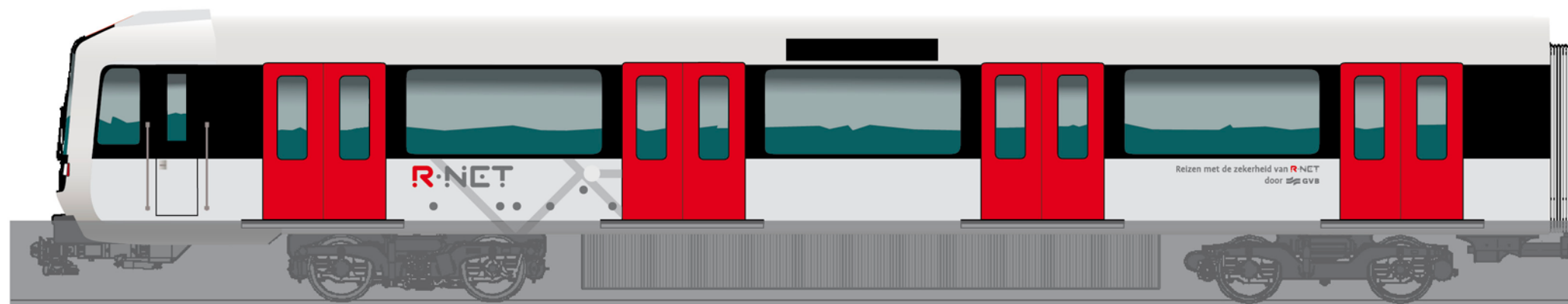
Het R-net logo op de zijkant van de metro wordt gedeeltelijk over het lijnen- en stippenpatroon heen geplakt.

Alle overige witte bestickering, zoals de voertuignummers worden uitgevoerd in lichtgrijs 3M Scotchcal 100-384.

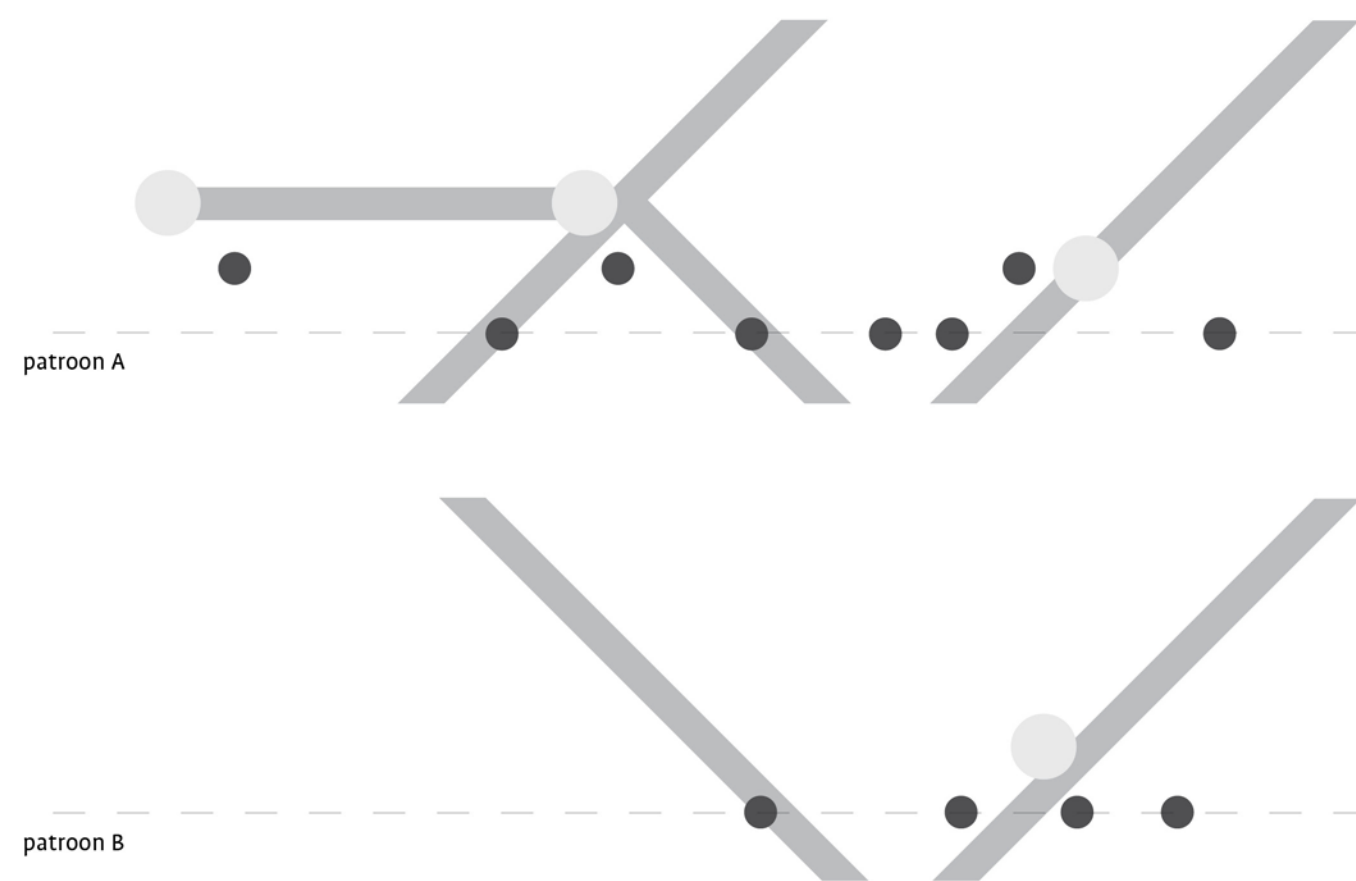
Op de volgende pagina's wordt de positionering van de bestickering op de metro weergegeven.

Alstom M5
gebruikte sticker elementen en
positionering stickers op metro
(schaal 1:75)

afwijkende kleurstelling (Alstom M5)

onderdelen bestickering metro (schaal 1:25)

Metro in Amsterdam

De nieuwe metrostellen voor de Amsterdamse metro waren al in bestelling in een afwijkende kleurstelling met zilver, zwart en R-net Rood. Daarom is hiervoor een afwijkende uitvoering van de bestickering ontwikkeld. Deze wijkt alleen in kleur af van de hiervoor beschreven versie. De maatvoering en positionering van de bestickering is gelijk aan de hiervoor beschreven versie. Indien mogelijk wordt bij groot onderhoud de beoogde R-net kleurstelling alsnog aangebracht. Vanwege de lichte ondergrond zijn de kleuren in deze versie als volgt:

- rood: 3M Scotchcal 100-368
- lichtgrijs: 3M Scotchcal 100-384
- grijs: 3M Scotchcal 100-038
- donkergrijs: 3M Scotchcal 100-012

De bestickering bestaat uit de volgende onderdelen:

R-net logo

Op zwart: alleen lichtgrijs.
Op zilver: rood en donkergrijs.

R-net lijnen en stippen

Op zilver: lichtgrijs (grote stippen), grijs (lijnen) en donkergrijs (kleine stippen).

Het R-net logo wordt gebruikt in de maten L (100 %) voor het zijvlak en XXS (25 %) voor de voor- en achterzijde.

Pay-off

Op zilver: rood (alleen de R van het R-net logo) en donkergrijs (alle overige tekst inclusief het vervoerslogo).

Van het lijnen- en stippenpatroon zijn drie varianten beschikbaar; de lijndikte en stipgrootte is afgeleid van het 100% grote R-net logo. De drie varianten A, B en C worden ieder ruim gedefinieerd; voor een bepaald metrotype worden ze begrensd door deellijnen in de carrosserie.

Op de zijkant van de hier afgebeelde Alstom metro worden alleen patroon A en B toegepast; in verband

met de dubbele rijrichting worden de patronen op een stel van zes bakken op de eerste drie bakken naar voren en op de achterste drie bakken naar achteren gericht toegepast, zie de tekeningen op deze en de voorgaande pagina's.

Het R-net logo op de zijkant van de metro wordt gedeeltelijk over het lijnen- en stippenpatroon heen geplakt.

Alle overige 'grijze' bestickering, zoals de naam of het logo van de vervoerder en voertuignummers worden uitgevoerd in donkergrijs 3M Scotchcal 100-012.

2

3

4

5

11.6 Introductie interieur

Het interieur van het rijdende en rollende materieel is de ruimte waar reizigers naar verwachting het langste zullen verblijven. Hier moeten reizigers zich prettig voelen, hier kan R-net aan klantenbinding doen. Het interieur moet dan ook een aangename, opgeruimde en rustgevende indruk geven. De functionele eisen aan het interieur worden in het programma van eisen en in de bestekken voor de verschillende voertuigen omschreven. In dit handboek worden alleen de toe te passen materialen en kleuren aangegeven.

Voor reizigers is ook een goede informatievoorziening in het voertuig belangrijk. In de voertuigen moet statische informatie over de reis in de vorm van een routestrip aanwezig zijn (zie paragraaf 8.4), en bij voorkeur ook dynamische informatie met actuele verwachte aankomsttijden en informatie over aansluitingen op knooppunten (zie paragraaf 13.4). Daarbij is ketenintegratie, zoals b.v. het aanbieden van informatie over treinaansluitingen in de bus, de doelstelling.

11.7 Materialen interieur

Het interieur moet duidelijk en herkenbaar bij de R-net productformule aansluiten. Uit de standaard opties van de carrosseriebouwers zullen de meest geschikte kleuren voor wanden, plafond etc. moeten worden gekozen, in overleg, goed te keuren door projectteam R-net. Het interieur moet een opgeruimde maar niet koele uitstraling krijgen. Specifieke elementen zijn:

Stoelen

- bekleding: Somtex Cindy Dessin 8207 kleur 5197, dit is een eigen R-net stof.
- voor de minder validen zitplaats is er een stof met aangepaste kleuren, Somtex Cindy Dessin 8237 kleur 5197.
- stoel-handgreep: R-net rood (bij voorkeur Akzo Solid 410 E5, ook op stopknoppen toe te passen)
- stoelframes: passend bij vloerbedekking, b.v. RAL 7016, anders Aerograu

Stastangen

RAL 9006 (weissaluminium) of RVS of R-net rood.

Vloer

Tarabus Jupiter NT 8764 "Elara Rot" (2,25 mm. dik, rolbreedte 125 cm).

Routestrip

in het interieur wordt een routestrip of routevork aangebracht, in ieder geval boven de uitstapdeuren; zie paragraaf 8.4. Projectteam R-net zal op basis van de juiste informatie over route en haltes het ontwerp voor de routestrip aanleveren.

elementen van het R-net interieur

- 1 overzicht R-net interieur
- 2 lichte plafondbekleding, rode stastangen
- 3 R-net minder validen zitplaats bekledingsstof
- 4 R-net bekledingsstof
- 5 vloerbedekking

1

2

3

11.8 Stickerplan interieur

In het interieur worden dezelfde pictogrammen toegepast als op het exterieur; in overleg met vervoerders is daarom de serie pictogrammen uitgebreid met een aantal 'huisregel' pictogrammen. Deze pictogrammen kunnen als ronde sticker op de wand of op de ruit worden geplakt, of in een serie worden toegepast, b.v. boven de voorruit of op dwarsschotten. Hiervoor zijn verschillende kleurstellingen mogelijk, te kiezen in aansluiting op de kleur van de ondergrond. De opties zijn hiernaast afgebeeld:

Optie 1: ondergrond R-net Grijs, pictogrammen wit op R-net Grijs, bovenrand R-net Rood
 Optie 2: ondergrond wit, pictogrammen wit op OV info-blauw, bovenrand R-net Rood
 Optie 3: ondergrond R-net Grijs, pictogrammen wit op R-net Grijs, bovenrand wit

Voor de toepassingen van ronde pictogramstickers op de ruit kunnen de stickers worden gedrukt op materiaal met een witte voorkant en een grijze achterkant (lijm-zijde). Hierdoor zijn de stickers aan de buitenzijde van het materieel zichtbaar als grijze noppen. Het hiervoor geschikte materiaal is 3M DU2510/ 2514 (donkergrijs).

pictogrammen interieur, huisregelstickers (op schaal)

Optie 1: R-net Grijs en R-net Rood
 Optie 2: wit en R-net Rood
 Optie 3: R-net Grijs en wit

12

Halte inrichting

- 12.1** Introductie R-net halte
- 12.2** Perronindeling en toegankelijkheid
- 12.3** Wachtruimte
- 12.4** Stappenplan
- 12.5** Fietsenstalling
- 12.6** Overig perronmeubilair
- 12.7** Metrostations

12.1 Introductie R-net halte

R-net haltes zijn heel zichtbare onderdelen van het netwerk. Reizigers beginnen of eindigen hun reis hier en hebben behoefte aan comfort, informatie en veiligheid. De herkenbaarheid van de halte is belangrijk: R-net lijnen worden in veel gevallen als vervanger van bestaande (bus-)lijnen gepland. In verband met de gewenste snelheid worden soms minder haltes aangedaan dan door de gewone stads- of streeklijnen. Het komt voor dat langs een R-net route haltes staan die niet door de R-net bus worden aangedaan. Het is dan zaak om het voor de reiziger direct duidelijk te maken of hij met een R-net halte te maken heeft of niet.

De herkenbaarheid van R-net haltes in het hele netwerk betekent dat, onafhankelijk van de grenzen van wegbeheerders (gemeentes) of reclame-exploitanten, langs iedere R-net lijn alle haltes dezelfde herkenbare R-net kenmerken moeten hebben.

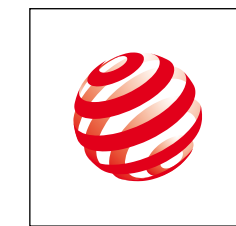
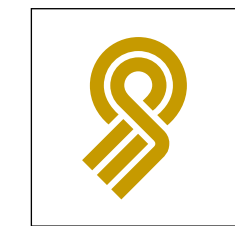
Comfort en veiligheid volgen uit de indeling en inrichting van de haltes. De perronindelingen in paragraaf 12.2 zijn gebaseerd op de CROW voorschriften voor toegankelijkheid en het programma van eisen van R-net. Voor het R-net is een serie comfortabele, herkenbare en veilige wachtruimtes ontwikkeld. Deze worden beschreven in paragraaf 12.3. In aanvulling op de wachtruimtes zijn voorzieningen voor fietsparkeren, hekwerken, afvalbakken en banken beschikbaar, zie paragraaf 12.4 en 12.5.

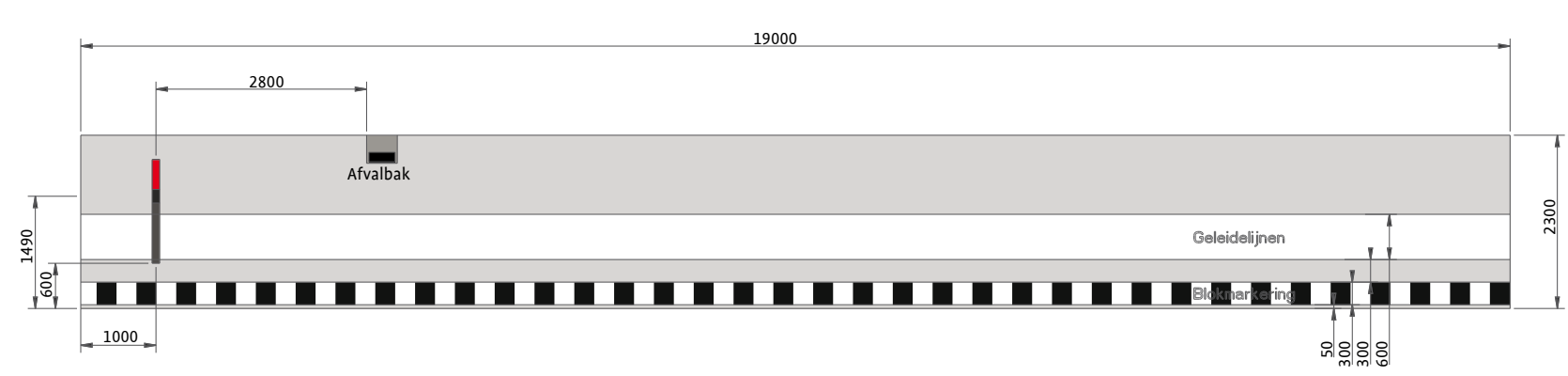
Actuele reisinformatie wordt door middel van Dynamische Reis Informatie Systemen (DRIS) op de R-net halte aangeboden. Deze DRIS worden in hoofdstuk 13 beschreven. De statische informatie in de wachtruimte maakt deel uit van de 2D huisstijl van R-net en is beschreven in paragraaf 8.7.

De hier beschreven R-net halte inrichting is een eindbeeld. Het is de bedoeling dat alle haltes van het R-net uiteindelijk aan dit beeld gaan voldoen. Omdat het bij bestaande haltes die deel gaan

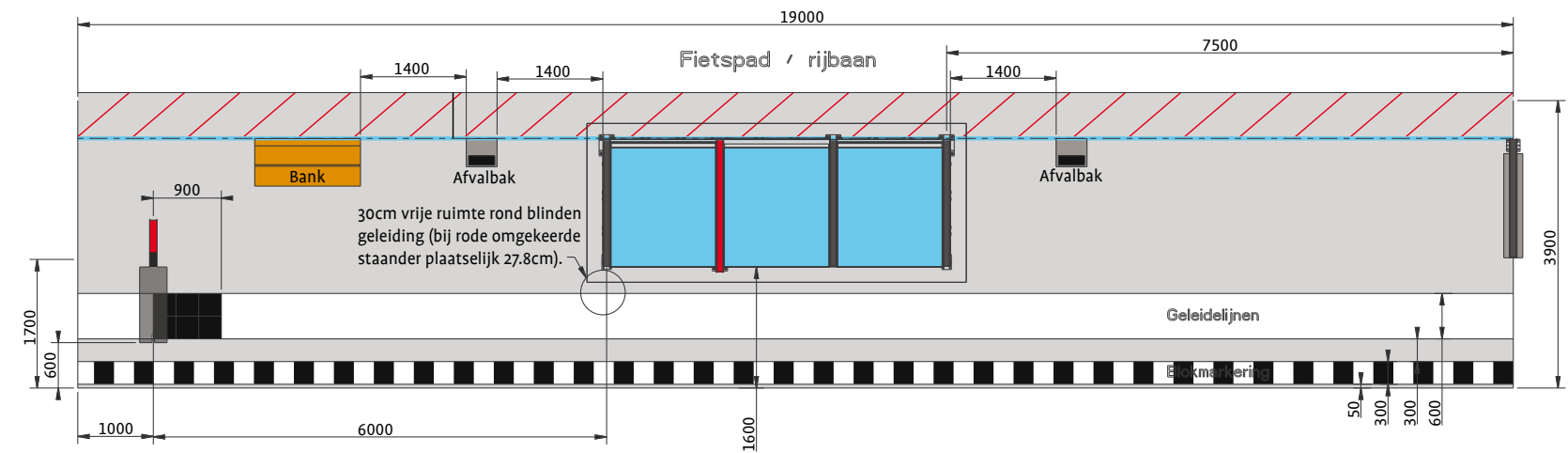
uitmaken van het netwerk niet mogelijk zal zijn direct aan dit eindbeeld te voldoen, b.v. omdat vanwege langlopende contracten met een reclame-exploitant geen nieuweabri's kunnen worden geplaatst, is een stappenplan ontwikkeld om met geringe investeringen al snel een herkenbare R-net uitstraling te bereiken en om op termijn aan het eindbeeld te voldoen. Dit stappenplan wordt beschreven in paragraaf 12.4.

De R-net wachtruimte is in 2010 geïntroduceerd bij de haltes van het kerntraject van de Zuidtangent. De halte heeft nationale en internationale erkenning gekregen in de vorm van de GIO special award for design excellence, de iF-award en de Red Dot honorable mention.

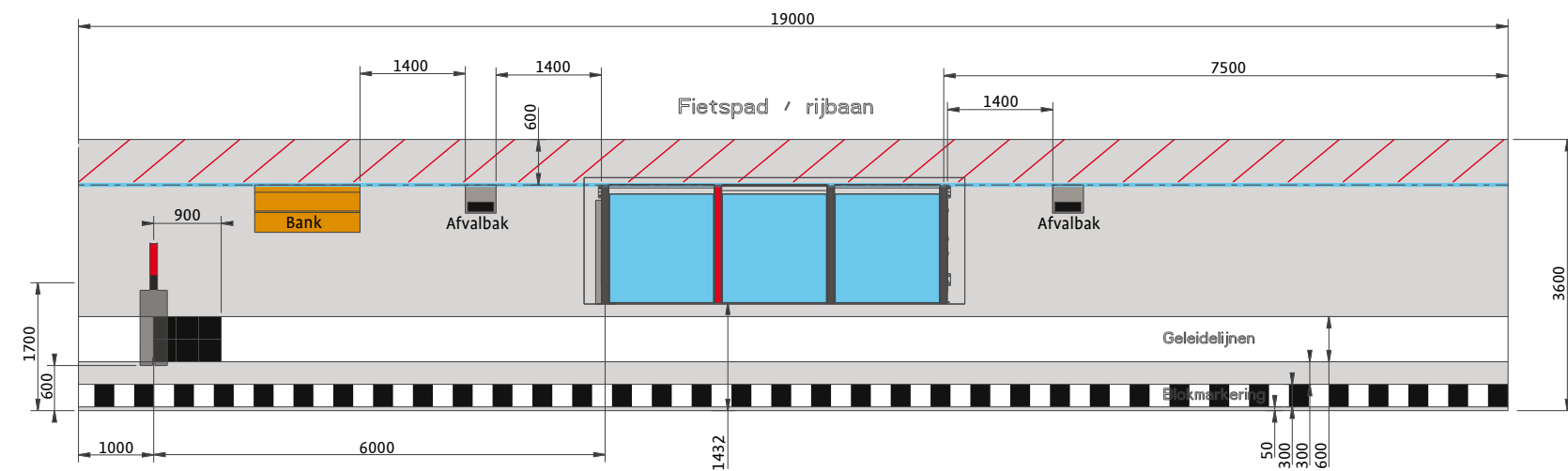

A: uitstaphalte
(bovenaanzicht)

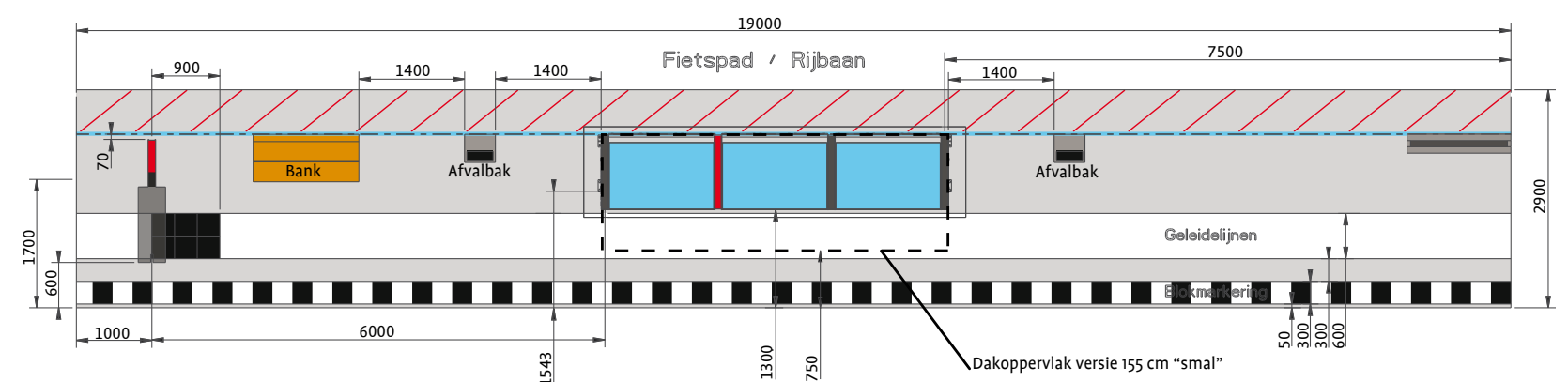

B: normale halte
(bovenaanzicht)

C: stadshalte (bovenaanzicht):

- wachtruimte 1.55 m diep

- wachtruimte 1.00 m diep
- wachtruimte 1.55 m diep 'smal' gestippeld

12.2 Perronindeling en toegankelijkheid

De haltes van het R-net worden allemaal op het niveau gebracht dat voldoet aan de eisen voor HOV. Belangrijke punten hierin zijn perrons op hoogte (18 cm.), van voldoende breedte (bij voorkeur minimaal 3 meter) en voorzien van comfortabele wachtruimte.

De minimaal vereiste voorzieningen voor R-net haltes zijn beschreven in het Programma van Eisen R-net. Hierin worden 5 typen haltes beschreven:

A: Uitstaphalte

Voorzien van haltepaal, haltenaam, R-net brandingpaneel, verlichting en afvalbak.

B: Normale halte

Voorzien van DRIS paal met klok en R-net branding, R-net wachtruimte met beschutte zitplaatsen, informatiepaneel met vertrekstaat, lijnennetkaart en omgevingsplattegrond, verlichting, afvalbak, fietsparkeervoorziening.

C: Stadshalte

(toe te passen bij beperkte ruimte/ perronbreedte) Als normale halte maar met een R-net wachtruimte van kleinere diepte, met minder beschutting (er zijn hiervoor wachtruimtes van 1.55 m en 1.00 m diepte ontwikkeld).

D: Knooppunt

Voor het gehele knooppunt: duidelijke dynamische reisinformatie met centrale DRIS panelen (Centraal Informatie Paneel CIP en Wachtruimte Informatie Paneel WIP) en haltepanelen (Halte Informatie Paneel, HIP), statische reisinformatie op de CIP; wachtruimte voor reizigers; indien van toepassing: bij een 'dedicated' R-net perron MRA branding op de HIP; een clustering van R-net perrons.

E: Tram, metrohalte

R-net branding, DRIS met klok, wachtruimte met zitplaatsen; informatiepaneel met vertrekstaat, lijnennetkaart en omgevingsplattegrond, verlichting, afvalbak

De perronindelingen voor halte type A, B en C zijn hiernaast afgebeeld (NB verlichting is niet afgebeeld).

Toegankelijkheid

De R-net haltes moeten voldoen aan de richtlijnen van het CROW. Hierin worden o.a. maatregelen voor de toegankelijkheid voor blinden en slechtzienden zoals blokmarkering en geleidelijnen, en maatregelen voor de toegankelijkheid voor minder validen, zoals hellingbanen en vrije doorgangen beschreven. Deze maatregelen gelden voor alle (bus-)haltes en zijn niet specifiek voor R-net.

Handboek R-net haltes

In dit 'Handboek R-net productformule' worden de wachtruimtes kort beschreven; in het 'Handboek R-net haltes' worden alle varianten beschreven met verwijzing naar de bijbehorende technische tekeningen. Deze tekeningen kunnen als bestekstekeningen bij aanbestedingen worden gebruikt.

Beeldbepalende kenmerken R-net abri

In het document Beeldbepalende kenmerken R-net abri worden alleen de beeldbepalende kenmerken en afmetingen vastgelegd; het document geeft hiermee ruimte aan leveranciers en exploitanten om een eigen invulling te geven aan de constructie van de wachtruimte. Dit document kan worden gebruikt als alternatief voor de gedetailleerde specificatie in de bestekstekeningen.

12.3 Wachtruimte

De voorzieningen op de R-net haltes dienen de reiziger voldoende comfort te bieden. Een belangrijk onderdeel van de voorzieningen is een wachtruimte ofabri. Het is hierbij een eis dat de wachtruimte voldoende bescherming biedt tegen regen en wind en een voldoende aantal zitplaatsen en stapplaatsen biedt. Verder moeten op iedere halte afvalbakken, informatiepanelen, een klok en verlichting worden geplaatst, en zal er gezorgd moeten worden voor fietsparkeervoorzieningen.

De R-netabri is ontwikkeld om goed onderhouden en schoongehouden te worden. Zo zijn de glaswanden gedeeld om bij vervanging de panelen makkelijk te kunnen plaatsen, zijn alle deelen in de glaswanden verticaal (geen vervuiling rond horizontale naden), wordt hemelwater afgevoerd van het onder 3 graden geplaatste glazen dak naar een dakgoot die afwatert door de staanders en is de infovitrine gemonteerd aan de staanders en niet aan het glas. Hierdoor blijft de vitrine op zijn plaats en intact, ook wanneer de glazen wanden worden stukgeslagen. Het wandglas van alle hier getoonde typen en afmetingen wachtruimtes bestaat uit maar 2 verschillende afmetingen, zodat de logistiek van het onderhoud eenvoudig is.

Om te voldoen aan het programma van eisen van R-net en de gewenste herkenbaarheid te bereiken is een nieuw type wachtruimte ontwikkeld. Dezeabri bestaat in een groot aantal afmetingen en varianten. De wachtruimten zijn modulair van opbouw, met een vaste moduul breedtemaat van 1,50 meter. Er zijn verschillende dieptematen, geschikt voor toepassing op perrons met verschillende afmetingen. De versie met dieptemaat 1,80 meter heeft een gedeeltelijk gesloten voorwand, voor meer comfort en betere beschutting voor wachtende reizigers. De versie met dieptemaat 1,55 meter heeft een vergelijkbare afmeting als veel bestaande overigeabri's. Deze

versie heeft geen voorwand. De minst diepe versie, met dieptemaat 1,00 meter, is bedoeld voor die situaties waar te weinig ruimte is voor één van de andere typen, en biedt uiteraard de minste beschutting. Voor toepassingen op eilandperrons is een speciale serie van wachtruimtes met een opening naar beide zijden ontwikkeld. Op de volgende pagina's is een overzicht van de verschillende uitvoeringen en afmetingen opgenomen.

De R-net wachtruimte heeft een rode 'hanenkam' waarop het R-net logo is aangebracht. Hierdoor is de halte direct herkenbaar als deel uitmakend van het netwerk. In de wachtruimte zijn een zitbank, leunsteun en informatiedisplay opgenomen. De wachtruimte is voorzien van haltenaamborden op alle vier de zijden; die in de voorzijde worden verlicht.

De constructie van de wachtruimte is in overleg met reclame-exploitanten uitgewerkt om te komen tot een goed te onderhouden en vandaalbestendige uitvoering.

Van een aantal wachtruimtes is ook een versie zonder R-net branding ontwikkeld, geschikt om op "niet-R-net" haltes te worden geplaatst. De afmetingen van deze neutrale wachtruimtes zijn nagenoeg gelijk aan die van de vergelijkbare R-netabri's. Deze kunnen worden toegepast wanneer een gemeente besluit binnen haar grenzen de eenheid tussen R-net en niet-R-net haltes groot te laten zijn, b.v. vanwege de logistieke voordelen bij onderhoud en reparatie. Maar ook bij grotere haltes of knooppunten kan een combinatie van R-net wachtruimtes voor de 'dedicated' perrons en neutrale wachtruimtes voor de overige perrons leiden tot meer visuele eenheid met behoud van een herkenbaar onderscheid tussen de R-net halte en die voor de andere bussen.

R-net wachruimtes
1,80 m diep, met voorwand

R-net wachruimtes 1,55 m diep,
zonder voorwand, met reclame
display in zijwand

R-net wachruimtes 1,55 m diep,
zonder voorwand, met reclame
display in achterwand

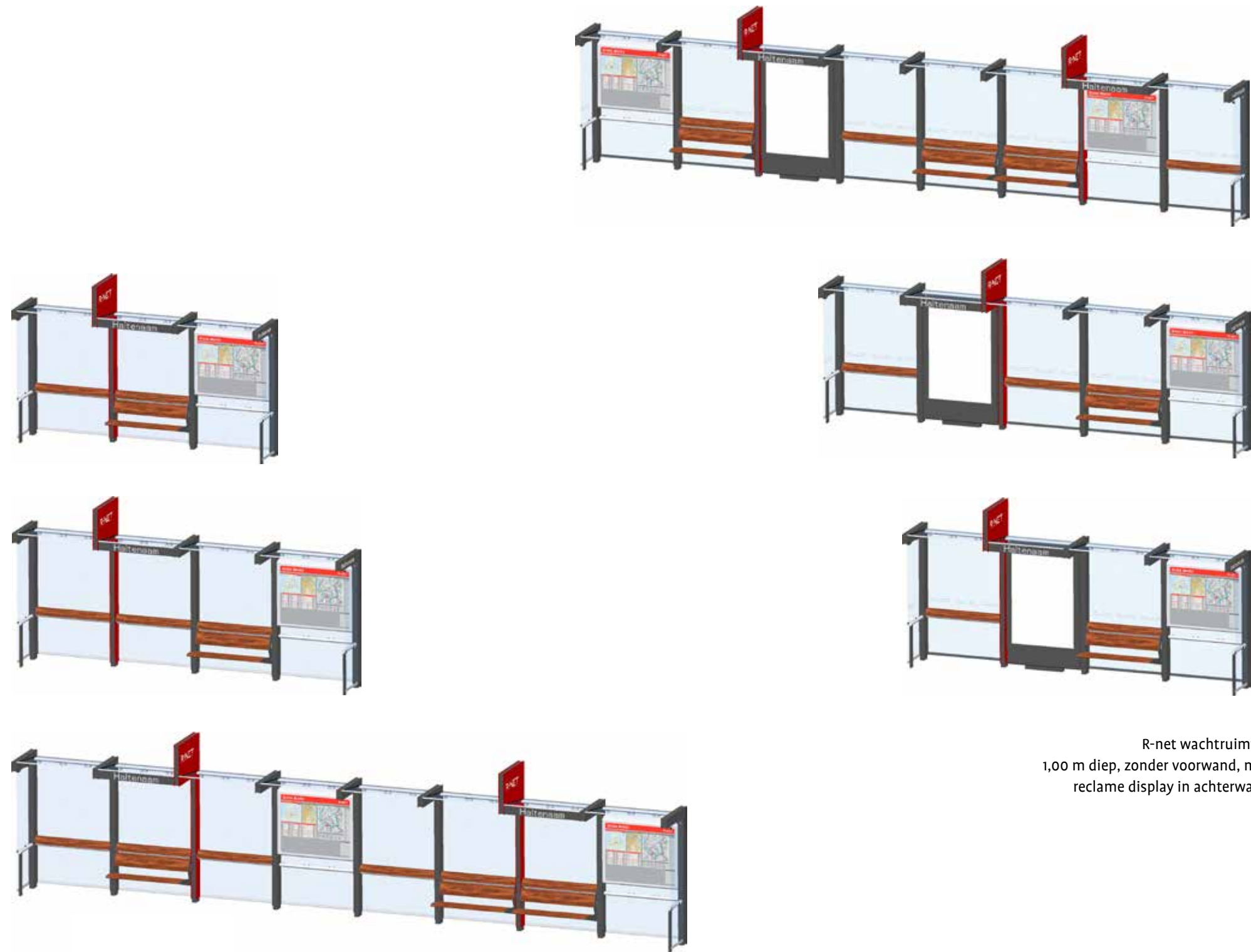
R-net wachruimtes 1,55 m diep met
smalle zijwanden, zonder voorwand,
met reclame display in achterwand

R-net voorbereide wachruimte 1,55 m
diep, zonder voorwand, met reclame
display in zijwand

R-net wachruimtes 1,55 m diep,
zonder voorwand, met reclame
display in zijwand en achterwand

R-net wachruimtes
1,00 m diep, zonder voorwand

R-net wachruimtes
1,00 m diep, zonder voorwand, met
reclame display in achterwand

R-net wachruimtes voor
eilandperrons,
1,80 m diep met openingen naar
beide lange zijden

neutrale wachtruimtes
1,80 m diep, met
voorwand

neutrale wachtruimte
1,55 m diep, zonder voorwand,
met reclame display in achterwand

neutrale wachtruimte
1,00 m diep, zonder voorwand

neutrale wachtruimte
1,55 m diep, zonder voorwand,
met reclame display in zijwand

Kleurgebruik op wachtruimte: de kleur R-net Rood wordt alleen toegepast dwars op de rijrichting, op de zijvlakken van de staander en de hanenkam. Het terugliggende vlak parallel aan de rijrichting is R-net Grijs, zie ook paragraaf 10.2 Toolbox 3D toepassing.

Voor situaties waar op korte termijn een R-net halte zal komen maar nu al nieuwe wachtruimtes worden geplaatst is er een “R-net voorbereide” versie, waar het R-net brandingpaneel later aan kan worden toegevoegd. Hierbij is al wel één van de staanders gedeeltelijk in rood uitgevoerd.

De wachtruimtes worden in het Handboek R-net haltes per stuk beschreven, met een stuklijst van de benodigde onderdelen. De bijbehorende tekeningen zijn digitaal beschikbaar, met een bestekstekst. Als alternatief voor de bestekstekeningen en –tekst kan het document ‘Beeldbepalende kenmerken R-net abri’ worden gebruikt. Hierin worden alleen de beeldbepalende kenmerken en afmetingen beschreven.

evaluatie R-net mock-up

De R-net wachtruimtes worden gebouwd als prefab product op een betonnen fundatieplaat. Deze plaat wordt op een zandbed geplaatst. Op de fundering kan vervolgens de bestrating zoals die ook op het perron wordt toegepast worden aangebracht, onder afschot t.b.v. de afwatering.

Capaciteit haltetypen

Voor het bepalen van de juiste maat van de wachtruimte voor een halte is naast de beschikbare ruimte op het perron uiteraard de gewenste capaciteit bepalend. Omdat er geen duidelijke richtlijnen zijn voor het aantal reizigers per vierkante meter is in de eerste mock-up van een

R-net halte experimenteel bepaald welk aantal wachtenden comfortabel binnen de wachtruimte zou kunnen schuilen. Daaruit is de volgende richtlijn afgeleid:

Aan de hand van tellingen van het aantal wachtende reizigers op maximaal drukke momenten, in de spits of juist in de daluren als de frequentie veel lager ligt kan hiermee het geschikte type wachtruimte worden bepaald. Daarbij moet rekening worden gehouden met de te verwachten groei van het aantal reizigers in de toekomst (per lijn te bepalen).

Aantal reizigers (per wachtruimte)

Aantal modules	Dieptemaat 1.80 m	Dieptemaat 1.55 m	Dieptemaat 1.00 m
3	15 personen	12 personen	9 personen
4	20 personen	16 personen	12 personen
5	25 personen	20 personen	15 personen
6	30 personen	24 personen	18 personen
8	40 personen	32 personen	24 personen
10	50 personen	40 personen	30 personen

test capaciteit R-net mock-up

Verlichting

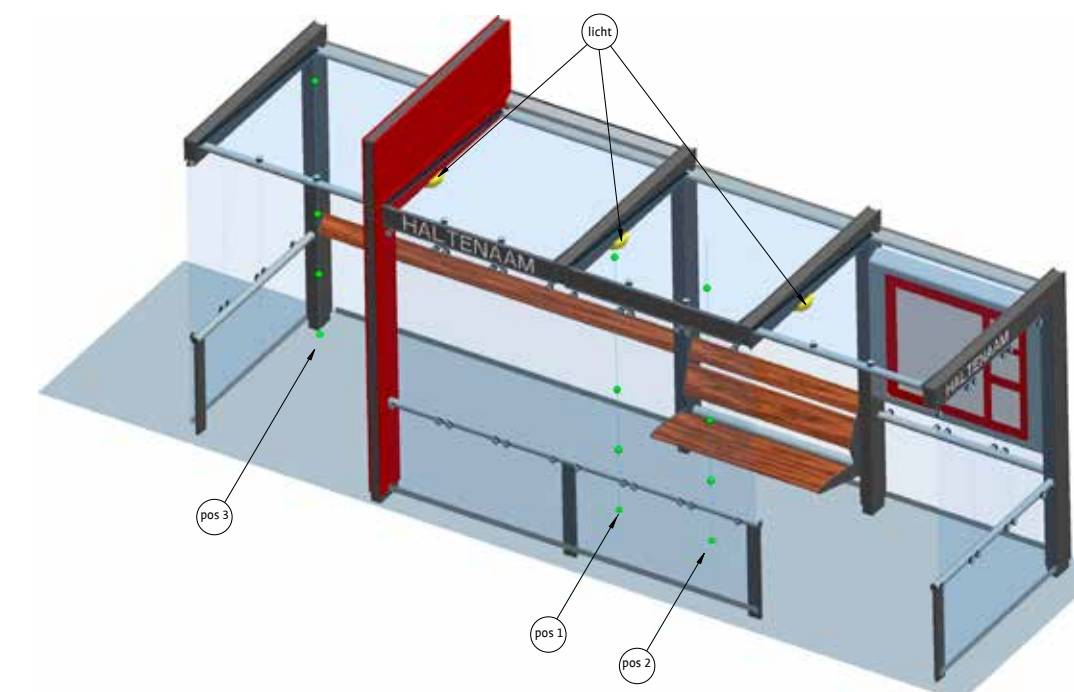
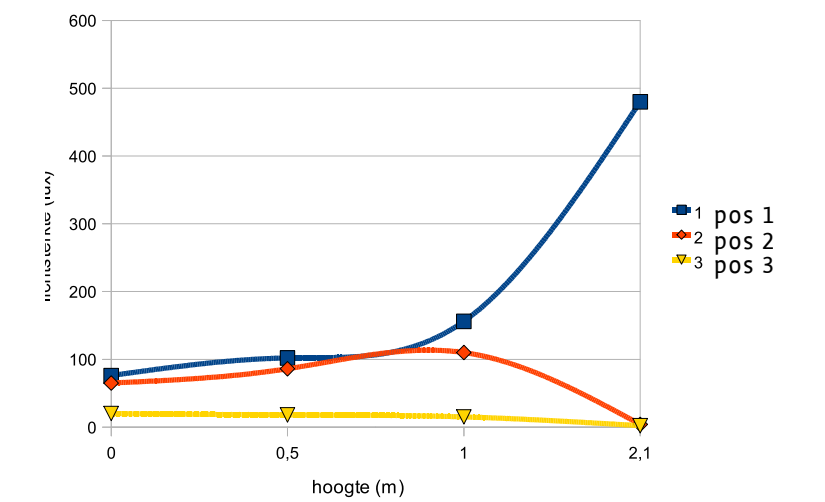
De verlichting van het perron en de wachruimte is een belangrijk aspect van de comfortbeleving 's avonds en 's nachts. In de wachruimte is verlichting geïntegreerd. In alle staanders behalve de buitenste twee is een LED armatuur ingebouwd. Dit armatuur geeft heel gerichte, warme verlichting bij een laag energieverbruik. Bovendien is de verwachte levensduur van de LED verlichting zeer lang, nl. 10 jaar. Het minimaal vereiste lichtniveau gemeten over het hele vloeroppervlak van de wachruimte is 20 lux.

Op het perron worden lichtmasten geplaatst; dit kunnen lichtmasten zijn zoals die in de betreffende gemeente of wijk worden toegepast. Het verlichtingsniveau op het perron is lager dan in de wachruimte, ca. 10 Lux.

Lichtmeting (in R-net wachruimte)

Hoogte (m): afstand tot verlichting	Hoogte (m): afstand tot maaiveld	Lichtsterkte per meetpositie (lux):		
		pos 1	pos 2	pos 3
2,3	0	76	65	20
1,8	0,5	102	86	18
1,3	1,0	156	110	15
0,2	2,1	480	4	2

Lichtsterkte per meetpositie (grafisch)

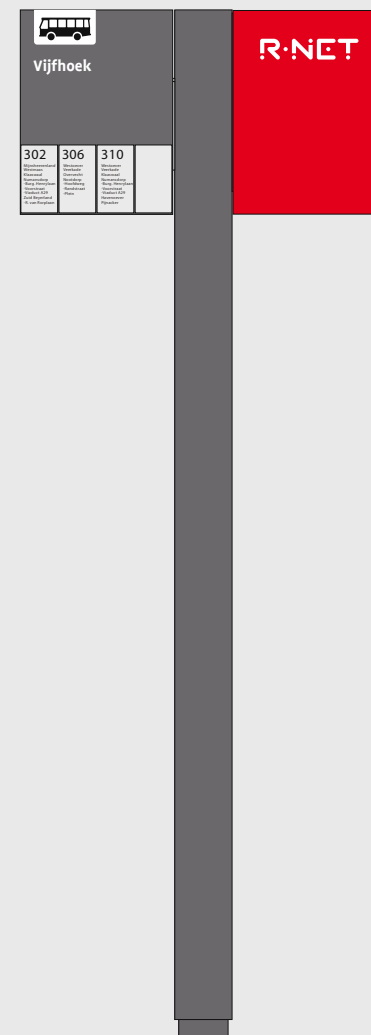
lichtsterkte in de wachruimte, gemeten op drie punten en op verschillende hoogtes

Stap 1

Stap 2

Stap 1: rendering en detail Lo3 met R-net stickers

Stap 2: rendering en detailtekening haltebord

12.4 Stappenplan

Introductie

Omdat het niet overal waar R-net gaat rijden direct mogelijk is om een halte helemaal conform de R-net productformule in te richten, terwijl het toch vanaf de start van R-net op een route duidelijk moet zijn of een halte deel uitmaakt van het R-net netwerk, is een stappenplan ontwikkeld om volgens een groeimodel een halte te voorzien van R-net branding. Het doel van het stappenplan is om op korte termijn en tegen geringe kosten een herkenbare R-net uitstraling te geven aan een halte, om op de lange termijn het in de voorgaande hoofdstukken beschreven eindbeeld te bereiken. Dit wordt bereikt door op korte termijn elementen toe te voegen die aansluiten op de productformule die, waar mogelijk, deel uitmaken van de uiteindelijk complete R-net oplossing. De investeringen hierin behouden daardoor hun waarde.

Uitgangssituatie

De uitgangssituatie is een halte met een afwijkendeabri, geen DRIS, wel een Lo3 bord. In 4 stappen kan hieruit een volwaardige R-net halte ontstaan.

Stap 1

Alleen een sticker met R-net Rood, volgens de definitie in paragraaf 8.9, op het Lo3 bord, voor de lijnnummers die horen bij R-net. Deze toevoeging is direct uitvoerbaar, tegen zeer geringe kosten. De vervoerder is in de meeste gevallen verantwoordelijk voor het Lo3 bord en zal deze sticker dus aanbrengen. Bij de overgang

van een gewone buslijn naar een R-net lijn waarbij in het algemeen het lijnnummer verandert (R-net lijnnummers vallen in de 300 – serie) is het sowieso nodig de aanduiding op het Lo3 bord te vervangen. Voor de reiziger is de halte hierdoor niet duidelijk als R-net halte herkenbaar, deze stap is dus niet voldoende voor de R-net branding van de halte. Deze eerste stap is alleen tijdelijk acceptabel.

Stap 2

In deze stap wordt een nieuw element toegevoegd, een R-net haltebord dat het Lo3 bord vervangt. Dit haltebord heeft twee panelen, n.l. één paneel met lijnnummers en bestemmingen en het RVV bus-pictogram, en één R-net Rood paneel met het R-net logo. De panelen zijn gemonteerd aan een mast die geschikt is om een DRIS paneel aan te hangen, in de volgende stap. Het nieuwe haltebord neemt de functie van het Lo3 bord over. Om de mast werkelijk te kunnen gebruiken voor het ophangen van een DRIS paneel zal er een electro-aansluiting moeten worden aangelegd en zal de mast moeten worden geplaatst op de voor de DRIS meest geschikte positie. De panelen van het haltebord zijn niet verlicht. De lijnnummers en bestemmingen dienen geactualiseerd te worden bij evt. wijzigingen, net als bij de huidige Lo3 borden. Met deze stap is de halte voorzien van herkenbare R-net branding. De gebruikte mast blijft ook in de volgende groeifasen bruikbaar. Het R-net haltebord wordt beschreven in hoofdstuk 8.

Stap 3

Stap 4

Stap 3

De derde stap maakt gebruik van de in stap 2 al geplaatste mast. Hieraan worden nu, in plaats van het haltebord en het brandingpaneel een DRIS en brandingpaneel met klok bevestigd. Het brandingpaneel is R-net Rood en voorzien van het R-net logo. Omdat het DRIS paneel is voorzien van het juiste buspictogram kan dit de functie van het L03 bord overnemen.

Stap 4

In stap 4 wordt het eindbeeld van de halte bereikt, doordat nu ook de wachtruimte wordt vervangen door een R-net wachtruimte die voldoet aan de beeldbepalende kenmerken (zie paragraaf 12.2). Daarmee is de halte op R-net niveau gebracht, met een R-net wachtruimte met comfortabele zitplaatsen, infovitrine en R-net Rode hanenkam en er staat een DRIS met R-net branding. De halte wordt verder naar behoefte voorzien van afvalbakken, hekwerken en fietsparkeervoorzieningen.

Stap 3 en 4 zijn acceptabel en voldoen aan het uitgangspunt dat R-net herkenbaar moet zijn en reizigers goede voorzieningen biedt; daarbij is de wachtruimte in stap 3 nog geen R-net wachtruimte maar pretendeert ook niet dat te zijn. Als tussenstap in het groeimodel is stap 2 acceptabel. Hierbij wordt een nieuw element toegevoegd aan de halte, dat in vorm en uitstraling aansluit bij de R-net productformule. Dit nieuwe element kan het oude L03 bord vervangen, zoals in stap 2 is gevisualiseerd.

Stap 3: rendering

Stap 4: rendering

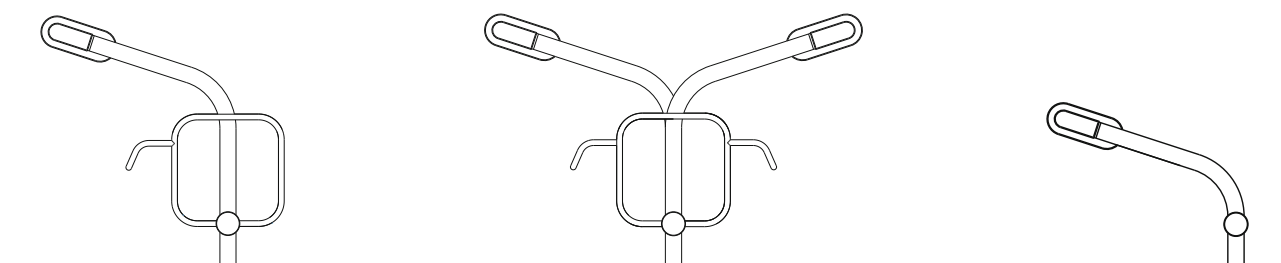
12.5 Fietsenstalling

Om overdekte fietsenstallingen te realiseren is een overkapping ontwikkeld. Deze sluit in vorm en uitstraling aan bij de wachtruimte. De fietsoverkapping is modulair van opbouw en kan op verschillende manieren geschakeld worden. Iedere module heeft een breedte van 3 meter tussen de staanders in. Dit biedt ruimte aan 8 fietsen in een hoog-laag rek, met hart-op-hart maat van 375 mm. tussen fietsen (ENFB Fietsparkeur norm), of aan 4 fietskluizen. Het dak wordt gedragen door twee staanders met een doorsnede gelijk aan die van de staanders van de wachtruimte. Om een duidelijke hiërarchie tussen wachtruimte en fietsoverkapping te behouden is de staander van de fietsoverkapping lager. Vanuit de lage staander loopt het dak schuin omhoog zodat aan de voorzijde voldoende stahoogte ontstaat. Het dak bestaat uit een dicht deel, tussen de staanders, en een daaraan gekoppeld transparant deel met twee glasplaten in een sponning. De goot is geïntegreerd in het dichte deel van het dak en watert af via de verticale staanders. In de voorrand van het dak is verlichting opgenomen, deze bestaat uit twee LED armaturen van hetzelfde type als gebruikt in de wachtruimte. Hiermee wordt zowel de overdekte stalling als het looppad verlicht. De overkapping is gefundeerd met een betonnen poer onder de staander; de bestrating kan per locatie gekozen worden. De afwatering van de overkapping is op maaiveld, zodat in de bestrating wel kolken of lijngoten moeten worden opgenomen.

R-net fietsoverkapping (twee in de breedte geschakelde modules) met hoog-laag fietsenrek

De overkapping kan geschakeld worden in de breedte. Ook kunnen twee overkappingen “rug aan rug” geplaatst worden; de staanders van beide overkappingen worden dan gemonteerd op dezelfde poer.

Element fietsenrek:
hoog-laag, hoog-
laag dubbelzijdig
en bakfiets/ scooter
versie

De fietsoverkapping mag niet op een perron worden geplaatst maar komt achter of opzij van het perron te staan. Een belangrijk argument hiervoor is dat fietsen en fietsen stallen op het perron moet worden ontmoedigd omdat dit de veiligheid en vrije doorgang van reizigers kan belemmeren.

Fietsenrek

Onder de overkapping kan een hoog-laag fietsenrek worden geplaatst; er is een passend hoog-laag rek beschikbaar dat voldoet aan de eisen van Fietsparkeur en dat kan worden gemonteerd op de funderingspoeren van de overkapping. Van dit rek zijn ook los te plaatsen varianten beschikbaar, in een enkele en dubbele uitvoering en in een variant voor het stallen (en vastzetten) van scooters, bakfietsen en ligfietsen.

fietsoverkapping opstelling rug aan rug

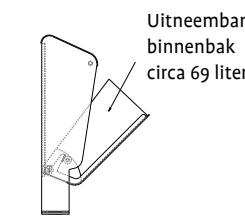
losse bank

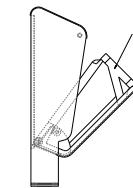
bank, prullebak en stasteun in hekwerk

afvalbak met uitneembare binnenbak of met afvalzak

Uitneembare binnenbak circa 69 liter

Stalen ring voor vuilniszak circa 66 liter

reclame display dwars op de rijrichting

reclame display parallel aan rijrichting

12.6 Overig perronmeubilair

In aansluiting op de R-net wachtruimte en fietsenoverkapping is overig perronmeubilair ontwikkeld: een hek, leunsteun en bank, een afvalbak en een reclamedisplay.

Hekwerk, bank en leunsteun

Het hek bestaat uit stalen palen met daartussen glazen panelen. Het hek is zo uitgevoerd dat er geen fietsloten aan vastgemaakt kunnen worden. In het hek kunnen leunsteunen en banken gehangen worden, in dezelfde vorm en maat als de leunsteun en bank in de wachtruimte. Het hekwerk heeft speciale uitvoeringen voor het plaatsen bij een hellingbaan, voor een knik en een hoekaansluiting. Er is ook een vrijstaande versie van de bank. Hierin worden dezelfde zitting- en rugdelen gemonteerd in een bank-zijwang die doorloopt als poot tot op de funderingspoer. Net als in de wachtruimte kunnen de banken worden voorzien van zitting- en rugleuningdelen in verschillende materialen: hardhout, volkern of geperforeerd gecoat staal.

Afvalbak

De afvalbak sluit aan op het hek, maar kan ook los geplaatst worden. Het is belangrijk dat deze afvalbak niet in maar buiten de wachtruimte wordt geplaatst, om stank- en insectenoverlast te voorkomen. De afvalbak kan worden uitgevoerd met een uitneembare binnenbak of met een ring voor het ophangen van afvalzakken. Het volume van de afvalbak is ca. 65 liter.

Reclamedisplay

Voor het voeren van reclame op haltes is een aparte reclamedisplay ontwikkeld. Deze maakt gebruik van standaard A00 postervitrines zoals die door b.v. J.C. Décaux en CBS worden gebruikt. De reclamedisplay is er in een uitvoering voor plaatsing dwars op de rijrichting, met een staander die in vorm en afmeting gelijk is aan de staander van de 1,55 m. diepe wachtruimte, en voor plaatsing parallel aan de rijrichting, met staanders die aansluiten bij de paaltjes van het hekwerk.

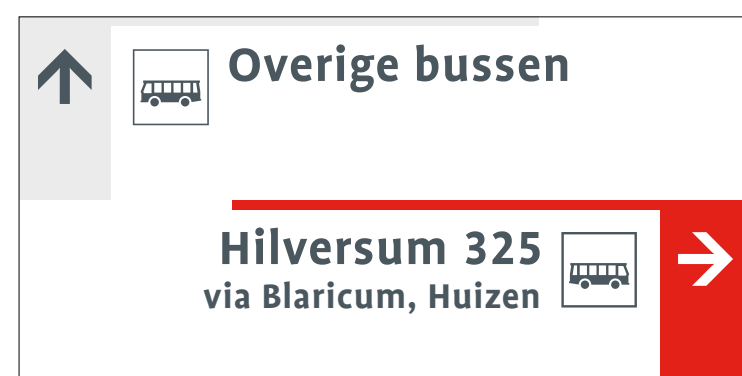
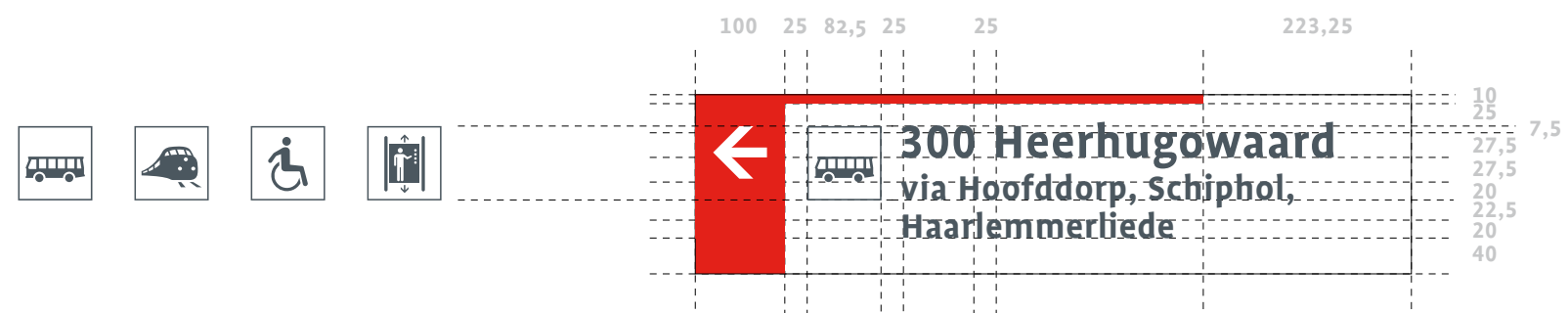
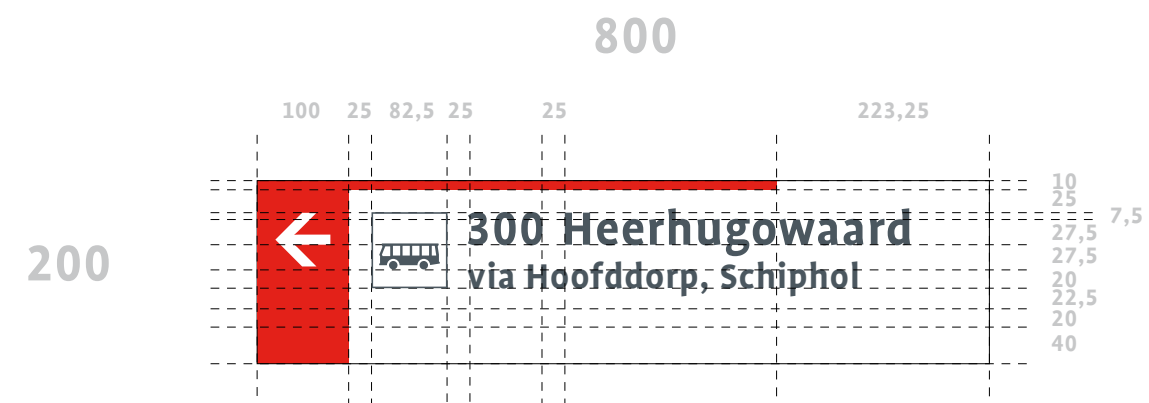
12.7 Metrostations

Tekst volgt (in ontwikkeling).

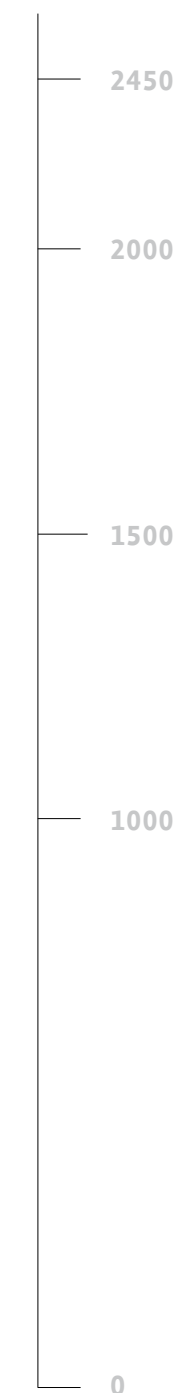
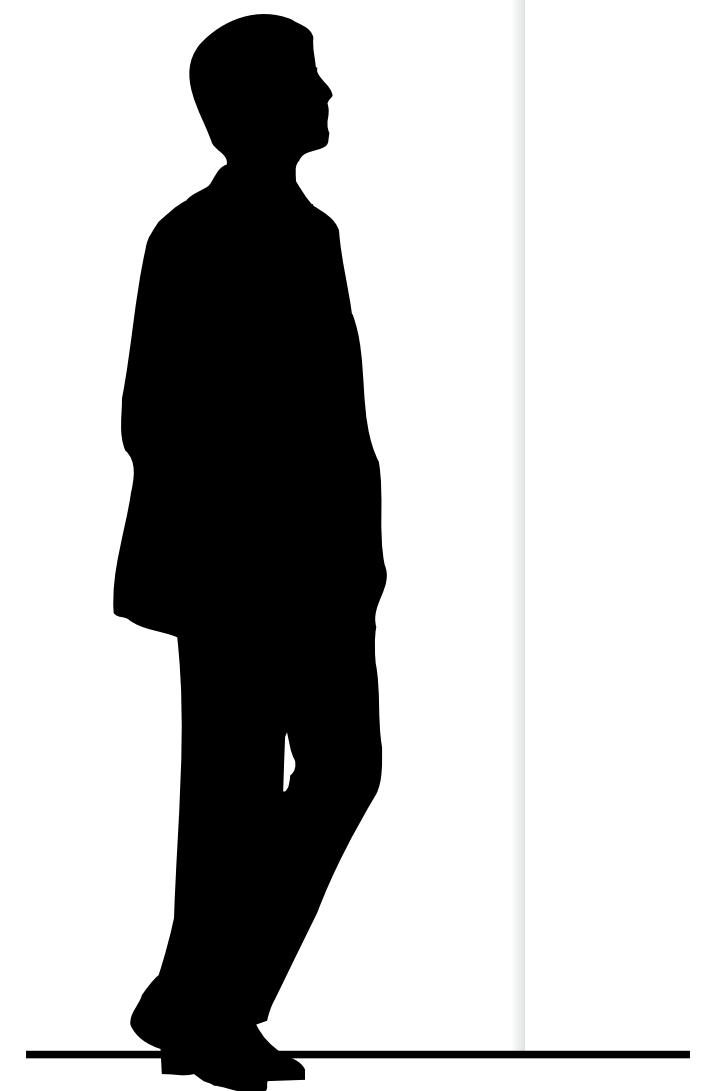
13

Statische- en dynamische informatie

- 13.1 Statische informatie: Bewegwijzering**
- 13.2 Dynamische reisinformatie op knooppunten**
- 13.3 Dynamische reisinformatie op haltes**
- 13.4 Dynamische reisinformatie in metrostations**
- 13.5 Dynamische reisinformatie in voertuigen**

ontwerp bewegwijzering voor onoverzichtelijke locaties bij haltes en knooppunten

13.1 Statische informatie: Bewegwijzering

In complexe of onoverzichtelijke situaties rondom een R-net-halte is er de mogelijkheid R-net-specifieke bewegwijzering te plaatsen. Voorbeelden van situaties zijn:

- wanneer verschillende bussen van verschillende niveaus vertrekken, waardoor men een trap of lift zou moeten gebruiken om bij de R-net halte te komen;
- wanneer R-net-bussen en de overige bussen vanaf verschillende locaties vertrekken;
- bij onoverzichtelijke situaties waarbij het zicht op de R-net-haltes onvoldoende is.

Vormgeving

Als uitgangspunt voor de bewegwijzering is de rode band van de R-net-huisstijl genomen. Deze fungeert als pijlcollade. Een horizontale rode streep is toegevoegd om onderscheid te maken tussen de verschillende richtingen die op één bord verwezen kunnen worden. Daarnaast worden alle verwijzingen voorzien van een pictogram uit de reeks R-net pictogrammen (zie paragraaf 8.2).

Verwijsprincipe

Naar de volgende bestemmingen wordt verwezen:

- R-net-bussen d.m.v. buslijnnummer, buslijnnummer + eindbestemming of buslijnnummer + eindbestemming + traject;
- 'Overige bussen' of de lijnummers van deze overige bussen;
- Aansluitend openbaar vervoer (metro, tram, trein)
- Liften, uitgangen.

Materialisatie en maatvoering

De bewegwijzering wordt geplaatst op palen of opgehangen aan plafonds, met de onderrand op de aangegeven hoogte.

Vertrek bussen 12:18

Bus	Richting	Halte	Vertrek
10	De Vleugels	B	1 min
156	Almere Stad	A	3 min
127	Alkmaar Station	D	4 min
160	Bergen Plein	E	6 min
117	Hoorn Station	C	11 min
123	Alkmaar Station	A	13 min
156	Almere Stad	A	15 min
160	Bergen Plein	B	19 min
10	De Vleugels	A	25 min
123	Alkmaar Station	C	28 min
117	Hoorn Station	E	32 min
156	Almere Stad	C	34 min
10	De Vleugels	B	37 min
123	Alkmaar Station	A	40 min
117	Hoorn Station	B	45 min
160	Bergen Plein	A	47 min

Vertrek bussen 12:18

Bus	Richting	Halte	Vertrek
10	De Vleugels	B	1 min
156	Almere Stad	A	3 min
127	Alkmaar Station	D	4 min
160	Bergen Plein	E	6 min
117	Hoorn Station	C	11 min
123	Alkmaar Station	A	13 min
156	Almere Stad	A	15 min
160	Bergen Plein	B	19 min
10	De Vleugels	A	25 min
123	Alkmaar Station	C	28 min

Bus-informatie

voor grote Ervenkaart 2020

Bus	Richting	Vertrek
10	De Vleugels	4 min
223	Alkmaar Station	8 min
127	Alkmaar Station	10 min
160	Bergen Plein	12 min

Vertrek bussen 10:53

Bus	Richting	Halte	Vertrek	Opmerking
137	Erfgooierskwartier	A		
1	Kerkelanden	B		oponthoud
70	Leusden	C	2 min	via Ziekenhuis
58	Zeist	B	4 min	
100	Bussum	E	5 min	
42	Huizen	B		verwacht 10:58
132	Laren	A	10 min	
300	Bussum	A	12 min	
58	Zeist	C	14 min	
104	Nw Loosdrecht		16 min	via Huizen
152	Weesp		18 min	

- DRIS panelen busstations**
- 1 centraal paneel
 - 2 wachtruimte paneel
 - 3 perron paneel
 - 4 stationsinformatiepaneel TFT 32"

13.2 Dynamische reisinformatie op knooppunten

Het bieden van actuele, toegankelijke reisinformatie is een belangrijk onderdeel van de hoogwaardige dienstverlening in het R-net. Op alle haltes, met uitzondering van zgn. uitstaphaltes, worden dan ook dynamische reisinformatie systemen (DRIS) geplaatst. De verwachte vertrektijd van de eerstvolgende bussen, trams of metro's, aangestuurd en bijgesteld door het rijdende voertuig zelf wordt hierop weergegeven. Omdat niet alleen R-net voertuigen maar ook b.v. overige stads- en streekbussen gebruik maken van de R-net haltes en knooppunten is het wenselijk dat ook deze zoveel mogelijk actuele informatie genereren. De weergave van de informatie is afgestemd met de partners in GOVI² en laat op een tekstregel van links naar rechts het lijnnummer, de richting, het perron van vertrek en de tijd tot vertrek in minuten zien. Voor situaties als uitval, vertraging, geen communicatie met het voertuig etc. zijn standaard weergaves vastgelegd. Voor knooppunten zijn verschillende DRIS panelen ontwikkeld: Centrale Informatie Panelen (CIP) die een overzicht geven van alle vertrekkende lijnen, in combinatie met statisch informatie zoals vertrekstaten en lijnennetkaarten, Wachtruimte Informatie Panelen (WIP) met een overzicht van alle lijnen op een kleiner display dan de CIP, Halte Informatie Panelen (HIP) met informatie over de van een bepaald perron vertrekkende lijnen en een grote, boven de voertuigen uitstekende 'vaan' met perronaanduiding en Stations Informatie Panelen (SIP) die aansluiten op de binnen stations gebruikte TFT displays met treinvertrekinformatie, maar die al in het station de busvertrektijden aangeven. Deze overzichtsboards en perronboards voor knooppunten hebben een neutrale vorm en uitstraling door de kleur OV info-blauw.

²GOVI: Grenzeloze Openbaar Vervoer Informatie, een samenwerkingsverband van twaalf OV-autoriteiten om de data voor DRISdisplays op een centrale server te verzamelen en aan te bieden en op gestandaardiseerde wijze te verwerken en te presenteren.

Busstation Haarlem met HIP;
alleen het R-net perron A heeft
een rode vaan, de andere perrons
hebben een blauwe vaan

CIP in Haarlem

Alleen als er een specifiek R-net perron is kan daar een accent worden gegeven met R-net Rood en logo op de 'vaan'. De displays zijn voorzien van een audioknop waarmee slechtzienden een gesproken versie van de aangeboden informatie kunnen horen.

NB: bij busstation Haarlem zijn de HIPs aangepast aan het architectonisch ontwerp van het voorplein; ze zijn opgehangen aan de 12 meter hoge lichtmasten die al op ieder perron waren voorzien. In samenhang met de nieuwe inrichting zijn de staanders van de CIP uitgevoerd in RVS (normale uitvoering: poedercoat RAL 9006)

4-regelige R-net DRIS

uitstaphaltebord

13.3 Dynamische reisinformatie op haltes

Voor gewone haltes en knooppunten met een enkel perron wordt de DRIS gecombineerd in een haltepaal die ook het RVV (Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens) buspictogram, het R-net logo en een klok laat zien. Deze paal dient in de voorkeurs-perronindeling als markering van de stopplaats van de bus en staat dus op de kop van het perron. Van deze R-net haltepaal zijn versies met 4, 6 of 8 informatieregels ontwikkeld. De displays zijn voorzien van een audioknop waarmee slechtzienden een gesproken versie van de aangeboden informatie kunnen horen. Voor uitstaphaltes is DRIS niet nodig; hier wordt als R-net branding paal een eenvoudiger versie, zonder DRIS paneel, geplaatst. Omdat bij het doortrekken van een buslijn een uitstaphalte kan veranderen in een gewone halte is de paal van het uitstaphaltebord exact gelijk aan die van een 4-regelige DRIS haltepaal.

Eerstvolgende haltes		16:45
Halte	Aankomst	
Sneeuwbalstraat	16:58	
Mosplein	17:01	
IJtunnel	17:04	
Prins Hendrikkade	17:08	
Aankomst eindbestemming:		
Amsterdam Centraal	17:10	

Werkzaamheden A1 16:45

Op donderdag 30-09-2014 zal buslijn 300 de hele dag niet rijden wegens werkzaamheden op de A1.

Voor meer info zie:
www.R-net.nu

• Volgende halte Sneeuwbalstraat

R-net wenst u een prettige reis 16:45

• Volgende halte Sneeuwbalstraat

17:07 Aankomst Sneeuwbalstraat 17:05		
Overstap bus		
Bus	Richting	Vertrek
91	Zaanse Schans	17:11
92	Zaandam Station	17:13
94	Zaandam Station	17:19

• Volgende halte Sneeuwbalstraat

17:15 Aankomst Amsterdam Centraal 17:05		
Overstap Trein		
Vertrek	Naar	Spoor
17:17 ⁺⁴	Uitgeest	7
17:20	Enkhuizen	11
17:23	Nijmegen	5
17:26	Rotterdam Centraal	15a
17:27	Amersfoort Schoth.	10
17:27 ⁺³⁰	Schagen	8
17:27	Uitgeest	2

• Volgende halte Sneeuwbalstraat

17:15 Aankomst Amsterdam Centraal 17:05		
Overstap Trein		
Vertrek	Naar	Spoor
17:17 ⁺⁴	Uitgeest	7
17:20	Enkhuizen	11
17:23	Nijmegen	5
17:26	Rotterdam Centraal	15a
17:27	Amersfoort Schoth.	10
17:27 ⁺³⁰	Schagen	8
17:27	Uitgeest	2

• Volgende halte Sneeuwbalstraat

17:15 Aankomst Amsterdam Centraal 17:05						
Overstap Bus						
Bus						
18	21	32	33	34	42	
43	48	91	92	93	94	
100	104	106	107	108	110	
111	112	114	115	116	117	
118	142	170	172	173		

• Volgende halte Sneeuwbalstraat

17:15 Aankomst Amsterdam Centraal 17:05						
Overstap Tram of Metro						
Tram						
1	2	4	5	9	13	
16	17	24	25	26		
Metro						
M51	M53	M54				

• Volgende halte Sneeuwbalstraat

beeldschermen in de bus:
actuele reisinformatie, algemene informatie, informatie over overstapmogelijkheden en aansluitingen

13.4 Dynamische reisinformatie in metrostations

Tekst volgt (in ontwikkeling).

13.5 Dynamische reisinformatie in voertuigen

In veel bussen en treinen wordt al dynamische informatie gepresenteerd, b.v. over de volgende haltes en de verwachte aankomsttijd. Ook voor deze informatie is een standaard ontwikkeld, voor de weergave in de stijl van een vervoerder en voor weergave in R-net stijl, zie de voorbeeldschermen hiernaast.

14

3D kleurtabel

3D Kleurtabel

Kleur	Materieel en object (3D)				
	Folie	Poedercoat Akzo Nobel	Natlak Akzo Nobel	RAL	NCS
Wit	100-20 Verkeerswit Scotchcal 3M	-	-	9016 Verkeerswit	S 0500-N
Lichtgrijs	100-384 Scotchcal 3M	-	-	-	-
Grijs	100-038 Scotchcal 3M	-	-	7042 Verkeers- grijs A	S 6500-N
Donkergrijs	100-012 Scotchcal 3M	-	-	-	-
R-net Grijs	-	Interpon Futura Bleu 2600 Sablé YW361F	RAL 7016	7016 Antraciet- grijs	S 7000-N
Zwart	100-12 Scotchcal 3M	-	-	-	-
Zilver	-	Interpon Futura 29770 Chiné YX051F	-	9006 * Blank Aluminium- kleurig	-
R-net Rood	100-368 Scotchcal 3M	Colormap 410E5	Colormap 410E5	3020 ** Verkeersrood	S 0580-Y90R
OV Info-blauw	-	-	-	-	S 4550-R80B
Donker- blauw	932 SC Avery	-	-	5011	-

* alleen als het niet Interpon kan zijn.

** alleen als het niet Colormap kan zijn.

14 3D Kleurtabel

De kleuren uit het R-net kleursysteem die op objecten worden gebruikt zijn in de 3D tabel opgenomen; dit zijn er minder dan in de 2D tabel. De kleuren zijn gespecificeerd in kleuren voor het spuiten van materieel (natlak kleuren), de bestickering op materieel (Scotchcal 3M) en de coating op wachtruimtes en DRIS (poedercoat Akzo Nobel). Voor overige toepassingen zijn enkele kleuren ook als RAL- en NCS-kleur gedefinieerd. Voor het exterieur van materieel, de hanenkam van de wachtruimte en de klokpanelen en vanen van DRIS is de toepassing van de kleur R-net Rood als brandingkleur het meest bepalend; dit moet in die toepassingen de Colormap 410 E5 zijn. Alleen voor minder beeldbepalende elementen kan de RAL- of NCS-kleur worden gebruikt.

15

Register

Register Handboek R-net productformule

2,3

2D kleurtabel	8.13,9.2,9.3
2D toolbox	3.4,3.5
2D – 3D kleursysteem	2.10,2.11
2D – 3D toolbox	2.7,2.8,2.9
3D kleurtabel	14.2,14.3
3D toolbox	10.2,10.3

A

A00, A0, A1, A2, A3, A4, A5	zie Papierformaten
Abri	zie Wachtruimte
Afbeeldingen	zie Beeld
Afvalbak	12.25
Audioknop	13.5, 13.9

B

Bank	12.25
Beeld	
• instructie	4.6,4.7
• fotografie	3.7,4.7,4.14,4.15
Beeldmerk	zie Logo
Beeldschermen	
• logo	2.4
• stramien	7.1,7.3,7.6,7.7
Beheer	1.5,3.7
Bekleding	zie Stoelbekleding
Bestickering	
• bus	11.4 t/m 11.7
• instapregime	11.7
• metro	11.28 t/m 11.33
• snij-logo	2.5,11.4,11.5
• tram	11.22 t/m 11.27
Bewegwijzering	13.2,13.3
Branding	
• logo	1.9,8.7
• naam	1.9
• schrijfwijze	1.9
• kleurgebruik	2.7,2.8,2.9,8.7
Briefpapier	zie Correspondentiereeks
Brochure	3.2,5.4,5.5

Bus	
• bestickering	11.4 t/m 11.19
• boekje	8.16,8.17
• exterieur	1.9,11.3 t/m 11.19
• halte	zie Halte
• interieur	11.34,11.35
Businesscard	zie Correspondentiereeks

C

Capaciteit wachtruimte	12.15
Chipcard	zie OV-chipcard
Cijfers	
• tabelcijfers	4.21
• mediaevalcijfers	4.21
Contactpersonen	16.3
Colofon	16.3
Copyright	16.3
Communicatie	3.7,8.3
Contentpagina's	7.3,7.5
Correspondentiereeks	6.2 t/m 6.5

D

Design for all	1.5,3.7
Dienstregeling	8.7
Digitale media	7.3 t/m 7.9
Digitale nieuwsbrief	7.8,7.9
Drukwerk	zie Standaard drukwerk
Dynamische reisinformatie	
• in voertuigen	13.8,13.9
• op haltes	13.9
• op knooppunten	13.4,13.5

E

Envelop	zie Correspondentiereeks
Exterieur	
• bus	11.3 t/m 11.21
• metro	11.3,11.28 t/m 11.33
• tram	11.3,11.22 t/m 11.27

F

Fietsenrek	12.23
Fietsenstalling	12.23
Fietskluizen	12.23
Font	zie Typografie
Folder	zie Brochure
Fotografie, richtlijnen voor	3.7,4.7,4.15

G

Glaspaneel	
• Glasdak	12.7
• Glaswand	12.7
Grid	zie Stramien

H

Halte	
• bord	8.21
• inrichting	12.3,12.25
• L03	8.19
• naam	8.11
• type	12.5,12.7 t/m 12.12
• perronindeling	12.3
• wachtruimte	12.3 t/m 12.17
Hekwerk	12.25
Huisstijl	
• correspondentiereeks	6.2 t/m 6.5
• illustratieve elementen	2.5 t/m 2.7, 4.10 t/m 4.15
• kleuren	3.3 t/m 3.5,10.2,10.3
• logo	3.3
Homepage	7.3,7.4
HTML	7.9
Hyperlink	7.9

I

Illustratieve elementen	
• lijnnetpatroon	2.5,2.6,4.10,4.11,4.14,4.15,10.3
• stippenpatroon	2.5,2.7,4.12 t/m 4.15,10.3
Informatie	
• Bewegwijzering	13.2,13.3
• Dynamische informatie	13.4 t/m 13.11
• Informatiepaneel	8.12,8.13,8.14,8.15

• Omgeving	1.3,8.8,8.9
• Reisinformatie	1.3
• Statische informatie	8.12 t/m 8.15,12.3,13.3
Inline HTML	7.9
Instapregime	11.7
Interieur	
• bus	11.34,11.35
• metro	11.35
• tram	11.35
Interieur, materialen	11.35
Internet	7.3 t/m 7.5
Internet mobiel	7.7
iPhone	7.7

K

Kaart	zie Netwerkkarta
Kernwaarden	1.3,3.7
Kleurgebruik	
• coatings	14.3
• drukwerk	9.3
• folies	14.3
• spuitwerk	11.9,14.3
Kleurtabel, 2D	3.3,8.13,9.2,9.3
Kleurtabel, 3D	14.2,14.3
Kleurtabel, netwerkkarta	8.5
Kleursysteem	2.10,2.11
Knooppunt	13.5

L

Lay-out	zie Stramien
Lettertype	zie Typografie
Lijnnetkarta	zie Netwerkkarta
Lijnnetpatroon	2.5,2.6,4.10,4.11,10.3,11.4
Logo	
• kleurstellingen	2.4
• opbouw	2.3
• snij-logo	2.5,11.4,11.5
• toepassingen	2.5,3.3,4.8,4.9
• uitvoeringen	2.5
• weergave	2.4,2.5

M

Maatsysteem	10.4,10.5
Marge	zie Tussenmarge
Mediaeval cijfers	4.21
Merkidentiteit	0.7
Metro	
• bestickering	11.28 t/m 11.33
• exterieur	1.9,11.29 t/m 11.33
• interieur	11.35
Metropoolregio Amsterdam	8.3
Meubilair	
• perronmeubilair	12.25
• stoelbekleding	11.34,11.35
Milieu	1.7
Mobiel	zie Internet mobiel
Moederbeeldmerk	zie Logo, opbouw

N

Naam	1.9
Navigatie	
• knoppen	7.3,7.7
• niveaus	7.3
• vlakken	7.3,7.7
Netwerk	8.3
Netwerkkkaart	8.2 t/m 8.5
Neutrale haltes	12.7,12.12
Nieuwsbrief	
• digitaal	7.8,7.9
• drukwerk	3.2,5.7
Nummerreeksen	4.21

O

Omgevingsinformatie	8.8,8.9
Onderhoud	1.5,3.7
Onderleggers	4.23,5.3
Opmaakspecificaties	4.18 t/m 4.21,8.11
Opmaakstijlen	4.19,4.21
Online Hosting Module	7.9
OV-bureau Randstad	16.3
OV-chipcard	3.3,6.5

P

Paneel	zie Informatiepaneel
Papierformaten	4.3,4.5,4.7,4.9,4.19,4.21
Paragraafstijlen	4.19
Perronindeling	12.3
Perronmeubilair	
• afvalbak	12.25
• bank	12.25
• hekwerk	12.25
• prullenbak	12.25
• reclaimedisplay	12.25
• stasteun	12.25
Pictogrammen	
• op bus	11.6,11.7
• serie	8.6,8.7
Pixels	2.4,2.5,7.3
Plattegrond	zie Omgevingsplattegrond
Pont	zie Veer
Poster	3.2,5.3,5.10,5.11
Posterseries	5.10,5.11
Productformule	0.7
Productkenmerken	1.3
Profilering	1.5,3.7
Promotie	5.11
Prullenbak	zie Afvalbak
Publicaties	zie Standaard drukwerk en Digitale media

R

Randstadnet	zie R-net
Rapport	5.9
Reclame(-display)	1.3,3.7,12.25
Reeksen	zie Series
Reiniging	1.5,3.7
Reisinformatie	
• Dynamisch	13.4 t/m 13.11
• Statisch	8.7,8.13,8.17
Richtlijnen voor fotografie	3.7,4.7,4.15
Richtlijnen voor tekst	3.7
Rode band	4.3,4.4,4.5,7.3,7.7,7.8,7.9

R-net	
• Introductie	0.7
• Kernwaarden	1.3,3.7
• Logo	2.3,2.4,2.5,3.3
• Netwerk	8.3
• Toolbox	2.7,2.8,2.9,3.4,3.5
Routestrip	8.8,8.9,11.35
Routevork	zie Routestrip

S

Schrijfwijze	1.9
Series	5.10,5.11
Sjabloon	
• briefpapier	6.3
• brochure	5.4,5.5
• nieuwsbrief	5.6,5.7
• poster	5.2,5.3
• rapport	5.8,5.9
Smartphones	7.7
Sociale veiligheid	1.7,12.17
Standaard drukwerk	6.3 t/m 6.5
Stasteun	12.25
Statische reisinformatie	8.12,8.13,12.3,13.3
Stippenpatroon	2.5,2.7,4.12,4.13,10.3
Stoelbekleding	10.3,11.34,11.35
Stramien	4.2,4.3,4.5
Stramienvlak	4.2,4.3,7.3
Subnavigatie	7.3
Subsubnavigatie	7.3

T

Tabelcijfers	4.21
Tabellen	4.21,8.7,8.17
tegel-maat	8.7
Tekst, richtlijnen voor	3.7
Toegankelijkheid	
• haltes	12.5
• bus	11.6,11.7

Toolbox	
• 2D/ 3D	2.7,2.8,2.9
• 2D	3.4,3.5
• 3D	10.2,10.3
Tram	
• bestickering	11.22 t/m 11.27
• exterieur	1.9,11.20 t/m 11.27
• halte	zie Halte
• interieur	11.35
Trein	1.9
Tussenmarge	4.3
Typografie	3.3,4.18 t/m 4.21

V

Veer	1.9
Veiligheid	1.7,12.3
Verlichting	1.5,3.7,12.17
Vertrekstaat	8.7
Visitekaartje	zie Correspondentiereeks
Vlakverdeling	4.2 t/m 4.5
Voorbeeldpagina's	7.3,7.4,7.5
Voertuig	zie bus, metro, tram, trein, veer

W

Wachtruimte	
• indeling	12.8 t/m 12.12
• capaciteit	12.15
• varianten	12.7 t/m 12.17
Website	zie Digitale media

16

Colofon

16.1 Colofon

16.2 Copyrights

16.3 Contactpersonen

16.1 Colofon

R-net is een initiatief van het OV-bureau Randstad, een samenwerkingsverband van de Provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland, de Stadsregio's Amsterdam en Rotterdam, het Stadsgewest Haaglanden en het Bestuur Regio Utrecht.

Het Handboek R-net productformule is in opdracht van OV-bureau Randstad en de Provincie Noord-Holland geproduceerd door FromAtoB Public Design en Mijksenaar.
Versie 2.0
februari 2013

Tekst

OV-bureau Randstad/ FromAtoB Public Design

Illustraties

FromAtoB Public Design/ Mijksenaar

Grafisch ontwerp

FromAtoB Public Design/ Mijksenaar

Druk

De gedrukte oplage van dit handboek versie 2.0 is mogelijk gemaakt door Provincie Zuid-Holland; druk: EPC Nieuwegein

16.2 Copyrights

De merknaam R-net en het R-net logo zijn gedeponereerd door Provincie Noord-Holland.

Alle ontwerpen voor R-net zijn gemaakt in opdracht van Provincie Noord-Holland; de provincie heeft daarmee het gebruiksrecht voor de ontwerpen verkregen en kan dit ter beschikking stellen van de andere overheden die samenwerken binnen OV-bureau Randstad. Het auteursrecht rust bij de makers van de ontwerpen, FromAtoB Public Design en Mijksenaar.

16.3 Contactpersonen

OV-bureau Randstad

Provincie Noord-Holland:
Jeske Reijs, reijsa@noord-holland.nl

Contactpersonen ontwerpburo

FromAtoB Public Design:
Michiel Meurs, mim@formatob.nl

Mijksenaar:

Rijk Boerma, boerma@mijksenaar.com

R·NET